

Prologus

Sed proficere. sic an-
rum in igne, non defi-
cit: h. proficit. Sap.
11. di. de iustis. Tan-
quam in fornace p-
bavit illos. Et pro-
bis. i. modicis tri-
bulatōibus bravū
eternū recipere. i. vitā
eternā. ij. Tim. ij.
Si comoxui sumus
et cōnuemus. Si su-
stinemus et congre-
bimus. H. erit quan-
do sponsa ducra in
thalamū sponsi do-
tabit dote bona. di-
cens cum Iya illud
Gen. xxx. Dotavit
me dñs dote bona.
a. Que in pñti se-
culo patiat in futu-
ro receptura sit. i. p-
mia eterna p. modi-
ca et leui tribulatōe
ij. Cor. iij. id qd pñ-
ti est momētaneū et
leue tribulatōis no-
stre supra modū in
sublimitate eternū
glorie pondus opa-
tur in nobis.

Intentio autē est.
Hic tangitur inten-
tio scribentis que ē
mouere ad patientiā
Intentio enim iohā-
nis fuit supra. i. s. b-
ditos instruere q̄tuz
ad intellectu. hic au-
tē intendit eos infor-
mare q̄tum ad effe-
ctuz. c. Modus
tractandi talis. h. tā-
gitur formalis cau-
sa: s. in quā attendit
penes modū agen-
di: p. premitit iohā-
nes prologū cū dicit
Apoca. i. Iesu xpi
et salutatorēz ibi.
Iohes. vij. ecclesijs
et. q. p. m. s. accedit
ad narratōez: ibi. e-
go iohes frat. v. et.
et ca. vij. s. s. m. septēz
eccias q̄b. s. scribit s. s.
septē stas. eccie. gñā
lis. c. Cap. s. j.

Apocalyp-
sis Iesu
xpi et. At
ber iste in
duas ptes dividit: i.
prohemium et tracta-
tū q̄ incipit in ca. se-
cū. In prohemio vo-
luntaria facit qz p. reddit
auditores attentos
scōo benivolos: ibi

lularunt atq̄ inoleverūt vi-
cia atq̄ diuerse hēses. Erāt
enim quidā heretici ibi di-
centes xpm non fuisse ante
mariaz qz tpaliter de ea na-
tus erat: quos iohānes in
p̄cipio euāgelij sui redar-
guit dicens. In principio
erat verbū. Et i. h. libro cū
dicit alpha et o. i. principiu
et finis. Vicebāt etiā qdam
ecciaz p̄dere tribulationū
ante finē seculi desituras: et
p. labore nō premiū eternū
suscepturā. H. ergo erro-
res volens destruere iohā-
nes: ostendit xpm principi-
um esse et finem. Unde esa-
as. Ante me nō est forma-
tus deus et post me nō erit
Et ecclesiam p. exercitiū tri-
bulationū nō desinere: sed
p. ficere: et pro his bravūz
eternū recipere. Scribit au-
tem iohannes septē ecclesi-
as et earū septēz ep̄is s.
predictis instruens: et p. ea
totā generalē ecciaz docēs
Est itaq̄ materia iohānis
in hoc opere status specia-
liter asiane ecclesie necnon
et totius videlicet que in p-
senti patiat et in futuro rece-
ptura sit. Intentio hō eius
est monere ad patientiā q̄
seruāda est: tū quia breuis
labor tūm quia premiū mā-
gnū. Modus tractandi ta-
lis: primo premitit plogū
et salutatorēz vbi reddit au-
ditores benignos et atten-
tos: quo premissō accedit
ad narratōem. Ante narra-
tionē hō ostendit xpm esse
ab eterno sine principio et
sine inducens ipm loquen-
tem. Ego sum alpha et o. i.
principiu et finis. Postea
accedēs ad narratōez disti-
gnit septē visiones: quib.
terminatis iste liber p̄sum-
matur. Premitit autē plo-
gū dicens Apocalypsis ihu
xpi: subaudis hic est: sicut
i. alijs visio esaie hec ē et pa-
bole salomonis.

Item alius prologus in

apocalypsin.

Iohannes ap̄s et etiā
gelista a xpo electus at-
q̄ dilectus: in tāto amore di-
lectōis vberior habitus est:
vt in cena supra pectus eius
recuberet et ad crucē astan-
ti soli matrē p̄riā p̄medas-
set: vt quē nubere volentes
ad amplexū v̄ginitatis ascī-
uerat ipi etiā custodiendā
v̄ginē tradidisset. Hic ita-
q̄ cū p̄pter verbū dei et te-
stimoniū ihu xpi i. pathmos
insulā sortiret exilium: illic
ab eodē apocalypsis postē-
sa describitur vt sicut i. prin-
cipio canonis. i. libri gene-
seos: i. corruptibile principi-
um p̄notat: ita etiā incorru-
ptibilis finis p̄v̄ginē i. apo-
calypsi redderet dicentis.
Ego sum alpha et o. inituz
et finis. Hic est iohannes q̄
sciēs supuēisse sibi diē egres-
sionis de corpe cōuocatis
in ephesio discipulis descē-
dit in defossuz sepulture sue
locū: o. o. e. q̄ cōpleta reddi-
dit sp̄m tam a dolore mortis
factus extraneus: q̄ a corru-
ptione carnis noscitur alienus.
Cuius tñ scripture disposi-
tio vel libri ordinatio: i. o. a
nobis p. singula non expo-
nit vt nescientib. inquiren-
di desideriu colloceat et que-
rentib. laboris fructus et dō
magisterij doctrina fuerit

ExPLICIT prologus.

Incipit argumentum

Apocalypsis iohan-
nis tot habet sacramē-
ta quot verba paruz
dixit: et pro merito volumi-
nibus laus omnis inferior
est. In verbis singlis mul-
tiplices latent intelligētie.
Incipit liber apocalyp-
sitis iohis ap̄s. c. ca. s.

Apocalypsis Ie-
su chrysti quam
dedit illi de. pa-
lam facere seruis
suis que oportet
fieri cito: et significauit mit-
tens per angelum suum:

Iohes. vij. ecclesijs.
scio dociles sine do-
ctos ibi. Ego iohes
q̄ tria in plogis fieri
p̄sueuerunt. Prī-
mū facit dupl. p̄-
mo ex auctate et ar-
duitate huius doctri-
ne. scōo ex eius v̄sili-
tate: ibi. H. q̄ le-
git. ad hec em. uos
solent homines at-
tendere. Circa prī-
mū scēdū q̄ sicut
dictū fuit i. p̄cipio
libri psalmonū reue-
latio p̄phetica q̄ fit
cum imaginaria vi-
sione qualis est ista
que describitur in h.
libro: naz iohannes
habuit imaginarias
visiones: et quid si-
gnificarent intelle-
xit: altioris gradus
est quādo apparet
aliqua p̄sona instrū-
ens de occultis q̄ se
fieret sine tali appa-
ritōe persone. et quā-
to persona sic appa-
rens est altior: tanto
reuelatio est gradus
altioris sicut: p̄sona
anglica altior est q̄
humana: et diuina q̄
angelica. Licet aut
anglus apparerit
iohanni cum instrū-
ens i. apocalypsi ta-
mē apparebat tāq̄
representans perso-
nam filij dei hūani-
tati et in ei. p̄sona lo-
quēs vt postea ma-
gis apparebit: pro-
pter h. reuelatio i. h.
libro contenta ē val-
de ardua et autenti-
ca et hoc ē quod dī.
a. Apocalypsis Ie-
su xpi. i. reuelatōe fa-
cta in p̄sona ihu xpi
mō deo. b. Quā-
dedit illi de. p̄. naz
filij deitatis h. p̄c.
c. Palaz facere. i.
manifestare d. Ser-
uis suis. i. deuot. fi-
delib. et studiosis.
e. Que o. z fieri ci-
to. i. tribulatōes ec-
clesie q̄s oportet fieri.
nā h. p̄cedit ex diui-
na ordinatōe q̄ n̄ p̄t
frustrari. et h. fit ad p̄-
batōez fidelū et au-
gmentū glie ipoz.
f. Et significauit
mit. p. ange. suū. dī.
cto mō appentem.

Apocalipsis

Sermo scti iohanni enageliste. **H**uius testimonium prohibuit dno dei in principio euagelij sui: qm ad emanatione ei eterna. d. In principio erat verbum: et verbum erat apud deum et deus erat verbum: et qm ad ei incarnationem tpale. d. Et vbi caro facta est et habitavit in nob. io subdit.

Et testimonium huius xpi. i. de huius xpo. **Q**uecumq; vidit. in ei conversione: miraculorum opatione: morte et resurrectione: sicut patet in euagelij sui. psecutioe. **B**eat^o dic pnr reddit auditores attentos ex huius libri utilitate q; pstitit in beatitudinis psecutione dicens. **B**eat^o q; legit. qm tum ad doctores. **E**t audit. qm ad discipulos studiosos n. **V**erba pphetice huius. mere attendendo. **E**t servat ea q; in ea scripta sunt. tribulationes futuras patient sustinendo: et subditur ro. **P**er xps ei ppe est. i. cito transies. q. d. labor patie brevis e et pmiu beatitudinis eternu. q. **N**obes. **D**ic pnr reddit auditores benivolos et diuidit in duas ptes: q; p. ppositu facti: scdo qones tacitam soluit: ibi. **E**cce venit. **P**rimuz facit ex h q; eis optat bona spualia et eterna. d. q. **N**obes. vij. ecclij. p huc se ptenariu intelligit pnr vniuersitas ecclij in orbe pstituta. **D**ni dicit Greg. omel. xxv. q. septē dieb' ome tps pphendit: recte septenario numero vniuersitas figurat.

Gra vob. in pnti vita. **E**t pax in futura: naz ibi q; erabit totaliter human' appetit'. **A**b eo q; est et q; erat et q; ventu. est. i. a deo etno. **E**ternitas em fm Boecium de solatione: est interminabilis vite tota sil et pfecta possessio h a nob q; intelligim' cum pnuo et tpe simplicitas ei' no apphendit nisi p pparates ad tpus: nam assistit oi tempor' etiā infinito si esset: ppter qd nob h exprimit p. differentias tps pntis pteriti et futuris. **E**t a septē spiritib' i. vniuersitate angeloz q; ministri sunt nre salut'. **Q**ui in ppe. thzo. ei' sunt pati ei' exeq' voluntate. **E**t a i. cri. q; est testis fidelis. paterne glorie et maiestatis: vtz in euangelio. **P**rimogenit' mortuoz. i. pmiu inter resurgētes a mortuis. licet an ipm lazarus et plures alij fuerint a morte resuscitati: h m fuit ad vitam mortale: q; mag' proprie dr mors q; vita fm q; dicit. b. Grego. omel. xxxv. p qd vera resurrectio fit ad vitam imortale ad qua xpc resurrexit prim'. **N**am ei' resurrectio e ca resurrectionis aliorum a. **E**t pmiu re. terre. pp qd dixit in sua resurrectione. **D**ata est m. ois ptas in celo et in terra. **M**at. vlti. **Q**ui dicit. nos et la. nos. i. sola dilectione nra et no merit' nris nos lauit. **P**ec. nris originalib' et actualib'. **I**n sanguine suo. sacm em baptismi et pnie quib' delect' originalē pcrā et actuale hnt efficacā a sua passione benedicta. **E**t fecit nos regnū. i. ascribi ciues celestis regni. **E**t sacer. offerentes hostias laudis acceptibiles p ipm. **D**eo. i. toti trinitati. **H**uius patri suo. ad cui' gloriam omnia ordinat. **I**psi glia in seipso. **E**t impe. sup omnia alia. **I**n secula seclor. i. eternali. **E**cce venit. **D**ic pnr rñdet quidā tacite qoni: q; posset qri qn dabit fidebus vita hāz quaz sobes eis optat: et rñdet q; in iudicio si-

Seruo suo iobi q; testimonium prohibuit dno dei: et testimonium ihu xpi q; cunctis vidit. **B**eat^o q; legit et audit vba pphetie huius: et seruat ea q; in ea scripta sunt. **P**s em ppe est **I**ohanes septem ecclesijs q; sunt in asia. **B**ratia vob et pax a deo q; est et q; erat et q; ventur' est: et a septem spiritib' q; in conspectu throni ei' sunt: et a ihu xpo q; est testis fidelis p'iogetus mortuoz. et princeps regum terre: q; dilexit nos et lauit nos a pctis nostris in sanguine suo. et fecit nos regnū et sacerdotes deo et p'ri suo. **I**psi glia et imperium in secula seculor amen

nali qm in corpe et aia erūt totaliter bñ: cñt' expectatio breuis et nulla est p'pata eternitatis: io dicit. **E**cce venit. d. p'pinq. **N**ū nubi. sic. n. veniet ad iudiciū: **M**at. xxiij. **V**idebit filius hoīs venientē in nubib' celi cū virtute mltā et maiestate. **E**t videbit eū omnis oculus. q; in iudicio apparebit in forma huana q; evāsi bñ līs oib': io subditur

Ecce venit cū nubibus: et videbit eū ois oculus et q; eū pupugerit: **E**t plangent se sup eū oēs trib' tre etiaz amē. **E**go suz alpha et o pncipiū et finis: dicit dñs deus q; est et q; erat et q; venturus est omnipotēs. **E**go iohanes frater vester et particeps in tribulatione et regno et patia in ihu xpo: fui in insula q; appellabat' pathmos ppter verbū dei et testimonium ihu. **F**ui in spū in dñica die et audiui post me vocem magnā tanq; tube dicentes **V**ides scribe in libro: et mitte. vij. ecclij q; sūt in asia epheso et smirne et p'gamo et thiatyre et sar-

cio apparebit in forma huana q; evāsi bñ līs oib': io subditur **E**t q; eū pupugerit. i. iudei q; eū lingua crucifixerūt: et milites manu: et pylatus iudicādo. **V**isio tñ ipsi' erit valō delectabilis iustis. nam veniet eis saluator. **P**er qd loqns de suo aduētu ad iudiciū: **M**at. xxi. **V**is aut fieri incipit' respicite et levate capita v'ra. i. ex hylaritate corda vt exponit b. **G**reg. omel. j. qm appropināt redemptio v'ra: h erit terribilis impijs: q; veniet eis punitor: **I**de subdit. **E**t plā. se sup oēs tri. tre. i. oēs q; corda in frenis affectib' sunt defixā **E**t iā amē. etiam est aduerbium affirmandi in latino: et sicut amen in hebreo. et p hāc duplicē affirmatōez insinuat: q; est irretactabilis veritas: et subditur rō cum dr. **E**go sum alpha et o. rē. q. d. nō pōt frustrari vel imutari mea snia: dr aut alpha et o. **N**am alpha ē pma l'ra grecor: et o vltima: et p h insinuat q; de' pncipiuz oim effectuz et finis: ad quē oia ordinant: puer. xvj. **D**ni uerba pp semetipm opat' ē dñs. et io qd subdit. **P**ncipiū et finis ē expō. l're duplic' pcedent'. **Q**ui est et qui erat et q; venturus ē omnipotēs. exponat' vt s. **E**go iohanes. **D**ic pnr reddit auditores dociles: p h q; modum et materiā reuelatōis in h li. pntente tangit sō quadā breuitate q; in libroz phemijs fieri p'suevit. et diuidit in duas partes: q; p tangit h' reuelatōis loc' et tps. scdo mā et modus: ibi. **E**t audiui. **C**irca pmiū dicit. **E**go iohes fra. vj. nō carnali cognatōne h spūali regeneratōne p sacm baptismi. **E**t piceps in tribu. nam pp xpm fuit mersus i feruent' olei doliu. **E**t r'igno. celesti ad qd optet p mltas tribulationes intrare: **M**at. xiiij. **E**t patia in ihu. i. pp ihm: q; dat patiam in tribulationib'. **F**ui in insula q; appellabat' pathmos. **D**e feruent' olei dolio n̄ adust' exiēs: h vt for' athleta puner' ad insulā pathmos fuit i exiliū relegat' in q; dño reuelate **A**pocal. p'scripsit: et sic tāgit loc'. **P**ropt' ven. dei et testi. ihu. in q; tangit cā sue relegatōis: pp h em q; nolebat xpm negare: nec a p'dicatione nois cessare fuit in exiliū relegat'. **C**ōsequē tangit reuelatōis tps cū dr. **F**ui in spū. in extasi mentis. **I**n dñica die. q; deputat' ē p'p'latōi dñe. et p pns apt' ē reuelatōis hēde. **E**t audiui. hic pnr tāgit in breui reuelatōis mā et mod' et diuidit in quatuor ptes: q; h ponit reuelatōis descriptio: scdo audiēt' trepidatio: ibi. **E**t cū venisses scio timēt' solatio: ibi. **E**t posuit. q'ro scribēt' informato: ibi. **S**cribe q;. **C**irca pmiū dr. **E**t audiui p' me voces magnā tanq; tube. in q; designat' v'ras et auctas angeli loquentis in p'sona xpi. **D**icent'. mibi. **V**ides. **S**cribe in libro. ad instructiones fidelium. **E**t emitte. vij. ecclij epheso et c. his em septē ecclij p'scripsit et pnr alijs vniuersis. vt p'dictū est et in psecutione ampli' apparebit.

mandi in latino: et sicut amen in hebreo. et p hāc duplicē affirmatōez insinuat: q; est irretactabilis veritas: et subditur rō cum dr. **E**go sum alpha et o. rē. q. d. nō pōt frustrari vel imutari mea snia: dr aut alpha et o. **N**am alpha ē pma l'ra grecor: et o vltima: et p h insinuat q; de' pncipiuz oim effectuz et finis: ad quē oia ordinant: puer. xvj. **D**ni uerba pp semetipm opat' ē dñs. et io qd subdit. **P**ncipiū et finis ē expō. l're duplic' pcedent'. **Q**ui est et qui erat et q; venturus ē omnipotēs. exponat' vt s. **E**go iohanes. **D**ic pnr reddit auditores dociles: p h q; modum et materiā reuelatōis in h li. pntente tangit sō quadā breuitate q; in libroz phemijs fieri p'suevit. et diuidit in duas partes: q; p tangit h' reuelatōis loc' et tps. scdo mā et modus: ibi. **E**t audiui. **C**irca pmiū dicit. **E**go iohes fra. vj. nō carnali cognatōne h spūali regeneratōne p sacm baptismi. **E**t piceps in tribu. nam pp xpm fuit mersus i feruent' olei doliu. **E**t r'igno. celesti ad qd optet p mltas tribulationes intrare: **M**at. xiiij. **E**t patia in ihu. i. pp ihm: q; dat patiam in tribulationib'. **F**ui in insula q; appellabat' pathmos. **D**e feruent' olei dolio n̄ adust' exiēs: h vt for' athleta puner' ad insulā pathmos fuit i exiliū relegat' in q; dño reuelate **A**pocal. p'scripsit: et sic tāgit loc'. **P**ropt' ven. dei et testi. ihu. in q; tangit cā sue relegatōis: pp h em q; nolebat xpm negare: nec a p'dicatione nois cessare fuit in exiliū relegat'. **C**ōsequē tangit reuelatōis tps cū dr. **F**ui in spū. in extasi mentis. **I**n dñica die. q; deputat' ē p'p'latōi dñe. et p pns apt' ē reuelatōis hēde. **E**t audiui. hic pnr tāgit in breui reuelatōis mā et mod' et diuidit in quatuor ptes: q; h ponit reuelatōis descriptio: scdo audiēt' trepidatio: ibi. **E**t cū venisses scio timēt' solatio: ibi. **E**t posuit. q'ro scribēt' informato: ibi. **S**cribe q;. **C**irca pmiū dr. **E**t audiui p' me voces magnā tanq; tube. in q; designat' v'ras et auctas angeli loquentis in p'sona xpi. **D**icent'. mibi. **V**ides. **S**cribe in libro. ad instructiones fidelium. **E**t emitte. vij. ecclij epheso et c. his em septē ecclij p'scripsit et pnr alijs vniuersis. vt p'dictū est et in psecutione ampli' apparebit.

D Et conuersus sum. p hanc conuersionē intelligit q in
 apphēsiōe reuelatōis diuine o3 mentē a terrenis auerti. et
 ad celestia conuerti. **E**t viderē vocē. i. vocis platōez
 qz vox proprie nō est visibilis: p̄t tamē sic exponi. **E**t
 viderē vocē. i. p̄cipere: sicut **Exo. xix.** Cūctus aut̄ p̄pls vi-
 debat voces. **E**t
 cōuersus vidi septē
 cādelebra aurea. vij
 ecclias significātia:
 vt exponet infra.
Et i medio sep.
 can. au. si. fi. hois. i.
 angelū representantē
 xpm q̄ fili⁹ hois fre-
 quenter in euangelio
 noiatur: vt p̄z intue-
 ti. z vt oñdatur q̄ il-
 le q̄ apparebat erat
 angelus z non xps
 ideo nō d̄ hic q̄ io-
 hannes viderit fili-
 um hois: s̄ filium fi-
 lio hois. p̄ h̄ autē q̄
 d̄ in medio septem
 cādelebroz intelligit
 q̄ xps ē i medio ec-
 clesiar̄ in noie eius
 cōsecratay fm q̄ d̄
 c̄it **Matth. vlt.** Ecce
 vobiscū suz oib⁹ die
 bus vsq; ad cōsum-
 matōez sc̄li. **H** Destitū podere. ē aut̄ poderis vest̄ sa-
 cerdotalis linea q̄ cōiter d̄ alba: z d̄ a pos qd̄ est pes z he-
 reo heres. q. pedib⁹ herēs: nā attingit vsq; ad pedes.
Et p̄cinctū ad mamillas. p̄ p̄cinctōez ad renes intelligit
 tur restrictio carnis q̄ p̄cipit in ve. te. p̄ eā autē q̄ est ad ma-
 millas circa pect⁹ intelligit restrictio mentis q̄ p̄cipit i no-
 uo. vñ **matth. v.** Audist̄ qz dictū est antiq; nō mechaber̄.
Ego aut̄ dico vobis q̄cūq; viderit mulierē ad cōcupiscēdā
 eā iā est mechatus eā in corde suo. apparitio vō angeli fie-
 bat ad designandū continentā q̄ d̄ esse in ministris xpi pro
 statu noui testa. Sciendū q̄ lex vetus phibebat concupi-
 centiā aliene vxoris **Exo. xx.** Nō cōcupisces vxorē primī
 tui. tū qz non puniebat nec puniendū apte dicebat. iō dicit̄
 tur i glo. **Phil. ij.** q̄ lex vetus phibebat manū nō animū.
 qz nō ita exp̄sse z efficacit̄ phibebat sic lex noua. et qd̄ mo-
 dicū est q̄si nihil reputat̄ li. ij. p̄hy. **P** Caput aut̄ ei⁹ z ca-
 pilli erāt cādidi. apparebat em̄ angelus in specie sacerdo-
 tis. qz vestit⁹ podere. et etiā iudicis: in h̄ q̄ gladius ex vira
 q̄ pte acutus p̄cedebat de ore ei⁹ vt **h̄. j.** maturitas z sacer-
 dotis: p̄pter qd̄ in canicie apparebat. ecōtrario vō indecēs ē
 inueni canicies. z iō xps **Can. v.** Vbi describit̄ vt inuenis
 sponsus dicunt̄ ei⁹ capilli nigri: come capitis ei⁹ sicut elate
 palmar̄ nigre q̄si cornus. **E**t oculi eius velut flama
 ignis. nā acucies sut visus p̄tingit vsq; ad intima rerū
 cognoscēda. oia em̄ nuda et apta sunt oculis tuis **Debo. iij.**
Et p̄. ei⁹ si. auricalco. ignito. iō subdit̄. **N** Sicut in
 camio ardētī. inq̄ designat̄ ardor tribulatōis xpi fidelibus
 iminentis. **O** Et vox illius tanq; vox aq̄. mul. in q̄ nota-
 tur v̄tus z auctas loq̄ntis. sicut supra p̄ vocē tube: est enī
 eadē significatio replicata p̄ illā similitudinē ad maiorē exp̄s-
 sionē. **P** Et habebat in dextera sua septē stellas. i. epos
 vt exponit in fine ca. q̄ dicunt̄ stelle: qz d̄nt ecciam illumi-
 nare vita p̄iter et doctrina **Danil. xij.** Qui ad iusticiā eru-
 diūt plurimos q̄si stelle in p̄petuas eternitates. dicunt̄ at̄
 esse i dextera xpi: sine q̄ nō p̄nt recte opari: **Job. xv.** Sine
 me nihil potestis facere. **H** dicit̄ ap̄tis qz successores s̄t ep̄i
 in eccia dei vt d̄ in decre. di. xxj. ca. in no. re. **Q** Et ex ore
 ei⁹ gladius zc̄. i. inia iusta. **R** Et faci. ei⁹ sicut sol. naz est
 lux vera que illuminat oēm hoīem venientē in hūc mun-
 dū: **Job. i.** **S** Et cū vidissem. **D**ic p̄r ponit̄ iobis re-

pidatio cum d̄. **S** Et cū vidissem eū cecidi zc̄. **B**aut̄ fa-
 ctum est ad declarandū fragilitatē humanā in x̄ta v̄tutes
 angelicā s̄le legit̄ de daniēle in angli visioe: **Dan. x.** Hoc
 tū magis h̄z locū in p̄posito in q̄ angelus apparebat vt re-
 p̄ntans p̄sonā diuinā. vt p̄dicū est: que incōpabiliter exce-
 dit angelicā. **E**t
 posuit. **D**ic p̄r po-
 nitur timentis con-
 solatio cum dicitur
Et posuit dex. su-
 am sup me. ad p̄for-
 tandū fragilitatem
 meā. iō s̄dit̄ dices.
Moli timē. z s̄-
 dit̄ rōem. **E**go
 sum p̄. z nouissim⁹:
 p̄ hoc idē signat̄ qd̄
 s̄. d̄. **E**go suz alpha
 z o zc̄. s̄it̄ exponat̄
 q. d. potēs suz te sal-
 uare. iō nō debes ti-
 mē. **E**t sui mor-
 tuus. i. hūanitate as-
 sumpta p̄ gener̄ hu-
 mani salute. p̄pter
 qd̄ non debes time-
 re. **E**t ecce suz
 vi. in secti. sc̄ioz. q̄
 xpus hō resurrexit
 ad vita imortalem.
Et habeo clauē
 mortis in iferni. i. p̄tēz educendī inde iustos qd̄ fecit in
 sua resurrectōe. z sibi recludēdi impios qd̄ maxie faciet in
 iudicio finali. d. illud terribile verbū **Mat. xxv.** Ite male-
 dicit̄ in ignē eternū zc̄. **S**cribe ḡ. **D**ic p̄r. ponit̄ scri-
 bentis in formatio in quo etiā tangit̄ materia hui⁹ libri in
 quodā generali: cū d̄. **S**cribe ḡ que vidisti. i. appit̄
 onē iam dicam. **E**t que sunt. i. tribulatōez eccie iam
 inchoatā. z circa finem mūdi magis ingrauescentē: ideo
 subditur. **E**t que optet fieri. i. in futuris tribulatōib⁹
 ad probatōem electoz. **S**acramentū. vij. stellaz. i. sa-
 crum secretū per ip̄as significatū: qd̄ conseq̄nter exponit̄
 cū d̄ **Septē stelle angeli sunt septē ecciaz. i. ep̄i ip̄az**
 vnde angel⁹ qui interpretat̄ missus est hic nomē ep̄alis offi-
 cij. sicut **Malach. ij. ca. d̄.** **T**abla sacerdotis custodiūt sc̄-
 entiam z legem ex ore eius req̄rent: angelus em̄ d̄ni exer-
 citū est. ep̄s em̄ est sacerdos principalis in aliqua dyoce-
 si. **V**nde z in lege supremus inter ministros dei vocatur
 sacerdos summus. **G** Et septem cādelebra aurea. vij.
 eccie sunt. nā sicut cādelebra sustentat̄ luminaria sic ec-
 clesie doctores qui sunt lumina eccie: de bonis eccie de-
 bēt sustentari z dicuntur aurea. nam h̄ d̄z ex charitate fie-
 ri: que p̄ aurū signat̄: qz sicut aur⁹ excellit oia alia metalla
 sic charitas alia dei dona. **j. Coz. xij.** **M**aior at̄ hōz ē cha-
 ritas. **A**pocalypsis in. ca. j. vbi d̄ in postil. **E**t fecit nos
 regnū. i. ascribit̄ ciues celestis regni. **A**dditio.
Ratio aut̄ quare p̄pls dei q̄nq; d̄ regnuz sacerdoti-
 le. vt **Exo. xix.** q̄nq; regale sacerdotiū vt. **j. pet. ij.** q̄n-
 q; regnū in sacerdotes vt **h̄. j. s.** in additōe. **j. pet.**
ij. vide ibi. **C**aplm. ij.
Angelo ephesi zc̄. **F**inito probemto hic incipit tra-
 ctatus et diuiditur in duas partes. nam primo in-
 formantur septem ecclesie in speciali. secundo tota
 ecclesia in generali. **ij. ca.** prima diuiditur in septem par-
 tes fm septem ecclesias: que patebunt prosequendo. i. pri-
 ma vero parte informatur ecclesia ephesina. cuius premittit̄
 titur commendatio vt melius recipiatur sequens corre-
 ctio que ponitur ibi. **S**ed habeo aduersus te. in prima p-
 te dicitur. **A**ngelo ephesi eccie id est eius episcopo:
 sicut predictum est z ita accipiatur in sequentibus z info-
 mando episcopum qui est caput illi⁹ ecclesie in forma: po-
 pulum sibi subditum: vt ex sequentibus apparebit: dicitur

duo et decē. et sic vsq; ad .xx. qñe sunt bis decē. trīginta ter
r. z sic cōsequēnt. Alīo modo aplicādo ad .x. pcepta deca-
logi. q. d. tribulatio eccie durabit q̄d̄tu observatio pcepto-
rū decalogi: qd̄ est vsq; ad finē mundi. Posset etiā alīē sal-
no mellori iudicio exponi. vt per decē. dies intelligant. r.
āni fm illō Ezech.

iii. Diē p anno de-
di: q; forte tantū du-
rauit psecutio smir-
nenſis eccie.

g. **E**sto fidelis. i. fir-
mus i fide h. **D**es
q; ad mor. p ipō to-
lerandā. i. **E**t da-
bo tibi co. vite. i. vbi
mors nō hz locum.

k. **Q**ui hz aurē. ex-
ponat vt. s. vsq; ibi
l. **N**ō ledef a mor-
te scda. i. ab inferno
qui dī mors scda. j.
xxj. m. **E**t ange-
lo. **D**ec ē tercia ps
in qua ponit infor-
matio pgamēſis ec-
clesie: cui p̄ ponit
cōmendatio de bo-
no vt melius recipi-
atur correctio d̄ ma-
lo q̄ ponit ibi. **S**ed
habeo. **C**irca p̄mū
dī. m. **E**t ange. p
gamī zc̄ id est bea-
to carpo. vt dicūt cō-
munit̄ doctores.

n. **D**ec dicit q̄ ha-
bet rūpheā zc̄. i. gla-
diū ex vtraq; pte a-
cutū sicut dicitū est.

j. ca. et expositiū. o. **S**c̄to vbi habitas. i. in bono tribula-
tionis. iō dī. p. **V**bi sedes est sathane. i. ei p̄tās infide-
les inducēdo ad psecutōez eccie. q. **E**t tenes nomē me-
um. moribus z fide r. **E**t non negasti fidē meā in psecu-
tōibus et tormētis. s. **E**t. p id est. t. **I**n dieb' illis an-
tiphas testis me'. ille martyr spāliter noīat: q; vbo suo z
exēplo alios ad martyriū animauit v. **S**z habeo. **D**ic
p̄nt̄ ponit correctio de malo cū dī. v. **S**z hēo aduersus
te pauca. i. p̄ctā corrigēda. r. **H**abes il. i. i. eccia pgamē
si. y. **T**enētes docto. balaā zc̄. hec hystoria h̄t. **Q**u. xxv.
vbi dī q̄ balach rex moabitariū ex doctrina balaā misit pu-
ellas pulcras ppe castra hebreoz vt eaz pulcritudine he-
brei q̄ erant luxuriosi allicerent ad idolatriā z sic de' offen-
deret p̄tra totū pplm. dicūt q̄ hic aliq; expositores q; in ec-
clesia pgamēſi tunc erat aliq; vbo et exēplo alios inducen-
tes ad fornicatōez tanq; licitā: z ad comedendū de ydolo-
rū sacrificijs ad eoz veneratōez: dicūt etiā q; euz hoc erant
ibi aliq; tenētes z docētes errozē nicolai. s. p̄sitiū. **S**z hoc
nō v̄ verū: q; si sic fuisset nō diceret in textu. **H**ēo aduer-
sum te pauca s; multa. p̄pter qd̄ melius v̄ dōm q; in eccle-
sia pgamēſi erat tm̄ error nicolai apud aliq;: vt dī i textu.
z doctrina balaā inducit tm̄ p similitudie vel exēplo: z fm
b saluo mellori iudicio: sic est exponēda l̄ra. r. **H**abes
il. te. doctri. balaā zc̄. nō re s; similitudie. sicut hō larg' p qn-
dā similitudinē dī alexāder z q; iste sit intellect' v̄ ex b qd̄ se-
quit. j. 3. **D**ēs et tu. tenē. doc. nicholaitay. q. d. manife-
ste: sic balach tenuit doctrinā pestiferā balaā: sic apd̄ te sūt
aliq; tenētes doctrinā nicolai erroneā sic dcm̄ ē. s. a. **S**icut
ter pe. age. sic dcm̄ ē. s. ephesine eccie derelicta p̄ma chari-
tate. b. **S**iq; min'. i. si in aliq; neglexeris s; corrigere.
c. **D**enā tibi cito. i. finali iudicio. qd̄ ē valde p̄pinquū et-
nitari cōpatū. p̄t qd̄ dī. j. **I**o. ij. **D**onissima hora ē. d. **E**t
pug. cū ill. in errore obstinat. e. **I**n gla. orz mei. i. in sinis

gnone dieb' decē. **E**sto fidel' vsq; ad mortē et dabo tibi coronā vite. **Q**ui hz aurez audiat qd̄ spūs dicat eccle sijs. **Q**ui vicerit: nō ledef a morte scda. **E**t angelo p- gami eccie scribe. **D**ec dicit qui hz rūpheā ex vtraq; p- ote acutaz. **S**cio vbi habitas: q; vbi sedes ē sathane z tenes nomē meū et nō negasti fi- dē meā z in dieb' illis anti- phas testis meus fidelis q̄ occisus ē apud vos vbi sa- thanas habitat. **S**z habeo x aduersus te pauca: qui ha- bes illic tenentes doctrinā balaaz q̄ docebat balach mittere scandaluz coraz fi- lijs israel edere et fornicari ita habes et tu tenētes do- ctrinā nicholaitay. **S**imili- ter penitentiam age si quo- d minus veniā tibi cito z pu-

gnabo cum illis in gladio oris mei. **Q**ui habet aurez audiat: quid spūs dicat ec- clesijs. **S**cienti dabo mā- na absconditum z dabo il- li calculum candidum: z in calculo nomen nouū sc̄ptū quod nemo scit nisi q̄ acci- pit. **E**t angelo thiatyre ec- clesie scribe. **D**ec dicit fili- us dei qui habet oculos tā- q̄ flammā ignis z pedes ei' similes aurichalco. **N**oui opera tua fidē z charitatez z ministeriū et patientiā tu- am et opera tua nouissima plura priorib' **S**ed habeo i aduersus te pauca: q̄a per- mittis mulierē iezabel que- se dicit prophetam docere p et seducere suos meos for- nicari et māducare de ydo- loticis. et dedi illi tempus vt penitentiam ageret z nō

cipat in q̄ informat thiatyres eccia z diuidit i tres pres. qz p̄ pōit ei' p̄mēdatio. sc̄do maloz rep̄hēſio: ibi. **S**z hēo. ter- cio bonoz a mal' discretō ibi **D**os at. **C**irca p̄mū dī **E**t angelo thiatyre eccie q̄ ab aliq; dī fuisse scūs hierene'. q; nō solū istā ecciaz: s; z mltas alias vita z doctria illustrauit et vsq; ad lugdunū q̄ ē galloz ciuitas puēit. **S**z hō v̄ p̄ba- bilis dcm̄. p q; nō fuit p̄tēpane' b̄tō iohi: q; v̄ scribē ep̄s s̄t bī p̄tēpane' eis: floruit at hierene' s̄b p̄modo aurelio. vt dicit h̄tero. i. li. illustriū viro. q̄ cepit ipare āno. clxxxij. sc̄do qz nō ē virisile q; ep̄s tāte vite z doctrie i eccia sua p̄mittēt illa q̄ j. scribūt p̄t qd̄ saluo mellori iudicio v̄ mibi q; fuerit ali' p̄mōris excellētie z iohi p̄tēpane' tūc regēs ecciaz pyathyre- ses. a. **D**ec dicit fili' dei. natural' q̄ ē xps: ceteri s̄t filij ad- optiui. b. **Q**ui hz ocl. zc̄. exponat vt. s. j. c. c. **N**oui p̄ approbatōez. d. **O**pa tua. in effectū. e. **E**t fidē. in intel- legu f. **E**t charitatē. i. affectū. g. **E**t misteriiū. f̄uiedo deo deuote. h. **E**t patiā tuā. i. tribulatōe. i. **E**t opa tua no- uissima pla p̄orib'. p̄cedēdo. s. d̄ bono i meli' h. **S**z hēo **D**ic p̄nt̄ arguit suos defect' q̄ notant cū s̄bdit. l. **Q**uia p̄ mittit mulierē iezabel. certū ē q; nō ē illa q̄. iij. **R**eg. dī ydola- triā z fornicariā: qz. cccc. āntis z āpli' ān fuit pedib' eāz cō- cultata. iij. **R**eg. ix. **E**t dicūt aliq; q; erat vxor ep̄i. h̄ nō ē verisile q; vir tā bon' sic p̄missus ē talē h̄fēt vxorē: z iō dōz q; fuit alia falsa p̄phetissa: vt forte aliq; heretic' q̄ figurali' designat noie mltieb' p̄t mollitiē carnal' vicijs. vñ z fre- q̄nt hō moll' z effeminat' sc̄ia noīat. m. **Q**ue se dicit p̄ phetē. false tm̄. n. **D**ocē. errozē o. **E**t sedū. f. meos. i. sim- plices xp̄ianos. p. **F**ornicari. d. b̄ ē licitū: mlti ēt dixerūt erronee fornicatōz simpliciē eē licitā. vt h̄ intelligit d̄ erro- re nicolai q̄ tūc v̄gebāt. vt. s. dcm̄ ē. q. **E**t mādu. de ydo- lo. in veneratōe ydoloz. aliē nō eēt illicitū nisi rōe sc̄adali simpliciū: fm q; docet ap̄ls. j. **C**oz. viij. c. r. **E**t dedi illis tps vt p̄niam ageret. z sic erat obstinata p̄t qd̄ s̄bdit p̄ca.

dat vob panē vez d celo z s̄bdit. **E**go sū p̄tis vite zc̄. **H** ē mā- na celeste qd̄ beatoz refic̄ interi' z exteri' us: vt p̄dicū ē: z dī absconditū hoib' vi- te p̄ntis s; q; dī. ps. xxx. **Q** mag' mul- dul. tuc dīe. q. ab tī. te. h. **E**t da. il. cal. can. i. coz' p̄ dote cla- ritat' d̄coratū qd̄ dī calcul' sine lapill': q; ē terretū a dño si- cut z lapis i. **E**t in cal. nom̄ no. sc̄ptū. q; tūc qlibz beatus māfester cozpalit p̄ dotes cozpis glorio si erit ascp̄t' ciuilita- ti celestii. k. **Q**d ne. no. ni. q. accipit fm qd̄ dī. j. **C**oz. ij. **D**ul' nō vidit z au- ris nō audiuit. z in coz hois nō ascēdit q̄ p̄patit de' d̄lligē- tib' se. imēſitas ei' s̄t li' dulcedis nō ē co- gnoscibil' a viatorib': s; a p̄phēsozib' q̄ tā acceperūt. **E**t āglo. **D**ec ē ps p̄n-

cipat in q̄ informat thiatyres eccia z diuidit i tres pres. qz p̄ pōit ei' p̄mēdatio. sc̄do maloz rep̄hēſio: ibi. **S**z hēo. ter- cio bonoz a mal' discretō ibi **D**os at. **C**irca p̄mū dī **E**t angelo thiatyre eccie q̄ ab aliq; dī fuisse scūs hierene'. q; nō solū istā ecciaz: s; z mltas alias vita z doctria illustrauit et vsq; ad lugdunū q̄ ē galloz ciuitas puēit. **S**z hō v̄ p̄ba- bilis dcm̄. p q; nō fuit p̄tēpane' b̄tō iohi: q; v̄ scribē ep̄s s̄t bī p̄tēpane' eis: floruit at hierene' s̄b p̄modo aurelio. vt dicit h̄tero. i. li. illustriū viro. q̄ cepit ipare āno. clxxxij. sc̄do qz nō ē virisile q; ep̄s tāte vite z doctrie i eccia sua p̄mittēt illa q̄ j. scribūt p̄t qd̄ saluo mellori iudicio v̄ mibi q; fuerit ali' p̄mōris excellētie z iohi p̄tēpane' tūc regēs ecciaz pyathyre- ses. a. **D**ec dicit fili' dei. natural' q̄ ē xps: ceteri s̄t filij ad- optiui. b. **Q**ui hz ocl. zc̄. exponat vt. s. j. c. c. **N**oui p̄ approbatōez. d. **O**pa tua. in effectū. e. **E**t fidē. in intel- legu f. **E**t charitatē. i. affectū. g. **E**t misteriiū. f̄uiedo deo deuote. h. **E**t patiā tuā. i. tribulatōe. i. **E**t opa tua no- uissima pla p̄orib'. p̄cedēdo. s. d̄ bono i meli' h. **S**z hēo **D**ic p̄nt̄ arguit suos defect' q̄ notant cū s̄bdit. l. **Q**uia p̄ mittit mulierē iezabel. certū ē q; nō ē illa q̄. iij. **R**eg. dī ydola- triā z fornicariā: qz. cccc. āntis z āpli' ān fuit pedib' eāz cō- cultata. iij. **R**eg. ix. **E**t dicūt aliq; q; erat vxor ep̄i. h̄ nō ē verisile q; vir tā bon' sic p̄missus ē talē h̄fēt vxorē: z iō dōz q; fuit alia falsa p̄phetissa: vt forte aliq; heretic' q̄ figurali' designat noie mltieb' p̄t mollitiē carnal' vicijs. vñ z fre- q̄nt hō moll' z effeminat' sc̄ia noīat. m. **Q**ue se dicit p̄ phetē. false tm̄. n. **D**ocē. errozē o. **E**t sedū. f. meos. i. sim- plices xp̄ianos. p. **F**ornicari. d. b̄ ē licitū: mlti ēt dixerūt erronee fornicatōz simpliciē eē licitā. vt h̄ intelligit d̄ erro- re nicolai q̄ tūc v̄gebāt. vt. s. dcm̄ ē. q. **E**t mādu. de ydo- lo. in veneratōe ydoloz. aliē nō eēt illicitū nisi rōe sc̄adali simpliciū: fm q; docet ap̄ls. j. **C**oz. viij. c. r. **E**t dedi illis tps vt p̄niam ageret. z sic erat obstinata p̄t qd̄ s̄bdit p̄ca.

cipat in q̄ informat thiatyres eccia z diuidit i tres pres. qz p̄ pōit ei' p̄mēdatio. sc̄do maloz rep̄hēſio: ibi. **S**z hēo. ter- cio bonoz a mal' discretō ibi **D**os at. **C**irca p̄mū dī **E**t angelo thiatyre eccie q̄ ab aliq; dī fuisse scūs hierene'. q; nō solū istā ecciaz: s; z mltas alias vita z doctria illustrauit et vsq; ad lugdunū q̄ ē galloz ciuitas puēit. **S**z hō v̄ p̄ba- bilis dcm̄. p q; nō fuit p̄tēpane' b̄tō iohi: q; v̄ scribē ep̄s s̄t bī p̄tēpane' eis: floruit at hierene' s̄b p̄modo aurelio. vt dicit h̄tero. i. li. illustriū viro. q̄ cepit ipare āno. clxxxij. sc̄do qz nō ē virisile q; ep̄s tāte vite z doctrie i eccia sua p̄mittēt illa q̄ j. scribūt p̄t qd̄ saluo mellori iudicio v̄ mibi q; fuerit ali' p̄mōris excellētie z iohi p̄tēpane' tūc regēs ecciaz pyathyre- ses. a. **D**ec dicit fili' dei. natural' q̄ ē xps: ceteri s̄t filij ad- optiui. b. **Q**ui hz ocl. zc̄. exponat vt. s. j. c. c. **N**oui p̄ approbatōez. d. **O**pa tua. in effectū. e. **E**t fidē. in intel- legu f. **E**t charitatē. i. affectū. g. **E**t misteriiū. f̄uiedo deo deuote. h. **E**t patiā tuā. i. tribulatōe. i. **E**t opa tua no- uissima pla p̄orib'. p̄cedēdo. s. d̄ bono i meli' h. **S**z hēo **D**ic p̄nt̄ arguit suos defect' q̄ notant cū s̄bdit. l. **Q**uia p̄ mittit mulierē iezabel. certū ē q; nō ē illa q̄. iij. **R**eg. dī ydola- triā z fornicariā: qz. cccc. āntis z āpli' ān fuit pedib' eāz cō- cultata. iij. **R**eg. ix. **E**t dicūt aliq; q; erat vxor ep̄i. h̄ nō ē verisile q; vir tā bon' sic p̄missus ē talē h̄fēt vxorē: z iō dōz q; fuit alia falsa p̄phetissa: vt forte aliq; heretic' q̄ figurali' designat noie mltieb' p̄t mollitiē carnal' vicijs. vñ z fre- q̄nt hō moll' z effeminat' sc̄ia noīat. m. **Q**ue se dicit p̄ phetē. false tm̄. n. **D**ocē. errozē o. **E**t sedū. f. meos. i. sim- plices xp̄ianos. p. **F**ornicari. d. b̄ ē licitū: mlti ēt dixerūt erronee fornicatōz simpliciē eē licitā. vt h̄ intelligit d̄ erro- re nicolai q̄ tūc v̄gebāt. vt. s. dcm̄ ē. q. **E**t mādu. de ydo- lo. in veneratōe ydoloz. aliē nō eēt illicitū nisi rōe sc̄adali simpliciū: fm q; docet ap̄ls. j. **C**oz. viij. c. r. **E**t dedi illis tps vt p̄niam ageret. z sic erat obstinata p̄t qd̄ s̄bdit p̄ca.

cipat in q̄ informat thiatyres eccia z diuidit i tres pres. qz p̄ pōit ei' p̄mēdatio. sc̄do maloz rep̄hēſio: ibi. **S**z hēo. ter- cio bonoz a mal' discretō ibi **D**os at. **C**irca p̄mū dī **E**t angelo thiatyre eccie q̄ ab aliq; dī fuisse scūs hierene'. q; nō solū istā ecciaz: s; z mltas alias vita z doctria illustrauit et vsq; ad lugdunū q̄ ē galloz ciuitas puēit. **S**z hō v̄ p̄ba- bilis dcm̄. p q; nō fuit p̄tēpane' b̄tō iohi: q; v̄ scribē ep̄s s̄t bī p̄tēpane' eis: floruit at hierene' s̄b p̄modo aurelio. vt dicit h̄tero. i. li. illustriū viro. q̄ cepit ipare āno. clxxxij. sc̄do qz nō ē virisile q; ep̄s tāte vite z doctrie i eccia sua p̄mittēt illa q̄ j. scribūt p̄t qd̄ saluo mellori iudicio v̄ mibi q; fuerit ali' p̄mōris excellētie z iohi p̄tēpane' tūc regēs ecciaz pyathyre- ses. a. **D**ec dicit fili' dei. natural' q̄ ē xps: ceteri s̄t filij ad- optiui. b. **Q**ui hz ocl. zc̄. exponat vt. s. j. c. c. **N**oui p̄ approbatōez. d. **O**pa tua. in effectū. e. **E**t fidē. in intel- legu f. **E**t charitatē. i. affectū. g. **E**t misteriiū. f̄uiedo deo deuote. h. **E**t patiā tuā. i. tribulatōe. i. **E**t opa tua no- uissima pla p̄orib'. p̄cedēdo. s. d̄ bono i meli' h. **S**z hēo **D**ic p̄nt̄ arguit suos defect' q̄ notant cū s̄bdit. l. **Q**uia p̄ mittit mulierē iezabel. certū ē q; nō ē illa q̄. iij. **R**eg. dī ydola- triā z fornicariā: qz. cccc. āntis z āpli' ān fuit pedib' eāz cō- cultata. iij. **R**eg. ix. **E**t dicūt aliq; q; erat vxor ep̄i. h̄ nō ē verisile q; vir tā bon' sic p̄missus ē talē h̄fēt vxorē: z iō dōz q; fuit alia falsa p̄phetissa: vt forte aliq; heretic' q̄ figurali' designat noie mltieb' p̄t mollitiē carnal' vicijs. vñ z fre- q̄nt hō moll' z effeminat' sc̄ia noīat. m. **Q**ue se dicit p̄ phetē. false tm̄. n. **D**ocē. errozē o. **E**t sedū. f. meos. i. sim- plices xp̄ianos. p. **F**ornicari. d. b̄ ē licitū: mlti ēt dixerūt erronee fornicatōz simpliciē eē licitā. vt h̄ intelligit d̄ erro- re nicolai q̄ tūc v̄gebāt. vt. s. dcm̄ ē. q. **E**t mādu. de ydo- lo. in veneratōe ydoloz. aliē nō eēt illicitū nisi rōe sc̄adali simpliciū: fm q; docet ap̄ls. j. **C**oz. viij. c. r. **E**t dedi illis tps vt p̄niam ageret. z sic erat obstinata p̄t qd̄ s̄bdit p̄ca.

cipat in q̄ informat thiatyres eccia z diuidit i tres pres. qz p̄ pōit ei' p̄mēdatio. sc̄do maloz rep̄hēſio: ibi. **S**z hēo. ter- cio bonoz a mal' discretō ibi **D**os at. **C**irca p̄mū dī **E**t angelo thiatyre eccie q̄ ab aliq; dī fuisse scūs hierene'. q; nō solū istā ecciaz: s; z mltas alias vita z doctria illustrauit et vsq; ad lugdunū q̄ ē galloz ciuitas puēit. **S**z hō v̄ p̄ba- bilis dcm̄. p q; nō fuit p̄tēpane' b̄tō iohi: q; v̄ scribē ep̄s s̄t bī p̄tēpane' eis: floruit at hierene' s̄b p̄modo aurelio. vt dicit h̄tero. i. li. illustriū viro. q̄ cepit ipare āno. clxxxij. sc̄do qz nō ē virisile q; ep̄s tāte vite z doctrie i eccia sua p̄mittēt illa q̄ j. scribūt p̄t qd̄ saluo mellori iudicio v̄ mibi q; fuerit ali' p̄mōris excellētie z iohi p̄tēpane' tūc regēs ecciaz pyathyre- ses. a. **D**ec dicit fili' dei. natural' q̄ ē xps: ceteri s̄t filij ad- optiui. b. **Q**ui hz ocl. zc̄. exponat vt. s. j. c. c. **N**oui p̄ approbatōez. d. **O**pa tua. in effectū. e. **E**t fidē. in intel- legu f. **E**t charitatē. i. affectū. g. **E**t misteriiū. f̄uiedo deo deuote. h. **E**t patiā tuā. i. tribulatōe. i. **E**t opa tua no- uissima pla p̄orib'. p̄cedēdo. s. d̄ bono i meli' h. **S**z hēo **D**ic p̄nt̄ arguit suos defect' q̄ notant cū s̄bdit. l. **Q**uia p̄ mittit mulierē iezabel. certū ē q; nō ē illa q̄. iij. **R**eg. dī ydola- triā z fornicariā: qz. cccc. āntis z āpli' ān fuit pedib' eāz cō- cultata. iij. **R**eg. ix. **E**t dicūt aliq; q; erat vxor ep̄i. h̄ nō ē verisile q; vir tā bon' sic p̄missus ē talē h̄fēt vxorē: z iō dōz q; fuit alia falsa p̄phetissa: vt forte aliq; heretic' q̄ figurali' designat noie mltieb' p̄t mollitiē carnal' vicijs. vñ z fre- q̄nt hō moll' z effeminat' sc̄ia noīat. m. **Q**ue se dicit p̄ phetē. false tm̄. n. **D**ocē. errozē o. **E**t sedū. f. meos. i. sim- plices xp̄ianos. p. **F**ornicari. d. b̄ ē licitū: mlti ēt dixerūt erronee fornicatōz simpliciē eē licitā. vt h̄ intelligit d̄ erro- re nicolai q̄ tūc v̄gebāt. vt. s. dcm̄ ē. q. **E**t mādu. de ydo- lo. in veneratōe ydoloz. aliē nō eēt illicitū nisi rōe sc̄adali simpliciū: fm q; docet ap̄ls. j. **C**oz. viij. c. r. **E**t dedi illis tps vt p̄niam ageret. z sic erat obstinata p̄t qd̄ s̄bdit p̄ca.

cipat in q̄ informat thiatyres eccia z diuidit i tres pres. qz p̄ pōit ei' p̄mēdatio. sc̄do maloz rep̄hēſio: ibi. **S**z hēo. ter- cio bonoz a mal' discretō ibi **D**os at. **C**irca p̄mū dī **E**t angelo thiatyre eccie q̄ ab aliq; dī fuisse scūs hierene'. q; nō solū istā ecciaz: s; z mltas alias vita z doctria illustrauit et vsq; ad lugdunū q̄ ē galloz ciuitas puēit. **S**z hō v̄ p̄ba- bilis dcm̄. p q; nō fuit p̄tēpane' b̄tō iohi: q; v̄ scribē ep̄s s̄t bī p̄tēpane' eis: floruit at hierene' s̄b p̄modo aurelio. vt dicit h̄tero. i. li. illustriū viro. q̄ cepit ipare āno. clxxxij. sc̄do qz nō ē virisile q; ep̄s tāte vite z doctrie i eccia sua p̄mittēt illa q̄ j. scribūt p̄t qd̄ saluo mellori iudicio v̄ mibi q; fuerit ali' p̄mōris excellētie z iohi p̄tēpane' tūc regēs ecciaz pyathyre- ses. a. **D**ec dicit fili' dei. natural' q̄ ē xps: ceteri s̄t filij ad- optiui. b. **Q**ui hz ocl. zc̄. exponat vt. s. j. c. c. **N**oui p̄ approbatōez. d. **O**pa tua. in effectū. e. **E**t fidē. in intel- legu f. **E**t charitatē. i. affectū. g. **E**t misteriiū. f̄uiedo deo deuote. h. **E**t patiā tuā. i. tribulatōe. i. **E**t opa tua no- uissima pla p̄orib'. p̄cedēdo. s. d̄ bono i meli' h. **S**z hēo **D**ic p̄nt̄ arguit suos defect' q̄ notant cū s̄bdit. l. **Q**uia p̄ mittit mulierē iezabel. certū ē q; nō ē illa q̄. iij. **R**eg. dī ydola- triā z fornicariā: qz. cccc. āntis z āpli' ān fuit pedib' eāz cō- cultata. iij. **R**eg. ix. **E**t dicūt aliq; q; erat vxor ep̄i. h̄ nō ē verisile q; vir tā bon' sic p̄missus ē talē h̄fēt vxorē: z iō dōz q; fuit alia falsa p̄phetissa: vt forte aliq; heretic' q̄ figurali' designat noie mltieb' p̄t mollitiē carnal' vicijs. vñ z fre- q̄nt hō moll' z effeminat' sc̄ia noīat. m. **Q**ue se dicit p̄ phetē. false tm̄. n. **D**ocē. errozē o. **E**t sedū. f. meos. i. sim- plices xp̄ianos. p. **F**ornicari. d. b̄ ē licitū: mlti ēt dixerūt erronee fornicatōz simpliciē eē licitā. vt h̄ intelligit d̄ erro- re nicolai q̄ tūc v̄gebāt. vt. s. dcm̄ ē. q. **E**t mādu. de ydo- lo. in veneratōe ydoloz. aliē nō eēt illicitū nisi rōe sc̄adali simpliciū: fm q; docet ap̄ls. j. **C**oz. viij. c. r. **E**t dedi illis tps vt p̄niam ageret. z sic erat obstinata p̄t qd̄ s̄bdit p̄ca.

cipat in q̄ informat thiatyres eccia z diuidit i tres pres. qz p̄ pōit ei' p̄mēdatio. sc̄do maloz rep̄hēſio: ibi. **S**z hēo. ter- cio bonoz a mal' discretō ibi **D**os at. **C**irca p̄mū dī **E**t angelo thiatyre eccie q̄ ab aliq; dī fuisse scūs hierene'. q; nō solū istā ecciaz: s; z mltas alias vita z doctria illustrauit et vsq; ad lugdunū q̄ ē galloz ciuitas puēit. **S**z hō v̄ p̄ba- bilis dcm̄. p q; nō fuit p̄tēpane' b̄tō iohi: q; v̄ scribē ep̄s s̄t bī p̄tēpane' eis: floruit at hierene' s̄b p̄modo aurelio. vt dicit h̄tero. i. li. illustriū viro. q̄ cepit ipare āno. clxxxij. sc̄do qz nō ē virisile q; ep̄s tāte vite z doctrie i eccia sua p̄mittēt illa q̄ j. scribūt p̄t qd̄ saluo mellori iudicio v̄ mibi q; fuerit ali' p̄mōris excellētie z iohi p̄tēpane' tūc regēs ecciaz pyathyre- ses. a. **D**ec dicit fili' dei. natural' q̄ ē xps: ceteri s̄t filij ad- optiui. b. **Q**ui hz ocl. zc̄. exponat vt. s. j. c. c. **N**oui p̄ approbatōez. d. **O**pa tua. in effectū. e. **E**t fidē. in intel- legu f. **E**t charitatē. i. affectū. g. **E**t misteriiū. f̄uiedo deo deuote. h. **E**t patiā tuā. i. tribulatōe. i. **E**t opa tua no- uissima pla p̄orib'. p̄cedēdo. s. d̄ bono i meli' h. **S**z hēo **D**ic p̄nt̄ arguit suos defect' q̄ notant cū s̄bdit. l. **Q**uia p̄ mittit mulierē iezabel. certū ē q; nō ē illa q̄. iij. **R**eg. dī ydola- triā z fornicariā: qz. cccc. āntis z āpli' ān fuit pedib' eāz cō- cultata. iij. **R**eg. ix. **E**t dicūt aliq; q; erat vxor ep̄i. h̄ nō ē verisile q; vir tā bon' sic p̄missus ē talē h̄fēt vxorē: z iō dōz q; fuit alia falsa p̄phetissa: vt forte aliq; heretic' q̄ figurali' designat noie mltieb' p̄t mollitiē carnal' vicijs. vñ z fre- q̄nt hō moll' z effeminat' sc̄ia noīat. m. **Q**ue se dicit p̄ phetē. false tm̄. n. **D**ocē. errozē o. **E**t sedū. f. meos. i. sim- plices xp̄ianos. p. **F**ornicari. d. b̄ ē licitū: mlti ēt dixerūt erronee fornicatōz simpliciē eē licitā. vt h̄ intelligit d̄ erro- re nicolai q̄ tūc v̄gebāt. vt. s. dcm̄ ē. q. **E**t mādu. de ydo- lo. in veneratōe ydoloz. aliē nō eēt illicitū nisi rōe sc̄adali simpliciū: fm q; docet ap̄ls. j. **C**oz. viij. c. r. **E**t dedi illis tps vt p̄niam ageret. z sic erat obstinata p̄t qd̄ s̄bdit p̄ca.

cipat in q̄ informat thiatyres eccia z diuidit i tres pres. qz p̄ pōit ei' p̄mēdatio. sc̄do maloz rep̄hēſio: ibi. **S**z hēo. ter- cio bonoz a mal' discretō ibi **D**os at. **C**irca p̄mū dī **E**t angelo thiatyre eccie q̄ ab aliq; dī fuisse scūs hierene'. q; nō solū istā ecciaz: s; z mltas alias vita z doctria illustrauit et vsq; ad lugdunū q̄ ē galloz ciuitas puēit. **S**z hō v̄ p̄ba- bilis dcm̄. p q; nō fuit p̄tēpane' b̄tō iohi: q; v̄ scribē ep̄s s̄t bī p̄tēpane' eis: floruit at hierene' s̄b p̄modo aurelio. vt dicit h̄tero. i. li. illustriū viro. q̄ cepit ipare āno. clxxxij. sc̄do qz nō ē virisile q; ep̄s tāte vite z doctrie i eccia sua p̄mittēt illa q̄ j. scribūt p̄t qd̄ saluo mellori iudicio v̄ mibi q; fuerit ali' p̄mōris excellētie z iohi p̄tēpane' tūc regēs ecciaz pyathyre- ses. a. **D**ec dicit fili' dei. natural' q̄ ē xps: ceteri s̄t filij ad- optiui. b. **Q**ui hz ocl. zc̄. exponat vt. s. j. c. c. **N**oui p̄ approbatōez. d. **O**pa tua. in effectū. e. **E**t fidē. in intel- legu f. **E**t charitatē. i. affectū. g. **E**t misteriiū. f̄uiedo deo deuote. h. **E**t patiā tuā. i. tribulatōe. i. **E**t opa tua no- uissima pla p̄orib'. p̄cedēdo. s. d̄ bono i meli' h. **S**z hēo **D**ic p̄nt̄ arguit suos defect' q̄ notant cū s̄bdit. l. **Q**uia p̄ mittit mulierē iezabel. certū ē q; nō ē illa q̄. iij. **R**eg. dī ydola- triā z fornicariā: qz. cccc. āntis z āpli' ān fuit pedib' eāz cō- cultata. iij. **R**eg. ix. **E**t dicūt aliq; q; erat vxor ep̄i. h̄ nō ē verisile q; vir tā bon' sic p̄missus ē talē h̄fēt vxorē: z iō dōz q; fuit alia falsa p̄phetissa: vt forte aliq; heretic' q̄ figurali' designat noie mltieb' p̄t mollitiē carnal' vicijs. vñ z fre- q̄nt hō moll' z effeminat' sc̄ia noīat. m. **Q**ue se dicit p̄ phetē. false tm̄. n. <

Apocalipsis

g Ecce ego mitto eam in lectu infernalis pene de q dicit
Esa. xliij. Detracta est ad inferos supbia tua. pccidit cada-
uer tuu. subter te sternet tinea. z opimentu tuu erit vmes
Et q mechant cu ea. coicando malis ipsius. v In
tribu. ma. erut. in inferno cuca. **¶** Nisi pe. ege. in pnti

vira. **¶** Et ff. eius
i. imitatores ipsius.
3 Interf. in mor.
i. gehenna. **¶** Et
sciet omis ec. tuc ma-
nifeste qd est mo oc-
cultum. **¶** Qui
ego sum scrutas re.
z corda examinās z
puniens pcpias z
malas cogitatonēs
¶ Et da. viii. ve. fm
opa sua. penam im-
pys z gloria iustis.
¶ Vos aut. h. po-
nif discreto bonoz
a malis: z p eos spā
liter informādo: se-
cundo pmiū. pmit-
tendo: ibi. Et qui vi-
serit. Circa pmiū
dī. **¶** Vos autē
dico. Et qui sunt illi
subdit. **¶** Qui-
cūq nō ha. do. hanc
i. nō recipiūt doctri-
nam iezabel.

¶ Qui nō cog. alt.
sathane. i. nō appro-
bauit supbias cbi-
onis z cherinti. qui
supbia elati dixerūt
pra reuerentiā pso-
ne xpi ei⁹ diuinitatē
negantes: ppter qd
be. Joh. in pncipio
euāgelij sui ei⁹ diu-
nitatem declarauit:

¶ fm q dicit in li. illustiū viroz. **¶** Quēadmodū dicūt.
hic tangit vitatio alteri⁹ erroris. i. pseudoaploz q cū euā-
gelio dicebāt eē necessariā obseruatoez legalitū q dī pōdī
portabile Act. xv. z qm ad h dicit Iohes vel poti⁹ an-
gel⁹ appens ei in psona xpi. **¶** Quēad. di. pseudoapli.
¶ Non mit. sup vos ali. pon. i. obseruatoez leg⁹ qd pon-
dus falsi apli dicūt vob eē imponēdū. **¶** Tū id qd ha-
betis. i. veritatē euāgelicā vob p veros aplos pdicatam.
¶ Tenete. firmif. **¶** Donec veniā. ad iudiciū. **¶** Et
q vicerit. hic pnt pdictos informat pmiū. pmittendo. d.
¶ Et q vi. ren. mōi. carnis z dyaboli. **¶** Et cu. vsq in
finē. i. vsq ad mortē. **¶** Opa mea. Voc dī qz ihs cepit
facē z postea docē: Act. j. **¶** Dabo il. po. sup genē. in fi-
noli iudicio: in q pfecti iudicabūt cū xpo. z sic hēbūt prā-
tem sup gentes iudicandas. **¶** Et reget il. in v. fer. i. in-
flexibili iusticia. **¶** Et tanq vas figuli pfringent. qz tūc
pctōres in infernū retrudent. **¶** Sic z ego acce. a patre
meo oia: q fili⁹ hz a pfe. **¶** Et da. il. stel. matutinā. i. cor-
pus gliosum dote claritatē resulgēs. **¶** Qui hz aurem.
exponat vt s.

vult penitere a fornicatiōe
sua: Ecce ego mitto eā i le-
ctū z q mechant cū ea i tri-
bulatōne maxima erūt: nisi
pniam ab opibus suis ege-
rit z filios e⁹ inficiā i mor-
tē z sciet omis eccie qz ego
sum scrutās renes z corda
et dabo vnicuiq vīm fm
opa sua. **¶** Nobis autē dico
et ceteris qui thiatyre estis
quicūq nō hnt doctrinam
hāc z q nō cognouerūt alti-
tudine sathane quēadmo-
dū dicūt: nō mittā sup vos
aliud pond⁹. tū id qd ha-
bet tenete donec veniam.
¶ Et q vicerit et custodierit
vsq i finē opa mea dabo il-
li ptātez sup gētes: z reget
eas i vga ferrea z tāq vas
figuli cōfringent sic z ego
accepi a pmeo z dabo il-
li stellā matutināz. **¶** Qui hz
aurem audiat: qd spūs dicat
ecclesijs. **¶** Ca. iij.

¶ Anglo eccie sardis
Scribe **¶** Dec dīc q hz se

Capitulū. iij.

¶ Anglo sardis. Dicūt expositores aliq q iste fu-
it sanct⁹ mellico quē asserūt circa tpa illa fuisse sar-
densim epm. z ibidē martyro psummariz. **¶** Halle-
gātes ex ecciastice hystorie. v. li. xxiiij. ca. **¶** Sz salua eoz re-
uerētia h nō hī ibi: hz q fuit eunuch⁹ ppter regnū celoz casti-
tatē pseruādo. z q plen⁹ spūscō in ciuitate sardensiu rege-
scet expectās aduētū dñi. z dato q cū istis q ibi dicunt de

ipso q fuerit martyr z eps. h tū nō ē ad firmādū eoz dētū.
h mag⁹ ad hū. nā in textu sūdit. **¶** Nōmē habes q viuas z
mortu⁹ es. qd de tam scō epō nō vī verificari. nec etiā de
pplo sibi sūdito. qz culpa sūditoz redūdat in plātū. z tēpe
scī plati. solēt i pplo sūdito vicia mag⁹ euitari. pp qd vidē

ptem spiritus dei: **¶** Et se-
ptem stellas **¶** Scio opa tua
qz nomen habes q viuas
z mortu⁹ es. **¶** Esto vigilās
z pfirmā cetera q mortura
erāt **¶** Nō ei iuenio opa tua
plena corā deo meo **¶** In me
te g habe qlit accepis z au-
dieris z serua z pniaz age.
¶ Si ergo nō vigilaueri veni-
am ad te tanq fur z nescies
qua hora veniā ad te. **¶** Sed
habes pauca noia i sardis
q nō inquinauerūt vestimē-
ta sua z ambulabūt meuz
in albis: qz digni sūt. **¶** Qui
vicerit sic vestiet vestimē-
tis albis z nō delebo nomē
ei⁹ de libro vite z pfitēbor
nomē ei⁹ coram pmeo z
coraz angelis ei⁹. **¶** Qui hz
aurem audiat: quid spūs di-
cat ecclijs z angelo phila-
delphie eccie scribe. **¶** Dec
dīc sanct⁹ z ver⁹ hz clauem
qd dī apit: z nemo claudit:
z claudit z nō apit scio opa
tua **¶** Ecce dedi corā te ostiū

¶ Et ser. ope z dīplēdo. **¶** Et pe. age. de omīssione
bonoz. z pmissiōne maloz. **¶** Sz vigi. i. diligēs fuerit
circa dicta. **¶** Veniā ad te in morte. **¶** Tanq fur. qz
nihil incert⁹ hora mort. **¶** Sz hēs. h pnt ponit pmeri-
datio paucoz cū dī. **¶** Sz hēs pauca noia i sardis q nō inq-
nauerūt vestimēta sua. q. d. mltitudo sūditoz moz macula-
ta ē p pctm. **¶** Et an. me. in al. s. illi q nō sūt p pctm ma-
culati z p albedinē vest. intelligit stola glie z immortalitāt.
z qz nō ē acceptio psonaz apd deū: iō sūdit. **¶** Qui vi-
sic vestiet zc. q. d. nō solū isti hz qd vicerit mōm carnē et
dyabolū stola glie vestiet. **¶** Et nō de. no. ei⁹ de lib. vi.
Est aut liber vite dei pdestinatio: in q nullus scriptus sim-
pliciter delet. qz finalit saluabit. dī tū deleri fm qd qn ca-
dit a iusticia z rescribit grā recuperata. **¶** Et pfitēbor no.
ei⁹. i. q vere sit xpian⁹. **¶** Qui hz an. zc. exponat vt s.
¶ Et an. phila. dicūt expositores cōiter q iste fuit qdrat⁹
de q dī. iij. Eccl. hysto. li. iij. c. q fuit hō sacris lris valde i-
telligēs. z multa scōpsit ad fidei xpi declaratoez z infidelitū
pferatoez: sic g pcedit: qz pponit ei⁹ pmeritatio. scōo p ip-
sum infidelitū puerfio: ibi. Ecce dabo. tercio pmiū. pmissio:
ibi. **¶** Qui vicerit. Circa pmiū dī. **¶** Dec dī. san. z ver⁹.
i. xpc q ē scōsctoz. Dan. ix. Et ipsa veritas Joh. xliij. Ego
sum via veritas z vita. **¶** Qui hz clauē dō. i. prāte ape-
ritendū intellectū scpturaz **¶** Lu. xxiiij. Apuit illis sensus zc
¶ Qui ape. z ne. clau. zc. qz null⁹ pōt impedire ab intelle-
ctū scpturaz eos qz vult erudiri. nec aliqz pōt eas intelli-
gere nisi ipso referate. **¶** Scio opa tua. i. approbo.
¶ Ecce de. co. re ostiū. aptū ad scpturas intelligenduz vt

dicitur est. **¶** Quod nemo clam. pot. i. te impedire a doctri-
 ne veritate. **¶** Qui modica hēs virtutē. q. d. q. non dedit tibi
 gratiam miraculorū. sicut multis alijs ep̄is illi⁹ t̄p̄is recō-
 pensavi tibi in intellectu sacrarū scripturarū excellenti.
¶ Et fuasti v̄bū meū. ope ⁊ doctrina. **¶** Et nō negasti
 nō. me. in p̄secutiōe
 fidelit̄. **¶** Ecce
 dabo. h. ponit p̄r i-
 fidelit̄ cōversio per
 ip̄m in dyocesi entis
 sua mlti habitabāt iu-
 dei. quorū plures p̄
 ei⁹ doctrina fuerunt
 p̄uersi ⁊ h. est qd dī.
¶ Ecce dabo de sy-
 nagoga sathane. i.
 alijs de iudeis: q̄z
 p̄gregatō dī synago-
 ga sathane p̄ illo tē-
 pe qz p̄ resurrectio
 nē xp̄i ⁊ ascēsiōnez
 ad celos ⁊ p̄dicatōz
 ap̄loz manebāt i in
 fidelitate. **¶** Qui
 dī. se in. essez nō sūt
 hebrei em̄ vocati sūt
 iudei a iuda p̄fari-
 cha a quo descēdit
 xp̄s fm̄ carnē. ⁊ t̄do
 postq̄ negauerunt
 xp̄z nō remāsūt i eis
 res h̄? nois h̄ i xp̄ia
 nis p̄sentib⁹ xp̄m de tribu iuda venisse circūcisi spū ⁊ nō
 carne fm̄ qd dī. Ro. ij. Nō ei q̄ in manifesto iude⁹ ē neq̄ q̄
 in manifesto in carne ē circūcisio h̄ q̄ in abscondito iudeus
 est. ⁊ circūcisio cordis in spū nō lra. **¶** Ecce faciā illos
 vt ve. ⁊ ado. an̄ pedes tuos. qz plures de iudeis vt dicitū ē
 cōuersi fuerūt ad xp̄m hūillit̄es se coraz eo ⁊ ei⁹ ministro
 q̄drato. **¶** Et sciēt. p̄ illuminatōz fidelit̄. **¶** Quia ego
 dilexi te p̄mouēdo nō solū ad fidē catholicā. h̄ etiam ad
 ep̄ales dignitatē. **¶** Quā fuasti v̄. patie mee. v̄bor ope
 q̄. Et ego serua. te ab hora tentatōis q̄ ventura est in vni-
 uersum orbem p̄ impatores romanos dñantes totū orbi ⁊
 vbiq̄z fidelē catholicā p̄sequentes. h̄ h̄ hoc v̄. h̄a ista p̄secutiō
 iam fuerat sub duob⁹ impatorib⁹. s. nerone ⁊ domiciano.
 vt h̄ in legēda be. Job. euāgē. q̄ de p̄cepto domitiani fuit
 missus i exiliū in insulā: q̄ dī parthmos in qua scripsit hūc
 libru. ⁊ eodē anno domitian⁹ infect⁹ fuit. **¶** Dñm q̄ h̄ p̄se-
 cutiō xp̄ianorū p̄ istos impatores transfisset. tñ maior erat
 futura per alijs alios sequentes. de qua loq̄tur h̄ iohānes p̄
 modū futurū et anteq̄z veniret iste fuit assumpt⁹ a dño. t̄do
 subdit. **¶** Ecce venio cito. ad te accipiendū. **¶** Tene
 qd habes. i. ḡfaz tibi datā. **¶** Nemo accipiat coronā
 tuā. cadentib⁹ em̄ aliq̄bus a iusticia in p̄ni. alij eius subro-
 gant. sicut p̄z in legēda. xl. martyz. qz vno ex eis cadente
 clauiculari subrogat⁹ fuit ⁊ ei⁹ coronā accepit. **¶** Qui
 vicerit. h̄ p̄r ponit p̄mij p̄missio. istud tñ p̄missū v̄ esse
 augmentū gr̄e in p̄ni t̄p̄e dicit igit. **¶** Qui vicerit. malignū
 p̄. **¶** Faciā illū coluam. i. fortē ⁊ potentē in fide nō solum
 p̄ se h̄ etiā p̄o alijs cōfortandis ⁊ sustentandis. Fm̄ hunc
 modū petrus ⁊ iohes ⁊ iacobus colūne dicunt Gal. ij.
¶ In tēplo dī mei. i. in eccia militante. vt patebit ex seq̄n-
 tib⁹. **¶** Et foras nō egre. ampli⁹. p̄ apostasiam nec per
 excōicatōem. **¶** Et scribā sup̄ eū nomē dei mei. qz tales
 in scriptura dicunt dī. ps. lxxij. Ego dixi dī est. qd expo-
 nens saluator Job. x. c. dicit illos ad q̄s fact⁹ est sermo dei
 deos dixit. rep̄ntat em̄ in eccia p̄sonā dei. **¶** Et nō. ciui.
 dei mei noue hierlm̄. i. eccie militantis. qd p̄z ex h̄ qd s̄dit
 c. **¶** Que descē. de ce. a deo meo. nā etia militās regl̄ ⁊ oz
 dñat a sp̄sc̄to. **¶** Notandū v̄o qd xp̄s inq̄tūm hō loq̄tur h̄
 noians deū suū ⁊ nomē meū nouū. qz dī xp̄ianus a xp̄o

qd nomē nō habuit a p̄ncipio. h̄ vocat⁹ fuit ihs in efrēu ei
 siōe. Lu. ij. h̄ post baptisimū in h̄ hoies vocat⁹ est xp̄s ⁊ s̄l̄r
 ei⁹ fideles a p̄ncipio nō fuerit vocati xp̄iani. h̄ tñ discipu-
 li. postea fide diffusa vsq̄ in antiochia: fideles ibi multipli-
 cati p̄ vocati sūt xp̄iani vt h̄ Act. xj. **¶** Qui h̄z au. ⁊c.
 exponat vt. s̄.
¶ Et angelo loadi-
 cie. h̄ est septima ps
 p̄ncipalis. i. q̄ scribit
 ep̄o loadicēsi. quez
 aliq̄ expositores as-
 seruit fuisse san. sega-
 rē. h̄ allegātes ex. v.
 li. Eccl̄. hysto. xxij.
 ca. h̄ salua eoz rene-
 rentia non noiat ibi
 ep̄s h̄ sacdos ⁊ mar-
 tyr. ⁊ ibi dī q̄ loadi-
 cie redēscit. p̄les au-
 tē alij ibidē nomia-
 ti sub noie ep̄i exp̄t
 mun⁹ dato tñ q̄ fue-
 rit. **¶** Leoditē ep̄us.
 non h̄ p̄pter hoc p̄
 positū. h̄ maḡ vt v̄
 oppositū. nā illd̄ qd
 seq̄t in textu. **¶** Quia
 tepidus es ⁊ nō ca-
 lidus nec frigid⁹ in-
 cipiā te euomere ex
 ore meo. nō v̄ cōue-
 nienter sibi applica-

ri. qz ex feruore charitat⁹ obrinuit palmā martyriū. nec ēt
 p̄plo sibi subiecto rōnib⁹ p̄dictis in p̄silib⁹ articul. iō sal-
 uo meliori iudicio dico qd fuit ali⁹ minoris p̄fectiōis ex̄is
 tūc em̄ vt predictū est. sc̄ti ep̄i frequē occidebant. vel in ext-
 liū mittebant. et succedebant eis alij minus deuoti. sic er-
 go p̄ceditur qz p̄ ponit culpe resp̄nsio. sc̄do salubris mo-
 nitio: ibi. **¶** Suadeo tibi. tercio p̄mij p̄missio: ibi. **¶** Qui vice-
 rit. Circa primū dī. **¶** Dec dicit amen. aduerbiū est he-
 braicū. ⁊ signat idem qd vere p̄pter qd attribuitur xp̄o qui
 dicit de seip̄o Job. xiiij. Ego sum via verit̄. ⁊ vita. **¶** Te-
 stis fidelis. p̄ne maiestatis fm̄ qd dī. Jo. iij. **¶** Qd scim⁹ loq̄-
 mur ⁊ qd vidim⁹ testamur. **¶** Qui est p̄ncipiū creatu-
 re dei. nā oia p̄ ip̄z facia sūt ⁊ sine ip̄o factū est nihil Jo. i.
 i. **¶** Scio opa tua. esse sup̄. ip̄sca: iō subdit. **¶** Quia ne
 frigid⁹ es. deuotans transgressiones pene timore. **¶** **¶** Rep̄-
 calidus. i. implēs p̄cepta mea feruore charitat⁹. **¶** **¶** S̄z
 qz tepid⁹ es. i. tard⁹ ad bonū accidiosus ⁊ ociosus. **¶** **¶** In-
 cipiā te euomē. i. a me te reijcē. sic qd abominabile. nā oc-
 ositas oim̄ viciōz ē sentina. **¶** **¶** Quia dicit. te falso iactā-
 do de merit̄. **¶** **¶** Dines suz. scia ⁊ virtutē. **¶** **¶** Et locu-
 pletat⁹. ex exercitiō doctrine. **¶** **¶** Et nul. egeo. i. doceri ab
 aliq̄. **¶** **¶** Et nesci. qz tu es miser. p̄ carētiā gr̄e. **¶** **¶** Et mise-
 p̄reatu pene. **¶** **¶** Et paup. bonis sp̄ualib⁹. **¶** **¶** Et cec⁹
 qz nō vides tuos defect⁹. **¶** **¶** Et nud⁹. i. v̄tib⁹ spoliat⁹
 z. **¶** **¶** Suadeo tibi. h̄ p̄r p̄it salubris monitio: cū dī. **¶** **¶** Sua-
 deo tibi emē a me opib⁹ bonis a. **¶** **¶** Turū ignitū. i. sapiāz
 charitatē accēfaz. alit̄ inflaret p̄ supbiā. h̄ h̄ dicitū v̄ apl̄s
 dicit Ro. xj. si aut̄ gr̄a iā nō ex opib⁹. alioq̄n gr̄a iā nō essz
 gr̄a. **¶** **¶** Charitas at̄ idē est cū gr̄a. vel ei inseparabil̄ annexa.
 et p̄ p̄ns nō emittit p̄ opa. **¶** **¶** Dicendū qd gr̄a v̄to mō accipit p̄
 habitu aiam gratāz facientē deo. alio mō p̄ mortē diuina q̄
 monet aiaz ad bonū supnaturalē. sic mortē ḡnālī mouet
 oia ad bōa sibi p̄naturalia. s̄l̄r meritū dupl̄ accipit. vno
 mō p̄ merito p̄digi. alio mō p̄ merito p̄grui. si at̄ accipiat
 gr̄a p̄ mō ⁊ dio p̄nta. sic h̄ cadit s̄ merito p̄digni ⁊ sic itell̄
 ḡt dcm̄ apl̄i p̄allegatū. tñ h̄ns ḡfaz p̄mā ex opib⁹ meretur
 de cōdigno ei⁹ augmētatōez. p̄mā tñ gr̄a h̄ cadit sub me-
 rito p̄grui. qz si hō faciat qd i se ē se disponēdo ad gratāz
 p̄gruū est qd deus illi infundat eam si aut̄ accipiat gratā

Apocalipsis

ita scdo mo sic no cadit sub merito: h pcedit omne merituz
p digni z pgrui. talis em influxus diuin? cōter fit oib? ho-
minibus qdū sunt in vita pnti: h aliq sequunt hūc influ-
rum p conatū liberi arbi. se disponētes ad supnāle bonuz
z sic merent de pgruo grām habitualē sibi infundī a deo

z p ea ei? angmētati
onez de p dīgno: alij
vo nō sequunt p p
qd demerent sibi p
sis relinq z vltimus
in pctā labi p defecti
bilitatez liberi arbi.
sequit. b ¶ Et lo.
fi. diuitijs spūalib?
c ¶ Et vestimen. alb
induaris. i. virtutib?
d ¶ Et nō ap. cōfu.
nu. tue. coraz deo z
angelis sanctis.
e ¶ Et collyrio inun-
ge oculos tuos. id ē
grā spūscū q illu-
nat oculos mentis.
dicit autē. Inunge.
qz licet grā sit a deo
data. tū in prāte ho-
minis est vt sibi det
qz pōt se ad eā dispo-
nere modo dicto.
f ¶ Ego qz amo ar-
guo z castigo. sic p
filios dilectos.
g ¶ Emulare g. id ē
imitare bonos. h ¶ Et
pniam agē. de pctis p-
perratis. i. ¶ Et pulso.
ad bo num supnaturalē
monendo. k ¶ Si qz
audierit vocē meam.
m ¶ Et aperit mi. ianu-
am. p conatū liberi
arbitrij ad bonū. n ¶
Introibo ad illum. i. p
grām gratū facientē
habitādō in illo. o ¶
Et cenabo cū illo z ipse
mecū. nam de? in tali
hoie delectatur z ipse
in deo. p ¶ Qui vicerit.
hic vltimo ponit p m j
promissio: cū dicit. Qui
vicerit. insultus mūdi
carnis z dyaboli. qz
dabo ei sedere me. in
throno meo. i. quietē in
celesti regno. r ¶ Sicut
z ego vici. p passionem
meam. s ¶ Et sedeo cum
patre meo. Mar. vlt. Assump-
t? est in celum et sedet a
dextris dei. t ¶ Qui
habet aures. exponat
tue vt supra. ¶ Caplm. iij.

b ignitū pbatū vt locuplex fi
c as z vestimētis alb indua
d ris vt nō appeat p fusio nu
e ditat tue z collyrio inūge
f oculos tuos vt videas. ego
g quos amo arguo z castigo
h Emulare ergo z pniaz age
i Ecce sto ad ostium z pulso
k Si qz audierit vocē meaz et
l n apuēt ianuā introibo ad il-
m lūz cenabo cū illo z ipse me
p cū. Qui vicerit dabo ei se-
r dere mecū i throno meo sic
s z ego vici z sedi cuz patre
t meo i throno ei? Qui ha-
bet aurē audiat qd spūs di-
cat ecclesijs. ¶ Ca. iij.

Post hec vidit ecce o-
stium apertum in ce-

Et pniam agē. de pctis p-
perratis. i. ¶ Et pulso.
ad bo num supnaturalē
monendo. l ¶ Si qz
audierit vocē meam.
m ¶ Et aperit mi. ianu-
am. p conatū liberi
arbitrij ad bonū. n ¶
Introibo ad illum. i. p
grām gratū facientē
habitādō in illo. o ¶
Et cenabo cū illo z ipse
mecū. nam de? in tali
hoie delectatur z ipse
in deo. p ¶ Qui vicerit.
hic vltimo ponit p m j
promissio: cū dicit. Qui
vicerit. insultus mūdi
carnis z dyaboli. qz
dabo ei sedere me. in
throno meo. i. quietē in
celesti regno. r ¶ Sicut
z ego vici. p passionem
meam. s ¶ Et sedeo cum
patre meo. Mar. vlt. Assump-
t? est in celum et sedet a
dextris dei. t ¶ Qui
habet aures. exponat
tue vt supra. ¶ Caplm. iij.

Post hec vidit. zc. descripta visione b. Iohannis. q
respicit informatōez. vij. ecclesiaz alie spālter. litz
ex pnti respiciat ecciaz aliaz informatōz: vt predi-
ctu est. hic pnt ponunt visiones eiusdem respiciētes dire-
cte informatōez tot? eccie gnālter. naz in spū sub quibus-
dam imaginib? vidit decursum eccie ab aploz tpe vsqz ad
finē mūdi. qm ad tribulātōnes p solatōnes: z inuabi-
litatez notabiles. quaz tū aliq tam pcesserūt z aliq sūt fu-
ture. visiones aut istas imaginarias b. Iohes sepit. intel-
lectū tū eaz nō expsit. lz ad plenū intellexerit. aliq tū in-
posuit. p q dat via ad reliq aliqliter capiēda. sic s. j. ca. dī-
xit. vij. candelabra aurea septem eccie sunt. z. vij. stelle. vbi
vij. angeli. i. epi eaz. z sūt i seqntib? aliq dīc lz raro ad ape-
rtendū aliqliter intellectū occultoz. vt patebit in locis su-
is dno pcedente. p qd intellect? fialis nō est ille q p vo-
ces significat immediate h ille q p imagines significat: sicut
Iudi. ix. dī q ligna dixerūt ad arborez rānū. vent z impa-
nōb sensus fialis nō est de arborib? vel lignis h de vir? si-
chē p ligna significat q fecerūt sup se abimelech regē. Sci-
endū ē q iste visiones nō distinguūt ex pte tps in q sacre
st qz Ioh. totū vidit vna die. qd p3 p b q dīc. s. c. Fui in spū
i dnico die: h distinguūt a pte tpm in qb? pntm iplere sūt. z
ptim iplēde. vt magz videbit inferi? psequēdo residuū igit
b? sibi i duas ptes diuidit. qz p pntē mod? hui? visionis
scdo cursus impletōis ca. vij. Circa primū scienduz qz tota

trinitas reuelatit apocalipsum hoi xpo. Xpc aut iohani p
angelū in ei? psona loqntē. Xpc em hō supior est angelis.
ppter vnionē ad suppositū diuinū z plenitudinē grē. lz sit
mīnor angelis rōe nāe hūane fm q dīc Heb. ij. Igit p pōit
māestās dei reuelāris. scdo dignitas hois xpi reuelatōez

lo: et vox prima quam au-
ui tanqz tube loquētis me-
cum dicens. Ascende huc
et ostendam tibi q oportet
fieri cito. Post hec statim
fui in spū Et ecce sedes po-
sita erat in celo z sup sedez
b sedens. Et q sedebat: silis
erat aspectui lapidis iaspi-
dis z sardinis Et iris erat
k i circuitu sedis silis visioi-
i smaragdine. Et in circuitu
m sedis sedilia. xxiij. z supra
thronos. xxiij. seniores se-
n dentes circumamicti vesti-
o mentis albis z in capitib?
p eoz coronas aureas. Et d
q throno pcedebant fulgura
r z voces z tonitrua z. vij. lā

recipiātis ca. se. pri-
mūz declaraf ex trī-
b? s. ex impiali throno
no z ex nobili cōsor-
tio: sibi. Et in circui-
tu sedis. z ex reuerē-
ti obseqo: sibi. Et re-
quē nō hēbant. Cir-
ca primū dīc b. Ioh-
hannes. a ¶ Post
hec vidit osti. ap. i. cc.
Sic ei videbat ima-
ginarie ac si ostium
celi apiret. p qd desi-
gnabat q decursus
eccie sibi reuelabat
q celum in septura
nomiat. fm q dicit
Greg. omel. xxxvij.
Regnū celoz pntis
tpis eccia dī. in q dō-
ctor q mādarum sol-
uit mīnim? vocat zc
b ¶ Et vox p. zc. in q
notat auctās angelū
loqntē: vt dicit s. j.
ca. ¶ Ascen. huc.
ad videndū eccie de-

cursum: iō sūst: d ¶ Et on. n. q oz fieri p? h. fm ordina-
tionē dei q nō pōt frustrari. e ¶ Stati fui in spū. visioez
imaginariā intelligēdo. f ¶ Et ecce se. po. erat in celo. per
quā sedē intelligit auctās z pās dei ecciam regentis.
g ¶ Et su. se. se. f. dens trin? z vn?. h ¶ Et q se. silserat as-
la. la. z sar. tales appetōes sūt fm pūentiā ad id qd reue-
lat. de? at sic ppebat vt gubernās ecciam militante. circa
quā seh3 vt p solator z charitat? incensoz. p qd in primi-
tina eccia sup aplos milit spūscm in silitudine ignis. tdo
dīc hic Coloris iaspidis. i. viridis. q color ē pforatiū visus
Et sardinis. i. rubei color? q p p silitudine ad ignē sūt incē-
diū charitat?. i. ¶ Et iris e. in cir. se. p quē designat sedes
dei ad ecciam sūā. nā iris signū est feder? in deū z terram
vt dīc Gen. ix. k ¶ Silis visioni sma. smaragd? aut est vi-
ridis color? z hic ē vn? de colorib? iridis. z sic appebat ille
iris imaginari? q color viridis intensior ceter? videbatur i
q designat p solatio dei suis elect? affuturo. maxie in tribu-
latōnib? eccie futur? eo q viridis color ē cōforatiū visus.
l ¶ Et i cir. se. b pnt describit dei māestās ex nobili psonō
ei dī. Et i circuitu sedis sedilia. xxiij. p q designat vnuer-
se cathedrales eccie. q lz sint mltē. tū sō tali nūero designat
p p concordantiā no. te. ad ver? i q legit. j. Paral. xxv. q san-
dō volēs angmētare cultū diuinum statuit. xxiij. sacerdo-
tes in tēplo p hebdomadas successiue ministrātes. in sacra-
ci scriptura frēqnt ponit deimiat? nūer? p idēmiato. sic s.
dictū ē. j. c. q p septē spūs dei intelligit multitudo angloz
scōz: z sic dicit Greg. om. xxv. q p. vij. demones vnuer-
sa vicia figurant. m ¶ Et su. thro. xxiij. senio. seden. p qz
designat vnuerfū epi in qb? d3 ē etat? z mox maturitas.
n ¶ Circumamicti vestimētis albis. nam in ipsis d3 reful-
gere castitas. o ¶ Et in capi. eoz coro. aureas. naz i mei-
tibus eoz que dicunt capita respectu virū sensitiuarū de-
bet resurgere sapientie claritas que p aurū frēqnter in sac-
scriptura designat. p ¶ Et de throno. f. dei. q ¶ Proce-
debant fulge. z voces z tonitrua. i. coruscātōnes miracu-
lozum z denunciatio premioz pro bonis opibus z terroz
supplicioz p malis. Ista vo tria in primitiua ecclesia et
post tempib? multis pcedebant a deo ecclesie pntis.
¶ Et. vij. lam. arden. an thronū. f. dei. ¶ ¶ ¶

Que sunt. vij. spūs dei. et exponēdo quōd p lampades vij. intelligat apit aliqñ ad alia capiēda. dicunt aut h. vij. spūs dei. vij. dona sancti spūs pata dari disponentib⁹ se. iō dicunt ante dei thronū eē. vel p. vij. spūs intelligit vniuersitas scōrū angelorū pata ad dei bñplacitū exequendū fm illud Hebre. j. Omnes administratoij spūs sunt zc. q̄ dicitur lapades ardētes qz illumināt z accēdunt fideles ad cognōdem z amorem celestius. Et in cōspe. sedis tāq̄ mare vitreum. i. baptismit sacm. Si mile cristallo. qz nō est mobilevl fluidū h̄ impmit caracterē indelibilem. ppter qd nō ē reterabile. Et in medio zc. q̄ tuor aialia. i. q̄tuor euāgeliste. vt dicit aliq̄. h̄ s̄a sequēs v̄ i aliq̄ dissonare vbi dī. Et aial p̄mū sile leoni zc. z terciū animal h̄ns factem q̄si hoīs. nā p facies hoīs intelligit Mathe⁹ vt dictū est. s̄. in p̄n. euangelistaz z in hoc cōcordant sancti z doctores. Mathe⁹ vō non est tercius in ordine euāgelistaz h̄ p̄mū z p̄mū scripsit euāgelii. vt dīc Hiero. in plogo sup Mat. iō vident aliq̄ probabilius dicere. s̄. qz quatuor aialia intelligunt quatuor patriarchales eccie. quaz p̄ma est hierosolymitana. nam ibi cepit ecclia z assimilaf leoni ppter cōstantiā ibi existētū. vtz de Be. z Joh. Act. v. q̄ p̄stater dixerunt principibus iudeoz. Obedire deo optet magis q̄ hominib⁹ et iterū. Si melius est incōspectu dei vos potius audire q̄ deum iudicare. nō em̄ possum⁹ que audiuim⁹ z vidimus nō loqui. Secūda est antiochena que assimilaf vitulo quia fuit parata obedire mandatis aploz in hierlm̄ existentū vtz Act. xv. z qz p̄mo in ea vocati sunt discipuli xpiani. Act. xj. Terciū est alexandrina que assimilaf homini. naz in ea a principio fuerunt doctores docti nō solū in l̄ris diuinis. h̄ etiā humanis. vt p̄herichens p̄hs z athanasius et plures alij. Quarta ē cōstantinopolitana q̄ assimilaf aq̄le volanti. nā in ea fuerunt viri p̄ cōtemplatōez eleuati: vt Greg. nazanzen⁹ z plures alij. Et quatuor aialia zc. alas senas. Alia p̄ma ē lex natural. sc̄da lex mosaica. terciā xp̄haz oracula. q̄rta euāgelii p̄silloz. q̄nta doctrina aploz. sexta statuta generalitū cōcilioz. Istis em̄ alis sex. viri ecclesiastici dūt ascendere sursum p̄ cōtemplatōez diuinorū. z descēdere deorsum ad edificatōez primorū z volare ad dexterā p̄ gr̄arumactōez in p̄speris z ad sinistrā per patientiā in aduersis. Et in circuitu z int̄ plena sunt oculis. p̄siderando p̄ntia p̄terita z futura. Et requies nō hēbant. h̄ p̄r ondit dei maiestas ex obsequo reuerenti. z p̄ in p̄riarchalib⁹ ecclijs cū dī. Et requies nō hēbāt. s̄. q̄tuor aialia q̄tuor p̄riarchales eccias signātia. Die ac nocte dicentia sanct⁹ zc. nā in illis ecclijs p̄valde deuote celebratū fuit diuinū offm̄ diurnū p̄ter z nocturnū z ponit h̄ ter sanct⁹ ad designandū trinitatē p̄sonaz. z subditur. Dñs de⁹ om̄ps. ad designandū vnitatē essentie. nā tres p̄sone sunt vn⁹ dñs z dñs op̄s. Qui erat z q̄ est z q̄ ventur⁹ est: p̄ h̄ exp̄mit ei⁹ eternitas q̄ nō apprehendit a nobis in via nisi p̄ p̄parōz ad dñas t̄pis. vt. s̄. dcm̄ est. j. c. Et cū daret. p̄r describit obsequiū diuine laudis q̄tuz ad alias cathedrales eccias p̄ orbē cōstitutaz q̄ in diuis officijs celebrandis seq̄ dūt. ordinatōez q̄tuor eccliaz p̄riarchalium

padēs ardētes añ thronuz q̄ sunt spūs dei. Et i p̄spectū sedis tanq̄ mare vitreum sile cristallo z i medio sedis z i circuitu sedis q̄tuor aialia plena ocul añ z r̄tro. Et aial p̄mū sile leoni. z sc̄dm̄ sile vitulo. z terciū aial h̄ns faciē q̄si hoīs: z q̄rtum aial sile aq̄le volati. Et quatuor anialia singula eoz hēbant alas senas z i circuitu: z intus plena sūt oculis z requiem nō hēbant die ac nocte: dicentia: sanct⁹ sc̄tus sanct⁹ dñs deus om̄ps q̄ erat et q̄ est z q̄ ventur⁹ est. Et cum darent illa aialia glaz z honorem z benedictōez sedenti sup thronū viuētī i secula seculorū p̄cidebāt. xxiiij. seniores añ sedentē i throno z adorabāt viuētē i secula seculorū z mittebāt coronas suas ante thronū dicentes Sign⁹ es dñe de⁹ n̄r accipere gloriā z honorē z virtutem quia tu creasti om̄ia et propter voluntatem tuā erant z creata sunt. Capitulum. v. Et vidi in dextera sedē tis supra thronū librū scriptū itus z foris signatū sigillis septē z vidi angelū fortē p̄dicantē voce magna

tionem tuā ab eterno anteq̄ crearent sicut dom⁹ material anteq̄ sit in effectu p̄existit in dispositōe artificis z fm̄ h̄ dī. vij. metha. qz dom⁹ i materia fit a domo q̄ est in aia. oia vō creata se h̄nt ad deū sicut artificata ad artificē. Sap. vij. ca. Dim em̄ est artifex oem̄ h̄ns vtutē zc. Et creata sunt. i. p̄ducta in effectu in t̄pe. z h̄ ex diuina volūtate. non ex nature necessitate. Et vidi in dextera sedētis zc. h̄ consequenter describit dignitas xp̄i hominis reuelatōez consequentis. Circa quā p̄ p̄mittit p̄funditas diuini secreti. sc̄do difficultas apiendū: ibi. Et vidi. tercio inferit dignitas xp̄i: ibi. Et vn⁹. Circa p̄mū dī. Et vidi in dextera sedētis supra thronū. Iste sedēs ē dñs trinit⁹ z vn⁹. vt dcm̄ ē. Librū. lib̄ iste ē diuina sc̄ia in q̄ oia s̄ sc̄pta. Sc̄dndū tñ q̄ i dō ponit duplex sc̄ia: v̄l pot⁹ vna duplici mō dca. s̄. sc̄ia simplic̄ noticie. q̄ se extēdit ad oia possibilīa q̄ nūq̄ fuerit nec erūt z sc̄ia visiois q̄ respic̄ extētia p̄ q̄cūq̄ dīa t̄pis. s̄. p̄teritū v̄l p̄fētis v̄l futuri. z ista s̄ in vtute dī opatiua inq̄tuz opat in aliq̄ t̄pe talia vō s̄ illa q̄ reuelata s̄ homi xp̄o z ab eo ioh̄i aplo vt⁹ vō dī opatiua metaphozice dī man⁹ ei⁹ dexta. qz p̄ manū dexterā opamur. z iō liber q̄ dī dī noticia d̄ dispositis ab eo fieri. cōueniēter dī esse in dextera manu dei. Signatum signatio ista designat clausiōnē diuine sciētie dei dispositis ab eo fieri quousq̄ sint ab eo reuelata fieri. vel in effectu p̄ducta. Sigillis. vij. i. oimodis obscuritatib⁹ vt exponit aliq̄. z fm̄ h̄ ponit hic numerus determinat⁹ p̄ ideterminato. s̄. septenarius pro obscuritatū multitudie. sic dicit Greg. omel. xxv. Maria g. vij. demonia habuit q̄ vniuersis vicijs plena fuit. h̄ dicitū non bene p̄sonat his q̄ sequunt ca. seq̄n. de aptione sigillorum. p̄cedendo a p̄mo sigillo vsq̄ ad septimū. determinate ex q̄ pz qz septenarius sigilloz nō ponit ibi. p̄ indefiniata multitudie obscuritatu. Vō v̄ meli⁹ dcm̄. qz sigilla ista non sunt aliud nisi dei volūtates claudēs z aperies suū secretū: putz qñ et quō sibi placet: q̄ lz sit vna i se. d̄ tñ multiplex ad varios effect⁹ relata fm̄ illud. ps. cx. Magna opa dñi exq̄sita in oēs volūtates eius. septenarius igr̄ sigilloz est septenari⁹ reuelatōis diuine voluntatis ad reuelanda ioh̄ani distincta reuelatōib⁹ septē. vel fienda in septē t̄pis. Et vidi. h̄ p̄r describit difficultas opendi: cū dī. Et vidi agelū fortē: iste v̄ fuisse gabriel q̄ iūp̄tat formudo dī.

cū ecclia tñ romana q̄ p̄ncipalis z caput est oim: z h̄ est qd dī. g. Et cū darent illa aialia glām zc. ei s̄uiedo z ipm̄ collaudādo in plurib⁹ mōis officioz z m̄stratōib⁹ factoz. h̄ Et p̄cidebant. xxiiij. seniores. i. alie cathedrales ecclie se eis p̄romātes. Et mittebant coronas suas ante thronū. i. signū reuerentie per h̄ confitētes qz h̄nt a deo claritatē vtutis z sapiētie. q̄ per coronas aureas designant vt dicitū est. s̄. k. Dicētes dign⁹ es dō. de⁹ noster ac. glām zc. nō est p̄ h̄ intelligēdū qz dñs accipiat alq̄ qd de nouo. v̄l qz ei aliquid accrescat ex opib⁹ z laudib⁹ humanis. h̄ qz homines ex beneficijs ab eo receptis tenētur asurgere ad laudandū z glificandū excellentiā eterne sue maiestatz. Quia tu creasti oia. de nihilo producendo. Et ppter voluntatē tuā. erāt. in dispositione tua ab eterno anteq̄ crearent sicut dom⁹ material anteq̄ sit in effectu p̄existit in dispositōe artificis z fm̄ h̄ dī. vij. metha. qz dom⁹ i materia fit a domo q̄ est in aia. oia vō creata se h̄nt ad deū sicut artificata ad artificē. Sap. vij. ca. Dim em̄ est artifex oem̄ h̄ns vtutē zc. Et creata sunt. i. p̄ducta in effectu in t̄pe. z h̄ ex diuina volūtate. non ex nature necessitate. Et vidi in dextera sedētis zc. h̄ consequenter describit dignitas xp̄i hominis reuelatōez consequentis. Circa quā p̄ p̄mittit p̄funditas diuini secreti. sc̄do difficultas apiendū: ibi. Et vidi. tercio inferit dignitas xp̄i: ibi. Et vn⁹. Circa p̄mū dī. Et vidi in dextera sedētis supra thronū. Iste sedēs ē dñs trinit⁹ z vn⁹. vt dcm̄ ē. Librū. lib̄ iste ē diuina sc̄ia in q̄ oia s̄ sc̄pta. Sc̄dndū tñ q̄ i dō ponit duplex sc̄ia: v̄l pot⁹ vna duplici mō dca. s̄. sc̄ia simplic̄ noticie. q̄ se extēdit ad oia possibilīa q̄ nūq̄ fuerit nec erūt z sc̄ia visiois q̄ respic̄ extētia p̄ q̄cūq̄ dīa t̄pis. s̄. p̄teritū v̄l p̄fētis v̄l futuri. z ista s̄ in vtute dī opatiua inq̄tuz opat in aliq̄ t̄pe talia vō s̄ illa q̄ reuelata s̄ homi xp̄o z ab eo ioh̄i aplo vt⁹ vō dī opatiua metaphozice dī man⁹ ei⁹ dexta. qz p̄ manū dexterā opamur. z iō liber q̄ dī dī noticia d̄ dispositis ab eo fieri. cōueniēter dī esse in dextera manu dei. Signatum signatio ista designat clausiōnē diuine sciētie dei dispositis ab eo fieri quousq̄ sint ab eo reuelata fieri. vel in effectu p̄ducta. Sigillis. vij. i. oimodis obscuritatib⁹ vt exponit aliq̄. z fm̄ h̄ ponit hic numerus determinat⁹ p̄ ideterminato. s̄. septenarius pro obscuritatū multitudie. sic dicit Greg. omel. xxv. Maria g. vij. demonia habuit q̄ vniuersis vicijs plena fuit. h̄ dicitū non bene p̄sonat his q̄ sequunt ca. seq̄n. de aptione sigillorum. p̄cedendo a p̄mo sigillo vsq̄ ad septimū. determinate ex q̄ pz qz septenarius sigilloz nō ponit ibi. p̄ indefiniata multitudie obscuritatu. Vō v̄ meli⁹ dcm̄. qz sigilla ista non sunt aliud nisi dei volūtates claudēs z aperies suū secretū: putz qñ et quō sibi placet: q̄ lz sit vna i se. d̄ tñ multiplex ad varios effect⁹ relata fm̄ illud. ps. cx. Magna opa dñi exq̄sita in oēs volūtates eius. septenarius igr̄ sigilloz est septenari⁹ reuelatōis diuine voluntatis ad reuelanda ioh̄ani distincta reuelatōib⁹ septē. vel fienda in septē t̄pis. Et vidi. h̄ p̄r describit difficultas opendi: cū dī. Et vidi agelū fortē: iste v̄ fuisse gabriel q̄ iūp̄tat formudo dī.

Apocalypsis

Quis est dignus aperire librum. i. manifestare dei secretum. **g** Et sol. sig. eius. i. sigillatim ostendit quater singula de quibus dicitur procedit ex divina voluntate **h** Et nemo poterat in celo. quatuor ad angelos. **h** Neque fra. quatuor ad homines. **k** Neque sub terra. quatuor ad demones in quibus remanserunt naturalia integra.

Aperire librum. quia nullus istorum potest ad secreta divina attingere. nisi deo revelante qui prior fuerant christo homini et christo iohanni. **m** Et ego flebam multum. per hunc flebam designat iohannis desiderium de sciendo ecclesie futurum processum. **n** Et unus de senioribus dixit mihi. **h** Non inferat dignitas christi qui solus inuentus est dignus dicta secreta per accipere aliquid per iohannem nunciare cum dicit. **Et** unus de senioribus dixit mihi consolando me de desiderio mei impletione. quod autem erat iste senior non dicitur: et dicitur aliquid quod fuit matheus evangelista. qui dicitur in persona christi. **Mathei** ult. **Data** est mihi omnis potestas in celo et in terra: id est dicitur. **o** Ecce vi. leo de tribu iuda. nazareth. christus victor fuit in sua resurrectione: huiusmodi

sit de veritate. ro. tunc non valere. quia iohannes non accepit hanc noticiam per scripturam sed per revelationem spiritalem. est autem dicitur de. quod per seniores intelliguntur ecclesie plures: et ideo videtur melius quod iste senior fuerit petrus et dicitur unus. i. primus in apostolos eo modo loquendi quod dicitur Gen. i. Factum est vespere et mane dies unus. i. primus. transierat enim iam beatus petrus per martyrium ad gloriam. quia sub Nerone passus fuit. Iohannes autem postea tempore Domitiani hanc revelationem accepit et sic aia petri assistens christo vel aliquid effigies petri reputans dixit iohanni. **Vide** ne fleuerit etc. **Radix** dicitur de. i. de radice dauid descendens secundum carnem secundum quod dixerat Esa. xi. Egredietur virga de radice iesse etc. **A**perire librum. i. manifestare ecclesie decursum a deo ordinatum. **Et** vidi. et ecce in medio throni etc. agnum etc. christum in medio ecclesiarum per orbem in nomine constitutum sicut ipse dicit Mat. vlti. Ecce ego vobiscum super omnibus diebus usque ad consummationem seculi. quod sic dicitur est leo ratione resurrectionis ut dicitur hic agnus ratione immolationis. propter quod etiam dicitur istas. quia resurrexit ad vitam immortalem Ro. vi. Christus resurgens a mortuis iam non moritur: et tanquam occisus quod quotidie in ecclesia immolatur non secundum carnem. quia resurrexit ad vitam immortalem: ut dicitur est: huiusmodi effectum et repetitionem. quia per oblationem eucharistie coicatur nobis effectus sue passionis. ipsa etiam est similitudo repetitionis ipsius: secundum quod dicitur Lu. xxi. Hoc facite in mea commemoratione. illud enim quod repetitur aliquid nomine ipsius sic imago petri nomine petrus. et eadem ratione eucharistia agnus immolatus: et ad hoc designandum non dicitur hic agnus occisus simpliciter sed tanquam occisus. **Et** habentem cornua. vii. i. potestates: et idem designat per septem spiritus. quia septem dona sancti spiritus sunt quasi septem cornua quod sive patres ad repraesentandum virtutem inimici. **Et** missi in omnem terram. quia christus paratus est dare dona spiritus sancti omni homini ad ea se debite disponenti. **Et** venit et accepit etc. librum. non est per hoc intel-

legendum quod christus tunc accepit noticiam de processu ecclesie. nam anima christi ab instanti sue creationis divinitati diuina habuit noticiam omnium. quod deus cognoscit scia visionis. inter quod est processus ecclesie: ut ex predictis: et ideo per hoc quod iohannes vidit accipere eum librum designat acceptio noticie a principio creationis aie christi

plenas odoramentorum quod sunt orationes sanctorum: et cantabatur canticum novum dicentes. **Signes** domine accipe librum et aperire signacula eius quoniam occisus es: et redemisti nos de sanguine tuo ex omni tribu et lingua et populo et natione et fecisti nos deo nostro regnum et sacerdotes. **Et** regnum super per terram. **Et** vidi et audiui vocem angelorum multorum in circuitu throni et aialium et seniorum et erat numerus eorum milia milium dicentium voce magna. **Signes** agnus qui occisus est accipe virtutem et dignitatem et sapientiam et fortitudinem et honorem et gloriam et benedictionem. **Et** omnem creaturam quod in celo est et super terram et sub terram et quod sit in mari et quod in eo: omnes audiui dicentes sedenti in throno et agno. **Benedictio** et ho-

re. et per ex supra dictis. **Et** omni. oc. es. meritum procedit illud quod cadit sub merito. propter quod acceptio noticie processus ecclesie quod processit morte christi ut dicitur est non cecidit sub merito ipsius. sic nec gloria aie christi: huiusmodi gloria corporis quod secuta est sub merito bene cecidit. meruit enim sui corporis glorificationem et exaltationem et eodem modo potest dici de revelatione dicitur processus facta iohanni. et per eum universali ecclesie ad declarationem bonitatis et maiestatis christi. nam huiusmodi revelatio facta est per passionem. **Et** ex omni. etc. nam ecclesia est ex omnibus gentibus collecta. **Et** facti. nos deo nostro regnum. i. regni eius principes. **Et** facti. hostias laudis deo offerentes. **Et** regna. super. terra. non dicitur. **In** terra ubi sancti pulcantur huiusmodi super terram. i. in celo ubi sancti cum christo dominantur. **Et** vidi. **Hic** ponitur locutionis assistentium christo in ecclesia triumphante cum dicitur. **Et** vidi et audiui vocem angelorum multorum etc. in hoc notatur ipsorum multitudo maxima secundum illud Job. xxxv. Quis est numerus militum eius: et ideo designat in hoc quod subdit. **Et** erat numerus. eo. mi. mi. sic enim corpora celestia totam regionem elementarem excedunt quasi incopabiliter in quantitate continua. sic angeli omnia corporalia in quantitate discreta. accipiendo quantitatem discretam per quilibet multitudinem numerabilem vel numerata. **Signes** agnus qui occisus est. accipit. virtutem et dignitatem etc. omnia ista habuit vel saltem plura ante passionem quod dicitur co. propter gloriam corporis et homini quod secuta sunt. et ideo acceptio talium hinc accipit per manifestationem eorum ad laudem et honorem nominis christi. et ponitur laus christi in omnibus creaturis cum dicitur. **Et** omnem creaturam que in celo est constitutum ad homines quod iam sunt in patria. **Et** super terram. constitutum ad exites ad huc in via. **Et** sub terra etc. nam omnes creature et irrationalis et vita carentes dicuntur laudare christum: in quantum sunt materia et occasio laudandi ipsum. quia intellectuales creature per eas ascendunt ad cognoscendum deum et per primum ad ipsum laudandum et glorificandum. cetera quod sequuntur parent ex predictis.

h de nouo iohi fue-
lade. et eu vlti eccie.
Et cu ap. h. pnr d
scribit assistentiu xpo
locutionis. et p sibi as
sistentiu i eccia mili-
tate: scdo i triumphante:
ibi. **Et** vidi et au-
diui. **Circa** primum
dicit. **Et** cum
apuisset librum. ad re-
uelandum eccie pces-
sum quatuor aialia. i.
quatuor eccie patriar-
chales. **Et** vi-
ginti quatuor seniores
i. vniuerse cathedra-
les eccie per orbem dis-
fusa: et per h intelligu-
tur alie ab eis consti-
tute. **Et** ceciderunt
coram agno. naz. ex h
habuerunt materia h
venerandi ipsum.
Et videntes sin. cy. etc.
quod exponit cu sedit
Et que sit ora. san-
metaphorice. et per h
et sicut apud aliquid ma-
via ad exponendum
reliquit ut predictum est.
Et can. can. no. is
ptinens ad no. rest.
Et dignes do. de.

Et vidi q̄ aperuisset. Postq̄ descriptus. Ca. vi. est modus diuine reuelatōis. h̄ p̄r describit̄ decur sus impletionis. z h̄ sub. vij. sigilloz aptōib⁹. q̄bus sigillis liber dicebat̄ signat⁹. z iō fm̄ septē sigilla. diuiditur in septē pres que patēt in l̄ra. isḡ in prima pte dicit.

Et vidi q̄ apulset agnus vnū zc. s. primū eo modo loquendi q̄ dī Gene. i. Et factū est vespere z mane dies vn⁹ id est prim⁹. vnde z cōsequēt̄ ibi dicit.

Factū est vespere z mane dies secund⁹ z sic cōsequēter vsq̄ ad septimū. eodem mō p̄r hic describit̄ tur aptio secundī si gilli z terciū vsq̄ ad septimū. **E**t audiuit vnū zc. i. primū eadez rōne qua z de sigillis dicit̄ est. nā cōsequēter agit̄ d̄ ali

is tribus animalib⁹ z fm̄ illos q̄ p̄ aialia dicunt signari q̄ tuor euāgelistas. iste fuit marcus in similitudinē leonis designatus. q̄ similitudo ponit̄ p̄ma. s. c. iij. h̄ q̄m̄ illud dicit̄ nō cōsonat ordinē euāgelistarū in q̄ mathe⁹ ponit̄ primus z marcus scōs. ideo dicit̄. s. ca. iij. q̄ p̄ q̄tuor aialia quatuor p̄farchales eccie designant̄ z sic h̄eo p̄r dicere q̄ ille q̄ p̄ p̄mū aial designat̄ fuit p̄farcha prime eccie p̄farchalis. scz hierosolymitane q̄ fuit be. iacobus appellat⁹ frat̄ dñi eo q̄ fuit similit⁹ sibi. z hic ante iam transierat p̄ gladius sub nerone. vtz p̄ iosephū. xx. li. antiquitatū. h̄ aut̄ reuelatio facta fuit iohanni tpe domiciani. **V**eni et vide. de cursim eccie primitiue. **E**t ecce equus albus p̄ quez vt dicunt expositores aliq̄ designant̄ Gaius ipator q̄ successit̄ imediate tyberio sub q̄ passus x̄ps fuerat z designat̄ p̄ equū albū eo q̄ nō fuit xp̄ianis molestus h̄ magis cōsolabilis. nā pylatū misit̄ in exiliū q̄ xp̄m̄ inique iudicauit z sicut herodē q̄ decollauerat iohem. z xp̄m̄ in passione spreuerat. **L**uce. xxij. iō subdit̄. **E**t exiuit vincens vt vinceret. scz aduersarios xp̄i: vt dcm̄ est. h̄ nō videt̄ mihi cōueniēter dcm̄. nā iste gaius instantū fuit elatus z puerus q̄ p̄ orbem misit̄ statuā suā. vt in illa adoraret̄ vt de⁹. z qz habitates i iudea reuert̄ h̄ facere. misit̄ petroniū cū exercitu i iudeam vt in tēplo poneret̄ dictā statuā z reuertēter interficeret: vt dicit̄ Jose. li. antiq̄. z de iudaico bello. tñ petronius nō dedit̄ h̄ executioni. qz gaius fuit morte puent⁹. z in illo tpe apli z alij xp̄iani habitabāt in hierlm̄ z iudea. z sic p̄z q̄ gaius nō fuit eis cōsolabilis. h̄ magis horribilis. eo q̄ p̄ ceteris hitatorib⁹ iudee horridū erat eis mandatū gay de dicta adoratioe. h̄ aut̄ ip̄e miserit̄ in exiliū herodē z pylatū h̄ tñ nō fuit p̄pter xp̄m̄ h̄ p̄ alijs caus̄ totalit̄ dispatis: vt refert̄ ioseph⁹ q̄s cā breuitat̄ omitto. sicut qd̄ subdit̄. **E**xiuit vincens vt vinceret. nō videt̄ sibi cōueniēter applicari. q̄a rome fuit turpis̄ infect⁹ p̄pter suas malicias. vt vxoz ei⁹ gladio cōfossa. z ei⁹ vnica filia pariet̄ allisa. p̄t qd̄ videntur alij meli⁹ dicere. s. q̄ p̄ equū albus intelligit̄ cer⁹ ap̄loz dealbat⁹ sc̄itate vite. z qz be. iacob⁹ hierosolymitane ecclesie ep̄s: vt dicit̄ Hiero. in li. illustriū viroz. dī vsus fuisse tūc nō vestib⁹ laneis h̄ lineis z p̄ n̄s albis. z ideoz estimari p̄t pbabilr̄ de alijs aplis. vñ z machomet⁹ vocat̄ eos viros dealbatos. **P**er sedentē sup equū illū intelligit̄ xp̄s sessor z ductor eoz: fm̄ illd̄ Ro. viij. Quicūq̄ spū dei agunt̄ h̄ filij dei s̄. z fm̄ h̄ sic est l̄ra exponēda. **E**t ecce equ⁹ albus. s. ap̄loz senar⁹. **E**t q̄ sedebat sup illū. s. xp̄s. **D**ebat arcū in manu sua. i. vñ p̄dicatōis i manu operationis. qz cepit̄ facē z docē. **A**ct. j. z sic fecerunt apli p̄ istinctū z ducatu ip̄ius. **E**t data ē ei corona. in sua resurre

noz et glia z ptās in secula seculoz. Et q̄tuor aialia dicebāt Amen. Et. xxij. seniores ceciderunt in facies suas z adorauerunt viuētem in secula seculoz.

Caplm. vi.

Et vidi q̄ aperuisset agnus vnuz de septē sigillis z audiui vnuz de q̄tuor aialib⁹ dicēs tāq̄ vocē tonitruū. **V**eni z vide z vidi z ecce equus albus z qui sedebat super illū ha

ciōne z ascensione. **E**t exiuit p̄ effectū suū dādo ap̄ostolis in signo visibilt̄ sp̄m̄ sc̄m̄. **V**incēs aduersarios suos. in iudea p̄. nā eodē die cōuersi s̄ ad eū p̄dicante petro tria milia. **A**ct. ij. z altera die. v. milia. **A**ct. iij. **K** De vinceret p̄ totū orbem subiuciendo sue fidei iugo colla gē

bebat arcū z data est ei corona z exiuit vincēs vt vinceret. **E**t cū aperuisset sigillum scdm̄ audiui scdm̄ aial dicēs. **V**eni z vide. **E**t exiuit alius equ⁹ rufus et qui sedebat sup illū datū est ei vt sumeret pacē de terra et vt inuicē se inficiant et datus est ei gladi⁹ magn⁹. **E**t cū aperuisset sigillū t̄ciuz audiui terciū aial dicēs **V**eni z vide: z ecce equ⁹ niger z q̄ sedebat sup illūz h̄ ebat

rium. nā in breui tēpore p̄dicatōez ap̄ostolorz z aliorz xp̄i discipuloz xp̄o coopante z fimonē eoz signis seq̄ntib⁹ cōfirmante. **M**ar. vi. p̄dicatū fuit euāgelii. nā viuēte adhuc be. petro fides catholica diffusa fuit vsq̄ ad fines terre habitabilis. pur declarauit sup illud ps. xvij. **I**n omnez terrā exiuit son⁹ eorum zc. z sup eplam Ro. x. c. **E**t cū aperuisset. **H**ec est secūda ps in q̄ descri

bitur status eccie a tpe neronis vsq̄ ad tytum impatorem cū dicit̄. **A**udiui scdm̄ aial. fm̄ p̄dicta iste fuit p̄m⁹ patriarcha eccie antiochene. s. be. Petrus q̄ primo rexū illam ecciam vt h̄ li. illustriū viroz q̄ tpe hui⁹ visionis is transierat per martyriū. d. **V**eni et vide. statū ecclesie sub nerone. **E**t exiuit alius equus rufus. i. romanus p̄pls q̄ d̄ rufus tpe neronis dupl̄. vno mō accipiēdo rufedine p̄ rubedine. sicut i pluribus locis alijs accipit̄ scriptura. eo q̄ nero multos romonoz occidit ex sua crudelitate. nā etiam matrē xp̄iā vxozē frat̄ z sorozē. ac etiaz senecam suū p̄ceptorem d̄ occidisse. alio mō magis xp̄ie per ip̄a rufedine. qz nero ciuitatē romanā incendi fecit in magna pte. vt videret̄ quale fuerit antiquitus incendium troie. **I**n tali vō incendio ex cōmixtione fumi z flame ap̄parentia rufedinis causatur. **E**t qui sedebat sup eū. scz nero habens dominium. **D**atus est ei. i. a deo p̄missum. **V**t sumeret. i. auferret. **P**acē de terra qz turbata fuit ciuitas p̄ romanū impitū p̄pter sua maleficia. **E**t vt inuicē se inficiant. nā ex occasione sue p̄fidie ip̄o infecto otto. gabba. vicelli voluerit vsurpare impitū z ex eoz pugna ad inuicē valde mlti fuerunt infecti. **D**atus est ei gladius magnus. i. ptās inficiēdi xp̄ia nos. nam ip̄e primaz p̄secutōez mouit cōtra ecciam loquendo de p̄secutōib⁹ motis p̄ impatores romanos. nā antes p̄secutōez sustinuerat p̄ iudeos. mandatū vō crudele gaii suprapositū. nō fuit directe p̄ ecciam. h̄ p̄ habitates iudea. quoz pauci cōpative erāt xp̄iani. nec etiā mandatū illud fuit datū executioni. et ideo p̄ma p̄secutio eccie attribuit̄ neroni: **C**laudius etiaz imperator q̄ fuit medius inter gaium z neronē non legitur fecisse xp̄ianis aliquā p̄secutōez. nero aut̄ ap̄loz p̄ncipes. s. petrū z paulū occidit z alios multos xp̄ianos rome z per imperiū occidit fecit.

Et cū aperuisset. hec est terciā pars in q̄ describit̄ eccie status sub tyto: cū d̄. **A**udiui terciū aial. s. p̄farchā primū eccie alexandrie. s. be. marcū fm̄ q̄ in li. illustriū viroz h̄. **E**t ecce equus niger. i. exercit⁹ romanus qui d̄ niger effectiue sicut sol d̄ calidus. **E**xercitus em̄ romanus sub tyto instantū afflixit habitantes hierlm̄ q̄ fuerunt fame denigrati z alijs afflictōib⁹. fm̄ q̄ refert̄ iosephus libro de iudaico bello. **E**t qui sedebat sup eū. scz tytus regens illum exercitum. **H**abebat stateraz in manu sua. i. diuinā iusticiā quā opere exequabat. nam ex ordine diuine iusticie p̄cessit q̄ exercitus romanus iudeos partim occidit et partim captiuauit in vindictā mortis xp̄i sicut manifeste p̄dixit **L**uce. xix. **E**cce veniet̄ dies i te z circūdabūt te int̄. tui zc. qz tñ erat p̄ter int̄iōem tyti z

Apocalipsis

exercitus sui. q̄ p̄pter aliā cām venerūt ī iudeos sup. p̄p̄ rebellionē ipsorū ī impiū romanū vtz p̄ iosephuz li. de iudasco bello: iō d̄f q̄ hēbat staterā in manu z nō in mente. nam exēq̄bat opus d̄ine iusticie mō p̄dicto. p̄ manum. n. opus intelligit: q̄ p̄ eā efficit. **¶** Et audiui ta. vo. d̄ me. quatuor aialū. i. de throno dei in c̄ circuitu erāt q̄tuor aialū: vt d̄ictū est s̄. ca. iij. z p̄ h̄ designatur q̄ factū tyri ī iudōs p̄cedebat ex ordiati one dina a q̄ p̄cedit malū pene: fm̄ q̄ d̄ Amos. iij. Nō ē malū in ciuitate qd̄ nō fecerit et d̄ns.

¶ Bilibris trit. de. vno zc. Ad intellectu h̄ sciendū qd̄ d̄ic Hugo. floziacē. de fine belli romanorū ī iudeos. Fessi deniq̄ romani multa ce de q̄rebāt q̄bus mācipia captina vende rent: h̄ q̄ plimi venales z pauci inue

niebant emptores nō defuere: q̄. xxx. mācipia vno numis mate mercarent: vt sic d̄nm emerāt. xxx. denarijs. sic ecō uerso denario vno. xxx. vderent: sūt aut numisma z d̄narius vni z idem: **¶** Nat. xxij. dicēte d̄no. Q̄ndite mibi numisma census: s̄ d̄it. ar illi obtulerunt ei denariū. dicebat aut denariū eo q̄ valebat. x. numos vsuales. item notādūz q̄ bilibris ē nomē p̄positū ex bis z libra. q̄ p̄tinet duas libras. q̄nq̄ vō in dei h̄c p̄mā libzā designant. eo q̄. v. libri moysi ab oibus iudeis recipiunt. alios aut libzōs iudei n̄ recipiūt q̄ saducei dicunt. est igit̄ sensus. **¶** Bilibris tritici denario vno zc. q̄ sic de venalib̄ iudeis villosibus q̄ p̄ ordeū qd̄ est vllē granū designant. xxx. p̄ vno denario dabant: vt d̄ictū est. ita. x. de fortioibus z aptiorib̄ ad seruitē dum p̄ vno denario vendebant. **¶** Et vinū z oleū ne leser. p̄ vinū qd̄ est letificatiū intelligunt xp̄iani. q̄ replebant gaudio sp̄iali. fm̄ q̄ d̄r̄ Act. xij. Discipuli vō replebant gaudio z sp̄sctō. z s̄l̄r p̄ oleū p̄pter pietatē z mutue charitatē obsequiū: fm̄ q̄ d̄r̄ Act. iij. Quotq̄ em̄ possessores domorū z agroz erant: vendebāt afferentes p̄cia eorūz z ponebāt ad pedes ap̄toz q̄ diuidebāt singulis. put cuiq̄ opus erat. z isti nō fuerūt lesi p̄ exercitiū tyri. nam añ eius aduentū xp̄iani habitātes iher̄s̄ z ī iudea monitu angelico transferūt vltra iordanē in ciuitatē noie pellā in reḡ agrīpe exitem. q̄ p̄federatus erat romanis. **¶** Et cū apuisset hic incipit ps̄ q̄tra vbi describit̄ status eccie tpe domitiani q̄ scdam p̄secutiōez mouit ī ecciam. z multa alia mala fecit in impio romano: d̄r̄ igit̄. **¶** Audiuī vo. q̄rti aial. i. p̄tarche: sen̄ ep̄i p̄stantinopolitani iam defuncti. sic d̄ictū est de alijs trib̄. **¶** Et ecce equus pal. i. ppl̄s romanus domicianus em̄ magnā p̄em senatorū z alioz nobiliū in exiliū misit. z infecit imponēs eis crimina. vt sic rapet eoz bona. p̄p̄ qd̄ ceteri rome z alibi erāt in magno timore positi. ne s̄l̄r eis fieret: timor aut facit exteriora mēbra pallida: z potissime faciē pp̄ qd̄ romanū impiū p̄ tpe illo signi ficat̄ p̄ equū pallidū. **¶** Et q̄ sede. desup. s̄. domicianus p̄ator. **¶** Nomē illi mors actiue z passiue. q̄z mltos ino centes infecit: vt d̄ictuz ē: potissime xp̄ianos q̄s mouit scdam p̄secutiōez z finalr̄ infecit fuit a senatu romano. p̄pter suā crudelitātē: vt h̄r̄ in legēda. b. ioh̄is euangeliste. **¶** Et infer: seq̄. est. q̄z p̄ cursuz vite p̄ntis stati cap̄ est ad penā gehēne. **¶** Et da. ē. il. po. sup. q̄. pres. tre. in q̄b̄ d̄illa tarū erat romanū impiū. **¶** Infecit gladio. nā i oibus istis p̄tib̄ multī xp̄iani gladiati fuerunt de mādato eius. **¶** Fame. q̄z multī in carcerib̄ fame cruciati mortui fue

rūt. **¶** Et bestijs tre. q̄z plures eoz denorādi bestijs tra debant. sic p̄z in legēdis plurā martyz. z q̄z plurib̄ alijs modis aliq̄ martyzabant. s̄. suspensione s̄bmersione cō bustione z h̄mōi: iō in t̄ponit. **¶** Et morte. vt ois modus affligēdi martyzes includat̄ ex p̄dicto vō p̄z q̄ sic zach. vj. p̄ eq̄s q̄drupl̄r in coloz variatos desig ta fuerūt. iij. regna: vt d̄ictū fuit ibidem sic ī isto loco p̄ equū albū designat̄ r̄gnū xp̄i. put fuit in ceru ap̄toz z credentib̄ primis. p̄ alios tres eq̄s romanū impiū cuius stat⁹ fuit variat⁹ in tribus t̄pibus. **¶** Et cū apuisset. q̄n. hic incipit q̄nta ps̄ i q̄ describit̄ eccie p̄secutio a traiano impatore q̄ domitiano successit vsq̄ ad dio clecianū. iste ei traianus successit vsq̄ ad dio clecianū. iste ei traianus exercuit ī ecclesiam marc⁹ antoni⁹ q̄rtā. seuer⁹ q̄ntā maxim⁹

apuisset sigillū q̄ntum vidi subtr̄ altare aias infectoz p̄p̄ x̄bū dei z p̄p̄ testimoniu qd̄ hēbant. **¶** Et clamabant voce magna dicētes. **¶** Elsq̄ d̄ne sanct⁹ z ver⁹ n̄ iudicas z nō vindicas sanguinē nr̄m de his q̄ h̄tant in fra **¶** Et date sunt illis singule stole albe z d̄ictū est illis vt requiescerēt t̄ps ad huc modicū donec p̄pleantur p̄ sui eoz z fr̄es eoz q̄ ī fficiēdi s̄ sic z illi. **¶** Et vidi cū apuisset sigillū sextū z ecce fremor⁹ magn⁹ fact⁹ est.

q̄ ē maximian⁹ sextā. decius septimā. valerian⁹ octauā. aurelian⁹ nonā. lz aut̄ multi impatores in t̄mediū fuerunt in istos q̄z t̄pib̄ mlti xp̄iani fuerūt martyzati. **¶** Iste t̄n sp̄alit̄ dicunt xp̄ianorū p̄secutiōez exercuisse: q̄z fecerūt renouauerūt edicta ī xp̄ianos. **¶** Iij vō nō sic. z iō q̄ aliq̄ t̄pib̄ suis fuerūt martyzati. h̄ fuit ex d̄ictis p̄cedentiū impatoz. q̄ nō erāt renouata: t̄pib̄ igit̄ istoz impatoz nō erāt eccie nec al taria stabilia: h̄ in locis occultis z potissime in martyz cr̄ptis in q̄bus sunt corpa eoz ibidez sepulta. portabat̄ z er̄gebat̄ altare lignēū p̄ celebratiōne missay: z h̄ est qd̄ d̄icit̄. **¶** Et cū apuisset zc. aias interfectoz. i. martyzes interfectos eo q̄ erāt ibi corpa eoz: z est s̄l̄s mod⁹ loquēdi sicut **¶** Exo. j. Om̄s aie q̄ egressi sunt de femore iacob. i. hoies q̄z uis aie eoz nō fuerūt egressi de femore iacob q̄ nō sunt ex duce: h̄ a deo p̄ creatōez infuse corpi⁹ egressi de iacob p̄ generatiōez. **¶** Propter ver. dei. q̄ntum ad doctozes q̄ fuerūt martyzati p̄p̄ p̄dicatōez vbi d̄ini. **¶** Propter testi. qd̄ ha. q̄ntum ad simplices xp̄ianos q̄ martyzabant eo q̄ nolebāt negare xp̄m: h̄ maḡ p̄testabant se credē ī ip̄m. **¶** Et clama. vo. ma. zc. iste clamor nō est aliud q̄ manifestatio nequicie tyrānoz corā deo merito puniēda z ino cenita martyz p̄miāda sic dixit d̄ns ip̄s cayn Gen. iij. ecce vox sanguis fr̄is tui abel clamat ad me de tra. i. e. inocē tia declarat tuā nequiciā puniēdā in morte ei⁹ vindicant̄ iō subdit̄. **¶** Elsq̄ d̄ne supple q̄ es **¶** Sanct⁹ z verus nō iudicas zc. de his q̄ ha. in terra. i. de tyrānis d̄nantibus sup̄ terrā. **¶** Et date sunt eis singule stole albe. q̄z cuilibet data est gloria aie. **¶** Et d̄ictū est illis vt requiescerēt corpa eoz in monumentis. **¶** T̄ps adhuc modicū. i. vsq̄ ad iudiciū. qd̄ d̄r̄ modicū em̄itati p̄patū. p̄p̄ qd̄ **¶** Job. j. canonica. c. ij. d̄r̄. Filioli nouissima hora ē. tūc eff̄ resurgēt in corpi⁹ gloriois z sic hēbūt scdam stollā q̄ est gloria corpi⁹. **¶** Donec p̄pleā. zc. nam postea p̄p̄ nomen xp̄i multī s̄ infecit. z adhuc plures inficient in p̄secutiōne ant̄ xp̄i. **¶** Et vidi cū apuisset. hic p̄r̄ describit̄ stat⁹ eccie s̄b dio cleciano q̄ decimā p̄secutiōz mouit ī eccle siā cū collega suo maximiano. z ista p̄secutio fuit atrocior p̄cedētib̄ in t̄m q̄ infra. xxx. dies. xvij. millia p̄miscul̄ sexus legunt̄ martyzo coronati. z h̄ ē qd̄ describit̄ Job. sub ap̄tione sigilli sexti. z diuidit̄ ī duas pres. q̄ p̄ describit̄ imant̄ tas p̄secutiōis. scdo suauitas d̄ine p̄solatiōis: ibi. Post h̄ vidi. Circa primū d̄r̄. **¶** Terremo. sa. ē ma. q̄z i oib̄ p̄tibu imperij romani ex impio dio cleciani z maximiani mort̄ sunt iudices z potentes ad interfectōez ppl̄i xp̄iani.

mate mercarent: vt sic d̄nm emerāt. xxx. denarijs. sic ecō uerso denario vno. xxx. vderent: sūt aut numisma z d̄narius vni z idem: **¶** Nat. xxij. dicēte d̄no. Q̄ndite mibi numisma census: s̄ d̄it. ar illi obtulerunt ei denariū. dicebat aut denariū eo q̄ valebat. x. numos vsuales. item notādūz q̄ bilibris ē nomē p̄positū ex bis z libra. q̄ p̄tinet duas libras. q̄nq̄ vō in dei h̄c p̄mā libzā designant. eo q̄. v. libri moysi ab oibus iudeis recipiunt. alios aut libzōs iudei n̄ recipiūt q̄ saducei dicunt. est igit̄ sensus. **¶** Bilibris tritici denario vno zc. q̄ sic de venalib̄ iudeis villosibus q̄ p̄ ordeū qd̄ est vllē granū designant. xxx. p̄ vno denario dabant: vt d̄ictū est. ita. x. de fortioibus z aptiorib̄ ad seruitē dum p̄ vno denario vendebant. **¶** Et vinū z oleū ne leser. p̄ vinū qd̄ est letificatiū intelligunt xp̄iani. q̄ replebant gaudio sp̄iali. fm̄ q̄ d̄r̄ Act. xij. Discipuli vō replebant gaudio z sp̄sctō. z s̄l̄r p̄ oleū p̄pter pietatē z mutue charitatē obsequiū: fm̄ q̄ d̄r̄ Act. iij. Quotq̄ em̄ possessores domorū z agroz erant: vendebāt afferentes p̄cia eorūz z ponebāt ad pedes ap̄toz q̄ diuidebāt singulis. put cuiq̄ opus erat. z isti nō fuerūt lesi p̄ exercitiū tyri. nam añ eius aduentū xp̄iani habitātes iher̄s̄ z ī iudea monitu angelico transferūt vltra iordanē in ciuitatē noie pellā in reḡ agrīpe exitem. q̄ p̄federatus erat romanis. **¶** Et cū apuisset hic incipit ps̄ q̄tra vbi describit̄ status eccie tpe domitiani q̄ scdam p̄secutiōez mouit ī ecciam. z multa alia mala fecit in impio romano: d̄r̄ igit̄. **¶** Audiuī vo. q̄rti aial. i. p̄tarche: sen̄ ep̄i p̄stantinopolitani iam defuncti. sic d̄ictū est de alijs trib̄. **¶** Et ecce equus pal. i. ppl̄s romanus domicianus em̄ magnā p̄em senatorū z alioz nobiliū in exiliū misit. z infecit imponēs eis crimina. vt sic rapet eoz bona. p̄p̄ qd̄ ceteri rome z alibi erāt in magno timore positi. ne s̄l̄r eis fieret: timor aut facit exteriora mēbra pallida: z potissime faciē pp̄ qd̄ romanū impiū p̄ tpe illo signi ficat̄ p̄ equū pallidū. **¶** Et q̄ sede. desup. s̄. domicianus p̄ator. **¶** Nomē illi mors actiue z passiue. q̄z mltos ino centes infecit: vt d̄ictuz ē: potissime xp̄ianos q̄s mouit scdam p̄secutiōez z finalr̄ infecit fuit a senatu romano. p̄pter suā crudelitātē: vt h̄r̄ in legēda. b. ioh̄is euangeliste. **¶** Et infer: seq̄. est. q̄z p̄ cursuz vite p̄ntis stati cap̄ est ad penā gehēne. **¶** Et da. ē. il. po. sup. q̄. pres. tre. in q̄b̄ d̄illa tarū erat romanū impiū. **¶** Infecit gladio. nā i oibus istis p̄tib̄ multī xp̄iani gladiati fuerunt de mādato eius. **¶** Fame. q̄z multī in carcerib̄ fame cruciati mortui fue

q̄ ē maximian⁹ sextā. decius septimā. valerian⁹ octauā. aurelian⁹ nonā. lz aut̄ multi impatores in t̄mediū fuerunt in istos q̄z t̄pib̄ mlti xp̄iani fuerūt martyzati. **¶** Iste t̄n sp̄alit̄ dicunt xp̄ianorū p̄secutiōez exercuisse: q̄z fecerūt renouauerūt edicta ī xp̄ianos. **¶** Iij vō nō sic. z iō q̄ aliq̄ t̄pib̄ suis fuerūt martyzati. h̄ fuit ex d̄ictis p̄cedentiū impatoz. q̄ nō erāt renouata: t̄pib̄ igit̄ istoz impatoz nō erāt eccie nec al taria stabilia: h̄ in locis occultis z potissime in martyz cr̄ptis in q̄bus sunt corpa eoz ibidez sepulta. portabat̄ z er̄gebat̄ altare lignēū p̄ celebratiōne missay: z h̄ est qd̄ d̄icit̄. **¶** Et cū apuisset zc. aias interfectoz. i. martyzes interfectos eo q̄ erāt ibi corpa eoz: z est s̄l̄s mod⁹ loquēdi sicut **¶** Exo. j. Om̄s aie q̄ egressi sunt de femore iacob. i. hoies q̄z uis aie eoz nō fuerūt egressi de femore iacob q̄ nō sunt ex duce: h̄ a deo p̄ creatōez infuse corpi⁹ egressi de iacob p̄ generatiōez. **¶** Propter ver. dei. q̄ntum ad doctozes q̄ fuerūt martyzati p̄p̄ p̄dicatōez vbi d̄ini. **¶** Propter testi. qd̄ ha. q̄ntum ad simplices xp̄ianos q̄ martyzabant eo q̄ nolebāt negare xp̄m: h̄ maḡ p̄testabant se credē ī ip̄m. **¶** Et clama. vo. ma. zc. iste clamor nō est aliud q̄ manifestatio nequicie tyrānoz corā deo merito puniēda z ino cenita martyz p̄miāda sic dixit d̄ns ip̄s cayn Gen. iij. ecce vox sanguis fr̄is tui abel clamat ad me de tra. i. e. inocē tia declarat tuā nequiciā puniēdā in morte ei⁹ vindicant̄ iō subdit̄. **¶** Elsq̄ d̄ne supple q̄ es **¶** Sanct⁹ z verus nō iudicas zc. de his q̄ ha. in terra. i. de tyrānis d̄nantibus sup̄ terrā. **¶** Et date sunt eis singule stole albe. q̄z cuilibet data est gloria aie. **¶** Et d̄ictū est illis vt requiescerēt corpa eoz in monumentis. **¶** T̄ps adhuc modicū. i. vsq̄ ad iudiciū. qd̄ d̄r̄ modicū em̄itati p̄patū. p̄p̄ qd̄ **¶** Job. j. canonica. c. ij. d̄r̄. Filioli nouissima hora ē. tūc eff̄ resurgēt in corpi⁹ gloriois z sic hēbūt scdam stollā q̄ est gloria corpi⁹. **¶** Donec p̄pleā. zc. nam postea p̄p̄ nomen xp̄i multī s̄ infecit. z adhuc plures inficient in p̄secutiōne ant̄ xp̄i. **¶** Et vidi cū apuisset. hic p̄r̄ describit̄ stat⁹ eccie s̄b dio cleciano q̄ decimā p̄secutiōz mouit ī eccle siā cū collega suo maximiano. z ista p̄secutio fuit atrocior p̄cedētib̄ in t̄m q̄ infra. xxx. dies. xvij. millia p̄miscul̄ sexus legunt̄ martyzo coronati. z h̄ ē qd̄ describit̄ Job. sub ap̄tione sigilli sexti. z diuidit̄ ī duas pres. q̄ p̄ describit̄ imant̄ tas p̄secutiōis. scdo suauitas d̄ine p̄solatiōis: ibi. Post h̄ vidi. Circa primū d̄r̄. **¶** Terremo. sa. ē ma. q̄z i oib̄ p̄tibu imperij romani ex impio dio cleciani z maximiani mort̄ sunt iudices z potentes ad interfectōez ppl̄i xp̄iani.

Et sol factus est niger etc. i. xpus qui est sol iusticie denigratus est qm ad fama nois. et etia i mebris suis qbus imponebatur q essent malefici et magi et in hoc a xpo edocti p aplos aliosq discipulos quos docuerat de talis vt dicebant infideles. et sic qntuz erat in se nome xpi denigrabat.

Et luna tota facta est sic sanguis. qz tuc ecclesia tota fuit sanguine martyru rubricata. **E**t stelle ceci. de celo. i. multi eminentes in eccia timore mortis inclinati fuerut ad ydolatranda. vñ et marcell^o papa tunc timore mortis ydolis thurificauit et p h conuicit q plures alij silt fecerunt. verutn be. marcell^o penitentia duc^o postea martyru p xpo sustinuit et cessauit episcopar^o roman^o. vij annis. et. vi. mesib^o

Et sol factus est niger taqz saccus cilicin^o et luna tota facta est sic sanguis et stelle d celo ceciderut sup terra sic sic^o emittit grossos suos cu a vento magno mouet. Et celu recessit sicut liber inuolut^o et ois mons et insule d locis suis mote sunt. Et reges terre et principes et tribuni et diuites et fortes et ois huus et liber abscondit se in spelucis et i petris motu et dicunt motib^o et petris cadite sup nos et abscondite

propter imanitate psecutionis illius. **S**icut ficus emit grossos suos cu a ma. ven. mouet. dicunt aut grossi ficus pmi tps et imatur. q defacili cadut a magno veto concussit tuc aut flauit in eccia turbo tepestuose psecutionis. **E**t celu recessit sic liber inuolut^o. celu h dicit eccia pntis tps sicut et **Mar. xij.** Sile est regnu ce. the. ab. in agro etc. prout exponit **Greg. oimel. xxxvij.** q xpiani tunc se occultabant qntuz poterat exceptis valde paucis q. ex maxio seruoze se martyrio offerebat. **E**t ois mons et insule de locis suis mote sunt. na sup motes et rupes quasi inaccessiblees et usulis maris clausi vbi fugerat xpiani qrebant et eximia bant. et sic dicunt ista loca mota ppter motoz habitantiu sic dicit parisi^o facere vel pati qd ppls inhabitans agit vñ patit. **E**t reges terre et pncipes etc. in oib^o em pnb^o orbis iam diffusa erat fides catholica. vt. s. dcm est. et de oi statu hoim maioru minoru et medioctiu aliq crediderut q rabiez psecutionis mote p dioclecianu et maximianu non ferentes querebant se abscondere in locis cauernosis sub motib^o. id subdit. **A**bsconderunt se in spelucis. et aliq etia eoru timetes ibi capi et longo cruciatu ad morte deduci desiderabant mox breuiter. supposita tñ dei volutarie nevtor mentoz inclinarent ad xpm negandu. et h desideriu expmif cu dicit. **E**t dicunt motib^o etc. absco. nos a facie se de. sup thronu. irati s nos. lz in do no cadat ira pprie. dicit tñ irasci metaphorice s aliqs qn flagellat eos. qz ad modum irati se hz. tñ qn flagellat electos h facit magz ex sua benignitate ad augmentu meriti ipoz ac pmij. **E**t ab ira agni. i. hois xpi q videbat irasci s sua ecciam modo dicto. **Q**uoniam venit dies magn^o ire ipoz. i. tps psecutionis magne ab eis permisse. **E**t qs poterit stare. q. d. valde pauci. ceciderat em marcell^o papa. q caput erat eccie. vt pdictuz est. ppter qd videbat difficile q alij inferiores possent stare. **A**lter aut exponit ab aliqbus illud. **E**t dicunt motib^o et petris cadite sup nos etc. q p motes et petras intelligunt scri q iam erant in patria: q dicunt montes ppter sua exaltato ne ad celestia. et petre pfirmationez in bono. qz suffragia postulabant fideles in psecutoe positi: et sic est sensus. **E**t dicunt motib^o et petris. i. scis. **C**adite sup nos. i. pdescedite nobis. **E**t abscondite nos a facie etc. i. ptegitte nos oionib^o vris erga deu et agnu. vt cesset a nob rabies hui^o psecutionis. s alia expositio videt magis lralis. **C**ap. vij.

Dicit h vidit. Postq descpta e acerbitas psecutionis h pnr describit suauitas solatiois q facta e in eccia dei tpe pstanti ex helena nati. et diuidit in duas ptes. qz p ponit hic cosolatio qm ad exites in eccia mili

tante. scdo qntum ad exites in eccia triumphate sibi. **P**ost h vidit turbam. pma adhuc in dnas. qz p pmittit psecutionis breuitas. s. qtuoz tyrannoz in diuersis pnb^o impij romani dominantiu. scdo eoz repssio p constantiu: ibi. **E**t vidit alteru. **C**irca primu sciendu q sic dr in eccias. hyst. ix. li. **P**ostq

nos a facie sedet sup thronum: et ab ira agni: qm venit dies magnus ire ipoz. **E**t qs poterit stare. **C**a. vij. **P**ost hec vidit quatuor angelos stantes sup quatuor angulos terre tenentes quatuor ventos tre ne flaret sup fram neq sup mare neq in vlla arborē **E**t vidit alter angelu ascendentem ab ortu solis hntez signu di ui et clamauit voce mag^o quatuor angelis qb^o dat^o e nocē i fre et mari dicēs **N**olite no

dioclecianus et maximian^o deposuerunt insignia imperij constituti sunt impatores duo. s. Galerius et constantin^o. Galerius aut duos cesares instituit. s. Severu in italia: et maximianu in oriēte. **C**onstantin^o aut ex helena genuerat filium noie constantinu qui mortuo pre fact^o est impator. et assumpsit i consortiu impij licinuu. q lz p fuerit pacificus xpianis tam cito postea fact^o est psecutor. **M**axentius vo rome tyranti

zabat. et sic erant quatuor psecutores eccie in quatuor pibus imperij. s. Maximian^o in oriente. Severus in italia **M**axentius rome **L**icinius alexandrie que est in egypto. **T**re notandu q hoies maxime potetes et in dignitate constituti in h libro frequenter noiantur angeli. sicut dicitur est. s. c. j. de epis. vij. ecciaz q angeli noiant. et si sunt boni sunt angeli dei. et si mali magis sunt angeli sathane. saltē p illo te pore q sunt mali. sicut dcm est. s. iij. cap. de angelo sardis. **N**ome habes q viuas et mortuus es. **D**oc g mo quatuor psecutores eccie dicti noiant h angeli: cu dicit. **P**ost h vidit quat. an. stantes. i. dominantes **S**up quat. angu. terre. i. quatuor ptes impij. vt dcm est. **T**enentes etc. i. impediētes doctores eccie ne vbu dei pdicarent. de q flatu dicit. **C**an. iij. **S**urge aqlo et vbi auster pfla hortu meu et flit ent aromata illius. qz per flatu pdicatiois fecundat hortul eccie militantis. **S**up ter. neq s. ma. etc. xpianoz ei aliq hitabant in arida aliqui in insulis maris et aliq in siluis psecutores fugientes et oēs isti designant noib^o locoz istoz. sic hitantes pisius designant noie ipius. vñ coi mo loquidi dicit pisius fecit tale festu. i. ppls hitans ibi. **E**t vidit. **P**ic pnr describit dictoz quatuor tyrannoz repssio. **C**irca qua p ponit repssionis act^o. scdo subdit sequēs fruct^o: ibi. **E**t audiui. **C**irca primu pmittit repimentis conditio: cu dicit. **E**t vidit al. an. i. impatore constantinu. **A**scendentem ab ortu sol. na ex ordinatoe solis iusticie ascendit ad dignitatem imperialem: vt daret pacem ecclesie.

Habentem signum dei vult. id est signu crucis christi scribitur em **E**cclias. hysto. li. ix. q constantinus venies romam contra maxentium ibi tyrannizantem. et frequenter cogitaret de dispositione belli. et pro victoria exoraret deū celi qnis nondum esset baptizatus. aspiciens in celum vidit signum crucis rutilans et cum miraretur de insolitavi sione. vidit angelo s assistentes et dicentes sibi. **I**n signo h vices. **T**unc de victoria futura securus. signum crucis sicut viderat depingi fecit in militaribus vexillis. et sic procedens contra maxentium obtinuit plenu triumphum. **E**t cla. vo. ma. quatuor an. i. quatuor tyrannis pdicti. **Q**uibus datu est. i. pmissum est. **N**ocere terre et mari. i. xpianis habitantibus in terra arida et in insulis maris. d. **N**olite nocere etc. nam istos. iij. tyrannos repssit a noimento xpianoz. aliquos debellando sicut dcm est de maxentio. et idem postea accidit de licinio pra chalstianos crudeliter insurgente in alexandria et egypto. alios autem duos suo mandato deterrendo. et hec habetur **E**cclias. hysto. lib. ix.

loquit de conuersis ad fidem tpe constantini. qz tunc non fuit eccie tribulatio. sed maxima consolatio. ppter qd loquit sicut dixi de martirib⁹ tpe pcedenti: ideo subdit. **K** Et lauerunt stolas suas et dealba. eas i san. agni. ppter quod eoz languis fuit effusus. et ideo merito dicit sanguis agni. qz est sanguis mēbro- rū ipsius. in quibus dicit se psecutorū pa- ti. **Actu. ix.** Saule saule qd me psequeris. martyres aures p̄dicti acceperunt p̄mā stolā. i. aie gliaz vt. s. dictū est p effu- sionē sui sanguinis. **I**deo sunt ante thronū dei. vidētes eoz facie ad faciem. **M** Et fuerunt ei die ac nocte. in templo eius. qz ibi est laus fugis. ps. lxxij. **H**e

ant q̄ habitant in domo tua dñe in sc̄la sc̄loz laudabunt te. **E**t qui seder i throno. s. de⁹. **H**abitabit sup illos. q̄a nō p̄nt ab eo euelli. **N**ō esurient neqz sitient ampli⁹ zc. i. nullā tribulatōem aut inq̄tudinē patient ampli⁹. nā in b̄itudinē q̄etā appetitus q̄m agn⁹ q̄ est i medio throni. s. xps. **R**eget illos. imediate. fideles aut in ter- ra exites regunt ab eo p̄ mistros eccie. **E**t deducet eos ad vite fontes aquaz. p̄tinuādo in eis glām aie q̄usqz cuz b̄ accipiāt glām corpis in futura resurrectōe z tunc erunt in fontib⁹ aqz vite duplicē glāz. s. corpis et aie. **E**t ab- sterget de⁹ oēm lacrimā. nā vltra nō habebūt aliquā tristi- cie materiā s̄ plenā z p̄fectā consolatōez. **C**ontra hanc ex- positōnem quā posui ex textu posset argui. p̄ q̄a dī. **P**ost h̄ vidī turbā magnā zc. ex q̄ v̄ q̄ non loquit de martirib⁹ tpe cōstantini p̄cedentib⁹. de q̄ aū fecerat mentionē. s̄ ma- gis de cōuersis ex gentilitate tpe ipsius. sic dicit exposito- res aliq̄. sc̄do qz. j. xxi. **J**oh. loquens de ciuitate celesti dicit **E**t tēplū nō vidī in ea: h̄ aut dī. **E**t fuerunt die ac nocte in tēplo ei⁹. ex q̄ videt q̄ nō loquit de martirib⁹ ex̄s̄tib⁹ iam in patria. s̄ de fidelib⁹ q̄ sunt adhuc in v̄a. **A**d primū dicē dū q̄ cū dī. **P**ost h̄ vidī zc. ly p̄ nō refert ad ordinē rei. ge- ste s̄ ad ordinē visionis seu descriptōis: illa em̄ q̄ sunt p̄t⁹ facta frequē sunt poster⁹ oīsa p̄phetis. z descripta sic ma- nifeste p̄ in sc̄ptura ve. ac no. test. p̄t qd nō valet argumē- tū. **A**d sc̄dm dōm. q̄ p̄ illō verbuz **J**oh. subdit imediate. **D**ñs em̄ de⁹ oīps tēplū illius ē z agn⁹. ex q̄ p̄ q̄ ver- bu **J**oh. n̄ excludit a citate celesti tēplū oīmode. s̄ t̄m tēplū materiale z figurale: q̄le fuit in ve. te. respectu noui. z i no- uo respectu celi. cultus em̄ dei in nō. te. est quedā figura et rep̄tatio cult⁹ ipsius siue laudis ad angel̄ sc̄tis z b̄tis in ce- lo. qz cult⁹ celi nō est ad aliō ordinat⁹ iō nullo mō est figu- ratiuus. qz ibi de⁹ colit̄ z laudat̄. vt clare z p̄ntialit̄ v̄sus si- ne figura z enigmate. z sic negat̄ ibi tēplūz figurale z dñs oīps dī tēplū ei⁹ sic plen⁹ oīdet q̄n erim⁹ ibi dño p̄cedere. **I**n ca. viij. vbi dī i postil. **E**t dicit̄ expositores aliq̄ q̄ hic p̄ponitur numerus cōuersoz zc. **A**ddit̄.

Iacet op̄tio expositorū quā reprobat postil. rōnabi- liter videat̄ ipugnari. posset t̄n sustineri. nā fm̄ **J**si. in. j. li. de sum. bo. septez regle sunt seu clauēs circa expositorēs sacre scripture. quas etiā postil. in secūdo plo- go sup **Gen.** repetit: quaz quarta regula seu clauis est de pte z toto. s. q̄ sacra sc̄ptura tractās de pte q̄nōz transit i to- tū et econuerso vt ibidē exēplificat̄ de qdā p̄pheta **Esaiē.** xliij. vbi p̄pheta tractans ad l̄fam de ciuitate babilonica. d. **Q**uus babilonis transit ad intelligendum verbum de toto mundo. z postea renertitur ad loquendū cōtra babilonem sp̄aliter p̄nt ibidem plenius continetur. vnde z i p̄- posito be. iohannes tractans de conuersis ad xpm̄ de iu- dāssimo tempore constantini transit ad loquendum de to

ta synagoga antiqua quē fuit sub fide xpi futurū quā p̄o- prie designat per numerum signatorū de. xij. tribub⁹ isrl. quia a tempe abel iusti a quo incepit synagoga fidelium. multi fuerunt sub fide xpi z de qualibet tribu quia in hoc spacio includitur tempus ante transmigratōem. x. tribub⁹

Regio throni est reget illos et s̄ deducet eos ad vite fontes z aquarū z absterget de⁹ om- nem lacrimā ab oculis eoz. **E**t cū aperuisset viij. sigillū septimū factū est silentiū in celo quasi me- dia hora. **E**t vidi. vij. an- gelos stantes in conspectu dei et date sunt illis septez tube. **E**t alius angelus

trudine be. **J**oh. loquens transit ad multitudinē celestis eccie que eū mater omniū. z fm̄ predictā expositōnem le- cto: potest applicare singula singulis cōpeterenter. non ob- stantibus obiectionibus postillatoris. **C**a. viij.

Et cum aperuisset. **P**ostq̄ supius in ap̄tione sex si- gillorū descripta est eccie pugna cōtra tyrānos. vtz ex p̄s̄ictis. hic cōsequēt̄ describit̄ eccie pugna con- tra hereticos sub ap̄tione septimi sigilli. ista tamē diuisio non est p̄cisa. nā a tpe ap̄loz cōtra ecciam insurrex- erunt heretici: p̄z ex sup̄dictis in ap̄loz eplis. z post t̄pus constantini fuerunt z erunt aliqui tyranni. s̄ hec distinctō accipitur fm̄ illō qd̄ p̄ncipaliter describit̄ in p̄cedentib⁹ z subsequētib⁹: heretici v̄o futuri sunt inter xp̄ianos vsqz ad finem mundi. sicut ostendit salua. **M**ar. xliij. p̄ pabolā zizanie seminate in medio tritici quā noluit eradicari vsqz ad messe: per quā intelligitur tempus iudicij. ppter quod ps̄ ista in generali durat vsqz ad finē seu terminū hui⁹ li- bri. z diuiditur in tres partes. nam primo describitur sta- tus eccie iudicium p̄cedens. secundo iudicium cōco- mitans. xix. cap. ibi. **E**t vidi thronum magnum. **T**ercio s̄b- sequens: ibi. **E**t ego iohānes. prima pars diuiditur in du- as partes. nam primo describitur pugna inter ecclesiam et hereticos dictos proprie. secundo inter ipsam z hereti- cos dictos extenso nomine. cap. xij. **P**rima adhuc in du- as. nam primo agitur de inuentoribus heresum. secundo de fautoribus eorum. ca. sequen. **P**rima abhuc in duas. quia primo continuat se predictis. secūdo exequit̄ de here- ticis: ibi. **E**t septem angeli. **I**n p̄cedēti v̄o pte duo sunt di- cta de statu eccie. s. persecutio tyrannoz. z cōsolatio seq̄ns per constantinum. primo ergo se continuat primo. post se- cundo: ibi. **E**t angelus. **C**irca primū ponitur quedāz bre- uis persecutio post tempus constantini excitata per iulia- num apostatam qui interfecit paulum z iohannem z plu- res alios z multa mala et damna intulit xp̄ianis. z de ip̄o dicitur hic. **F**actum est silentiū in celo. i. in ecclesia militante. que frequēter in libro hoc celum nominat̄. vt predictuz est. iste enim iulianus precepit ecclesias claudī prohibens diuinum officium solemniter celebrari. et sic fa- ctum est silentiū in celo. quia t̄n iulianus apostata parū imparauit. s. anno vno et sex mensibus fm̄ **H**iero. iō sub- ditur. **Q**uasi media hora. nam ip̄o in bello persarū interfecto aperte fuerunt eccie. z cepit religio xp̄iana gau- dere. vt habetur in legenda sanctorum martyrum iohan- nis et pauli. consequenter ponitur continuatio ad senten- tiam. cum dicitur.

Et vidi septem angelos zc. de istis vero septem ange- lis et eorum tubicinis dicitur in sequētib⁹ sigillatim. **E**t alius angelus. **H**ic ponit̄ cōtinuatio ad sc̄dm p̄- cedens. quod fuit eccie liberatio p̄stantinū ad quā seca

Apocalypsis.

ta fuit ecclesiarum edificatio: et diuinorum solennis celebratio. ad hanc autem celebratam addidit Damasus papa: quod satis cito post ipsius Iuliani apostate presens ecclesie romane: et ordi nauit per omnes ecclesias psalmos die nocturnis canere: et ut in fine psalmorum diceret: Gloria patri et filio etc. pp̄ qd̄ de ipso dicit. **Et alius** an

gelus. s. papa damasus: qui fuit alius a septem predictis.

Venit et stetit ante altare. quod presens ecclesie romane. **Ha**bens thuribulum aureum. i. cor deo deuotum. s. illud ps. cxi. Dirigeat oratio mea si cut incensum in conspectu tuo. **Et data** sunt ei incensa multa. quod sunt orationes sanctorum nam per auctorem applica a deo sibi data orationes sanctorum augmentate sunt et multiplicatae sunt per orbem.

Dare de orationibus sanctorum omnium etc. ad summum enim pontificem pertinet referre deuotionem populi in deum cum sit caput vniuersalis ecclesie.

Et accepit angelus thuribulum etc. nam a deo accepit donum seruide charitatis. **Et misit** in terram. quod ex seruire charitatis a deo accepto induxit ad seruire deuotionis habitatores terre. ut dictum est.

Et facta sunt tonitrua. sancte predicatiois. **Et voces** diuine laudis. **Et fulgura** coruscationum in miraculis. nam illo tempore multi plati et alij deuoti habuerunt gratiam miraculorum in ecclesia dei.

Et terremor nam per ista mota fuerunt corda terrena ad operationem boni. s. per ponit continuatio ad sequentia: cum dicit. **Et septem** angeli etc. de quibus statim dicitur postea.

Et primus angelus. **Hic** presens exequit de heresiarchis: et licet multi fuerunt: tamen de quatuor tamen facit expressam mentionem: s. quos quatuor generalia concilia et principalia fuerunt congregata. et s. in hoc diuidit in quatuor presens que patebunt persequendo. in hac prima fit mentio de arrio qui supbia inflatus errorem asseruit per articulum sancte trinitatis dicens: quod sicut pater et filius et spiritus sanctus sunt distincti in personis: ita etiam in essentibus. et sic solus pater erat verus deus filius et spiritus sanctus creature: et neuter posset dici deus nisi tamen participatiue. s. hunc errorem congregatum est generale concilium. cccviii. episcoporum in iudea ciuitate bithynie et perdenatum est ibi dogma pueris arrii. non tamen ab errore destituerunt plures eius discipuli: s. eum renouantes infecerunt etiam plures principes et imperatores persecutores per catholicos mouentes: ut in sequentibus apparebit. de hoc igitur arrio dicitur.

Et primus angelus. i. arrius. nam hoies mali ita noiant in hoc libro angelus: sicut et boni: ut dicitur est in ps. ca. pcederis.

Tuba cecinit. cum magno boatu et supbia dicta heresim publicando. **Et facta** est grando. i. gradis tempestas que nomine gradis frequenter et vulgari locutione designat in ecclesia: que per hoc fuit intra se diuisa. **De** dicitur. x. li. Ecclesi. histo. ea tempestate facies ecclesie feda et admodum turpis erat. non enim sic prius ab externis s. a proprijs vastabatur fugabat alius. et alius fugabat et vterque de ecclesia esse se dicebat.

Et ignis mixtus sanguine. i. ignis emulatonis ex quo secuta est effusio sanguinis: et potissime tempore valentis imperatoris qui lapsus in heresim arrianam persequabatur catholicos eorum. aliosque comburendo: et alios gladio occidendo: et alijs modis varijs affligendo.

Et tertia pars terre combusta est. dicitur autem h. tertia pars terre christianitatis: alie due presens iudei et pagani: qui legem moysi non habuerunt

venit et stetit ante altare h. s. thuribulum aureum et data sunt

illi incensa multa: ut daret de orationibus sanctorum omnium super altare aureum quod est ante thronum dei. **Et ascendet** fumus incensorum de orationibus sanctorum in manuum

angeli coram deo. **Et accepit** angelus thuribulum et impleuit illud de igne altaris et misit

in terram et facta sunt tonitrua et voces et fulgura et fremor magnus et septem angeli qui habebant septem tubas pauperunt

se: ut tuba canerent. **Et primus** angelus tuba cecinit. **Et facta** est grando et ignis: mixta in sanguine et missus est in terram.

Et tertia pars terre combusta est

nec fide christi receperunt. igitur de tertia parte que christianitas dei loquitur h. iohannes que igne arriane perfidie fuit corrupta in laicis que per terram designantur: eo quod terrenis actibus se intrent: et in platis et clericis que significantur per arbores: eo quod per cognitionem scripturarum sunt super alios eleuati. per fenem viride intelliguntur nouelli ad christianitatem dispositi. et hi fuerunt populos gothorum. qui volens christianus fieri misit ad valentem imperatorem per sacerdotibus christianis huiusmodi qui docerent eos de fide catholica et ecclesiasticis sacris. et ipse misit eis presbiteros arrianos sic ipse arrianus erat qui corruerunt eos heresi arriana: iohannes dicit. **Et tertia** pars terre combusta est etc. et patet ex dictis litteris.

Et secundu angelus tuba cecinit et tanquam mors magna igne ardens missus est in mare. **Et facta** est tertia pars maris sanguis et mortua est tertia pars creature eorum que habebant animas in mari: et tertia pars nauium interijt. **Et terti**us angelus tuba cecinit et cecidit de celo stella magna ardens tanquam facula. **Et cecidit** in tertia parte fluminum et in fontes aquarum et nomen stelle dicitur absinthium. **Et facta** est tertia pars aquarum in absinthium et multi hominum mortui sunt de aquis quia amare facte sunt. **Et quartus**

Et secundu angelus. i. macedonius qui dicitur angelus sathane. **T**uba cecinit. i. flatu supbie motus errorem docuit.

Et tanquam mors magna. i. heresis magna. **Ardens** igne. s. perfidie. **Missus** est in mare. i. in ecclesia rone baptismi per mare designata: eo quod mare est receptaculum omnium aquarum: et ecclesia vnica est per baptismi sacramentum. **Et facta** est tertia pars maris sanguis. i. deturpata est tertia pars aqua baptismalis: accipiendo partem tamen valde large baptismum enim conferunt in nomine trinitatis cuius tertia persona est spiritus sanctus: qui s. in errore macedonij dicitur deturpari. per quem asserit creatura esse seruilis perditionis: ut dicitur est.

Et mortua est in eo. i. in errore dicto. **T**ercia pars creature. quod multi per baptismum regenerati et noua creatura facti corrupti fuerunt per errorem macedonij. **Et tertia** pars nauium interijt. quod maxima pars platorum et curatores per quos duci debet alij ad salutis portum. corrupti fuerunt per errorem dictum. s. hunc vero macedonium congregata fuit scda vniuersalis synodus in constantinopoli. d. episcoporum in quo dictus error fuit perdenatus.

Et tertia angelus. hic presens agit de tertia heresiarcha. s. pelagius: qui tempore archadij et honorij errauit circa gratiam spiritus sancti. asserens quod sine ea poterat homo ex puris naturalibus mereri vitam eternam. dicebat etiam quod pueri nascuntur sine culpa originali: et per presens quod a culpa non purgantur aqua baptismali. de hoc igitur dicitur. **Et tertia** angelus. i. pelagius. **T**uba cecinit. exponat ut prius.

Et cecidit de celo. i. de ecclesia militate que frequenter celum noiat in scriptura non. te. ut. s. dicitur est. de h. enim celo cecidit pelagus in errore perditionis de quo subdit. **Stella** magna. fuit. n. homo lfarus et religiosus. s. monachus. **Ardens** tanquam facula. multos. n. corripit rone lfarure: et rone apparetie scitatis in hitu religioso et puerfatode. **Et cecidit** in terra. par. fluminum etc. per fontes et flumina designat ecclesia baptismalibus aquis congregata et sanctificata. **Et nomen** stelle dicitur absinthium. quod s. dulcedine gratie spiritus sancti predicabat. **Et facta** est tertia pars aquarum in absinthium. quod magna pars ecclesie corrupta fuit per eius dogma puersum. **Et mul. ho. mor. st. spualit.** **De** aqua. i. de eius dogmatibus pueris. **Quia** amare facte sunt. i. contrarie dulcedini spiritus sancti et spualit viuificati.

Et quartus angelus. hic presens agit de quarto heresiarcha. s. eutycie qui in domino nostro ihesu christo asseruit esse vnā naturam: sic et vnā

Apocalypsis

Et sup capita eorum tanq̄ corone siles auro. p aurū in scriptura signat fulgor sapie. vñ adali vō int ceteros barbaros plus hie videbant de fulgore nālis industrie. q̄ si ordinē ad bonū sortit nomē sapie: q̄ d̄r scētia sapida. si aut ad malū sortit nomē cautele. sic aut erat i eis. r tō nō q̄ q̄ h̄ient coronas aureas. s̄ siles auro nā p quāda silitudi nā bonū r malū trāsf erim⁹. v. **Verba.** s̄ qui d̄r: Sapiens la tro vel bon⁹ q̄ pcedit i furtis suis cautelese. s̄ **Et** facies eoz sic facies hoim. q̄ rō qua distinguit hō a ceteris aialib⁹ plus vigeat i eis q̄ in ceteris barbaricis gentibus: vt dictū ē **Et** hēbāt capil. rē q̄ nutriebāt capillaturā. sic fit adhuc n̄ aliqb⁹ gētib⁹. v. **Et** dentes eaz sic dētes leo. erāt. in quo designat ferocitas eoz. **Et** hēbāt lor. au reas. nā armati erāt ad gentes alias ipugnādū. **Et** vox alay ea. sic vox cur. eq̄z rē. q̄ cū magno strepitu pcessit eoz exercitus p itālā et galliā: vt p̄dictū est.

Et hēbant cau. si. scor. patet snia ex dictis. s̄. vsq̄ ibi. **Et** hēbant sup se re. an. abyssi. **Et** d̄r cui⁹ intellectū sciēdū: q̄ fm dionysii in demonib⁹ nālia remāserūt integra r p̄ns remāserūt i eis ordines distincti. put sequūt distinctiōne nature. teneat aut cōiter a doctorib⁹ q̄ aliq̄ ceciderūt de singulis ordinib⁹: r sic noia singuloz demonū remanent in demonib⁹. **Prim⁹** aut ordo inferioris hierarchie noiat ordo p̄ncipatū: q̄ p̄sunt diuersis regnis r sic angeli sancti p̄mouēt diuersa regna sibi cōmissa ad bonū. sic p̄ oppositū sunt angeli mali ea impellentes ad malū. **igit** de angelo malo p̄sīdēte regno vñ adaloz dicit hic. **Et** hēbant sup se regē angelū abyssi. cōpellētē eos ad vastatōez boni. iō subdit. **Cui** nomē he. abaddon. i. disp̄gēs vel exterminās. r ponit h̄ nomē in trib⁹ linguis p̄ncipalib⁹: q̄ plures hoies de liguis istis exterminauerūt. vel q̄ iohes scribebat vniuersali ecclie q̄ fundata ē in oibus linguis p̄ tres p̄ncipales h̄ significatis. **De** vñ abijt. i. vna gūis p̄secutio. i. vñ adaloz. **Et** ecce ve. ad huc duo ve. i. due gūes tribulatiōes alie. **Et** sext⁹ an. **Dic** p̄r agit de fautorib⁹ heresū q̄tū ad italicos r p̄ncipes cōstātūpolitānos. **Ad** cui⁹ intellectū sciēdū q̄ anastasi⁹: impator heresi eutyriana corrupt⁹ cepit impare an no dñi. ccccxcij. r impauit annis. xxv. r tunc regnabat in italia theodorico rex arrian⁹: r tūc t̄pis electi s̄ duo pape i p̄ntiōe. i. symmach⁹ r laurētī⁹ p̄ qb⁹ facta ē p̄tēno maḡ in p̄plo xp̄sino r in clero p̄cedēs vsq̄ ad homicidiā multa. finalit̄ tñ ecclia laurētīū repulit r symmachū approba uit. paschasi⁹ aut diacon⁹ cardinal⁹ l̄z als eēt sanct⁹ r deuotus: tñ in b̄ errauit: q̄ laurētīū quātū potuit sustinuit. p̄tē qd̄ post mortē suā inuēt⁹ fuit i pena purgatorij a germano ep̄o capuano: vt refert Greg. dyal. li. iij. ex h̄ aut mota ē tribulatio magna i ecclia p̄ q̄tuor hoies p̄dictos. i. laurētīū r symmachū p̄ papam. r anastasiū r theodorici p̄ zelo heresū suaz. nā vidētes clez catholicū p̄tēdentē vsq̄ ad homicidia reputauerūt eū peiorē q̄ an r s̄l̄r doctrinā catholicā p̄tē qd̄ incitati fuerūt ad ei⁹ p̄secutōez. r isti q̄tuor

p̄dicti noiant h̄ angeli: q̄ nomē angeli in h̄ libro indifferēter attribuit bonis r malis: vt p̄z ex. s̄. dictis. **Dis** igit p̄missis sic p̄cedit: q̄ p̄ ponit ecclie tribulatio. scdo ei⁹ cōsolatio. c. se. p̄ma adhuc i dnas. i. in p̄tē p̄ncipalē r incidētalē q̄ incipit ibi: **Et** cess ho. **Circa** p̄mū d̄r. **Et** sex. an. **tu.** ceci. i. laurētī⁹ q̄ conati ip̄rebo et vbo supbo ad papatum anhelauit. **Et** audini vo. rē. i. vōcē paschasi⁹ cardinalis dē collegio ecclie romane ex̄ntis qui in electiōe dedit vocē suā laurētīo et eius p̄tē sustinuit p̄ ecclie imunitatē. **Et** dicentē sex. an. i. laurētīo. **Solue** q̄tuor an. q̄ ali. s̄ in flu. ma. euphrate. i. in romano impio qd̄ vocat flumē magnū. p̄tē multitudinē p̄ploz i eo ex̄ntiū fm q̄ d̄r. j. xvij. **Et** mulie populū multū nomiat etiā euphrates: q̄ sic euphrates ē q̄rtus flumē p̄d̄si: Bene. ij. sic inter q̄tuor regna p̄ncipalia regnum romanū dicit. iij. **Dañ. ij.** In h̄ autē impio q̄tuor angeli. i. laurētīus

symmach⁹ anastasi⁹ r theodorico tenebant ligati an electiōne laurētīj: in q̄tū cessabāt ab ecclie turbatiōe q̄ ei⁹ p̄ electionē ad turbatōez ecclie excitati fuerūt mō p̄dicto: t̄do subdit. **Et** soluti s̄ rē. **Qui** pati erāt i horā r diē rē. i. p̄tēno ecclie p̄turbare. **Sciēdū** tñ q̄ paschasi⁹ stās p̄ laurētīo nō intēdebat hāc turbatōez s̄ q̄ secuta fuit: l̄z p̄ter ei⁹ itētōz ad electōz laurētīj: cui vocē suā dedit. iō d̄r h̄ dixisse laurētīo. **Solue** q̄tuor ange. rē. q̄ p̄ ei⁹ ambitōz ip̄e r alij tres p̄cesserūt ad ecclie turbatōez. **Et** occi. ter. p̄tem hoim. h̄ tertia ps d̄r p̄plus catholic⁹: vt dictū ē. s̄. iij. c. q̄ in maḡ p̄te fuit occisus p̄tē p̄ malos adherētes laurētīo: et s̄l̄r p̄ adherētes symmacho. r p̄tēno p̄ anastasiū impatorē hereticū: q̄ m̄ltos ep̄os i exiliū misit: r m̄ltos catholicos afflixit. r p̄tēno p̄ theodorico regē arrianū: q̄ totā italiā q̄tuz ad orthodoxos gladio p̄dere voluit r san. iohem papā et symmachū r boetiū viros p̄clarissimos: r p̄sules martyrizauit: vt h̄ in legēda sci iohis pape r martyri. **Et** nūer⁹ eq̄stris exercit⁹. i. adherētīū p̄dictis q̄tuor et mouētū eos ad turbatōez xp̄ianoz. **Dices** m̄ltos dena milia. hic ponit numer⁹ dēterminat⁹ p̄ nūero indēterminato. sic. s̄. iij. c. r designat q̄ ibi erat maḡ m̄ltitudo. **Et** ita vidi duos eq̄s. i. subditos p̄dictis q̄tuor r obediētes eis i malo r sp̄l̄r anastasio r theodorico. **Et** q̄ sede. sup eos. i. q̄tuor p̄dicti angeli eos docētes. **Et** hēbant loricas. sicut i bonis hoib⁹ iusticia d̄r eoz lorica: Ephe. vj. **Induti** lorica iusticie. sic p̄ oppositū iniusticia d̄r h̄ lorica maloz. **Et** igneas. p̄ appetitū feruidū nocēdi. **Et** hyacithinas. i. celestis coloris in q̄ desiḡt apparēs zelus fidei. nā heretici asserētes se h̄ie fidei v̄itate: ex h̄ excitāt p̄ vere catholicos p̄secutōz. **Et** sul. p̄tē feditatē victorū ex̄ntez i eis p̄cedētē ex̄ in op̄l̄b⁹ malis. **Et** ca. eq̄z i. p̄ncipes maloz ei obediētīū. **Erāt** tāq̄ ca. leo. in q̄ notat crudelitas eoz. **Et** de ore eoz p̄ ignis. i. emulatiōis q̄tū ad symmachū r laurētīū. **Et** fu. vantratis q̄tū ad anastasiū. **Et** sul. feroris. q̄tū ad theodorico arrianū. **Et** ab his tr̄. pla. rē. scia ps ho. i. magna

ps xpianoy mo pdicto. c Potestas em equoy in ore eoy est. i. in quor pncipalib pdictis sic z os est pma ps capitis. d Et in cau. eoy. i. in mistris sequetib eos ad malu. e Na caude eoy si. serpe. ppter astutia serpenti na q erat i eis ad catholicos psequedu. a Pntes capi ta. na in exercitibus sut tribuni z ceturiones z hmoi q se ca pitanei respectu sb ditoru sibi. b Et in his nocet. incitab at em suos subditos ad psequedu ve xpianos. c Et ce. ho. h est ps incideta lis. na iob. in h li. de scribit statu ecclesie tpe vo theodorici regis d q imediate an dixerat pigit qdam occisio magna i paganis q no sut de ecclesia. z sic describit h incidetalit. tuc em saxones p turingos pugnerunt z plures eoy fuerit occisi hic z inde q de xpianis in pdicta anastasi z theodorici psecutio ne: z hoc est qd dicit c Et ce. hoies. s. saxoniu z turingoru q no cofitebant xpm. d Qui no sut occisi i his plagis. i. pro fide xpi: sup. sut occi

si morte corporali z eterna. z est h modus loquedi q apud heb. dicitur decurrat: sicut. ij. Reg. v. Proposuerat dauid in die illa pmiu ei q pcussisset iebuseu zc. z no dicit qle sit illud pmiu: h est suppledu q esset pnceps militie sic supplet j. Paral. xj. z sic subintelligendu e hic. q isti no solu erat mortui morte corporali: h etia gehenne. z subdit ca cu dicit e Reg. pe. ege. de ope. ma. suaz. i. de peccatis comissis. z notant. v. genera pctoz. s. multiplex idolatria: z multiplex homicidiu: multiplex veneficiu: z luxuria: z furtu. z patet littera. c Capitulu. x.

Et vidi. Postq descripta e eccleie multiplex tribulatio. hic pnt describit eius initialis psolatio z primo ponit actus psolatiois. scdo fructu deuotiois ca. se. pma in duas: qz pmo ponit dicta cosolatio p impatore iustinu. scdo eius pnuatio p iustinianu nepote suu ibi. Et voce qua audiui. Circa pmiu sciendu q iustinu senior post anastasiu hereticu impauit annis. x. z cepit impare anno dni. ccccxxvij. q amore religionis xpiane ferues voluit in ptrib ozietis ecclias arrianoy eis auferre: z per epos catholicos psecrari: h no pfectit ipedit p cib Johis pape: ne occasioe hui oes xpiani d italia occiderent gladio p theodoriciu regem arrianu. q tu postea interfecti san. Iohem: vt pdictu est. igif de Iustino dicitur hic: a Et vidi alteru angelu forte. pnt impiale pntez. b Descendent de celo. s. militatis ecclesie p regeneratione baptismale.

c Amictu nube. baptismalis gfe. d Et iris in capite ei. qz nunciavit pace eccleie. est em iris signu federis Gen. ix. e Et facies ei erat vt sol. ppter fidei sue splendor. f Et pedes eius tanq coluina ignis. p pedes intelligunt affectioes: qz sicut corpus mouet pedib: sic animu affectibus. habuit aut iste iustinu affectioes accessas igne charitatis ad p motione xpianitatis. g Et hebat in manu sua libellu apertu. qz scripsit z misit eplas p totu impiu suu in fauore xpianoy. h Et posuit pe. su. dex. su. mare: et sinu. sup. terrā. qz scripsit bitantib i terra z i insulis marz.

vel alit p mare qd e locus aqz intelligit pplus xpian p aqua baptismi regenerat. p terra vo pagani i tremis desiderijs fixi. de vtriusq vo multu erat de impio iustini. sed fuit magis fauorabilis xpianis ppter qd dicit: Posuit pedē suū dextrū supra mare zc. i Et clamauit voce magna.

pedē suū dextrū supra mare: sinistrū autez sup terrē: z clamauit voce mag quē admodū cum leo rugit. Et cū clamassz: locuta sūt. vij. tonitrua voces suas. Et cū locuta fuisset. vij. tonitrua voces suas: z ego scripturus erā. Et audiui vocē de celo dicentē mihi Signa q locuta sūt septē tonitrua: et noli ea scribere. Et angelus quē vidi stantē supra mare z supra terrā leuauit manū suā ad celū: z iurauit p uentē in secula seculoy qui creauit celū z ea q in eo sūt z frā z ea q i ea st: z mare z ea q in eo st: qz tpus nō erit ampli: h i dieb vocis septimi angeli cuz cepit tuba canere psūmabit mysteriū dei sic euāgelizauit p suos

dans impiali aucte madata. k Quē admodū cū leo ru. ad ter. arrianoru. vñ dicit Proter. xx. Sic rugitus leonis: ita z terror regis: z sic clamor iste fuit tribilis arrianis. ita fuit pso labilis catholicis: id subdit. k Et cuz cla. locu. st. vij. toni. vo. suas. i. vniuersitas ecclesiaz septenario numero designat eo q vniuersitas septenario designat: vt dicit Grego. ome. xxv. Et clamauit in voces laudū diuinarū. verūm qz iustinu nō pfectit p arrianos qd intēdebat ratioe pdicta: id phibet Johanes ea scribē. vñ subdit: Signa q locuta sūt zc. i Et angelus. Hic pnt describit eccleie cosolatio pmissa p angelu iustini. Circa qd sciēduz q impatores et

reges habēt duos angelos custodes: vñ rōne singulari psonē: sicut z ceteri hoies: Matth. xvij. Videte ne pdem natis vñ ex his pusillis. dico em vobis qz angeli eoy sp vidēt faciem patris mei q in celis est. z isti angeli sūt de ordine inferiori. alteru vo rōne dignitatē seu officij. singularis em regnis psunt angeli q dicunt pncipatus: z sūt de supiori ordine inferioris hierarchie: z isti sūt custodes spiritalit regū in qtu in eis vniuersalē consistūt regna. ppter qd noiant pncipes i scriptura: Dan. x. Nemo ē adiutor me in oib his nisi Michael pnceps vr. z ibidē: Cū egredere apparuit pnceps grecoz veniēs. z id isti angeli aliqui accipiunt p regib seu regnis qbus psunt. z sic ē in pposito: vt magis videbit psequedo. dicit igif: i Et angelus zc. i. angelus iustini rōne imperij. m Leuauit manū suā ad ce. z iurauit. ad maiore rei future assertionem. n Quia tpus nō erit ampli. nō est p hoc intelligenda cessatio tpris simplicit: qz post tubiciniū septimi angeli in h libro describit magnu decursus tpris vsq ad finē mudi. sed cessatio tpris qtu ad virtutes heresis arriane: vt videbit ca. sequenti. qd fuit impletu iustini iunioris tpe. q fuit terci impator ab isto iustino seniore. ex quo patz q illud qd dicitur hic de angelo stāte supra mare z sup terrā q leuauit manū suā z iurauit zc. nō pōt intelligi de iustino seniore: qz nō habuit noticiā de fiedis post mortē suā: h angelus suus cognouit p diuinā reuelationē: q volūtas iustini senioris de destructione arriane heresis q tū fuit impedita rōne pdicta tpe iustini iunioris foret cōplenda: z sicut p cognouit sic iurauit. o Cū cepit tuba canere. nā in pncipio imperij iustini iunioris fuit hoc completu: vt videbit. a Consummabit omne mysteriū. i. secretum a deo pmissum. b Sicut euāgelizauit p suos suos pphas. qui pdixerūt dnm ihm xpm cū suis fidelib regnaturū. z sic tpe septimi angeli pualuerūt xpiani contra hereticos infideles: z tūc audiuit Iohes de celo voces. d. Factū est rednū hui mōi dni nri ihu xpi ei: vt hz ca. sequenti.

Apocalipsis.

Et vocē quā audiuit. hic p̄r ponit p̄solatiōis ecclie cō
solatiō p̄ impatorē Justinianū: q̄ in principio sui regni
fuit vere catholicus. et cepit impare anno dñi quingentesimo
xxvij. Fuit autē hō l̄far⁹ et leges romanas abbeniavit: et
in vno volumine cōp̄ilavit: qd̄ dictū est codex iustini:
in q̄ mltas leges xp̄i
anis fauorabiles po
suit: de q̄ loquit̄ hic
iobes. d. **E**t vo
cē quā audi. de celo
ista fuit vox angeli
per quā xp̄s loq̄bat̄
iobi: vt h̄ in p̄n. h̄
libri. **D**ade et
accipe librum aptū. i.
codicē iustini: q̄
d̄ hic accipiēdus a
iobe: qz fauorabilis
erat ecclie: vt dcm̄ ē
De manu angeli
statis supra mare et
sup̄ terrā. hic fuit an
gel⁹ iustini rōne
imperij vt videbit̄.
Et dixit mī. acci.
et deuo. illū tanq̄ rē
in ore delectabilez.
Et faciet amari.
ven. tuū. qz iustinia
n⁹ i sine vite sue fuit
heresi deprauat⁹. et
sic ei⁹ memoria i li
bro p̄nta facta fuit
fidelib⁹ amara: q̄ in
p̄ncipio vite sue erat
dulcis. ex h̄ p̄z q̄ an
gel⁹ iste q̄ tradidit li
brū iobi nō fuit iu
stinian⁹: qz lapsus
suū in heresim non
p̄uidit: s̄ angel⁹ ei⁹
q̄ etiā addidit loq̄ns
iobi. **D**pret te
iterū p̄phare p̄plis
zē. qz postea de multis gentibus et populis iohan. p̄phe
tice scripsit in hoc libro. **Capitulū. xj.**
Datus ē mibi calam⁹. Post actū eccliaſtice cō
solatiōis ponit h̄ fruct⁹ deuotiōis. et sc̄do reuertit̄
iobes ad describendū pondus cuiusdā eccliaſtice
tribulatiōis: ibi. Et ciuitatē sanctā. Circa p̄mū sciendū q̄
felix papa q̄ t̄p̄b⁹ illis p̄fuit ecclie romane instituit festi
nitatē dedicatiōis ecclie p̄ annos singulos celebrari. In
dedicatiōe v̄o ep̄us circuit eccliaſtici dedicandā. et sic se h̄z p̄
modū mēsuratis muros ei⁹ exteri⁹: et i pauimēto ecclie
ab angulo i angulū trāsuersaliter scribit̄ alphabetū grecū. et
sic quodāmodū mēsurat̄ spaciū interi⁹: et fm̄ h̄ dicit iob. in
p̄sona ecclie loq̄ns p̄phice. **E**t dat⁹ est mibi ea. silis
v̄ge. nā dedicās templū in manu sua ponat aspersonū.
Surge et metire tēplū. v̄bū ē felix pape ad quēlibz
cp̄m p̄ dedicatiōe ecclie. **A**triū autē exteri⁹ eijce fo
ras zē. ipe. n. instituit q̄ nō celebraret missa nisi i loco cō
secrato. **Q**m̄ datū ē gentib⁹. q̄ offerūt sacrificia sua
nō solū in locis p̄secratis: s̄ etiā i p̄phanis. **E**t ciuita
tē. hic p̄r reuertit̄. b. iobes ad describendā tribulatiōz quā
dā ecclie excitatā p̄ anthemiū patriarchā p̄stātinopolita
nū. q̄ p̄ heresim eutyriā q̄ erat corrup⁹ p̄ agapitū pa
pā fuit deposit⁹: et loco ei⁹ mēnas seru⁹ dei monach⁹ in
stitutus: s̄ theodora impatrix infecta eadē heresi: perijt a
siluerio papa anthemiū restituit: sic p̄z i legēda san. silue
stri: et qz rēnuīt h̄ facē: theodora indignata: et iustinianus
ei⁹ marit⁹ heresi eutyriana p̄ anthemiū deprauat⁹. moue
rūt p̄secutōz p̄ mistros ecclie: ita q̄ silueri⁹ fuit deposit⁹ et

in exiliū relegat⁹ p̄ belzarū patriciū q̄ mēnas seru⁹ dei i
carcere afflic⁹: et h̄ ē qd̄ dicit iob. **E**t ciui. san. i. eccliaz
q̄ d̄z ciuitas sc̄tā. nā ē vnitas ciuiū sp̄sancto cōgregata.
Calcabūt anthemi⁹ iustinian⁹ theodora et belzarius:
ecclie mistros quā oppmēdo. **Q**esib⁹. xlij. rāto. n. rpe

Suos p̄phas. **E**t vocē quā
audiuit de celo iterū loquē
tē mecū et dicentē. **G**lade et
accipe librum aptū de manu
angeli stāt̄ sup̄ mare et sup̄
terrā. **E**t abij ad angelū di
cēs ei: vt daret mibi librum:
et dixit mibi: **A**ccipe librum:
et deuora illū: et faciet ama
ricari ventrē tuū: sed in ore
tuo erit dulce tanq̄ mel. **E**t
accepi librum d̄ manu angeli
et deuoraui illū: et erat i ore
meo tanq̄ mel dulce **E**t cū
deuorassē eū amaricat⁹ est
veter me⁹ et dixit mī. **O**ptz
te itez p̄phare gētib⁹ et po
pulis et linguis et regibus
multis. **Capitū. xj.**
Dat⁹ est mibi calam⁹
silis v̄ge: et dictū est mibi.
Surge et metire tēpluz dei
et altare: et adorātes in eo.
Atriū autē qd̄ ē foris tēplū
eijcere foras: et ne metiar̄
illud qm̄ datū ē gētib⁹. **E**t
ciuitatē sc̄tāz calcabūt mē
sib⁹. xlij. **E**t dabo duob⁹ te
sib⁹ meis et p̄phabūt die

bus mille. cclx. amicti sac
cis. **H**i sūt duo oliuez duo
cādelabra lucētia in p̄spe
ctu dñi t̄re stantes. **E**t si q̄s
p̄ voluerit eos nocere: ignis
eriet d̄ ore eoz et deuorabit
inimicos eoz et si q̄s volue
rit eos ledē sic optet eū oc
cidi. **H**i h̄nt p̄tātes claudē
di celū ne pluat dieb⁹ pro
phetie illorū et p̄tātem h̄nt
sup̄ aq̄s p̄uertēdi eas i san
guinē et p̄cutē frā omī pla
ga quotiēscūq̄ voluerint.
Et cū finierint testimoniū
suū bestia q̄ ascendit de abyſ
so faciet aduers⁹ eos bellū
et vicet illos: et occidet eos
et corpora eoz iacebunt
in plateis ciuitatis magne
que vocat̄ sp̄ualit̄ sodomā
et egypt⁹ v̄bz et dñs eoz cru
cifixus ē. **E**t videbūt de tri
bus et p̄plis et liguis et gē
tibus iacebūt corpa eoz
p̄ tres dies et dimidiū et cor
pora eoz nō sinant poni in
monumētis. **E**t inhabitēs
i terrā gaudebūt sup̄ illos et

vt circit̄ d̄ illa p̄secu
tio durasse. s. p̄ tres
annos et dimidiū.
Et dabo du. testi.
meis. p̄stantiā et sapi
entiā sup̄. et isti fuerūt
silueri⁹ et mēnas dei
seru⁹ q̄ p̄stant̄ steterūt
p̄ fautores heresis
eutyriane veritatez
p̄dicādo: iō subdit.
Et p̄phabūt die
mille. cclx. q̄ faciunt
idē sp̄us qd̄ p̄ns. scz
tres ānos et dimidiū
circit̄. **A**micti
sac. i. v̄lib⁹ vestimē
tis. nā silueri⁹ papa
spoliat⁹ fuit veste pa
pali: et indut⁹ veste
monachali. **H**i
sūt duo oliuez. p̄t̄ ple
nitudinē pietatis.
Et duo candela
bra. p̄t̄ ardorē cha
ritat̄. **I**n p̄spe.
dñi t̄re sta. p̄ cōstātiā
veritat̄. **E**t si q̄s
vo. eos nō. sic factū
fuit p̄ p̄dictos p̄secu
tores ecclie.
Ignis erit. d̄ ore
eoz. i. v̄ba ex ferno
re fidei p̄cedentia.
Et deuo. inimī.
eoz. eos feriedo sen
tentia excōicatiōis:
iō subdit. **E**t si
q̄s vo. eos ledē. gla
dio mālī. s. **S**ic oꝝ eū occidi. gladio sp̄uali. **H**i
h̄nt po. clau. celū. p̄ clauēs ecclie. **D**e pluat diebus
p̄phie ipoz. nā bñficia ecclie nō p̄ficiūt excōicatiōis iuste.
Et po. h̄nt sup̄ aq̄s. i. hereticoꝝ doctrinas: de q̄bus d̄r
prouer. ix. **A**que furtiue dulciores sūt. **P**uertēdi
eas in sang. oñdendo eoz fallitatē. **E**t p̄cutē frā. i. he
reticos i frenis fixos. v̄n dicit Aug. **S**i frā diligit̄ frā es.
Omī plaga. s. sp̄uali sniaz excōicatiōis aggrauando.
Et cū fini. testi. suū. veritatē cōstanter defendendo.
Bestia q̄ ascē. de abyſso. i. belzari⁹ patrici⁹ eo mō lo
quēdi q̄ crudelis hō d̄r leo vel canis rabid⁹. **F**aciet
aduers⁹ illos bellū. mō p̄dicto. **E**t occidet il. morte
ciuii p̄ relegatiōz exilij. **E**t cor. eo. ia. i. reputabūt vi
lia: sic cadauer iacēs i frā. **I**n pla. ciui. magne. i. i
fidelium cōgregatiōe q̄ tūc erat valde maḡ. **Q**ue vo.
sp̄i. sodo. p̄t̄ vicioꝝ vtilitatē. **E**t egypt⁹. p̄t̄ errorū
tenebrositatē. **O**bi et dñs eoz. s. xp̄c. **C**rucifix⁹ ē
ex h. n. q̄ p̄dicabat p̄ vicia scribarū et phariseoz p̄ceperūt i
uidiā et odiū p̄ eū. ex q̄ p̄r obscurata est illa cognitio quā
hēbāt d̄ xp̄o p̄ sc̄pturas p̄phaz sic pleni⁹ declarauit. s. illd̄
Mat. xxj. **A**gricole autē dixerūt h̄ ē he. zē. et sic obscurati
p̄cesserūt ad e⁹ occisionē. **E**t videbūt zē. nā mors eoz
ciuilis: et electio mltis p̄plis et diuersaz liguarū fuit nota.
Per tres di. et dimi. h̄ accipit̄ dies. p̄ anno: fm̄ Ezech.
iiij. **D**ie p̄ anno dedi tibi. tantū. n. durauit delectio eoz vt
p̄dcm̄ ē. **E**t cor. eoz. n̄ si. po. i. monu. i. p̄ncipes eutyri
ani n̄ pmittēt eis exhiberi aliq̄ bñficiū huanitat̄. **E**t
inba. frā. s. eutyriana q̄ tūc dñabat in frā. **G**audē. sup̄
it iij

dio mālī. s. **S**ic oꝝ eū occidi. gladio sp̄uali. **H**i
h̄nt po. clau. celū. p̄ clauēs ecclie. **D**e pluat diebus
p̄phie ipoz. nā bñficia ecclie nō p̄ficiūt excōicatiōis iuste.
Et po. h̄nt sup̄ aq̄s. i. hereticoꝝ doctrinas: de q̄bus d̄r
prouer. ix. **A**que furtiue dulciores sūt. **P**uertēdi
eas in sang. oñdendo eoz fallitatē. **E**t p̄cutē frā. i. he
reticos i frenis fixos. v̄n dicit Aug. **S**i frā diligit̄ frā es.
Omī plaga. s. sp̄uali sniaz excōicatiōis aggrauando.
Et cū fini. testi. suū. veritatē cōstanter defendendo.
Bestia q̄ ascē. de abyſso. i. belzari⁹ patrici⁹ eo mō lo
quēdi q̄ crudelis hō d̄r leo vel canis rabid⁹. **F**aciet
aduers⁹ illos bellū. mō p̄dicto. **E**t occidet il. morte
ciuii p̄ relegatiōz exilij. **E**t cor. eo. ia. i. reputabūt vi
lia: sic cadauer iacēs i frā. **I**n pla. ciui. magne. i. i
fidelium cōgregatiōe q̄ tūc erat valde maḡ. **Q**ue vo.
sp̄i. sodo. p̄t̄ vicioꝝ vtilitatē. **E**t egypt⁹. p̄t̄ errorū
tenebrositatē. **O**bi et dñs eoz. s. xp̄c. **C**rucifix⁹ ē
ex h. n. q̄ p̄dicabat p̄ vicia scribarū et phariseoz p̄ceperūt i
uidiā et odiū p̄ eū. ex q̄ p̄r obscurata est illa cognitio quā
hēbāt d̄ xp̄o p̄ sc̄pturas p̄phaz sic pleni⁹ declarauit. s. illd̄
Mat. xxj. **A**gricole autē dixerūt h̄ ē he. zē. et sic obscurati
p̄cesserūt ad e⁹ occisionē. **E**t videbūt zē. nā mors eoz
ciuilis: et electio mltis p̄plis et diuersaz liguarū fuit nota.
Per tres di. et dimi. h̄ accipit̄ dies. p̄ anno: fm̄ Ezech.
iiij. **D**ie p̄ anno dedi tibi. tantū. n. durauit delectio eoz vt
p̄dcm̄ ē. **E**t cor. eoz. n̄ si. po. i. monu. i. p̄ncipes eutyri
ani n̄ pmittēt eis exhiberi aliq̄ bñficiū huanitat̄. **E**t
inba. frā. s. eutyriana q̄ tūc dñabat in frā. **G**audē. sup̄
it iij

illis. de eoz defectioe. **M** Et munera mittet inuice. in signu leticie. **Q**uoniam hi duo pbe cru. eos. excōicatio- nib⁹ z aggrauatioib⁹. **E**t post tres di. z dimidi. post tres annos z dimidiu. **S**pūs vi. a deo intra. in eos. qz restituti fuerūt ad statū pristinu. z sic uificati. fuerūt a morte ciuili. silueri⁹ em anno dñi. cccc. xxxvi. sedit iterū in sede papali. **E**t timor mag. ceci. sup eos. f. eutyrianos. **E**t audi. vo. de ce lo magna. i. de mili- tate ecclia. eos resti- tuete ad gradu psti- nu honoris. verūti- be. silueri⁹ in exiliū remissus ibidē mor- tuus fuit. z sic p pal mā martyri ad celū ascēdit. z idē tenen- dū de seruo dei mē- na: et sic alit pōt ex- poni qd dē: **E**t audi. vo. magna. scz dei uocantis eos ad gloria. **E**t uide- rūt illos inimici eo- rū. p miracula suaz glificationē testificātia. scribit em in legenda. b. siluerij qz ipso mortuo i loco exiliij: occurrit multitudo male hntū z salui fiebāt. **P**assus iste supra posit⁹ cōiter exponit de enoch z helya q dicunt futuri testes xpī ad pdicādū p- fidia antixpi trib⁹ annis z dimidiō. **I**nimici faccis. i. i ha- bitu abiecto: q dicunt due oliue. p exuberātia pietatis. et duo cadelabra: p ardore charitatis z stātes i ppectu dei. p stantia p antixpi malicia. dicit etiā h q ignis exiet de ore eoz. i. vbi seruide pdicatiois: quo malicia antixpi et suoz detegit: z vbi deuote oionis q meritoe antixps z magna ps sui exercit⁹ fulmiabit: sic dictū fuit plenus. ij. **T**hes. ij. c. Faciet z tūc miracula vera p signa antixpi mē- dacia. qbus antixps cū suis affliget: iō subdit. **H**i habēt potestātē zc. finalit tū antixps q dē hic bestia: p suā cru- delitatē. **A**scēdes de abyssō ppter demonis sibi puati po- testatē. occidet eos z iacebūt corpa eoz insepulta. ad ter- rore xpianoz. **I**n medio ciuitatis magne. i. pgregatiois antixpo adherētis q erit valde magna. **E**t dē sodoma et egypt⁹. i. vilis z tenebrosa. **E**t uidebūt de pplis z tribub⁹ qz de cūctis gentib⁹ multi adheserūt antixpo. **P**er tres dies. f. nāles z pte qrti diei. **E**t in hitates frā gaudebūt. i. adherētes antixpo. **E**t post tres dies z dimidiū spūs vite zc. qz resuscitabunt: z ad celestia trāsserunt i testimoniu veritatis suē pdicatiois. **E**t h expositio magis cōcordat lre qz precedēs. vtraqz tū pōt dici lralis. **A**d cui⁹ euidentia sciendū: q illud qd est alteri⁹ figure necessario ē in se res aliq: qz qd nihil ē nō pōt aliqd figurare vel significare: p- pter qd figura triplicif pōt accipi. vno mō vt res in se tm. alio mō vt figura alteri⁹ tm. tercio mō vt res i se z figura alteri⁹. z h triplicif mod⁹ inuenit frequēt i sacra scptura: verbī gra. qd de salomōe dī. ij. **R**eg. xj. **D**eprauatū ē cor ei⁹ p mulieres zc. dī de eo fm se tm z nullo mō vt fuit fi- gura xpī: z sic sensus lralis est tm de salomone. z illud qd de eo dī ps. lxxj. **N**ō solē pmanet nomē ei⁹. nō pōt itelli- gi de salomone fm se: h tm vt fuit figura xpī. p qd sen- sus lralis tm ē de xpo: sic ibidē fuit pleni⁹ declaratū. istō aut qd dñs dixit de eo. ij. **R**eg. vij. **E**go ero illi in patre: z ipse erit mihi i filiū. intelligit de salomone fm se z fm q fuit figura xpī: qz fuit fili⁹ dei p adoptiois gloria saltē in pncipio regni sui: vt. ij. **R**eg. z fuit figura xpī q est dei fi- li⁹ p natura: q filiatio pfectior est qz alia: z sic ē ibi duplex sensus lralis. vn⁹ de salomone rōne filiatiois adoptiue. **A**lius de xpo rōne filiatiois nālis p illā figurate. z h scōo

mō inducit ap̄s dictā auctoritatē **Deb. j. ad pbandū diu- nitatē xpī: q pbatio nō fit p scripturā efficaciter: nisi acci- piat in sensu lrali: sicut dicit Aug. p donatistas. sic aut est in pposito duplex sensus lralis. z vn⁹ ē implet⁹ i siluerio papa: z mēna dei seruo. q fuerunt figura enoch z helye. et ali⁹ implebit in enoch z helya cui magz cō- cordat lra vt visū est z pfecti⁹ i eis imple- bit: p qd de ipis ē sensus pncipalit in- tētus. **E**t in sila hora. **D**escripta pfe- cutioe ecclie a vuan- dalis z pncipib⁹ cō- stantinopolitanis z italiciis. hic p̄r po- nit eiusde psecutio a gothis q fuerūt ar- rianī: vt dictū ē. s. c. viij. z diuidit in tres ptes. nā in pma po- nit gothoz psecutio scōo eoz destructio ibi. **E**t septim⁹ ange- lus. tercio deuotōis augmētatio: ibi. **E**t ap̄ū est rēplū. **C**irca primū sciendū q co- tpe quo iustinian⁹ z theodora z antheim⁹ psequant mi- nistros ecclie vigill⁹ papa fūne in collo ei⁹ misso fuit tra- ctus p ciuitatē constantinopolitanā. z cler⁹ q cū eo erat ad- duci⁹ fuerat dānat⁹ ad metalla sciendenda p diuersa loca: ppter qd dei iudicio totila rex gothoz collecto magno ex- ercitu inuasit impū: z multas pncias puagat⁹ italia va- stauit: z san. herculanū ep̄m perusinū cui⁹ p̄plo ciuitatis infecit: z multos alios xpianos p diuersas pncias. z h est qd dī: **E**t in illa hora. i. tpe iustiniāni heresi arria- na deprauati cito post mortē siluerij z mēne serui dei: de- qbus imediate an fecerat mētionē. **F**act⁹ ē terremo- tus magn⁹. i. cōmōtio magna hitantiū in tra p totillā re- gē: vt dictū ē. **E**t decima ps ciui. cecidit. i. magna ps ppli xpiani: ita vt ad decimā pte vel circif possit estimari **E**t occisa sūt i terremoto noia hoim. qz ponit h numer⁹ **S**eptē milia. i. in magno numero: sicut. s. ca. iij. **E**t reliq̄ in ti. misit sunt. f. popul⁹ roman⁹ q multū timuit qū toti- la ciuitatē cepit. verūti: qz pplm nō occidit nec ciuitatez incēdit: iō s̄dit. **E**t dede. glo. deo ce. de sua euasioe. **D**e secūdu abijt. i. tribulatio pdicta. **E**t ecce ter- ciū ve ueniet cito. f. gothoz destructio. ppter qd istud ve- nō fuit sup catholicos. **I**dē dictū fuit. s. viij. ca. **D**e ve ve hitantib⁹ in terra. qd est cōmune catholicis z arrianis. **E**t septim⁹ angel⁹. **H**ic p̄r describit gothoz destru- ctio. **I**ustian⁹ em iunior successit in impio ipi iustiniāno. z cepit impare anno dñi. ccccclxxvi. hic aut cōstituit narserē patriciū romanoz virū in armis strenuū. mittens eū ad rēpmēdū gentē gothoz: q collecto exercitu magno go- thos expugnauit z regē eoz occidit. z sic italia ab eis li- berata. xpo absqz timore seruauit: z hoc est quod dicit. **E**t septim⁹ angelus. i. impator iustian⁹. **T**uba ce- cinit. quia auctoritate impiali narserē in italia misit. **E**t facte sunt voces magne in celo. i. in eclesia militā- te. qz gothis occisis eclesia p̄cipit in voces diuine lau- dis. **D**icētes: **F**actū est regnū hui⁹ mūdi zc. tūc em italia in qua est roma que caput est regni xpī in terra libe- re ch̄sto seruauit: a gothis z ceteris arrianis liberata. **E**t. xxij. seniores zc. id est vniuersitas episcopoz z ec- clesiaz suaz: vt dictū est. s. iij. ca. **G**ratias egerunt deo. de liberatioe ecclie: ad q̄s rumor huius facti deuenit **E**t irate sunt gentes. id est gothi de regis eorum inter- fectione z sua debellatione.**

Apocalypsis.

Aduenit ira tu. i. punitio ma sup gothos. qñ em de⁹ punit ad modū irati se h3. vt frequēter dictū ē. s. n. **Et** tpus mortuoz. i. tpus punitiōis gothoz p catholicis interfectis ab eis. **Et** reddē mercedē seruis suis pphibis zc. qz in illos infectos a gothis fuerūt aliq pdicatores magni q dicūt pbe

annūciātes penas z pmta futura. et aliq valde sancti: z aliq i seculo magni: z aliq mediocres z parui. **Et** exterminādī eos. i. gotho z alios arrianos. q **Qui** corruerūt frā nraz. corpalit armis z spiritalit false doctrine vbis. **Et** aptū ē. hic terciō ponit deuotiōis augmētū nā illis pūb⁹ cōrigit magna mortalitas i pstatinopoli ad quā reprimedā institutū fuit festū purificatiōis bte Marie virginis scda die februarij solēnit celebrari in q bta vgo obtulit filiū suū in tēplo: q dī archa testamēti.

nā in eo est plenitudo scie z veritatis p tabulas designata: z p rās p vna: z pietatis p māna: q tria fuerūt i archa z tūc cessauit mortalitas: z hoc ē qd dicit: **Et** aptū ē templū dei i celo. i. i ecclia militate in q templū māle fuit aptū ad dictū festū solēniter celebrandū. **Et** visa est archa testa. i. xps de cui⁹ oblatiōe in tēplo z manifestatiōe p sanctū symeonē z annā pphetissam sit memoria i purificatiōis festo: qd festū a cōstātinopoli ad alias ecclias p orbē est derivatū: iō subdit. **Et** facta sūt fulgura. i. ac censa lumiarā ad modū fulguris lucentia q a fidelibus portant in festiuitate dicta. **Et** voces. dīuine laudis. **Et** tonitrua. sancte p dicitōis. **Et** terremotus. qz multi terreni ad ad deuotiōnē fuerūt moti. **Et** gran. magna. qz p rās demonis dictam pestilētiā pcurātis fuit repssa. **Capitulū. xij.**

Signū magnū. Descripta impugnatione ecclesie ab hereticis dicitis p pbe pñr describit eiusdē impugnatione ab hereticis large dicitis. p quē modū pagani. saraceni. scismatici. discipuli anti xpi z infideles alij. heretici dici pñt. z fm h ptes pncipales hui⁹ libri i seqñtib⁹ apparebūt. **Igit** pmo agit de impugnatione a paganis. z pmo sub cosdroe p rax rege. scdo sub eius successore se. ca. pma adhuc i duas: qz pmo describit ecclie dispositio. scdo cosdroe psecutio: ibi. **Et** visū ē aliud signū. **Cir**ca p mū sciēduz q foca impante q cepit impare anno dñi sexcētesimo qnto. p se sub cosdroe rege quissima bella gerētes multas romaōz puicias z ipaz hierosolymā iuaferūt: z destruētes ecclias sanctas loca pphanātes. inter ornāmēta sacra q abstulerūt. vexillū dñice crucis exporta uerūt: vt hē in legēda exal. san. crucis. **Igit** ecclia sic afflictā cruciabat donec pareret filiū xpianū q liberaret eā de afflictione cosdroe z suoz. z h est qd dī. **Et** si. ma. ap. in celo. militatis ecclie. **Qu**lier. i. ecclia generalit z hierosolymitana spāliter: q pūtra ē xpo: sic mulier viro. **Am**icta sole. i. xpo q est sol iusticie: Gal. iij. **Qu**icūqz in xpo baptizati estis xpm induistis. ipe em est spōsus et panymphus ecclie. **Et** luna sub pe. eius. i. oia muta bilita z defectiua p lunā significata: qz dispositio pñe dz ad vltima ecclie mēbra. j. **Co**p. vj. secularia i gñt iudicia si habuerit p rēpribiles q sūt i ecclia illos pstituit ad iudī-

candū. **Et** in capi. ei⁹ co. stel. xij. i. p dicitio. xij. aploz z respēdit i p mītia ecclia q dī caput ei⁹: eo mō loquē di. q pncipiū alie rei cōiter dī caput eius. **Et** i vtero hñs z cla. p rā. nā in angusta posita clamabat ad eū: vt cito daret sibi filiū qui liberaret eā ab oppssione infidelū.

Et visū est. **Hic** pñr describit cosdroe psecutio. z scdo ecclie sic liberatio: ibi. **Et** pepit. **Cir**ca p mū dī cit. **Et** vi. est aliud si. i celo zc. cosdroe rex p rax q dī in celo mī litatis ecclie fore visus tanqz grauis psecutio ipi⁹ de q s b dī h. **Et** ecce dra. p rax astutias ei⁹ z dolositate. **M**agnus p rax p rax magni tudinē. **R**ufus id est rube⁹ p rax mlti sanguis effusione q autē rufus accipiat aliqñ p rubeo: p rax. j. Regū. xvj. vbi dī de dauid q erat rufus z pulcher aspectu. s. rubicūd⁹. fm expo sitores. dicit etiā cos droe: rufus p rax incē diū eccliaz z locoz scōz. **I** hñs capita. vj. i. sex re ges sibi subditos z ipe erat septim⁹. vnde postea subdit. **Et** in capitib⁹ suis. vj. diademata q sunt signa regia. **Et** cornua. x. id est. x. acies i suo exercitu. vñ. j. **Q**uach acies ordinata ad bellandū vocat cornu: vbi dī: bachides aut erat i dextro cornu zc. alit exponit ab aliqb⁹: vt p vj. capita intelligat vniuersitas pncipiū sibi subditoz. p r. cornua vniuersitas suoz bellatoz. nā p septenariū vni uersitas aliqñ intelligit eo q totū tpus. vj. dieb⁹ replicā do cōprehēdit. z sūt p denariū: eo q sequētes numeri sūt replicatiōes denarij z ei⁹ p rax: vt dī. iij. p rax. **Et** cau da ei⁹. i. exercit⁹ sequēs eū. **T**rabebat terciā p rax stellarū. i. fidelū q dicunt stelle i scriptura: **De**ut. j. c. **E**stis hodie sicut stella plurimi celi. exercit⁹ em cosdroe de egypto z libia z terra sancta z alijs locis: multos valde xpianos interfecit z alios captiuos duxit: intantū vt estimarent. q. ad terciā p rax xpianoz in tris illis exstū. p rax mō loquit **Da**n. viij. de antiocho epiphane q detecit de stellis z cōculcauit eas. i. de filijs isrl colētib⁹ deū qz interfecit in iudea z hierlm. **Et** dra. stetit añ mulierē zc. qz cosdroe omnib⁹ modis insidiabat ad interficiēdū quēcūqz p rax cipē xpianū insurgentē ad ecclia defendendū. **Et** pepit filiū. **Hic** pñr describit ecclie liberatio. z diuidit in duas in ptes: qz pmo facit ppositū. scdo declarat quoddā dictū: ibi. **Et** date sunt. pma adhuc in tres: qz pmo ponit impatoris eraclij creatio. scdo cosdroe debellatio: ibi. **Et** factū est plū. terciō subdit oppssio: ibi. **De** terre z mari. **Cir**ca p rax dicit. **Et** pepit filiū. s. eraclij catholicū qui post focam impauit annis. xxx. z cepit impare anno dñi sexcētesimo. xij. **M**asculū. hoc addit ad demotandū q erat vir strenuus z armis exercitatus vt dicit in legēda exaltatiōis sancte crucis. **Q**ui rectoris erat omnes gentes in vga ferrea. qz rex imperiū romanum qui rebellātes domauit p gladiū. **Et** raptus est fili⁹ eius ad deum zc. id est in p rax dei positus qui p rax eraclij cōtra machinatiōes z dolos cosdroe qbus quere bat occidere eum. **Et** mulier fugit in solit. nā ecclia que erat in asia timore cosdroe transito mari qd dī brachiū san. **G**regorij fugit in greciā q dī hic solitudo. nō qz eēt inbitata. s. dicit solitudo fugitiuis: eo mō loqndi quo

Apocalipsis.

Et vidit de mari. descripta psecutio eccie sb cosdroe hic idē describit sub ei filio sibi succedēte. z diuidit in tres ptes. qz p describit successio regni. secun do. pcessus plij: ibi. Et vidit. tercio terminus belli psarū z eraclij ibi: Si q̄s hz aurē. Circa p̄mū dicit Jo. a **E**t vidit de mari. i. de regno p̄sidis rōe p̄dicata. b **B**estia. i. filiū cosdroe bestialiter viuente. Ascēdētem ad regni p̄sidis p̄tātē. c **Q**uātē capita. vij. z cornua. x. exponat sicut p̄ce. ca. de p̄re suo. d **E**t sup cor. ei. x. diademata. qz capitaneis suarū acierū impendit q̄si honorē regiū. vt fori de certarent p̄ eraclij. e **E**t sup ca. ei. no. blasphem. qz dicit capitanei p̄ruebant in blasphemā xp̄i. sicut z p̄nceps eorū. vt h̄r p̄te sequenti f **E**t bestia quā uisilis erat p̄do: p̄pter uarietate uicioz in quibus obstinatus erat fm illud Hier. xliij. Si p̄t est ops mutare pelles suā z pardus uarietates coloris sui. z vos poteritis b̄nfacere eoz didiceritis malū. g **E**t pe. ei. si. pe. v̄si. h̄ntes pl̄tas magnas ad calcandū. sic iste anhelabat ad calcandū ecciam. h **E**t os ei. si. os leo. p̄pter credulitatē. i **E**t dedit illi. dra. v. suā. qz cosdroe p̄ eius tradidit illi regnū suū. sedēs i turre sua argentea. vt d̄r in legēda exaltatiōis sancte crucis. k **E**t p̄tātē magnā. i. exercitiū fortē ad pugnandū p̄ eraclij. l **E**t vidit. hic p̄r describit p̄cessus plij. Circa qd sciendū q̄ expositores aliq̄ dicūt h̄ q̄ exercitū eraclij z exercitū filij cosdroe occurrerūt sibi iuxta danubiū ex cōsensu v̄triusq̄ ptis eraclij z cosdroe filij pugnauerūt ad singulare certamē. tali pacto q̄ victus subiret victori cū toto pp̄lo suo. eraclij aut victor extitit. z sic filij cosdroe cū toto suo pp̄lo ei se submisit. z fm hoc dicit Joh. l **E**t vidit vnū de capi. ei. i. p̄mū z p̄ncipale caput. vnū. n. in scriptura sacra aliq̄ ponit p̄ p̄mo. Gen. j. Et facta ē v̄sepe z mane dies vnus. i. p̄mus. z istud caput vnū fuit filius cosdroe q̄ fuit vnū de. vij. capitib⁹ bestie. sicut p̄dicatū ē ca. p̄ce. de p̄re eius cosdroe. Quasi occisum in morte. i. deuictū z subiectū eraclio. z qz p̄ hoc nō fuit mortu⁹ simpliciter. iō nō d̄r occisum absolute s̄ q̄si occisum. Et plaga mortis eius curata est. qz postea rebellauit eraclio z sic curatus fuit ab eius subiectōe. h̄ illud qd sequit. Et adorauerūt bestia. d. Quis filius bestie z q̄s poterit pugnare cū ea. q. d. nullus. nō p̄cordat cū dicta expōne. q. n. deuictus ab eraclio rebellaret nō est argumētū qd ē inuincibilis. h̄ magis ad oppositū. sicut ip̄e iam fuerat deuict⁹ ab eraclio. z p̄ eius plures debellat⁹. Item qz q̄ isti expositores dicunt q̄ hec rebellio fuit post recessum eraclij de p̄side. interfecto cosdroe z reportato vexillo cruc̄ dominice. hic aut d̄r. Et admirata ē vniuersa terra p̄ bestia p̄pter eius curatōem. Et adorauerunt draconē. p̄ quē intelligit cosdroe. nō. n. adorauerūt eū p̄ mortē suā: h̄ ante vt dicitū est. s̄. p̄pter qd aliter exponit hec l̄ra de vulneratōe letali filij cosdroe in vno cōflictu p̄ eraclij. a q̄ vulnere p̄ spem huanā fuit satis cito curatus. pp̄ qd gētes sibi

subdite crediderūt in eo eē aliqd̄ naminis. cui⁹ v̄tute fuerat sic sanar⁹: sicut z p̄rem suū adorauerant. vt d̄cm ē: fm hoc d̄r. l **V**idit vnū de capitib⁹. i. filiū cosdroe rōe iaz dicta. m **Q**uasi occi. in morte. i. letaliter vulneratus. n **E**t pia. mor. ei. cu. ē. inopinabiliter. o **E**t adm̄. est vni. ter. p̄ bestia. pp̄ talē curatōem. p **E**t ado. draconē. i. cosdroe. q̄a dedit p̄tātē bestie tradendo regnū filio suo. q **E**t ado. bestiam. i. filiū cosdroe credentes in eo aliqd̄ numinis esse. r **D**icētes q̄s si. be. stie zc. q. d. nullus. qz si in plio vulnera ret curabit sicut prius. s **E**t da. ē ei os lo. magna. per ita crantia z blasphemias p̄ xp̄m z ecciam. t **E**t da. ē ei po. fa. mēses. xliij. q̄ faciūt tres annos z dimidiū. dictū. n. ē supra q̄ bellū eraclij p̄ p̄sas durauit. vij. annis. et sic medietas illius tēpis ascribit cosdroe z alia medietas filio eius. v **E**t datū ē illi zc. qz sanctū anastasiū

Et vidit de ma. .xliij: **E**ri bestiam ascēdentez h̄ntez capita septē et cornua decē z sup cornua ei⁹ decē diademata: z sup capita ei⁹ noia blasphemie **E**t bestia quam vidit filis erat pardo: z pedes ei⁹ sic pedes v̄si z os ei⁹ sic os leonis. **E**t dedit illi draco v̄tutē suā z p̄tātē magnā: et vidit vnū d̄ capitib⁹ suis q̄i occisum in morte. z plaga mortis ei⁹ curata ē. **E**t admirata ē vniuersa fra post bestia. **E**t adorauerūt draconē q̄ dedit p̄tātē bestie z adorauerūt bestia dicētes **Q**uis filis bestie. z q̄s poterit pugnare cū ea. **E**t datū ē ei os loq̄ns magna: et

blasphemias. z data ē ei p̄tās facē mēses q̄dragitaduos **E**t aperuit os suū in blasphemias ad deū blasphemare nomē ei⁹ z tabnaculū ei⁹ z eos q̄ in celo hitāt. et ē datū illi bellū facere cum sanctis z v̄cere eos. z data ē illi p̄tās in oēm tribū z pplm z ligūā z gētē z adorauerūt eā oēs q̄ inbabita bāt terrā: q̄rū nō sunt scripta noia in libro vite agni qui occisus est ab origine mūdi. **S**iquis hz aurē audiāt. **Q**ui in captiuitatem duxerit: in captiuitatē vadet. **Q**ui gladio occiderit oportet eum gladio occidi **H**ic est patientia et fides sanctorum. **E**t vidit aliam

cū. lxx. monachis z multos alios interfecit. x **E**t da. ē illi p̄tās in oēm tri. zc. qz m̄te gētes z diuersarū lingua rū erant sub p̄tate sua. z ē hic hypbolica locutio accipiendo oēm pplm z gentē p̄ multo pp̄lo z gente. sicut frequenter fit in scriptura: z in cōi cōmodo loquēdi. sicut dicit tota ciuitas ē in tali festo: ad denotandū q̄ sunt ibi multi d̄ ciuitate. z s̄tr qd̄ subdit. **E**t adorauerūt eā oēs zc. y **Q**uoz n̄ sunt scri. no. in li. vi. agni. i. in libro p̄destinatiōis diuine. q̄ d̄r liber vite agni rōne deitatis. z etiā rōne hūanitatis. in quātū oēs p̄destinati saluāt in fide mediatoris. z **Q**ui occi. ē ad ori. mūdi. qd̄ duplicif p̄t̄ intel ligi. vnō mō dispositiue. qz sic deus ab eterno disposuit mūdū facere. que qd̄ dispō p̄t̄ dicit quedā mūdi origo. in quātū ad exemplar mūdi p̄cepti eternaliter a deo p̄ductus ē mūdus t̄p̄aliter in effectu. v̄nde Boetius li. de cōsolatōe. Tu cūta supno ducis ab exēplo. **M**ūdū mēte gerens s̄lem imagine formās. **A**lio mō figuratiue: et sic ab initio mūdi xp̄c in abel fuit occisus. nā occisio abel innocens: fuit figura occisionis h̄ agni. v̄n dicit Aug. q̄ fuit in abel occisus z in p̄bis exoneratus. a **S**i quis hz. hic v̄ltimo describit h̄ms belli psarū z eraclij cū dicit **S**iq̄s hz aurē. i. intellectū. b **S**tudiat. supple finē belli eraclij z psarū. qz p̄se q̄ multos xp̄ianos duxerāt capti uos: ab eraclio z eius exercitu fuerāt captiuati. c **Q**ui gla. occiderit zc. qz cosdroe q̄ m̄tos occiderat ab eraclio est occisus. d **H**ic ē pa. z fi. sanctorū. qz zacharias patriarcha hierosolymitanus q̄ cū alijs plurib⁹ sanctis ductus fuerat in p̄sidē captiuus. habuit meritū patientie et p̄ eraclij cum eis fuit in ir̄m reductus. e **E**t vidit aliā bestia. **D**escripta eccie p̄secutio a cosdroe z eius filio. hic p̄r idē describit s̄ machometo z eius pp̄lo. z diuidit in tres ptes. nam hec p̄secutio p̄mo incipit. secūdo alia incipit sequenti ca. ibi: **E**t vidit ecce nubē. terco p̄ma resumitur. xvj. ca. ibi: **E**t sex. p̄ma adhuc in tres. quia p̄mo ponitur p̄ditio secte saracenoꝝ. secūdo p̄secutio xp̄ianoꝝ in p̄ncipio sequētis ca. tercio punitio p̄secutoꝝ ibi: **E**t ali⁹

angelus. p̄ma ad huc in d̄nas. q̄ p̄ ponit dicte secte cōditio. secūdo cūfūdā snie secreta velatio ibi: **Hic sapia est** Circa p̄mū sciendū q̄ lz de inchoatōne secte machometi varia dicant a diuersis. tū p̄uenienti tenet q̄ incepit circa finē t̄pis eraclij. de quo dictū ē in pte p̄cedenti. b̄ autē machomet^o de pau-
 pertate ad diuitias elenatus cogitauit fieri rex ymaelitarū de quo pp̄lo erat q̄ pp̄rie dicunt agarenī. nā ymael fuit fili^o agar ancille sare Gen. xvj. dicunt tū usurpatiuē saraceni a sara libera. ad optinendū vō pp̄ositū vsus fuit p̄silio z auxilio cuiusdam mōachi heretici nomine sergij cōdēdo legē falsam z carnalem z quibusdā auctoritatib^o ve. ac no. testa. coloratā. vt sic nō solū a gentilib^o ad carnalia p̄nis: s̄ etiaz a simplicibus xp̄ianis z iudeis de quibus aliqui habi-
 tabant cū ymaelitis facill^o recipef. finxit etiā legē illaz a deo reuelatā tanq̄ p̄phete dei summo. igit̄ de ip̄o dicitur **Et vidī aliā bestīā. i. machometū vitā voluptuosā z ducentē que bestialis d̄r. j. Eibi. nam fuit luxuriosus z libidinis ardore succēsus sup oēs hoies orientalis regionis factans se solū sup. xl. hoies ex diuino munere virtutē generatiuā z coeundi pt̄atē habere. vt scribit̄ orientāl̄ eccie li. j. ca. v. qui aliter noiat. s. liber ep̄i aconēsis. q̄z fuit actor hui^o libri.** **Ascendētē de terra. q̄z p̄ mercatōes z rapinas ascendit d̄ paupertate ad diuitias. vt d̄r ibidē.** **Et ha. cor. duo s̄. agni. i. xp̄i cui^o duo cornua dicūt h̄ p̄phetia inquantū fuit viator. put̄ declaratū fuit Luc. vij. sup illud Prop̄heta magnus surrexit in nobis zc. z latoz le. no. Machometus finxit se eē p̄phetā z legis diuine latozem vt dicit̄ est. p̄pter qd̄ dicit̄ h̄re duo cornua filia cornibus agni. q̄z nō fuerūt talia fm veritatē s̄ fm hūanam fictiōez.** **Et loquebat̄ sicut draco. s. astute mēdaciter z dolose.** **Et po. p̄oris be. oēm faciebat. qd̄ exponūt aliqui de pt̄ate filij cosdroe q̄ supra noiat̄ ē bestia. naz machometus z eius sequaces pt̄atē regni p̄sarū trāstulerunt ad saracenos. z sic d̄r hic fecisse oēm pt̄atē p̄oris bestie. sed huic expōnī v̄r p̄dicere qd̄ sequit̄. Et fecit terrā et habitātes in ea adorare bestīā primā. nā auferēdo pt̄atez a p̄sis nō fecit adorare regē eoz s̄ magis p̄iū. pp̄ qd̄ mibi v̄r saluo iudicio melioz q̄ h̄ p̄or bestia sit ip̄e machometus qui dicit̄ bestia rōne vite bestialis. vt dicit̄ ē. z p̄ma: q̄z p̄mus rex fuit saracenoꝝ bestialiter vinētū. Modus aut̄ p̄mi regis in aliquo regno ē regimē suū firmare z dilatare quātū p̄t. qd̄ fecit ip̄e machometus. iō dicit̄. **Et pt̄atē p̄oris be. oēm faciebat. q̄z q̄qd̄ solet facere p̄mus rex ad firmandū z dilatandū suā pt̄atē diligentius agebat.** **In cōspectu ei^o. i. put̄ sibi ad finē int̄erū expediens videbat̄.** **Et fecit terrā zc. adorare bestīā primā. i. seip̄m q̄ d̄r bestia p̄ma rōne dicta. nō tū fecit se adorare tanq̄ deū sicut fecerat cosdroe: s̄ sic p̄pham dei summū.** **Quis cu. ē pla. mortis. Machomet^o. n. in q̄dam bello fuit grauiter vulnerat^o. s̄ postea curat^o. vt d̄r j. li. historie orientālis eccie. c. v.** **Et se. signa magna. falsa tū.** **Et etiā ignē fa. de ce. descē. in trā. h̄ accipit̄ ignis metaphozice sicut z alia q̄ dicūt h̄. machomet^o. n. postq̄z iā magn^o erat effect^o cepit̄ cadere epilētica passiōe pp̄ qd̄ ne ex h̄ vilificaret̄ dixit se h̄ pati ex apparētia Ga-****

bielis. vtpote hō p̄ntis nō potēs sustinere refulgentiaz ip̄i. sicut Dan. x. ca. dixit angelo sibi apparēt. **Hic mi: in visione tua dissolute sunt cōpages mee. z nihil in me remāsit virtū. angeli vō ignis vocant̄ p̄s. clij. Qui facis angelos tuos spūs z mistros tuos ignē vrentē. s̄ q̄z istd̄ erat falsum. iō sub-**

h̄z plagā gladij z vixit. Et datū ē illi vt daret spirituz z imagini bestie: z vt loquat̄ imago bestie: z faciet vt q̄ cūq̄ nō adorauerit imaginē bestie occidatur. Et faciet omnes pusillos z magnos z diuites z paupes: z liberos z seruos habere characterē i dextra manu: aut in frōtib^o suis. z ne q̄s possz emere aut v̄dere: nisi qui habeat characterem aut nomē bestie aut nūerū nois ei^o. Hic sapia ē. Qui h̄z itellectū p̄putz nūez bestie. Numerus. n. hois est

erat falsum. iō subdit. **In p̄spectū hoim. i. in opiniōe falso sibi credētuz. dixit etiā sui discipull^o q̄ lunā a se vocatā fecit descendere q̄ rōe luminis cōuenit cuz igne. z sic fm opiniōē hoim fecit ignē descendere. q̄ Et se. ha. in terra. p̄ se z discipulos suos.** **Propter signa que falso dicta sunt de eo.**

In cōspe. bestie. i. sup̄ius. Sciebāt em̄ q̄ erāt signa mēdacia. vel aliter i cōspectu bestie. i. pp̄li bestialis et defacillī seducibilis qualis erat p̄lis ymaelitarū habitans in def-

tis. Dicēs ha. in tra. sibi subiecta. v̄t fa. ima. be. zc. h̄ addit̄ ad signādū q̄ bestia h̄c accipit̄ p̄ ip̄o machometo z nō p̄ pp̄lo p̄ ip̄m decepto. d̄r q̄t̄ ei^o imago lex ab eo data. in q̄ rep̄itat̄ ei^o p̄ditio z vita quā p̄cepit̄ firmiter custodiri. z hoc ē qd̄ d̄r. **Et fa. ima. zc. i. ope adimpleat̄ eius legē. Et da. ē illi. i. p̄missum a deo.**

Et daret sp̄m imaginī. i. vigorem sue legi. Lex. n. dicit̄ vna q̄diu viger. z mortua cū abrogat̄. Et vt lo. imago bestie. i. sniam suā oīdat sicut d̄r. Lex talis loquitur in tali casu. nam oīa fere accipiunt̄ h̄c metaphozice.

Et faciet vt quicūq̄ nō adorauerit zc. nam p̄cepit̄ sub pena mortis legē suā haberi in magna reuerentia.

Et fa. oēs pusil. z magnos zc. i. oēs hoies cuiuscūq̄ cōditōnis. Habere characterē. i. circūcisionē vt dicit̄ aliq̄. nam saraceni sunt circūcisi sicut z iudei. s̄ l̄sa sequēs dissonare v̄r cuz dicit̄. In dextera manu aut̄ in frōtib^o suis. q̄z circūcisio n̄ fit in p̄tib^o istis. z iō p̄ characterē v̄r hic intelligi determinat^o mod^o viuēdi fm legē machometi. q̄ saraceni ab alijs gentib^o distinguūt̄. iō dicitur.

In dextera manu. q̄tū ad opatōem. Aut in frō. suis. p̄ aprā cōfessionē. Et. ne. q̄s pos. eme. aut v̄dere. i. cū saracenis i suis legalib^o cōicare. Quis q̄ h̄z character. bestie. i. modū viuēdi dictū. Aut nomē. sic saraceni ficti. nā sicut inter xp̄ianos sunt aliq̄ ficti pp̄ qd̄ p̄mittūt̄ cōicare xp̄ianis veris sic ē inter saracenos.

Aut nu. nois ei^o. sicut sunt serui saracenoꝝ alteri^o tū legis. q̄ cōicat̄ cū eis in hūanis. eo q̄ sunt de nūero familie dom^o saraceni. Hic sapia est. Hic ponit̄ velatio cuiusdā secreta snie. s. nūer^o annoꝝ respiciens machometū. iō dicit̄. Hic ē sapia. i. res occulta ad intelligēdū: quā capere pp̄rie est sapiētū. Qui habet itellectū. viuacem z penetratiuū occultoꝝ. Computet nūez bestie. i. machometi qui bestia dicit̄. vt p̄tz ex p̄dictis.

Numerus zc. est sexcēti sexaginta sex. i. anni. z ad qd̄ referat̄ determinate iste numer^o pater q̄ nō referat̄ ad numerū annoꝝ vite ip̄ius. q̄z nō tātū vixit. s̄. lxiiij. annis. vt h̄r in historiali speculo. pp̄ qd̄ aliq̄ dixerūt q̄ referat̄ ad duratōem legis ip̄ius: q̄ tātū dz durare. s̄ hoc nō v̄r verum nam lex illa fuit data circa finē t̄pis eraclij vt p̄dictū est. qui cepit̄ impare anno d̄ni sexcentesimo decimotercio. z impauit. xxx. annis. a fine aut̄ h̄ t̄pis vsq̄z ad p̄ntē annū q̄ est annus d̄ni Millesim^o trecentesim^o vicesimus nonus

Apocalypsis

fluxit malus tps vt patz p̄sideranti. z tñ adhuc durat lex machometi. p̄pter qđ aliqui dicūt qđ p̄ mortē machometi lex eius fuit correctā p̄ sapiētes saracenos. z ab illa correctione dz incipe numerus annoz duratōis illius legis p̄ hoc nō v̄ pbabiliter dictū. tñ qđ nō diceret lex machometi s̄ sapiētū. tuz

qz illi sapiētes dicūt fuisse discipuli machometi. z sic illa correctio nō fuit post eius datōem a machometo p̄ tps notabiliter magnū. z sic ab illa correctioe iaz fluxerūt sex cēti sexaginta sex anni vel de valde p̄pin quo sunt cōplendi. z tñ lex machometi non v̄ hic p̄pinqua cessatōi. nā a paucis annis multū inualluit. Tartari. n. qui sunt in maximo numero legē illaz p̄ceperūt p̄ maiori p̄te

illius ppli. sicut audiuit assertiue a quodā ep̄o ord̄is n̄ri. qđ p̄ plures ānos inter tartaros habitauit. p̄ qđ saluo meliori iudicio v̄ qđ iste numerus annoz sit incipiēd̄ ab incarnatione dñi z terminādus in morte machometi. de qđ p̄phētie loquit hic iohes. qđ sic p̄t declarari. nā ab anno incarnationis dñi vsqz ad finē imp̄i eraclij fluxerūt anni sexcenti. xliij. vt patz ex p̄dictis. z machometus vixit. lxiij. annis. vt dictū ē. z isti numeri s̄ iuncti faciūt septigēto sex annos. a quibus opz subtrahere annos quibus machometus vixit cū eraclio. aliter illi anni bis cōputarent. vt patz inuenti. isti 70 anni estimant. pbabiliter fuisse quadraginta. qz machometus p̄ fuit paup. z postea inualluit p̄ mercatōes. z postea p̄ rapinas z fraudes. añz attētare se regē facere z legē dare quā dedit circa mortē eraclij. z sic devīta machometi vident. pbabiliter fluxisse. lx. anni añ tps mortis eraclij. quibz demptis a septingēto sex remanēt p̄cise sexcenti sexaginta sex anni ab incarnatione dñi vsqz ad mortē machometi. z fm hoc p̄t l̄ra exponi. n. Numerus. n. hoīs. s. xpi qđ fuit hō p̄fectus sciētus z virtutibz ab instanti incarnatione. o. Et nu. ei est. s. machometi sexcenti sexaginta sex. qz tātus nūerus annoz fuit anno qđ dñs factus est hō vsqz ad terminū vite machometi. vt p̄dictū ē. Sciendū autē qđ liber apocalypsis fuit scriptus in greco. in quo h̄ hoc nomē anthemios vbi d̄r hic: sexcēti sexaginta sex. cuius signatū p̄p̄riū est p̄rius qđ p̄p̄rie cōuenit machometo. qđ fuit p̄rius xpo negās ei⁹ diuinitatē. vt p̄dictum est. z p̄ p̄rius xp̄ianos vt dicit in p̄te sequenti. signatū autē dicte dicitōis accommodatū ē huic numero sexcenti sexaginta sex. Ad cui⁹ intellectū sciēdū qđ sicut in latino alique l̄re accommodatē sunt ad signādū nūeros. sicut litera c ponit. p. centū. z l. p. quinquaginta. z sic de aliqbz alijs. ita s̄ in greco l̄re alique ponunt. p. numeris. z ille qđ scribit hoc nomē anthemios in greco signat hoc mō in latino sexcentos sexaginta sex. p̄pter qđ in aliqbz biblijs ponit sic. numer⁹. n. hoīs z numerus eius ē. dicitur. qđ dicitō signat apud latinos numerū p̄dictū p̄ l̄ras quibus scribit. qz l̄ra d. ponit. p. quingentis: i. p. vno: c. p. centū: l. p. quinquaginta: v. p. quinqz: x. p. decē. z hec s̄ iuncta faciūt sexcentos sexaginta sex. qđ numerus cōperit machometo mō dicto: z qz ista ponit vald̄ obscure. vt p̄z. iō. p̄mittit. Hic est sapientia zc.

Capitulum. xliij.

Et vidi. Hic p̄nt describit p̄mū p̄secutiōz machometi sustinentiū. z diuidit in duas p̄tes. s. in p̄tem p̄ncipalē z incidentalē qđ incipit ibi: Et vidi alterū angelū. Circa p̄mū sciendū qđ sicut d̄r in cronica hugo-

nis floriacēn circa finē imp̄i eraclij agareni qđ z saracens dicunt a machometo duce. cēperūt egyptū z ethyopiam grauitē inuadere. s̄nt hominaz machometi discipulus damascū: z regionē phenicis z s̄m totāz syriā occupauit: z antiochiā cōp̄hendit. z in his terris erāt multi religioſi xp̄iani in cenobijs magnis du-

centoz trecentoz et amplius monachorum in castitate v̄uētū: quoz maior ps vel multi erāt v̄gines. et in illa p̄secutiōe p̄ gladiū saracenoꝝ transferūt ad regnuz celoꝝ. z hoc ē qđ dicit h̄ iohes. a. Et vi. z ec. agn⁹. i. xpc qđ d̄r agn⁹ dei Jo. j. b. Stabat sup mō. syon. i. in ecclesia triūphante qđ d̄r mōs syon: Deb. xij. ca. qui describit hic stans. eo qđ adit ut dictos martyres

in tolerātia martyriū. sicut act. viij. dicit de stephano i ago ne posito qđ vidit iesum stantē. qđ stare p̄p̄riū ē adiuuantis in plio. sedere v̄o p̄p̄riū iudicātis. p̄pter qđ Mar. vlt. describit vt sedēs a dextris dei. c. Et cū eo centū quadraginta quatuor milia. in tanto. n. nemero vel circiter estimant p̄dicti occisi pbabiliter. o. Habētes no. ei⁹ z no. pa. ei⁹. z p̄ p̄rius sp̄s sancti qđ ē nex⁹ amboꝝ. d. Scriptū in frō. suis. p̄ aptā z liberā cōfessionē. e. Et au. vo. de ce. tāz vo. aq. multaruz. i. multitudine sanctoꝝ. fm qđ d̄r. j. xvij. Et que multe ppli mult. multitudo. n. centū quadraginta quatuor milia magnifice laudat deū de sua victoria z gloria adepta. f. Tanqz vo. tonit. magni. in qđ designat magnitudo laudis. nō solū ex laudatiū multitudīne s̄ etiā ex mō laudis z qualitate. g. Et vo. quaz an. s̄. citharedoꝝ zc. nā hec laus ē corā deo z angelis gratiosa. h. Et can. qđ can. nouū. qz dicit laudātes sunt de numero sanctoꝝ noui testamēti. i. An sedem. s. dei. k. Et añ qđ. aialia z seniores. i. in p̄ntia sanctoꝝ p̄riarcharū z ep̄oz in celis ex̄itū. sicut d̄m ē. s. iij. ca. l. Et nemo p̄t dicere canticū. ex voto. n. cōtinētie habuerūt aliqd sp̄ale in merito z s̄nt h̄nt in p̄mō. sicut z de quolibet sancto p̄fessore canit eccia. Nō ē inuentus s̄lis illi. rōne sp̄alis meritū. m. Qui em. sunt de fra. sanguine xpi. n. Hi sunt qđ cū mu. nō sunt cōinquinati. vel simplr integritatē carnis tenēdo. vel saltē p̄ votū castitatē seruādo. o. Virgines. n. sunt. virginitas. n. in scriptura aliqñ accipit stricte p̄ integritate carnis. aliqñ magis large p̄ cōtinētia maxime voto cōsecrata. p. Hi sequūt agnuz quocūqz terit. qz sequūt xpm nō solū p̄ viā mādatoꝝ. sed etiā p̄ filioꝝ. q. Hi em. sunt ex ho. p̄mitie. i. gratiosi. sicut p̄mi fructus sunt magis delectabiles. r. Et in ore eoz nō ē inuentū mendaciū. nā veritatē fidei cōfessi sunt omnino z constanter. s. Sine macula em sunt ante thronum dei. nam si aliquam maculā contraxerant purgata fuit virtute sui martyriū. t. Et vidi alterum angelum. Hec est pars incidentalis in qua describitur quedā infidelium cōuersio mirabilis que contingit circa illa tēpora. Sanctus. n. bonifacius missus fuit a pontifice romano ad p̄dicandū fidem catholicā gēnibus thuringie: austrie frisie. in qua legatōe multos valde p̄uertit ad xpm z hoc ē qđ d̄r. t. Et vidi alterum angelū. i. sanctū bonifacium. nam angelus interpretatur nuncius. Ipe v̄o fuit nūcius verbī diuini. vt dictū est. v. Volantem per medium celum. nam velociter z prompte executus fuit officium sibi iniunctum.

Habentē. in corde. et ore. **E**uangelium eternū. i. euāgelium xpi qd dicit eternū. nā ei aliud nō succedet.

Ut euāge. se. su. terrā. i. pplis pdictis in qb' dīversificat lingue saltē in altq. et qz nō solū patus erat pdicare dicitis pplis. s. oibus gentibus generaliter eū audire volētib'. iō subdit. **E**t sup oēm gentem. zc.

Dicēs ma. voce in qua notat efficacia pdicatōis sue.

Timete dñm. timore filiali. **E**t date illi honorē. sic filij pñi. **Q**uia ve. ho. iu. ei'. generaliter in fine mūdi et singularit in morte cuiuslibet. naz in qli statu quis moritur in tall in iudicō pñtabif. **E**t adorate eū. qd est creator oim: et nō idola vana. **E**t alius dicit pñr describit punitio psequētuz xpianos. **E**t diuiditur in duas ptes: qz p describit eoz punitio. scdo hui' occasione bonoz pmiatio ibi: **E**t audiui vocē. Circa pñm sciendū qz pñans nepos eraclij cepit impare anno dñi sexcentesimo. xliij. et pñasus a paulo pñstātinopolitano epō incidit in heresim monacholitz duplicē nām in xpo negatiū. et multos eccie mīstros nō assentiētes heresi dicte grauitē afflixit et in exiliū relegauit. pp qd sanct' martinus papa cōuocato cōcilio dictā heresim cū suis fautori bus dānauit. pp qd in cōstātinopolim fuit duct' ut assentiret dicte heresi: qd reuēns in exiliū fuit missus et ibidez mortuus. et de hoc exponit aliqui locu istū cum dicitur.

Et alius angelus. i. papa martinus. **S**ecur' ē dicens. dictā heresim pdenādo. **C**ecidit cecidit babilon. i. impiū grecoz qd fuit magnū cū impatore in heresim cadente ut dicitur est. multi alij silt ceciderūt. et qz hoc erat cōfusibile. iō vocat imperiū illud babilon. i. cōfusio dicit aut hiebis cecidit: pp duplicē casum. s. pñarche et impatoris. Irē sciendū qz sicut dñr ieronica sigisberti: leo qd p' theodosiū sumpsit impiū cepit impare anno dñi septingentesimo decimo octauo. et impauit ānis. xxiiij. et anno impij ei'. xij. papa Greg. iij. pñfuit eccie et leonē heresi deprauatū redarguit et de cōsilio romanoz ei vectigalia denegauit: et ne pcussura sui numismatis recipef ordinauit. et qz eius effigies d' eccia tollerēf. et ne nomē ei' in missax solēnijs recitaret. et fm hoc exponit ab eis qd subdit

Et ter. ange. i. papa Greg. **D**icēs vo. ma. in q no tat ordinatōis sue auctoritas. **S**iqs ado. bestia. leonē bestialit vñetē deferēdo eishonorē impiālē. **E**t ima. ei'. quā fecit de eccia remoueri. ut dicitur est. **E**t acce. chara. in frō. sua. pñfēdo eū manifeste impatorem.

Et in ma. sua. accipiēdo numisma ei' caractere figuratū. **D**ic bi. de vi. ire dei. zc. penā excōicatōis et aggrauatōis incurrēdo. lz aut hec expō pbabilis videat qz tñ añ impatore pñstantē fuerūt ipatores alij tm vel magis heresi deprauati. ut ptz ex supradict'. vñ min' pñenti ter expōsitū qd dñr supra. s. de eius casu. **C**ecidit babilon. i. impiū grecoz mō pdicto. maxie cū eius fili' pñstātinus eccias diruptas repauerit. et p heresim monacholitz insurrexit. vñ et vniuersalē synodum in pñstantinopoli congregauit ducentoz octuagintanoue epoz. qd duas nās eē in dño nro iesu xpo cōprobauerūt: et oñderūt. silt qd subdit de Greg. papa et leone impatore qz accipiēns leonis nu-

missima. **B**ibet de vino ire dei. zc. excōicatōem incurrēdo vñ minus pñenti ter dicitur. qz subdit. **E**t cru. igne et sul. p qd intelligi vñ pena gehēne q est eterna. vñ subdit. **E**t fu. tor. eoz in se. se. ascēdet. et sic non vñ loq de pena excōicatōis seu corpalis incēdij. quā pñgisse dicit pñstantino filio Leonis: q ministroz eccie fuit maxim us psecutor ppter qd saluo meliori iudicio vñ litera ab illo loco. **E**t alius angelus. zc. de machometo et eius sequacibus exponēda. de quoz psecuti one p xpianos ante fecerat mētez et eoz penā nō dixerat: et iō iohānes describit hic pñr eoz punitōem. et pñtū ad penā tpalē. scdo qz tū ad penā. eterna: ibi: **E**t tercius angelus. Circa pñm dicit **E**t alius angelus. s. sanctus iohes loquens. **S**ecutus est. hoc nō refert ad pñtē imediate pcedē

tem. s. ad pcedētē in qua locutus fuerat de cētū quadraginta quatuor milib' interfecit p xpo a saracenis dices eoz punitōem tpalē: **C**ecidit babilon. i. gēs babilonica. nā lex eius ē pñfusionib' plena. qz ibi laxat vita voluptuosa. que vita pecudū dñr. j. ethico. et etiā ppter cōfusum pcedēdi modū. nā inordinate tradit et idē frequēter et inuit liter repetit. nec rōne vel scriptura autērica fulcitur. ut pñ illā intueti. **I**lla magna. nā gens illa in breui fuit multā multiplicata et dilatata. dñr aut cecidisse: qz circa tpa illa cōsuecit cū romanis. in q pñfictu tres amirei. saracenoz cū multis alijs suut pempti. ut hf in cronica sigisberti. q a vino fornicatōis sue porauit omēs gētes. hypbole ē ad designādū magnā multitudinē gētū errore machometi infectā. pcedit. n. carnis delectabilia ad q mltitudo hoim est pna. **E**t tercius. h pñr describit pena eoz efna cuz dñr. **E**t terci' angelus. s. ad lram vel aliqs pdicator sanct' contra machometi sectā. **S**iqs adorauerit bestia. i. machometū. ut dcm ē ca. pce. vbi dicitur ē d ei' imagine et de eius characteris acceptōne. **H**ic bibet de vino ire dei. i. punitē a deo grauit. qd mixtū ē mero. dñr aut punitio dei vñ nū merū. qñ qd punit tpaliter ad eius correctōes. mixtū vñ qñ post punitōem tpalē sequit eterna. sicut ē in pposito. qz saraceni puniti fuerūt morte tpalī ut pdictū est et cū hoc eterna. iō subdit. **E**t cruciabit igne et sulphure. i. pena gehēne. **E**t fumus tormentoz eoz. zc. nam illa pena est eterna a parte post. **N**ec hnt requiem die ac nocte. nam est cōtinua zc. ptz ex dictis ca. pce. et qz fm q dicit Aug. vna causa quare pmitunt mali in hoc mundo est exercitiū bonoz in virtute patientie. ideo subditur. **H**ic patientia sanctor. quia patientia xpianorum multoties et multipliciter exercitata est p saracenos.

Et audiui. Pars ista ab aliquib' exponit de morte qd qd morit mūdo p religionis ingressum. nam illis tēpib' qdā vir potēs deuorōe ductus reedificauit cenobiū sancti bñdicti apud castrū cassinū qd p longobardos p multos ānos añ fuerat destructū. et ibidē seruiēs suo exēplo. multos induxit ad seruiēdū xpo. tūc etiā tps multi nobiles in diuersis pñibus relicta ad seruiēdū xpo pompa seculari habitū religionis assumētes fuerunt mūdo mortui. de qbus fm istos dñr. **B**eati mortui zc. et etiam quod subdit iam dicit spūs. **U**t reqescat a laboribus suis. naz

Apocalypsis.

a labore vite actiue transierunt ad requie ptēplatiue. h qz sic morientes mudo nō moriunt in dño pprie. h magis incipiūt viuere in ipō. nec a laborib⁹ bonis descūt h magis eos amore xpī assumūt. s. vigilias orōnes seiuia et cōsimilia. iō melius videt dicendū qz hoc post punitōez maloz eternā describit retributio bonoz eterna sicut dcm̄ ē. s. vt sic opposita iuxta se posita magis elucescant. iō dī hic ioh̄i. **S**cribe. rāqz rē notabilissimā. **B**eatū mor. q̄ in dō. mo. i. i cōfessione dñi nr̄i iesu xpī p palmā martirij. quales fuerunt centū quadraginta quatuor milia. de q̄ bus dictū ē ca. p̄ce.

Amodo iam dicit spūs. s. sanctus q̄ cū p̄re z filio ē vnus deus. exprimit tñ h spāliter. naz opa sūt meritoria p charitatem p quā spūs sanctus habitat in nob z sic retributio mercedis quodā mō spāli attribuit ei.

Ut req. a la. s. is. nā in beatitudine appetitus totaliter quiescat.

Opera. n. illoz. meritoria vite eterne. **S**equunt illos. in beatitudine quā recipiūt. p ipis. **E**t vidi. Inchoata p̄secutiōe saracenoꝝ. hic interponit alia. s. longobardoꝝ. z hoc ppter successiōē t̄pis. cui⁹ ordinē ioh̄es psequit in hoc libro. z diuidit in duas ptes. naz p̄ ponit a longobardis eccie liberatio. secūdo pluriū alioꝝ eam psequentiū p̄cussio ibi: **E**t p̄ hec vidi. Circa p̄mū sciēdū q̄ anno dñi septingentesimo q̄nq̄gesimorercio. **A**struphus longobardoꝝ rex in italia multuz afflixit ecciam. pp qd̄ **S**tephanus papa trāsijt in frāciā querēs auxiliū p̄ dcm̄ regē qd̄ impetrauit: z hoc describit in hac pte q̄ diuidit i duas ptes. qz p̄ describit hoc auxiliū tpe pipini. scdo tpe karoli magni filij sui ibi: **E**t alius angelus. circa p̄mū d̄f d̄ **E**t vidi z ecce nubē candidā. p quā intelligit regnuz francie candidatū p̄ ceteris morib⁹ z fide. **E**t su. nu. sedētē. s. pipinū regē. **S**ilem si. hois. i. sformatū xpo in fide z iusticia. lz hec assilatio fuerit valde longinqua. **H**abentē in ca. coro. aureā. nam reges francie ad litem aurea corona coronant. **E**t in manu sua. i. potestate sua. **F**alcem acutā. i. exercituz valde bellicosum per quē pipinus multas magnas victorias habuit. **E**t alius angelus. i. papa stephanus. **E**xiuit d̄ tēplo. romane eccie. **C**lamans voce magna. i. deprecans ex magno affectu. **E**t sedē. su. nubē. i. pipinuz regē. **M**itte fal. tuā z mete. dirigendo exercitus tui potentia cōtra astruphū tyrānantē. **Q**uia ve. ho. vt metaf. i. vt eius tyrānia p tuā potētiā tollat. **Q**m̄ aruit messis. i. ip̄e z exercit⁹ obdurati sunt in sua iniquitate. **E**t mī. q̄ se. su. nu. fal. suā in terrā. nā pipinus valida manu intravit in italiā z messuit terrā. nā p̄ astruphū viriliter pugnavit z reddere cōpulsit. b. petro quecuqz sui iuris erāt. **E**t alius angelus. **H**ic p̄r describit auxiliuz eccie p̄ longobardos tpe karoli magni. z diuidit i duas ptes. qz p̄ ponit auxiliū karoli. scdo dilatio cult⁹ diuini ca. se. Circa p̄mū sciēdū q̄ anno dñi. dcc. lxxv. karolus rex francie ad p̄ces hadriani pape intravit italiā cū exercitu forti: p̄ desiderū longobardoꝝ regē: ecciaz multipl̄

affligentē. quē ip̄ignās tādē cepit z secū in franciā duxit in quo longobardoꝝ regnū defecit. z h̄ ē qd̄ d̄f. **E**t alius angelus. s. karolus magnus. **E**xiuit de tēplo. s. noionēsi. in q̄ coronatus fuit. vt h̄r̄ cronica sigisberti. **Q**d̄ ē in celo. militantis eccie q̄ frequenter celū noiat in

Exiuit de templo quod est in celo: habens z ip̄e falcē acutam. **E**t alius angelus exiuit de altari qui habebat potestatem supra ignē **E**t clamauit voce magna ad eum: qui habebat falcem acutam dicens. **M**itte falcem tuam acutam: et videria botros vinee terre: quā mature sunt vne ei⁹ **E**t misit angelus falcē suā acutā in terrā: z vindemia uit vineam terre: z misit in lacum ire dei magnuz. **E**t calcatus est lacus extra ciuitatem: et exiuit sanguis de lacu vsqz ad frenos equorum p̄ stadia mille sexcenti

scriptura. **H**abēs z ip̄e fal. acutā. i. exercitū fortē. immo exercitū patris sui fortiorē. **E**t alius angelus. i. papa hadrianus. **E**xiuit de altari. ad qd̄ accesserat p̄missē celebratiōe. vt deus vellet ecciam p̄regere. **Q**ui h̄z p̄tātē su. ignez. i. ad inferendū excōt catōis z aggrauatōnis penā. quelibz ei⁹ pena noie ignis aliquā designat. aliq̄ lib̄i h̄nt. **E**t aquā. h̄r̄ ē de textu. vt h̄r̄ in lib̄is correctis. **E**t cla. vo. mag. zc. ex affectū magno dep̄cans karolū vt faceret sibi auxiliū. **M**itte fal. tuam acutā. i. exercit⁹ tui potentiaz. **E**t

vinde. botros. i. longobardos eoz auferēdo potentia. **Q**m̄ ma. s̄t vne ei⁹. i. longobardi s̄t destructiōe digni. **E**t mī. ange. i. karolus. **F**alcē suā. i. exercit⁹ potētiā. Aliq̄ lib̄i h̄nt d̄cutā in terrā. h̄ nō ē de textu. **E**t vnde. vi. fre. auferēdo potētiā longobardoꝝ de tra italie. **E**t mī. in la. ire dei magnū. nā regē deduxit captiuum. **E**t cal. ē la. ex ciuitatē. qz regē cū vxore duxit in exiliū extra terrā suā vt dcm̄ ē. **E**t exi. sang. de cor. occisoꝝ. nā in regis captiōe multi longobardi fuerūt occisi. **U**sqz ad fre. eq̄rū. nā ex sanguie occisoꝝ freni militū karoli fuerūt rubricati sicut in talib⁹ bellis solet fieri. **P**er stadia mil. sexcēta. nā fama h̄ victorie karoli s̄t it̄ loge lateqz diffusa. s. p̄ q̄m̄oz orbis pres p̄ numerū dcm̄ designatas. eo qz ē nūerus q̄dratus q̄ surgit ex ductu nūmeri in seipm̄. sicut q̄ternari⁹ q̄ cōsurgit ex ductu binari⁹ in seipm̄. nā bis duo sunt quatuor. z s̄r̄ nouenari⁹ q̄ cōsurgit ex ductu ternari⁹. nā ter tria sunt nouē. z sic ē in x̄postoto. nam mille sexcēta ē nūerus p̄surgēs ex ductu q̄drage nari⁹ in seipm̄. q̄dragesies. n. q̄draginta faciūt mille sexcenta. vt p̄t̄z p̄siderāt. z sic p̄ nūerū p̄dictū designat̄ quatuor orbis pres. **I**n ca. xiiij. vbi d̄r̄ in postil. **E**t vidi aliam bestia. descripta eccie p̄secutiōe s̄b cosdroe eius filio. hic p̄nter.

Additio. **C**irca sectā saracenoꝝ z et⁹ sacrilegū actorē de ab̄ b. ioh̄es s̄m̄ postillatorē in cipit agere ab ista visio ne vbi d̄r̄. **E**t vidi aliam bestia ascēdētē de tra z habebat cornua duo zc. qd̄ā occurrūt attēdēda q̄ ad maiores informatōz fidelij p̄serti simpliciū sunt notāda. **P**rimū de ei⁹ secte initio seu ichoatiōe. scdm̄ de fals̄ z ficticijs h̄ secte fūdamētis. scū d̄ errorib⁹ z vicijis multiplicib⁹ ea p̄tētis. q̄rtū d̄ rōe z cā q̄re multitudo gētū ad tātos errores p̄fluxit. q̄ntū d̄ diuturnitate duratōis ei⁹. **C**irca p̄mū sciēdū qz lz oēs historiographi pueniāt in h̄ qz tpe eractij impatoris circa finē vite sue. **D**ec secula nephāda habuit initū. nō tñ oēs pueniūt de mō cā seu occasiōe h̄mōi initij. **E**t forte ideo postillator p̄termisit huiusmodi causam seu occasionem declarare. videtur tamen qz hoc tradit̄ sufficienter in quadam historia breui fratris **P**tolomei

de luca. qui de historijs yfidozi z rchar di z martini mul
ta collegit ad hoc ptenentia. in qua quidē historia h̄ q̄
cā seu occasio ex qua hmōi error sumpfit pncipiuz. fuit
magna tyrannides eracliū impatoris. qui post victorias
de p̄tis habitā: in supbia eleuatus z nimia cupiditate ac
census nimis p̄mebat persas z arabes z chaldeos z ali
os cōfines eiusdē in tributis z alijs exactōibus graui
bus z inordinatis. ex quo ppli illarū regionuz inclinati
fuerunt ad resistendū exactōibus impatoris. qd̄ tñ non
audebant cōmittere timētes eius tyrānidē z magnā po
testatez. s̄ machometus qui maxime audacie z versutie
erat. z etiā magicis artibus eruditus se eis adiunxit. qui
inueniens dispositōem gentiū p̄dictarū ad rebellanduz
romano impio eos incitauit ad cōmittendā p̄dictā rebel
lionem sp̄aliter in denegandis tributis sub colore liberā
di illas gētes z a p̄dictis exactōibus. vñ z gētes ille acce
perūt eū in ducē z caput. sub q̄ sepe debellauerūt colle
ctōes z gētes impij. s̄ q̄bus p̄dictis machomet⁹ obtinuit
multas victorias. z vt firmi⁹ hmōi pncipatū seu ducatus
sibi vsurparet: conat⁹ ē dare eis nouū cultū z ritū. sub q̄ i
dicta rebellione pseueraret. vñ p̄silio seu suggestōe cuius
dā heretici mōachi sergij noie accepit q̄daz q̄i p̄ma sacra
legis mosaice z euāgelij xp̄i. vt. j. patebit. vt sic crederet a
rudib⁹ pplis ip̄m eē p̄seruatorē vtriusq̄ leḡ seu testam̄ti.
vñ recte p̄siderati hec secta nephāda pp̄rie assilat secte seu
idolatrie hieroboā in suo initio. de q̄ agit. iij. Reg. xij. vbi
h̄ q̄ pp̄ fatuitatē roboā. q̄ respues p̄siliū seniorū minatus
ē pplm̄ aggrauare in suis exactōib⁹. Hieroboā cepit oc
casionē rebellādi regi. z deinde p̄uertēdi pplm̄ a cultu di
uino. q̄ qd̄ error pseuerauit in decē trib⁹ vsq̄ ad eaz tota
lē trāsmigratōz seu p̄ditōz. vt plani⁹ h̄. iij. z. iij. Re. P̄
vñ hmōi in tñu in p̄dictis regiōib⁹ habitū: multe alie gē
tes sunt p̄mote ad adherēdū p̄dictis sub colore p̄dicte li
bertatis z sp̄aliter de radice mōtis caucasi egressa ē gēs
p̄fida p̄ eracliū. q̄ qd̄ gēs nabarthea vocat. q̄ fm̄ hiero. a
nabaoth p̄genito ysmael descēdit. q̄ qd̄ez gēs deuastauit
regiones ip̄erij vsq̄ ad syriā z iudeā. deinde p̄mittēte deo
z malicia hūana crescēte: totā aphricā z deinde hispaniā
fere occupauerūt. z lz ab hispania diuina miseratōe op̄ita
late z p̄bitate regū hispanie. p̄ deo militatiū p̄ maiori p̄te
sūt eiecti. Adhuc tñ hodie ad exercitiū bonoz aliq̄ radix
germinās fel: remanet. Circa scdm̄. s̄. de falsis z ficticijs
h̄ secte fundamētis sciēdū q̄ se ductor p̄dict⁹ attēdens q̄
tpe illo iā idolatria fuēat ab orbe exclusa p̄ doctrinā ap̄lo
rū z discipuloz xp̄i. put p̄phetatū fuit Esa. ij. c. d tpe xp̄i.
Et idola penit⁹ p̄terēt. s̄lt̄ z coldroe q̄ se fecerat vt deum
adoraret: cū ei⁹ seq̄cibus fuerūt p̄ eracliū deuicti z sup̄p̄si
nō inuenit aliū modū introducēdi ritū z cultū nouū ni
si fingēdo se legis diuine hacten⁹ approbate p̄seruatorē et
executorē. z qz lex diuina edificata ē sup̄ fundamētū ap̄lo
rū z p̄phaz. vt d̄r ad ephē. ij. iō finxit se eē ap̄lm̄ z p̄pham
vñ his duob⁹ noib⁹ cōster apud oēs q̄ hūc errozē fatēt se
ductor ille appellat. vocat. n. eū p̄pham simplicis q̄i anto
nomatice. vt intelligat eximius p̄phaz. vocat etiā eū nū
ciū seu ap̄lm̄ dei cōiter in suis oratorijs execrat vt vtrius
q̄ legis cōseruator atq̄ eruditor estimaret: p̄ p̄phiam. s̄. re
spectu antiq̄ testa. p̄ ap̄latū vñ respectu noui. Recte igi⁹ i
renelatōe facta. b. ioh̄i figurat p̄ bestia ascēdentē de terra
qz bestialiter viuēs. vt infra patebit de gētilib⁹ z cogitatō
nib⁹ terrenis ad sublimē potētā mūdānā ascēdit. d̄r etiā
h̄ e duo cornua filia agni. qz sicut v̄itas euāgelica p̄ duo
cornua fuit diuulgata. s̄. p̄phetiū z apostolicū. p̄ p̄heti
cū. s̄. p̄nūciatē z p̄ apostolicū declaratē seu testificatē: sic
falsitas saracenicā fuit ampliata p̄ dictū seductorē fingē
tē se h̄re p̄dicta duo cornua s̄lt̄ vt dictū est. Vñ notanter
d̄r duo cornua filia agni. ad oñdēdū q̄ nō erāt vera agni
cornua. s̄. p̄phetica z apostolatus. s̄. filia. i. ficta seu filata.
Et notādū q̄ saraceni hec duo cornua falso nitūt funda
re in dictis vtriusq̄ testamēti. De cornu. n. p̄phetico alle
gant illud Deutro. xvij. ca. Prophetā suscitabo eis zc̄.
qd̄ dicunt de p̄dicto adimpleri. De scdo vñ allegat illud

Joh. xiiij. ca. Paraclitus aut sp̄s sanct⁹ que mittet p̄ in
nie meo ille vos docebit oia. s̄ falsitas vtriusq̄ allegatōis
euidēter habet. nam in p̄ma manifeste h̄: De medio fra
trū tuoz: qd̄ nō pōt de p̄dicto seductore intelligi. que ip̄i
cōfitem̄ fuisse ysmaelitā. in scda aut manifeste h̄ q̄ ille q̄
mittēdus erat habebat docere oēm veritatem z suggere
oia que xp̄c p̄cepit. Cōstat aut q̄ doctrinā euāgelicā p̄
dictus seductor quātū in se fuit subuertit. vñ de illo non
pōt aliq̄ mō verificari verba p̄dicta. s̄lt̄ illud qd̄ legit lu
ce. xxi. ca. Ego. n. dabo vobis os z sapias cui nō poterūt
resistere aduersarij v̄ri. nō pōt intelligi de p̄dicto seducto
re q̄ nullo mō docuit veritatez. nec ip̄e z eius sequaces p̄
sapiam resistunt. s̄ solū p̄ violentiā z armoz potentia: vt
per exp̄eritiā h̄. z in suo alchorano tradit̄ exp̄isse q̄ de⁹
mandauit sibi. vt p̄ gladiū cogeret p̄p̄os ad recipiendū
fidē suā. Ad designādū aut seu fingēdū q̄ ip̄e erat vtrius
testamēti cōseruator. z sic h̄re tanq̄ p̄pha z ap̄lus p̄cepit
seruare p̄mū sac̄m̄ antiq̄ testa. s̄. circūcisionē. z p̄mū no
uū. s̄. baptismū. oēs. n. sub p̄dicta secta errātes masculi cir
cūcidūt z tā viri q̄ femine baptizant aq̄. In vtroq̄ tñ er
rnuit manifeste ab vtroq̄ testō. nā circūcisio q̄ in octaua
die p̄cipit fieri. vt Leui. xij. ca. in etate adulta iuuenili et
vltra p̄ ip̄os fit: z sic p̄dicta circūcisio nō est mosaica. put
voluit fingere s̄ ysmaelitica seu nabaothica. baptism⁹ aut
q̄ fm̄ vitatē ap̄lice doctrine nō iterat cū sit generatio sp̄i
ritualis corrdēs generatōi carnali nō ē nisi vnica. vnde
ad ephē. iij. vna fides vñū baptismū. nā fm̄ glo. vna xp̄i
mors vñū baptismū p̄secrauit. ip̄i vñ fatuitates sepe z se
pissime baptizāt seu aq̄ abluūt. p̄ imūdicij tñ corp̄alib⁹.
nā de sp̄ialib⁹ imūdicij nime curāt. z sic dicētes se con
seruare vtrāq̄ legē vtriusq̄ se manifestāt corruptores. et
sic p̄z q̄ h̄ secte fundamēta sunt falsissime fictōes. Circa
terciū. s̄. de errorib⁹ z vicijz multiplicib⁹ in ea p̄tētis. Sciē
dū put h̄ in quodā tractatu fr̄is nicolai de ordie p̄dica
toz: qui incipit. Quot sunt dies serui tui zc̄. q̄ quidē fra
ter in ciuitate famosissima saracenoꝝ q̄ d̄r baldacū in p̄ri
bus orientolib⁹ remotis sita: vbi generale studiū sarace
noꝝ h̄ linguam z l̄ram arabicā didicit. legē seu sectā eo
rum diligentissime studuit z cū mḡfo ip̄oz frequēter cō
ferens magis ac magis p̄uersitatē p̄dicte legis ap̄phen
dit. Vñ. n. seductor vt plurimū secur⁹ ē in credēdis erto
res famozoz hereticoꝝ. vñ negat trin̄itatē in diuinis in q̄
sequit̄ arrianū z sabellianū errozē. negat etiā deitatē xp̄i
lz cōcedat ip̄m fuisse creaturā sup̄eminētē omnibus alijs
creaturis z sanctissimū z virtuosissimū sup̄ oēs hoies: in
tātū q̄ ip̄m noiat v̄bū dei z sp̄m̄ dei z aiaz dei. negat etiā
xp̄m eē deū p̄ vnionē p̄sonalē. s̄lt̄ cōcedit q̄ fuit sine p̄re
z de virgine natus. asserit etiā q̄ in dei nō occiderūt xp̄m
sed quendā simlē. z q̄ deus transtulit ip̄m ad se. sed ap
parebit circa finē mundi z occidet anti xp̄m. z postea de⁹
faciet ip̄m mozi. tradit etiam q̄ demones possunt salua
ri per alchoranū. z q̄ multi ex eis facti sunt saraceni. po
nit etiā in deo corporeitatē. narrat. n. q̄ cum ip̄e iuisset ad
deum qui eum vocauerat p̄ gabriel: q̄ deus imposuit ei
manus z sensit tantā frigiditatē tactus a deo inter hūme
ros q̄ puenit frigiditas vsq̄ ad medullā sp̄ine dorfi. que
quidē sup̄radicta z multa alia falsa z etiā absurda que in
suo alchorano tradit̄ credēda. put in p̄dicto tractatu h̄.
cā breuitatis omittunt. que omnia cōtradiciunt euāge
lice veritati. z aliqua etiam rōni naturali vt p̄z inueniūt.
Circa speranda etiam falsa z heretica tradidit. vnde pro
ut in p̄dicto habetur tractatu. p̄dictus seductor per
niciosus asserit q̄ vltima beatitudo hominis consistit in
comedendo z luxuriando z in vestibus p̄ctosis z hor
tis irriguis z hmōi. quod etiam veri p̄bi fide catholica
carentes minime cōcedunt. ex dictamine. n. naturalis ra
tōis cogunt p̄cedere q̄ felicitas hūana nedū p̄tēplatiua:
s̄ tñmō in bono honesto qd̄ ē bonū rōnis. nā fm̄ Boeti.
in. iij. de psola. Si voluptates beatos efficere possent ni
hil cause ē qn̄ pecudes beate dicerēt. de q̄ pleni⁹. i. ethic.
iste vñ fatuus intantum attribuit veram z vltimam bea

Apocalipsis.

in reuelatione beati Johannis p bestiam z meretricem. vt per bestiam intelligantur errores in cognitione. quia sicut bestia caret cognitione rationis z solum sensibilibus adheret: ita z isti. Per meretricem vo intelligitur q illa congregatio pessima in libidinibus carnalibus effrote z inuerecunde implicatur. Vnde Debre. iij. cap. Frons mulieris meretricis facta est tibi noluiti erubescere. Et ideo licet postillatoz hoc quod dicitur bestia z meretrix: applicet diuersis rationibus eorum. scilicet Thuris et egyptijs. Tamen vtraq natio fm magis z minus vtrunqz participat vicium modis predictis. z hoc de tercio.

Circa quartum querendum videtur quomodo ad sectam que tot errores z vicia enormia cotinet tanta multitudo hominu z gentium diuersitas confluit. z ei tam firmiter adheret. Cum ratio naturalis hominu prout in primo Ethicoru: semper ad optima deprecatur. z per co sequens homines ex ductu ronis huiusmodi falsitates z errores abhorret. Ad quod dicendum q put potest haberi a sancto Thoma in summa contra gentiles libro pmo: capitulo. vj. Machometus introducendo errores suum processit via contraria illius vie qua veritas euangelica per christum et eius discipulos fuit in orbe introducta. Veritas enim euangelica non huano modo set mundano sed solum diuino fuit in mundo introducta. Secta vo huius machometi modo totaliter opposito: quod sic patet. nam in veritate euangelica omnē humanum intellectuz excedentia predicant. vt trinitas personarum cum vnitae essentie in diuinis. z natura diuina z humana in xpo coniuncte in vnitae psone z huiusmodi. que cognitionem naturalis intellectus humani excedunt. In secta vo predicta nihil traditur credendum nisi quod defacili a quolibet mediocriter intelligente naturali ingenio cognosci possit. vt vntas dei et excellentia xpi hominis. Et quia multi homines substantias spirituales seperatas non cognoscunt. Vdo in deo asseruit esse corporeitatem. vt dictum fuit in tercio articulo. Item in veritate euangelica voluptates carnis maxime cohibentur. z omnia que in mundo sunt cotemni docentur que a tota humana multitudine fere appetuntur. vt sunt libidines z delectatōes gula honores z principatus z huiusmodi. quibus animi mortalium maxime afficiuntur. In secta vo predicta voluptati carnalium habere relaxantur z etiam fastus z pompe humane tanqz maxime virtuosae docentur. vt patet ex dictis supius. In veritate etiam euangelica pmittuntur premia non solum inuisibilia: s; etiam ab hominibus mortalibus incōphensibilia. Vt Esa. lxiiij. Oculus non vidit. z apostolus. j. Corinthioz ij. Quod oculus non vidit: nec auris audivit: nec in cor hominis ascendit etc. Ad ista enim non inclinatur naturaliter corda humana: que tm sibi cognita fm naturam potius amplectunt. In secta vo predicta bōa sensibilia vnoz carnalia pro pmo finali promittunt. vt iam dictū est. ex quibus patet ratio quare multitudo magna: imo maxima hominum huic secte adhesit. Stultorum infinitus est numerus. Ecclesiastes. j. Et fm hanc considerationem ad maximū miraculum euangelice legis reputandum est. q anni mortalium per fidem euangelij ad tantum deueniant vt contemptis visibilibus sola inuisibilia finaliter cupiant. Et attendendū etiam q secta predicta in armorum potentia tanqz p signa a deo data fuit introducta. cum tamen talia sepe latronibus z tyrannis non defunt. cuius contrarium fuit in veritate euangelica que non per armorum coactiuam potentiam. sed per terribiliū persecutionum patientiam per apostolos z alios discipulos est introducta. Notandum etiam q non sapientes in rebus diuinis seu humanis a principio predictas sectam receperunt. sed homines bestiales in desertis morantes omnis doctrine diuine profusus ignari. per quoz multitudinē alios armorum violentia ad hanc legem coegit. Vnde licz in pcessu temporis aliqui philosophi in arabia. z in alijs ptibus huic secte subiectis surrexerunt

in reuelatione beati Johannis p bestiam z meretricem. vt per bestiam intelligantur errores in cognitione. quia sicut bestia caret cognitione rationis z solum sensibilibus adheret: ita z isti. Per meretricem vo intelligitur q illa congregatio pessima in libidinibus carnalibus effrote z inuerecunde implicatur. Vnde Debre. iij. cap. Frons mulieris meretricis facta est tibi noluiti erubescere. Et ideo licet postillatoz hoc quod dicitur bestia z meretrix: applicet diuersis rationibus eorum. scilicet Thuris et egyptijs. Tamen vtraq natio fm magis z minus vtrunqz participat vicium modis predictis. z hoc de tercio.

Circa quartum querendum videtur quomodo ad sectam que tot errores z vicia enormia cotinet tanta multitudo hominu z gentium diuersitas confluit. z ei tam firmiter adheret. Cum ratio naturalis hominu prout in primo Ethicoru: semper ad optima deprecatur. z per co sequens homines ex ductu ronis huiusmodi falsitates z errores abhorret. Ad quod dicendum q put potest haberi a sancto Thoma in summa contra gentiles libro pmo: capitulo. vj. Machometus introducendo errores suum processit via contraria illius vie qua veritas euangelica per christum et eius discipulos fuit in orbe introducta. Veritas enim euangelica non huano modo set mundano sed solum diuino fuit in mundo introducta. Secta vo huius machometi modo totaliter opposito: quod sic patet. nam in veritate euangelica omnē humanum intellectuz excedentia predicant. vt trinitas personarum cum vnitae essentie in diuinis. z natura diuina z humana in xpo coniuncte in vnitae psone z huiusmodi. que cognitionem naturalis intellectus humani excedunt. In secta vo predicta nihil traditur credendum nisi quod defacili a quolibet mediocriter intelligente naturali ingenio cognosci possit. vt vntas dei et excellentia xpi hominis. Et quia multi homines substantias spirituales seperatas non cognoscunt. Vdo in deo asseruit esse corporeitatem. vt dictum fuit in tercio articulo. Item in veritate euangelica voluptates carnis maxime cohibentur. z omnia que in mundo sunt cotemni docentur que a tota humana multitudine fere appetuntur. vt sunt libidines z delectatōes gula honores z principatus z huiusmodi. quibus animi mortalium maxime afficiuntur. In secta vo predicta voluptati carnalium habere relaxantur z etiam fastus z pompe humane tanqz maxime virtuosae docentur. vt patet ex dictis supius. In veritate etiam euangelica pmittuntur premia non solum inuisibilia: s; etiam ab hominibus mortalibus incōphensibilia. Vt Esa. lxiiij. Oculus non vidit. z apostolus. j. Corinthioz ij. Quod oculus non vidit: nec auris audivit: nec in cor hominis ascendit etc. Ad ista enim non inclinatur naturaliter corda humana: que tm sibi cognita fm naturam potius amplectunt. In secta vo predicta bōa sensibilia vnoz carnalia pro pmo finali promittunt. vt iam dictū est. ex quibus patet ratio quare multitudo magna: imo maxima hominum huic secte adhesit. Stultorum infinitus est numerus. Ecclesiastes. j. Et fm hanc considerationem ad maximū miraculum euangelice legis reputandum est. q anni mortalium per fidem euangelij ad tantum deueniant vt contemptis visibilibus sola inuisibilia finaliter cupiant. Et attendendū etiam q secta predicta in armorum potentia tanqz p signa a deo data fuit introducta. cum tamen talia sepe latronibus z tyrannis non defunt. cuius contrarium fuit in veritate euangelica que non per armorum coactiuam potentiam. sed per terribiliū persecutionum patientiam per apostolos z alios discipulos est introducta. Notandum etiam q non sapientes in rebus diuinis seu humanis a principio predictas sectam receperunt. sed homines bestiales in desertis morantes omnis doctrine diuine profusus ignari. per quoz multitudinē alios armorum violentia ad hanc legem coegit. Vnde licz in pcessu temporis aliqui philosophi in arabia. z in alijs ptibus huic secte subiectis surrexerunt

vt Alphorabius: Algazelus: Auicenna: et auerrois et alij isti tñ nō fuerūt in prima receptōe. s; post magnū tps p cessum. qui lz in publico timore humano pferunt p dicitē secte. sicut multi phoz idola publice exteri^o colebāt: tñ intus ea vana eē crediderūt. sed contra hoc qd dicit q secta p dicitā delectatōnis habenas relaxauit. forte posset dici oppositū. Nam phibitū est eis vinū oīno quod est de vehemētiorib⁹ delectabilibus gule. s; fuit eis inuictū ieiuniū. xxx. dierum in anno. quod videtur satis affictū. Dicēdū ad primū dupliciter. primo quia secta ista initium habuit et fundamētū in regionibus calidissimis vbi vinum non est tantū desiderabile ppter estum. sed in illis partibus frigida sunt magis appetibilia. et ideo machometus fingens q manus domini corporaliter eū tetigit: asserit q fuit a deo infrigidat⁹ vsq; ad medullā dor si. volens deo attribuire frigiditatē: que maxime appetitur ab estuatis. Secundo dicendū q seductor ille sicut et alij tyranni timebant gentes sibi subditas: ne cōtra eū in multo se insurgerēt. et quia p vinū cōsueuerunt rixē et multa oziri turbationū scandala: pferunt inter homines brutales. sicut erant gentes illarum regionū vt dictū fuit supra. iccirco ad talia pcauendū vinum phibuit oīno. et simili etiā rōne sūxit q xpc nō fuit occisus a indeis ne populus crederet q possent suū pphetam occidere. cum iam xpc quez confitef excellentiorē se occisus fuerat ab alijs. Ad tertium vō dicendū q ieiuniū illud ab eo insti tutū potius facit ad repletōem ventris et crapulā pcurā dam q; ad abstinentiā sustinendā. comedūt. n. tpe ieiuniū vt cōmuniter semel ppe aurozam. et iterum post solis occasum et de oī comestibili. et sic manifestū ē q nō ē ieiuniū ad abstinentiā ptinens sed potius ad gule obsequiū et hoc de quarto. **C**irca quīntū de duratōne illius secte attendendū: q nonnulli mirant⁹ de hoc q secta ista tam erronea et viciosa vt dictum est tam diuturne durat. cum ex decursu veteris ac noui testamēti vsq; ad ipam exclusiua nulla secta falsa seu ritus erroneus tante fuit duratōis. Videmus. n. q assyrii et chaldei persi et greci q populum dei p interualla tempoz afflixerunt fuerunt pue duratōnis respectu duratōis istius secte. similiter romanoz et idolatrarū secta modicū durauit respectu istius. **S**i dicat q hmoi duratōis nō est causa querenda: cuz sit ex voluntate diuina hoc pmittente cuius voluntatis causa non est querenda. hoc non videtur sufficere. Nam lz devolūtate dei q est eius eēntia non est cā qreda cū sit prima causa oīm: nihilominus tñ de eius effectib⁹ a sanetis et iustis viris queruntur cause specialiter in similib⁹ vnde hieremias in ca. xij. deo dicit. **Q**uare via impiorū prosperat. et infra. **P**lantasti eos et radicem miserunt et pficiūt. **E**t abachuch deo alloqns in. j. ca. sic dicit. **Q**uā di sunt oculi tui ne videas malū. et respicere ad iniquitatē nō potes. quare nō respicis super inique agentes et taces deuorante impio infiorē se. que verba pprie possent applicari ad hoc ppositū. nam deus videtur tacere pmittendo q populus tantis erroribus et vicijs implicatus: populum iustiorē se deuoret. s. xpianum. et hoc p tam insuetam duratōis diuturnitatē. nam vt dicit postillator infra eo. ca. iam transiuerant plusq; septingenti. xxx. anni ab initio huius secte vsq; ad tempus in quo hāc postillam scripserat. et hodie. s. anno domini. M. cccc. xxxj. iaz transiuerunt octingenti et quatuor fere anni ab initio huius secte vsq; nunc. nec tamen adhuc apparent signa cōsummatōis ipius de quo non solum multi mirant⁹ tante duratōnis causam non inuenientes. sed etiam quidam alij claudicant murmurantes de dei puidētia et ei⁹ eqssi ma iusticia. **A**d cuius aliqualem rñsionē salua semper incomphensibilitate iudicioz dei et viarum eius inuestigabilitate videtur dicendum q inter sectam saracenicā et sectas alioz paganoz pcedentiū sunt aliq; differētie. nam lz omnes tam ista secta q pcedentes pueniūt in rōne infidelitatis. omnes. n. tam isti q illi carent fide vera. differunt tñ in multis et spāliter in tribus que ad ppositū

faciunt. quoz primū est q hec secta lz mala et pessima. vt dictū ē. nō tñ est idolatrica nec cultum idolorū publice in suo dominio pmittit sicut alie secte pcedentes cōmuniter faciebāt vt est manifestū. nam a tpe assyroz et chaldeoz vsq; ad tps cosdroe inclusiue. cuius dominiū ppin quū fuit ipi machometo: sp viguit cultus idolorū iūnt gētes qui pplm dei verabant. vt piz in ve. test. et in historijs ecciasticis et in legendis sanctorū. **C**onstat autē q inter oia peccata quib⁹ deus offendit peccatū ydolatrie est potissimū: intantū q deus se ostendit feruētius seu ardentius illud punire q; alia peccata. vñ **E**xo. xx. solū sup pceptuz de phibitōe ydolatrie et non sup alia deus dicit zelotes. nam cū dixisset. **N**ō adorabis ea. s. ydola. nec coles. subdit. **E**go sum dominus deus tuus fortis zelotes. **E**t ibidem. xxxiij. cum dixisset. **N**on adorabis deum alienū. statim subdit. **Q**uoniam dominus zelotes nomē eius. et. **D**entro. xxxix. loquēs de hoie ydolatra dicit. **T**unc q; maxime furor eius. i. fidei fumet et zelus p hoiem illū. et sic in multis alijs sacre scripture locis. cui⁹ rō ē. naz zelus importat intensiōē affectus ex quo q; vehementer querit excludere illō qd sibi repugnat fm aug. li. lxxxij. q. et q; cult⁹ idolorū inter cetera peccata magis repugnat cultui diuino. id circa hoc peccatū dī zelotes et zelare singularit⁹ q; in alijs peccatis. vñ et nō tantā tolerat duratōem eius sicut alioz pcorū. eo mō quo viri dicunt zelare vxores: ne p cōsortiū alioz impediāt singularitas quā in vxore querunt. vñ non tam diū tolerant zelotipiā sicut alia vicia que de vxorib⁹ suspiciant. et q; ista secta nō incurrit peccatū ydolatrie cōmittēdo nec pmittēdo. id nimirū si deus eam longiori tpe tolerat q; alias sectas pcedētes quarū quelibz publice idolatrabāt. si autē dicat de hoc q ydolatriā multo maiorib⁹ tpiibus de⁹ pmisit. incepit enī fm quosdā a tpe enos qui fuit tercius ab adā. de q **Gen.** iij. fm vō alios a tpe nemroth. de quo **gen.** x. et quicqd sit de hoc manifestū ē q tpe moysi egyptij idola colebāt. vñ **E**xo. xj. **I**n dijs egypti faciā iusticiā. et in tpe dauid legit in psalmo. **D**ēs dijs gentiū demonia et. vñ rō p dicitā nō videt hīe locū cum sit manifestū q deus p multa maiora tps spacia ydolatriā in gentibus pmisit. **A**d hoc dicendū q ydolatriā est nomē generis sub quo continent⁹ multē et variē spēs ydolorū et cultus eoz. vñ diuerse gentes seu natōes diuerse ydola colebant et sub diuersis ritibus. vñ **Judic.** x. de filijs isrl dicebat q seruiert dijs arā et dijs sydon: et dijs moab: et dijs amon: et dijs philistim: et hmoi. **C**um autē aliqua gens aliam supabat deos illius gentis deuicte destruebat et cultū eoz. vñ **Esa.** xxxvj. **R**apaces in noie sennacherib qui multas gentes deuicerat dicebat: **O**bi sunt dijs amath et arphat. et vbi sunt dijs Saphar et bain et. q. d. q; sicut vicerat gentes illas ita et deos eoz. **E**x quo piz q; sicut nulla fuit pās mūdāna que tantū durasset sicut pās hui⁹ secte de qua loquimur. put in historijs pōt haberi. ita nec fuit aliqua ydolatria intantū durans. nam vna spēs ydolatrie superata seu destructa p aduersarios sue gentis alia spēs ydolatrie. s. alterius gentis superantis insurgebat. et sic lz deus multo tpe ydolatriā sub rōne generis pmitteret. nullaz tñ speciem ydolatrie diu tolerabat sed vnam per aliam puniebat. et ideo quā romanum impium vt omnes nationes sibi subiugaret. omnes species ydolatrie recepit. vt in historijs scholasticis legitur de phano pantheon. tunc deus omnes huius modi ydolatrie species per xpm et eius doctrinā destruxit. put fuit pphetatum **Danielis.** ij. q lapis. s. xpc absclusus sine manibus. i. absq; humana potestate statuam. i. ydolatriā dimiuit quo ad omnes eius spēs. put largi⁹ fuit declaratum in additōe **Dan.** ca. supradicto in rñsioe ad primū argumentū. et sic piz terciō quare ista secta ne phanda de qua loquimur in ppria specie et ritu in tot tpiibus p dicitis plus q; aliq; spēs ydolatrie tolerat. naz in ista est infidelitas sine ydolatria. in alijs pcedētibus fuit ydolatria cum infidelitate. ydolatrie autem punitiō zelo diuino subiacet. quo deus feruētius et celerius punit

Apocalipsis

quod alia peccata: ut dicitur in scdm dno in q̄ differt ista secta ab alijs p̄cedentib⁹ est: q̄ p̄cedentes vt cōiter cogebāt fideles ad adorandū seu thurificandū idolis: vt p̄ in Dan. de tribus p̄teritis: et in libris machabeorū: et multo frequētior et clarior in legēdis apostolorū et martyrum q̄ p̄ tyrannicā potestate multipliciter torquebant vt cultū ydolis p̄starēt sup̄ q̄ in nūmerabilia tormēta pariebant vsq̄ ad sanguis effusionē. tenētes vō istā sectā saracenicā cōiter et vt i p̄tib⁹ non cogūt fideles ad apostatandū: nā in alchorano p̄cipit put habetur in predicto tractatu q̄ oēs hoies nō recipientes legē suā occidant nisi soluant tributū. Ex q̄ p̄t q̄ p̄ solutiōnē tributū soluit ab hac coactione: solutio aut tributū superiorib⁹ etiā si sint infideles licita ē dicente xp̄o **Luce. xx.** Reddite q̄ sūt cesaris cesari. **Q̄** aut saraceni non cogūt fideles ad apostatandū in fide ē manifestū p̄ experientia: nā in p̄tib⁹ egypti et in india et in ceteris cōfinibus cōmorant fideles xp̄iani: et in p̄tib⁹ turchie et alijs regionib⁹ orientālibus p̄mittūt fideles xp̄i nō solū ad habitandū: s̄ etiā ad habendū parua monasteria et aliq̄ oratoria. manifestū ē etiā q̄ in sancto sepulchro hierosolymis: et in ciuitate bethleem sunt monasteria fratrum minorū deuote vinentiū: et in turchia et alijs p̄tib⁹ orientālibus sunt monasteria p̄dicatoꝝ religiose vinentiū et in mōte synai vbi lex moysayca fuit data et corpus beate katherine requiescit: sunt mlti monachi deo seruantes sub regula sancti basilij: et ego vidi aliquos habētes breuiaria et aliquos libros canonis in lingua chaldaica: et celebrātes missas suas sub ritu ecclesie: licet cū aliquibus alijs ceremonialibus differētis q̄ nō variāt substantiā celebrationis. Patriarcha etiā alexandrinus q̄ fidem catholicā tenet: licet ab ecclesie vnitāte p̄ vltimū discrimina aliquāter deuter: est tñ in illa ciuitate magna que dicitur alchaira fungens officio patriarchatus. put oēs veniētes ab istis p̄tib⁹ testant. cū tñ in illa magna ciuitate cōiter p̄sident soldan⁹ q̄ maxm⁹ ē inter saracenos: et nō solū p̄mittit patriarchā p̄dicatū in p̄dicto officio s̄ etiā ip̄m honorat et p̄mittit q̄ regat oēs fideles cōmorātes in partibus egypti alexandrie et damasci et irim: q̄ q̄dē fideles sūt in magna multitudine: et sic patet ratio quare ista secta licet mala et p̄nitiosa: nō tñ fidelibus et tamociā nec p̄iculosa: sicut alte secte p̄cedentes: que conabātur cogere xp̄ianos ad apostatandū de fide et negandū xp̄m diutius tolerēt q̄ secte erronee p̄cedentes. Sed forte p̄p̄ dicta dicit: q̄ licet ista secta cōiter nō cogat fideles ad recedendū a veritate fidei: tñ sup̄primūt eos vehementer: ita q̄ vident inter eos. q̄ sub iugo captiuitatis et seruitutis. **I**tem p̄dicte quotidie mouent bella cōtra xp̄ianos et multos occidūt et captiūt et terminos eorū et terras deuastant ex quibus videt q̄ p̄ honore nominis dei nō tantū debuisse tolerari. **A**d p̄mū dicendū q̄ vitate ecclesiastice dignitatis. nā vt ait hylari⁹ in. viij. de trinit. **H**oc h̄ p̄p̄ ecclia vt dū p̄secutionē patit floret: dū opprimūt crescit dum cōtēnitur p̄sistit: dū ledit vincit: dū arguit intelligit: tñ stat cū supari videt. hec ille. **E**x q̄ p̄ manifeste q̄ vitas ecclesiastice dignitatis nō cōsistit in p̄speritatibus mundanis dicēte xp̄o **Joh. xvij.** Regnū meū nō ē de h̄ mūdo. s̄ potius in aduersitatibus mundanis p̄ noie xp̄i tolerandis: q̄d etiā ex p̄cessu primitiue ecclesie in bonis spūalib⁹ potest haberi. **M**anifestū ē q̄ in ecclia primitiua a tpe ap̄lo rū vsq̄ ad tps siluestri pape: qñ nulla p̄rās mūdāna erat ap̄d fideles: tñ ecclia maxime p̄sperabat in spūalibus florebat ei in frequētib⁹ triumphalib⁹ martyrijs: quādo p̄ fide xp̄i sustinēda sumi pontifices et aliq̄ p̄lati et viri religiosi et etiā simplices viri vsq̄ sexus p̄ xp̄i noie gaudenter tormēta et rabiem tyrannorū vsq̄ ad mortē acerbissimam sustinēbat. **E**x quibus manifestat q̄ vritates diuine. s. fidi et spei et charitatis p̄rās in ecclia q̄ sūt vera et maxia bona spūalia maxie abundabāt: qñ aut in p̄cessu tps fideles magnas p̄rās seculares obtinuerūt tñ p̄dicte vritates et si p̄ misericordiā diuinā nō ex toto defecerūt: nō tñ sub eodē vigore cōst̄ reptunt: sic in primitiua: vt ē manifestū:

int infideles etiā cōmorātes his p̄tib⁹ i p̄tib⁹ vltimā r̄inis: multi reperūt deuotiores q̄ in istis p̄tib⁹: q̄d sati⁹ p̄ ex magna patlētia eorū in tolerādis obprobrijs et iniurijs saracenorū frequēter p̄ xp̄i noie. **A**d scdm dno dicēdū q̄ fm **Aug. in. iij. de tri. c. xvij.** et allegat a magistro i p̄ di. xlvj. **M**ala q̄ ab iniq̄s infidelib⁹ fideles pie p̄ferūt ip̄is. s. fidelib⁹ vtiq̄ p̄sūt ad emēdanda p̄cā: vel exercendā probandāq̄ iusticiā. **H** ille. vñ in huiusmōi debellationibus saracenorū qñq̄ de opat infligēdo penā xp̄ianis p̄ multa peccata q̄ ab eis cōmittunt: et in talib⁹ saraceni reputādi sunt vt flagellū dei et vga furoris ei⁹. put **Esa. x.** et sic talia p̄p̄e sūt ad emēdanda peccata. **Q**ñq̄ vō ad exercendā p̄bandāq̄ iusticiā: nā de q̄ sine testimonio sue bonitatis nullū tps relinqt languētib⁹ seu tabescētib⁹ p̄dicat p̄ncipalib⁹ vritatib⁹. p̄uidit ecclie dās ei et reges et p̄ncipes q̄ virilitē et fortissime sepe p̄ aduersarios fidei p̄ modū bellicū et militare strenue pugnāt: put p̄ in hystorijs germanorū et galloꝝ: et alioꝝ orthodoxorū europe p̄ncipū: et p̄sertim in hystorijs hyspanie: in quibus habet q̄ serenissimi reges antiq̄ bone memorie multa certamīa et varia bella dñi p̄tra sara cenos h̄mōi exercuerunt: et multas ciuitates et regiones de manibus hostiū crucis recupererūt ad laudē dei et honorē ecclie. vñ et hodiernis t̄pibus. s. in p̄ma iulij. anno. **M. cccclij.** anni p̄ntis sup̄ascripti. **I**llustrissimus rex noster iohes cū magna p̄rāte regni sui licet nō tota intrauit terrā saracenorū vsq̄ ad ciuitatē metropolē. s. grauitata: vbi rex eorū residebat vbi p̄pe illā bellū inuit cū magna mltitudine saracenorū: in quo bello suffragāte diuina clemētia et beata v̄gine intercedente cū b̄to **Jacobo** patrono nostro: totaz illam multitudinē deuicit vsq̄ ad portas ciuitatis fugauit occisis de inimicis crucis xp̄i plus q̄ quinq̄ milibus: et nisi solis occasus sup̄uenisset: multo maior: fuisset eorū ruina: ex q̄ magne deo laudes referende sunt et gratiarū actiones: sperātes de sui clemētia circa h̄ maiorā et viciniorā salutē p̄ serenissimū regē n̄m p̄fatū fienda. **E**x q̄bus patz q̄ sicut olim p̄ idolatras feroces q̄ cogebant fideles ad recedendū a cultu diuino et ad idola adorandū: deus disposuit martyriū cōstantiā p̄ quā oñdēt firmitas fidei ecclie erga deū: si p̄ falsos saracenos i moꝝ potētia p̄sidentes: p̄uidit de potētib⁹ et fortissimis p̄ncipib⁹ p̄ deo strenue militantib⁹: in q̄ diuina prudentia q̄ i sui dispositione non fallit se ostēdit fidelitū iuste et pie gubernatinam. terciū vō in quo differt ista secta a p̄cedentibus est q̄ p̄cedentes secte idolatrarum dignitatem christi in omnibus et p̄ omnia denigrabāt: negantes non solū eius veram deitatem: sed etiam eius bonitatem seu vritositatem humanam: asserentes ip̄m fuisse seductorē et maleficum et huiusmodi: vnde cum viros iustos et fideles ad recedendū ab ei⁹ fide cogebāt deridebāt eos p̄ crucez et passionē xp̄i dicentes: quō inter deos debet cōputari et tā q̄ deus colli: q̄ seip̄m nō potuit saluū facere: in q̄ cōueniebāt cū iudeis xp̄m impropertantib⁹ q̄ q̄dē blasphemā cristi cōiter inuenit i legēdis sc̄toꝝ martyrum: q̄ s̄ tyrānica potestate romanorū et p̄sarum et alioꝝ tyrannorū p̄ passionem xp̄i martyrio sunt coronati. **S**ecta vō ista h̄ nō facit: nam vt dictum est supra in. iij. articulo: licet deitatem xp̄i negat q̄ est summa et ineffabilis excellentia diuine p̄sone: cōcedit tamen ip̄sum fuisse excellentissimū super omnes creaturas mundi: vt dictū ē. vnde nimirū si cōtra istam sectam tolerabil⁹ se habeat diuina iusticiā diutius eā sustinendo q̄ alias p̄cedētes xp̄m hominē vituperantes **E**t attendendū q̄ circa finē mūdi anti xp̄m surget. put. ij. thes. h̄. ij. c. q̄ oēs p̄secutiōes oim̄ sectarū p̄dicarū exceder nā fideles nō solū cogēt ad recedendū a cultu xp̄i: s̄ et ad adorādū ip̄m anti xp̄m tāq̄ deū vt ibidē: et iō nō solū dicit anti xp̄s et anti propheta: sic machomet⁹: vt dictū ē: s̄ etiā anti xp̄s tāq̄ ceteri magi xp̄o p̄rius. **E**t ideo sicut de p̄disposuit p̄secutionē idolatrarū: q̄ maior: fuit q̄ saracenorū vt dictū ē: martyres q̄ fortissimi fuerūt in fide: intantum q̄ mōm vicerūt: oia mūdāna tormēta p̄ fide xp̄i sustinendo iux̄ illd: **H**ec ē victoria q̄ vicit mōm. s. fides n̄ra. **Joh. v.**

Apocalipsis

quod cōpletū fuit tpe godfredi dncis lothoringie capta
 irlem p xpianos. h̄ dicitū nō videt̄ v̄z nā an̄ cōpletioez
 septē plagaz hitata fuit irlem a christianis: v̄ videbit̄ cap.
 sequē. p̄pter quod aliter est dicendū scz q̄ iohes dicendo
 q̄ nemo poterat rē. alludit ei q̄ d̄. iij. Reg. viij. Nebula
 impleuit tēplū dñi:
 z subdit̄ sibi. Et non
 poterat sacerdotes
 stare: qz retraxerit se
 pp fuerētā p̄rie dī
 vt diffusū dicitū fuit
 ibidē: p̄ h̄ q̄ d̄ dicit̄
 Et nemo poterat rē
 designat̄ q̄ ministri
 ecclie reuerent̄ solū
 to se habeāt ad deuz
 vt impleant̄ plage sup
 inimicos ecclie vt
 sic liberi possint ec
 clesias ingredi ad ce
 lebrandū officiu
 diuinū sublato im
 pedimēto infidelitū.

Capitulum. xvi.

Et audiui. Descripta dispositōne ad septē plagas i
 ferēdas. **H**ic p̄r describit̄ executio eaz: z p̄ i gene
 rali cū d̄. **E**t audiui vocē magnā. in q̄ denota
 tur magnitudo auctoritatis diuine. **D**e tēplo. s. glo
 rie dei. **D**icentē. vij. an. iterz. ad exequēdū diuinā mā
 data de reprobōz punitōe. **E**t abiit. **H**ic p̄r ponit̄
 executio in sp̄ali: z p̄r diuidit̄ in septē ptes fm numerū se
 ptē plagaz q̄ patebūt psequēdo. **C**irca p̄mū sciēdū q̄ cō
 stātinus q̄ cepit̄ impare anno dñi septingētesimo q̄drage
 simosecūdo fuit pessim⁹ nā sicut dicit sigisbert⁹ imaginē
 xpi z sc̄toz ab eccliesis remouit: eosq̄ q̄ dei genitricē ino
 cabāt: z q̄ vigiliās in eccliesis agebāt z q̄ asuramētis et ab
 imūdis abstinebāt patrimonijs p̄uauit z multiplicat̄ cru
 ciāuit: mōachos etiā z moniales p̄here m̄rimonia coegit
 qd̄ multi vitates ab eo martyrizati sūt: postea v̄o impan
 te h̄rene vxore leonis cū filio suo cōstantino: q̄rū impiuz
 incepit̄ āno dñi septingētesimo octuagesimosecūdo **A**
 drian⁹ papa ad instātiā patriarche cōstantinopolitani p̄gre
 gant̄ synodū in nicea in q̄ p̄denauit heresim execrantuz
 imagines xpi z sanctoz: qz sunt libri laicoz monētes eos
 ad deuotionē. vñ z b̄tus lucas imagines xpi z b̄te marie
 v̄ginis p̄ dicit̄ depinxisse. p̄denauit etiā heresim selicianā
 q̄ ponit̄ in xpo duplicē dei filiationē. s. veraz in natura di
 uina z adoptiā in hūana. ad qd̄ seq̄t̄ in xpo duplicē esse
 psonā: vnā in natura diuina: aliā in hūana sicut dicit̄ nesto
 ri⁹ z ad h̄ sequit̄ q̄ beata v̄go nō sit mater dei s̄ tm̄ hois:
 iste v̄o hereses habēt similitudinē cū p̄fidia machometi: nā
 saraceni imagines execrant: dicit̄ etiā iesū filiū marie vir
 ginis esse hominē p̄tuz: igit̄ de dānatiōe hui⁹ duplicis he
 resis d̄. **E**t abiit p̄m⁹ angel⁹. s. papa hadrian⁹ sc̄tus
 z bon⁹. **E**t effudit filia suā in terrā. p̄iciēdo excōica
 tionis sententiā in terrenos hoies dictas hereses tenētes.
Et factū ē vul. seuū z pessimū. nā excōicatio q̄ ē sp̄ual
 plaga peior ē q̄ tp̄alis pena in obstinatis. **I**n homi
 nes q̄ ha. cha. bestie. i. similitudinē machometi mō p̄dicto.
Et eos q̄ adora. bestia z imaginē ei⁹. reuerēdo p̄nci
 pes machometo cōformes. **E**t secund⁹. **H**ic ponit̄
 plaga secūda. **C**irca qd̄ sciēdū q̄ aliq̄ ciues romani con
 tra leonē papā q̄ p̄fuit ecclie anno q̄nto h̄rene z cōstanti
 ni eius filij cōiurauerūt: ei linguā bis p̄cūdētes z oculos
 ernētes: z cū in suo sanguine volutatū q̄si semimortuum
 reliquerūt. **D**e h̄ igit̄ exponit̄ aliq̄ literā istā dicit̄ q̄ ille
 ciuis romanus q̄ alios iduxit ad dictā enormitatē dicit̄ h̄
 angel⁹ secund⁹: q̄ effudit phialā suā in mare. i. eccliam
 rōne baptismi in mare nomiātā. Ille nāq̄ ciuis effudit ma
 licia suā z iram in papā: q̄ erat caput ecclie: z factus est
 sanguis tāq̄ mortu⁹ qz papa fuit cruetatus suo sanguine

z q̄si mortu⁹ relic⁹ s̄ istud nō videt̄ rationabilē dicit̄: qz
 sicut p̄z ex p̄dictis p̄ septē angelos intelligūt̄ vñ septē ca
 tholici z sancti iste v̄o ciuis roman⁹ fuit pessim⁹. **H**ic qd̄
 subdit̄: z ois aia viuēs mortua ē in mari. nō bene p̄sonat
 p̄dictis. nā alij de ecclesia nō fuerūt occisi cū leone papa:

Et imaginē ei⁹. **E**t secund⁹
 angel⁹ effudit phialā suā i
 mare z sc̄tus ē sāguis tāq̄
 mortu⁹ z ois aia viuēs mor
 tua ē in mari: z terci⁹ effudit
 phialā suā sup flumia z sup
 fōtes aq̄z z sc̄tus ē sāguis
 Et audiui āgelū aq̄z dicē
 tē. **I**ustus es dñe q̄ es z q̄
 eras sanctus: q̄ hoc iudica
 sti qz sāguinē sc̄toz z p̄phe
 tarū effuderūt: z sanguinē

qz p̄secutō illa fuit p
 sonalis: iō alit̄ p̄r ex
 poni z meli⁹ vt vide
 tur de karolo maḡ
 rege frācie q̄ tpe illo
 saxones debellauit
 q̄ p̄ mare h̄ designā
 tur: pp multitudinē
 illius ppli ex mō lo
 q̄ndi. q̄ d̄. j. seq̄n. c.
 Neque mlte populū
 multi. mare nanq̄
 est p̄gregatio aqua
 rū multarū. **H**ic q̄a
 saxones p̄ mare na
 uigātes plures fras
 xpianoz afflixerūt
 dicit̄ igit̄ iohānes.

Et secund⁹ ange

lus. i. karolus rex deo z ecclie deu⁹. **E**t effudit ph
 alā suā in mare. exercēdo diuinā vindictā in saxones.
Et fact⁹ ē sāguis tāq̄ mortu⁹. qz multi valde d̄ saxoni
 bus fuerūt occisi: s̄ qz de remanētib⁹ aliq̄ vidētes victoz
 am karoli factā v̄tute dei baptismū suscep̄t: iō nō dicit̄:
Et fact⁹ ē sāguis mortu⁹ simpli s̄ tāq̄ mortu⁹: **C**eteri v̄o
 obstinati fuerūt occisi: nā de ill̄ vna die karol⁹ q̄tuoz ml
 lia z q̄ngentes fecit decollari: iō subdit̄. **M** **E**t ois aia
 viuēs mortua ē in mari. qz q̄ capti fuerūt viuī in infideli
 tate saxonū obstati occisi fuerūt vt dicit̄ ē. **E**t terci⁹
Hic ē terciā ps q̄ similiter exponit̄ de karolo magno im
 peratore: tm̄ factō iō nominat̄ hic bis angel⁹. s. secund⁹ et
 terci⁹ eo mō q̄ d̄. j. Reg. x. de saule factō rege q̄ muta
 tus fuit i virū altez. karol⁹ ei. xxx. ānis regnū sup francos
 z p̄ impator fuit fact⁹. xxxij. ānis: vt d̄ i chronica sigisb.
 z āno. iij. imperij sui mauros q̄ z hūni dicit̄ z multas ter
 ras xpianoz affligētes depopulauerāt totalit̄ debellauit
 z eos q̄ remāserūt fidei catholice subiecit: ideo sequitur.
Et terci⁹. s. karol⁹ impator iratus. **E**t effudit phia
 lā suā. i. dei vindictā. **S**up flumia z sup son. aq̄z. i. su
 per mauros siue hunos q̄ sic noiant̄ eo q̄ hitabāt p̄mit⁹
 iux paludes meothidas: vbi s̄ mlte ebullitiōes aq̄rum p̄
 modū fontū z qz cū an̄ paludes ille putarent̄ imeabiles
 hūni eas trāsierūt z gothos q̄ vltra paludes illas habita
 bāt in schitia debellauerūt: ex q̄ victoria eleuati altas ter
 ras vsq̄ in gallia sub athila rege ferro z igne vastauerunt
Et factus est sāguis. qz karoli exercitus multos iter
 fecit hunos. **E**t audiui angelū rē. ad intelligentiam
 huius sciēdū q̄ angeli boni qui sunt de ordine p̄ncipa
 tū: p̄sunt diuersis regnis z gentib⁹: z iō p̄curant bonuz
 gentiū sibi cōmissarum: p̄pter quod videntur sibi inuicez
 resistere: quādo cōtrariānt̄ adiuuicem gentes sibi cōmis
 se anteq̄ sciant determinationem diuine volūtatis. de fu
 tura istius gentis vel istius subiectione: z hoc mō **D**añ.
 x. dixit gabriel danieli: **P**rinceps regni p̄sarū resistit mi
 hi. xxj. diebus: sicut ibidem fuit expositum diffusius: sed
 q̄n sciūt̄ diuinam voluntatem p̄ reuelationē vel effectus
 positionē: p̄corditer approbat̄ diuinā s̄niam: nā volunta
 tes eoz sp̄ sūt cōcordes diuine voluntati z fm h̄ dicit̄ hic
Et audiui angelū aq̄rū. i. hunoz p̄ fontes z flumina si
 gnificatoz. vt p̄dictum est. **D**icentem iustus es rē.
 approbando diuinam setentiam de cōmissa sibi gēte de
 uicta. **Q**uia sāguinē rē. effuderūt. hūni nanq̄ an
 teq̄ debellarent̄ p̄ karolū multos christianos interfecerāt
 inter quos erant aliq̄ p̄diti sanctitate z dono p̄phete.
Et sāguinē dedisti eis bibere. eos puniēdo s̄li pena
 vñ vulgariter d̄: de sic punito. iste bibit cū tali capho cum

quali salios potant. **Et** audiat aliter. s. angelu fracoꝝ. **Dicentē** etiā dñe zc. nam ambo angeli diuinā suam approbauert p̄cordit. **Et** quart⁹ angel⁹. h̄ p̄ditur pla ga q̄ta quā exponit aliq̄ de quodā noīe crescenti⁹ qui sa ctus patrici⁹ romanus debuit ecclesiā p̄regere. h̄ eā econ trario impugnavit grego. papā sanctuz deiciēdo z loco ei⁹ quēdā noīe iohānez null⁹ aut parui me riti hoīem irudēdo z fm h̄ d̄ b. **Et** quart⁹ angel⁹. i. cres centi⁹. **Effu dit** phialā suā. i. indi gnatoꝝ z iram. **In** solē. i. in gre gorii papā xpi vica riū. z sic locuz solis iusticie tenentē. h̄ d̄ dictū nō videt verū qz sicut dictū est su pra. p̄ hos septē āge los intelligūt septē hoīes iusti z sancti:

Crescēt aut̄ iste fuit pessim⁹. p̄t qd̄ meli⁹ exponit de le one papa sc̄to. q̄ reddi sibi diuinū visu z loq̄la misit nū cios ad karolū magnū. petēdo eius auxiliū. z fm hoc d̄. **Et** quart⁹ angel⁹. i. leo papa bonus z sanctus. vtz ex p̄ dictis. **Effudit** phialā suā in solē denunciando animi sui amaritudinē. karalo impatori. eo q̄ iniuste z in dei prem ptū fuerat excecāt z lingua priuat⁹. z de petri sede deie ctus. d̄r at̄ karol⁹ ipator sol. qz sicut sol p̄cellit planetas ali os. sic karol⁹ fide z magnanimitate refulgēs p̄callebat cunctos reges terrenos. **Et** datū ē illi estu af fl. ho. zc. qz dara sibi a deo virtute romā adiūt causas examiauit z deo rebelles z ecclesie grauit̄ afflixit z puniuit. z leo nē papā in sede sua itez collocauit. vt h̄r in chronica sigif bertī. **Et** estuauerūt homies. s. mali. **Et** estu ma gno. doloris z iracūdie. eo q̄ nō poterāt karalo resistere. **Et** blasphemauerūt nomē dei. **Hoc** d̄r q̄tū ad obstina tos. q̄ tūc in pctis. suis fuerit mortui. **Et** quintus an gelus. h̄ ponit q̄ta plaga in q̄ renertit iohes ad p̄secutoꝝ saracenoꝝ z p̄nitionē. eoꝝ vt dictū est supra. tū aliq̄ expo nunt p̄tē istā de ottone impatore. qui vt dicit Gregorius papā eiectū p̄ Crescentiū in papatū reposuit iohannē in trusum expellendo. z fm h̄ d̄ b. **Et** quintus angel⁹. i. octo dicit. **Effudit** phialā suā sup sedē bestie. i. io hannis pape i nruī vīuētis vita bestial. h̄ qz in superiori b̄ noīe bestie intelligitur machomet⁹. vtz ex p̄dictis. ideo pars ista melius expōi videtur de saracenis. Circa quod sciendū sicut dicit helinandus. patriarcha hyerosolymī tanus de ciuitate depulsus: a karalo impatore petijt sibi diū. denunciāns ei terre sancte discidiū. q̄ collecto exerci tu maiori q̄ antevnq̄s habuisset. adiūt terrā sanctā. z infide lib⁹: partim occisis partim fugatis patriarchā in sede sua collocauit z terrā sanctā xpianis restituens in bono statu reformauit. z fm h̄ d̄ b. **Et** quintus angel⁹. i. p̄iarcha hyerosolymitanus. **Effudit** phialā suā. i. karolū impato rem q̄ fuit instrūm dei ad puniendū gentē machometi. iō subditur. **Super** sedē bestie d̄r at̄ hic p̄iarcha hyerosoly mitan⁹ hāc phialā effudisse. qz karolū incitauit ad puniē dū preemptū dei z ecclesie. **Et** factū est regnū ei⁹. scz machometi. **Tenebrosū**. qz saraceni partim fuerūt occisi z p̄rim de terra sc̄tā p̄sibilr̄ expulsī. **Et** comā ducauerūt linguas suas p̄e dolore. mod⁹ ei ē hoīs mul tū irati z afflicti mordere labia sua z frendere dentib⁹. q̄si manducās linguā suā. **Et** blasphemauerūt denz celi. ex nimia impatia moti vel. **Deū** celi. i. xpm q̄vere deus ē celi z terre. saraceni tū dicit eū esse hoīem puz. z sic blas phemāt eū. **Et** nō egerūt p̄niam. in sua p̄fidia obru

ratl. **Et** sextus. **Hic** ponit sexta plaga z exponit ali qui partē istā de Grego. papa q̄ p̄io fuit noīat⁹ ildebram nus. z p̄fuit ecclesie anno ipatoris henrici q̄rti q̄ cepit ipa re anno dñi millesimo. lviij. inter quē z Grego. papā mo ta fuit dissensio. eo q̄ greg. papa excōicauit oēs electos i

ecclesia q̄ inuestitu ram p̄ anulū z bacu lū acciperēt de ma nu layci cuiuscunqz cuz tū impatores et p̄ncipes vsi fuissent hac p̄tate. z sic expo nunt istam l̄am. **Et** sext⁹ angelus. i. papa Greg. **Effudit** phialā suā. i. indignationē z c. **In** flu. illud ma. euphraten. i. roma nū imperiū qd̄ dicitur magnū flumen p̄t p̄li subiecti si bi magnitudinē z multitudinē. vñ d̄r i. ca. se. **Aque** multe ppli multi. noīatur euphrates. eo q̄ est q̄rtū regnū qd̄ d̄r ferreū. **Dān. ij.** Sicut euphrates ē q̄rt⁹ flui⁹ paradisi. **Et** siccauit aquā ei⁹ auferēdo p̄tatem inuestiēdi q̄tuz ad electos modo dicto. **Et** p̄paret via regib⁹ ab or tu solis. i. vt electi q̄ dicunt reges eo q̄ h̄nt ecclesiā regere possint igredi libere eccias. **Dicit** etiā reges solares qz s̄ vicarij xpi solis iusticie in dyocesi⁹ suis. sicut papa i vni uersali eccia. alif. tū p̄t exponi z magis p̄prie ad l̄am. vt vñ de karolo magno q̄ inuitat⁹ a b̄to iacobo purgauit vi am ad eius sepulcrū p̄i⁹ ignotū. eo q̄ tota hyspania erat a saracenis occupata. z vasconia z nauarra q̄s cū multis laborib⁹ z bellis karol⁹ p̄rim occidit: p̄rim fugauit z par tim fidei xpiane subieci. vtz d̄r illis itellectū p̄bente. z hoc est qd̄ d̄r. **Et** sextus angel⁹. i. b̄tus iacob⁹. **Effudit** phialā suā. i. karoli magni potentia quē inuita uit ad p̄nien dū gētē saracenicā. q̄ d̄r flumē magnū p̄t ppli illi⁹ multitudinē. **Et** siccauit aquā ei⁹. auferēdo saracenoꝝ potētā. **Et** p̄paret via regib⁹. i. pe regrinis sancti iacobi. inter q̄s frēq̄nter fuerūt z sunt mul ti reges p̄ncipes z potētes. vñ z ip̄e karol⁹ locū illū deuote adiūt. p̄nt etiā alij pegrini deuoti reges dici eo q̄ viuunt fm regimē rōis recte z legis diuine. **Ab** ortu sol. se pulcrū ei b̄ti iacobi est in occidente terre habitabil. z ideo viaveniēdi ad ip̄m est ab ortu sol simplr̄ q̄tū ad illos qui veniūt ab oriēte vel fm qd̄ q̄rtū ad venientes a meridie et ab aqlone. nam respectu occidentis declināt ad ortuz sol. **Et** vidi. **Hic** ponitur septima plaga cuius primo po nitur motiua ratio. sc̄do eius executio: ibi. **Et** septim⁹ an gelus. Circa p̄imum sciendū q̄ a tpe cosdre regis psariū p̄ maiori parte pplis catholic⁹ in terra p̄missionis hitas z circa fuit in afflictōe z fuiture dura vltz ad ei⁹ liberatoꝝ p̄ncipes occidentales xpianoꝝ. z tpe goffredi de billō du cis lothoringie. nam salte liberatoꝝ dicit ppli p̄ eracium z karolum magnū. de quibus supra dictum est fuerūt q̄ si momentanee. quia cito transferunt nam recedente era clio de ierusalem post cosdroe interfectionē z sancte cru cis reparationem. arabes hommaro duci terram sanctā z plures alias sibi subiugauerunt z similiter post reces sum karoli magni de terra sancta saraceni dominantes i egypto. iudeam sibi subiugauerunt z postea eam turchi de manu calyphe egyptij auferētes eam tenuerunt vsq̄ debellati fuerint per p̄ncipes p̄dictos in partibus anti ochenis. tunc em̄ debilitata turchorum virtute egyptij ab stulerunt hyerusalem z iudeam de manibus eozuz. vt di cit̄ iepiscopus tyreni. libro. vij. ca. xij. **Sed** infra annū vñ cir citer xpiani de manibus egyptioꝝ eam abstulerunt vñ

ecclesia q̄ inuestitu ram p̄ anulū z bacu lū acciperēt de ma nu layci cuiuscunqz cuz tū impatores et p̄ncipes vsi fuissent hac p̄tate. z sic expo nunt istam l̄am.

Et sext⁹ angelus. i. papa Greg.

Effudit phialā suā. i. indignationē z c.

In flu. illud ma. euphraten. i. roma nū imperiū qd̄ dicitur magnū flumen

p̄t p̄li subiecti si bi magnitudinē z multitudinē. vñ d̄r

i. ca. se. **Aque** multe

ppli multi. noīatur euphrates. eo q̄ est q̄rtū regnū qd̄ d̄r ferreū.

Dān. ij. Sicut euphrates ē q̄rt⁹ flui⁹ paradisi.

Et siccauit aquā ei⁹ auferēdo p̄tatem inuestiēdi q̄tuz ad electos modo dicto.

Et p̄paret via regib⁹ ab or tu solis. i. vt electi q̄ dicunt reges eo q̄ h̄nt ecclesiā regere possint igredi libere eccias.

Dicit etiā reges solares qz s̄ vicarij xpi solis iusticie in dyocesi⁹ suis. sicut papa i vni uersali eccia. alif. tū p̄t exponi z magis p̄prie ad l̄am. vt vñ de karolo magno q̄ inuitat⁹ a b̄to iacobo purgauit vi am ad eius sepulcrū p̄i⁹ ignotū. eo q̄ tota hyspania erat a saracenis occupata. z vasconia z nauarra q̄s cū multis laborib⁹ z bellis karol⁹ p̄rim occidit: p̄rim fugauit z par tim fidei xpiane subieci. vtz d̄r illis itellectū p̄bente. z hoc est qd̄ d̄r.

Et sextus angel⁹. i. b̄tus iacob⁹.

Effudit phialā suā. i. karoli magni potentia quē inuita uit ad p̄nien dū gētē saracenicā. q̄ d̄r flumē magnū p̄t ppli illi⁹ multitudinē.

Et siccauit aquā ei⁹. auferēdo saracenoꝝ potētā.

Et p̄paret via regib⁹. i. pe regrinis sancti iacobi. inter q̄s frēq̄nter fuerūt z sunt mul ti reges p̄ncipes z potētes. vñ z ip̄e karol⁹ locū illū deuote adiūt. p̄nt etiā alij pegrini deuoti reges dici eo q̄ viuunt fm regimē rōis recte z legis diuine.

Ab ortu sol. se pulcrū ei b̄ti iacobi est in occidente terre habitabil. z ideo viaveniēdi ad ip̄m est ab ortu sol simplr̄ q̄tū ad illos qui veniūt ab oriēte vel fm qd̄ q̄rtū ad venientes a meridie et ab aqlone. nam respectu occidentis declināt ad ortuz sol.

Et vidi. **Hic** ponitur septima plaga cuius primo po nitur motiua ratio. sc̄do eius executio: ibi.

Et septim⁹ an gelus. Circa p̄imum sciendū q̄ a tpe cosdre regis psariū p̄ maiori parte pplis catholic⁹ in terra p̄missionis hitas z circa fuit in afflictōe z fuiture dura vltz ad ei⁹ liberatoꝝ p̄ncipes occidentales xpianoꝝ. z tpe goffredi de billō du cis lothoringie. nam salte liberatoꝝ dicit ppli p̄ eracium z karolum magnū. de quibus supra dictum est fuerūt q̄ si momentanee. quia cito transferunt nam recedente era clio de ierusalem post cosdroe interfectionē z sancte cru cis reparationem. arabes hommaro duci terram sanctā z plures alias sibi subiugauerunt z similiter post reces sum karoli magni de terra sancta saraceni dominantes i egypto. iudeam sibi subiugauerunt z postea eam turchi de manu calyphe egyptij auferētes eam tenuerunt vsq̄ debellati fuerint per p̄ncipes p̄dictos in partibus anti ochenis. tunc em̄ debilitata turchorum virtute egyptij ab stulerunt hyerusalem z iudeam de manibus eozuz. vt di cit̄ iepiscopus tyreni. libro. vij. ca. xij. **Sed** infra annū vñ cir citer xpiani de manibus egyptioꝝ eam abstulerunt vñ

ecclesia q̄ inuestitu ram p̄ anulū z bacu lū acciperēt de ma nu layci cuiuscunqz cuz tū impatores et p̄ncipes vsi fuissent hac p̄tate. z sic expo nunt istam l̄am.

Et sext⁹ angelus. i. papa Greg.

Effudit phialā suā. i. indignationē z c.

In flu. illud ma. euphraten. i. roma nū imperiū qd̄ dicitur magnū flumen

p̄t p̄li subiecti si bi magnitudinē z multitudinē. vñ d̄r

i. ca. se. **Aque** multe

ppli multi. noīatur euphrates. eo q̄ est q̄rtū regnū qd̄ d̄r ferreū.

Dān. ij. Sicut euphrates ē q̄rt⁹ flui⁹ paradisi.

Et siccauit aquā ei⁹ auferēdo p̄tatem inuestiēdi q̄tuz ad electos modo dicto.

Et p̄paret via regib⁹ ab or tu solis. i. vt electi q̄ dicunt reges eo q̄ h̄nt ecclesiā regere possint igredi libere eccias.

Dicit etiā reges solares qz s̄ vicarij xpi solis iusticie in dyocesi⁹ suis. sicut papa i vni uersali eccia. alif. tū p̄t exponi z magis p̄prie ad l̄am. vt vñ de karolo magno q̄ inuitat⁹ a b̄to iacobo purgauit vi am ad eius sepulcrū p̄i⁹ ignotū. eo q̄ tota hyspania erat a saracenis occupata. z vasconia z nauarra q̄s cū multis laborib⁹ z bellis karol⁹ p̄rim occidit: p̄rim fugauit z par tim fidei xpiane subieci. vtz d̄r illis itellectū p̄bente. z hoc est qd̄ d̄r.

Et sextus angel⁹. i. b̄tus iacob⁹.

Effudit phialā suā. i. karoli magni potentia quē inuita uit ad p̄nien dū gētē saracenicā. q̄ d̄r flumē magnū p̄t ppli illi⁹ multitudinē.

Et siccauit aquā ei⁹. auferēdo saracenoꝝ potētā.

Et p̄paret via regib⁹. i. pe regrinis sancti iacobi. inter q̄s frēq̄nter fuerūt z sunt mul ti reges p̄ncipes z potētes. vñ z ip̄e karol⁹ locū illū deuote adiūt. p̄nt etiā alij pegrini deuoti reges dici eo q̄ viuunt fm regimē rōis recte z legis diuine.

Ab ortu sol. se pulcrū ei b̄ti iacobi est in occidente terre habitabil. z ideo viaveniēdi ad ip̄m est ab ortu sol simplr̄ q̄tū ad illos qui veniūt ab oriēte vel fm qd̄ q̄rtū ad venientes a meridie et ab aqlone. nam respectu occidentis declināt ad ortuz sol.

Et vidi. **Hic** ponitur septima plaga cuius primo po nitur motiua ratio. sc̄do eius executio: ibi.

Et septim⁹ an gelus. Circa p̄imum sciendū q̄ a tpe cosdre regis psariū p̄ maiori parte pplis catholic⁹ in terra p̄missionis hitas z circa fuit in afflictōe z fuiture dura vltz ad ei⁹ liberatoꝝ p̄ncipes occidentales xpianoꝝ. z tpe goffredi de billō du cis lothoringie. nam salte liberatoꝝ dicit ppli p̄ eracium z karolum magnū. de quibus supra dictum est fuerūt q̄ si momentanee. quia cito transferunt nam recedente era clio de ierusalem post cosdroe interfectionē z sancte cru cis reparationem. arabes hommaro duci terram sanctā z plures alias sibi subiugauerunt z similiter post reces sum karoli magni de terra sancta saraceni dominantes i egypto. iudeam sibi subiugauerunt z postea eam turchi de manu calyphe egyptij auferētes eam tenuerunt vsq̄ debellati fuerint per p̄ncipes p̄dictos in partibus anti ochenis. tunc em̄ debilitata turchorum virtute egyptij ab stulerunt hyerusalem z iudeam de manibus eozuz. vt di cit̄ iepiscopus tyreni. libro. vij. ca. xij. **Sed** infra annū vñ cir citer xpiani de manibus egyptioꝝ eam abstulerunt vñ

Apocalipsis

armoz. Notandū est q̄ sicut inter xp̄ianos sunt p̄dicatores eos excitātes ad impugnandū saracenos sic inter saracenos sunt aliqui literati excitātes alios p̄ xp̄ianos: q̄d ioh̄es p̄uidens dicit. **g** Et vidi de ore draconis. i. summi p̄ncipis in regno p̄sidis q̄ vocat̄ draco: vt. xij. cap.

h Et de ore bestie. i. caliphe seu summi p̄ncipis in egypto.

i Et de ore pseudo p̄p̄he. i. p̄dicatoz saracenos p̄ xp̄icolos excitātū: et ponit̄ h̄ singulare p̄ plurali. scz p̄p̄he p̄ p̄phetarū sicut frequēter fit in scriptura. **k** Et tres spūs immūdos vba ei p̄p̄har dictorū et etiā p̄ncipū dicunt̄ spūs immūdos: q̄ inducūt ad imundiciam peccati.

l In modū ranaz nā suo garritu alios inquietant.

m Sūt ei spūs demonioz. q̄ demōes ad hoc excitant.

n Faciētes signa. nā inf̄ fideles p̄mittunt̄ demones aliqui facere signa iusto dei iudicio licz nobis occulto. **o** Et p̄cedūt ad reges totū terre. in q̄ habitāt infideles supradicti et dicunt̄ h̄c reges admirarij sa trape et potētes et alij sub summis p̄ncipibus cōstituti.

p Cōgregate illos i plū. Dicit̄ h̄ expositores aliqui q̄ saraceni tā de egypto q̄ de alijs p̄ribus trāsmarinis circa annū dñi millesimū sexagesimū sextū. p̄gregati fuerūt ad deuastādum pplm xp̄ianū non solū in india: s̄ et in grecia: s̄ h̄ nō videt̄ vex: q̄ fm̄ q̄ dicit̄ ep̄s achoi. et ep̄s tyreni. in libris q̄s scripserunt de hystorijs trāsmarinis: post mortē machometi saraceni in duas sectas fuit̄ diuisi. nā vna ps sedē suā posuit in egypto: alia vō in p̄sidis regno. et nō solū fuerūt diuisi locis: s̄ etiā in aliq̄b̄ p̄ctis sue legis: ita q̄ isti vocāt̄ alios subuersores et scismaticos: p̄pter q̄d ex tūc inter ip̄os fuit̄ p̄ctio et guerra vsq̄ ad t̄ps saladī ni q̄ cepit̄ regnare anno dñi millesimo ceterimoseptuagesimo nono. p̄ liberationē terre sacre p̄ p̄ncipes supra dictos p̄ magnū t̄ps. h̄ ei. saladīn̄ induxit saracenos hitantes in egypto ad tenēdū ceremonias alioz in p̄side exstitum: et sic reduxit eos ad p̄cordiā: nec añ nec p̄ eoz diuisionē legunt̄ in aliq̄ hystoria notabili in vniū exercitū cōuenisse p̄ pplm xp̄ianū: pp̄ q̄d illud q̄d h̄ d̄r. **p** Cōgregate illos in plū. nō ē intelligendū s̄ q̄tū ad oēs: s̄ successiue: sicut dictū ē s̄.

q Ad diē ma. oipotētis dei. q̄ p̄ congregatōnes istas infidelū puniuit diuersis t̄pibus peccata xp̄ianoz: vt dicit̄ ep̄i memorati. vnde subdit̄. **r** Ecce ve. sicut fur. tales ei punitiōes imittit̄ dñs rep̄te super pctōres in suis impietatib̄ dormiētes pp̄ q̄d subdit̄.

s H̄t̄s q̄ vigilat. attēdēdo diuinā iusticiā. **t** Et custodit ve. sua. i. v̄tutū. **v** Ne nudus ambulet. nā ip̄is spoliat̄ p̄ mortale peccatū. **x** Et videat̄ turpi. ei. i. deus et angeli ei.

y Et p̄grega. eos. successiue mō p̄dicto. **z** In locū q̄ vocat̄ hebraice hermagedeon. et fm̄ h̄iero. interpretat̄ p̄surrectio. Nā in terra p̄missionis xp̄s passus fuit̄ et surrexit. **3** Et septim̄. Dicit̄ p̄r describit̄ septime plage p̄secutio. et p̄ in generali: sc̄do maḡ in sp̄ali. ca. seq̄.

Circa p̄mū sciendū q̄ aliq̄ expositores dicit̄ q̄ iste septimus angel̄ fuit̄ alexius impator̄ p̄stātinopolitanus: qui scripsit̄ l̄ras vrbano pape p̄ reuelationē terre sacre: s̄ h̄ nō videt̄ vex. nam ille alexius contra latinos fuit̄ fallax et dolosus et multipliciter machinatus fuit̄ destruere exercitū p̄ncipū occidentalū ad dictā reuelationē deuote p̄cedenū: fm̄ q̄ describit̄ dñs ep̄s tyreni. et alij q̄ p̄grinatōz

illam diligent̄ descripserūt: pp̄ q̄d dicendū q̄ angel̄ iste fuit̄ petrus heremita de dyocesi ambianēsi natus: q̄ deuotione motus cū multis laboribus et p̄iculis iuit̄ vltra mare ad visitandū loca sancta: et cū intrasset in hierusalem dato tributo p̄ ingressu turchis ibidem dominantibus per dies aliq̄t mansit cū patriarcha et alijs catholicis in vrbē manētibus et sic non solū ex eoz relatu: sed etiā ex visu cognouit̄ miserias in q̄b̄ erat p̄pls xp̄ian̄: n̄ solū in vrbē s̄ etiā in alijs locis iudee: q̄bus p̄p̄tens dixit̄ eis. q̄ possent habere remediū si suppli cādo scriberent summo p̄ntifici q̄ fideles ad h̄ poterat̄ exhortari: et etiā se obtulit̄ ad eoz literas de p̄tā tandū cui gr̄as agētes sibi negocia p̄miserunt. Ille aut̄ q̄c̄to potuit̄ v̄it̄ ad pa-

a effudit phialam suaz in aerem: et exiuit vox magna de templo a throno dicens.

e Factum est. Et facta sunt fulgura et voces et tonitrua et terremotus factus ē magnus qualis nunq̄ fuit̄ ex quo homines fuerunt sup̄ terram talis terremot̄ sic magnus.

f Et facta est ciuitas magna in tres partes et ciuitates gentium ceciderunt. Et babilō magna venit in memoriaz ante deum: dare illi calices vini in

pam vrbānū literas ei p̄ntans et plura alia q̄ viderat enarrans q̄ condolens sancte terre anno dñi millesimo nonagesimo quinto venit in galliā et celebravit̄ conciliū apud claremōrem vbi multa bona statuit̄ et in fine miseriam exponens terre sacre ad succurrendū: fideles efficacit̄ animauit̄ et p̄latos ecclesie negociū crucis p̄dicari mādanit̄.

g Petrus etiam p̄dictus per p̄ncipes et per p̄elatos dicit̄ currens negocium fideliter p̄monit̄: ita q̄ anno domini millesimo nonagesimo sexto: multi valde tam de p̄ncipibus q̄ de alijs de fr̄acia hyspania anglia alemania italia et alijs partibus occidentis crucem suis humeris affixerunt vno animo christianis in seruitute detentis succurrere intendentes. quod p̄uidens iohannes dicit̄.

3 Et septimus angelus. i. petrus heremita. **a** Effudit phialam suam in aerē. quia verbis efficacibus papez p̄ncipibus terre dicte miseriam exposuit̄ verba em̄ ex aere respirato formantur et per aerem diffunduntur: vt habet̄ ij. de anima. **b** Et exiuit vox magna de templo. id ē de ecclesia. **c** Et throno. id est ab auctoritate summi pontificis. **d** Dicens factum est. i. exaudita est p̄ctio populi christiani in hierusalem habitantis. **e** Et facta sūt fulgura et voces et thonitrua intelliguntur crucis predicationes: et per fulgura signa et visiones mirabiles: quibus moti fuerunt plures ad crucis negocium assumendum. **f** Et terremotus factus est magn̄. multis valde terras p̄p̄te relinquentibus pro dicta expeditione. **g** Qualis nunq̄ fuit̄ rē. quia sicut dicit̄ in chronica Guil. nunq̄ tot gentes in vniū cōuenere: sed opinionem hominum vincebat numerus q̄uis estimaret̄ sexages centū milia. **h** Et facta est ciui. magna. i. exercitus ille qui dicit̄ ciuitas quasi ciuium vnitās: nam animo vno hierosolymam pergebant. **i** In tres partes. nam p̄pter hospitā et victualia recipienda vnus exercitus primo secutus est petrum heremitam: alius autē populus secutus est p̄ncipes godfredo duci se iungētes. alius exercitus exiuit per nauigiū cum boamūdo duce appulit̄. **k** Et ciuitates gentiū. i. saracenoz. **l** Ceciderunt. q̄ a nicea bithynie et antiochia que sunt in regno p̄sidis vsq̄ in ir̄l̄m et vltra vsq̄ ad ritum egypti ciuitates ab infidelibus detente fuerūt per dicit̄ exercitū subingate vt describit̄ ep̄s tyreni. **m** Et babilō magna. i. secta saracenicā q̄ dicit̄ baby. i. confusio quia legibus et mandatis confusibilibus est plena. **n** Venit in me. ante deum. ad ip̄as puniendum: ideo subdit̄. Date illi calicem rē.

o Et ois ifula fugit. qz saraceni habitates in ifulis ppe
 trāstū xpianoz p mare nauigātū fugerūt timore ipozum
 p. Et mōtes nō sūt inuēti qz multa fortalicia in montib?
 sita p xpianos fuerūt expugnata. q. Et grādo magna si-
 cut talentū zc. i. bellū iportabile saracenis nō tam virtute
 humana qz diuina.
 multoties ei fuerūt
 a xpianis debellati.
 r. Et blasphema-
 nerūt hoies. i. sarace-
 ni. s. Deū. id est
 xpm qz ē ver? deus.
 t. Prop? plagam
 gradinis. eis ifictas
 a xpianis v. Qm
 magna scā ē vechem-
 ter. qz nō poterāt eā
 sustinere. sic descri-
 bit diffusus tyren.
 eps supra mēorat?
 Capit. xvij.
 venit vn? de se-
 pte angelis qz habe-
 bant septē phialas
 z locut? est mecū dicens.

Et venit vn? de se-
 pte angelis qz habe-
 bant septē phialas
 z locut? est mecū dicens.
 b. Vēi z oñdā tibi dānatio-
 nem meretricis. magne qz
 sedet sup aqs multas cuz
 qua fornicati sūt reges ter-
 re: z inebriati sūt qz inbitāt
 frā de vino pstitutiōis ei?
 f. Et abstulit me i spū i deser-
 tū. Et vidi mulierē sedētē
 sup bestia coccinea plenā
 i noib? blasphemie hntē ca-
 pita septē z cornua decem.
 m. Et mulier erat circumdata
 purpura z coccino z inau-
 rata auro z lapide p̄ciosoz

z lapide p̄ciosoz
 Circa primū dicit qm ista plaga saracenz est. vtz ex p̄di-
 ctis. id primo describit saracenz vilitas. scdo xpianoz
 ipos pcutientū pbitas. scqn. ca. p̄io describit sub qdam
 metaphora. scdo exponit. ibi. Et dixit mihi. Circa p̄mūz.
 dz. a. Et venit vn? de septē angelis zc. p quēv? dicit te-
 nentes opinionē dicitā. designant alexi? ipator? qz fm eos
 supra d̄r angel? .vij. h̄ sūt ibidē reprobati. nec p̄r cōue-
 nienter dicit qz p hūc angelū designat petr? heremita quē
 dixi supra fuisse septimū angelū. qz hic angelus dz hic io-
 hannē euāgelistā docuisse. vñ z subdit. Et locut? ē mecūz
 dicēs veni z oñdā tibi zc. Petr? aut heremita p. dccc. an-
 nos z ampl? fuit: postqz iohes scripsit hūc libū. id meli?
 dz qz bñs iacob? qz supra dz vn? de septē angelis h̄ntibus
 phialas. fuit angel? iste qz añqz iohes videret hanc visionē
 p palmā martyrij trāsierat ad gloriā: Actū. xij. z sic pote-
 rat eū docere de futuris ex diuina ordiatōe. b. Dānati-
 onē meretricis magne. i. secte saracence vt postea magis
 dicit. c. Que sedet sup aqs multas. i. dñat pplis mul-
 tis. vt exponit ifra. d. Cū qz fornicati sūt reges fr̄e. qz
 multi reges receperūt legē machometi. e. Et inebriati
 sūt qz bitant terrā zc. nā ppli sub dictis regib? existentes
 sūt receperūt legē saracenicā imūdicij plenā. u. Et ab-
 stulit me in desertū. ad videndū statū saracenicū a deo p
 pter pctā sua derelictū. g. In spū. nā hec visio non fuit
 corpalis h̄ imaginaria z intellectua. h. Et vidi mulierē
 sedētē sup bestia. p hoc intelligit saraceni i duas pres dī
 nisi. vt dicit? ē supra. turchi p mulierē p̄p̄ eoz maliciam
 z astutiā serpentinā. egyptij vō p bestia. qz sunt intellectu
 min? vlgētes. z p p̄s magis bestiales. dz aut mulier sede-

re sup bestia. nā turchi ab egyptijs abstulerūt iudeā z syri-
 am. i. Coccinea. i. sanguine xpianoz rubicata.
 k. Plenū noib? blasphemie. qz saraceni dicunt xpm eē
 hoiem puz z sic blasphemāt eū. z sūt brām vgnē negan-
 tes eā esse dei matrē. l. Habentē capita septē z cornua

decē. de quib? quid
 significant infra dz.
 m. Et mulier erat
 circumdata purpura
 qz turchi fuerūt opu-
 lentissimi in istis z i
 alijs reb? preciosis.
 n. P̄s poculum
 aureū zc. qz multas
 gentes indaxerunt
 z traxerūt ad imū-
 diciā sue legis.
 o. Et in fronte ei?
 nomē scriptū myste-
 riū babilō zc. Per
 hoc qd dicit myste-
 riū oñdit iohes qz nō
 loquit? d̄ caritate bz
 bylonica. h̄ mag? d̄
 secta saracenicā qz
 tū ad turchos.
 p. Vater fornicati-
 onū z abominati-
 onū terre: nā orienta-
 les p̄p̄os p̄ maiorē
 pte satis traxerūt ad
 errozē sue secte.
 q. Et vidi mulierē
 ebriā de san. sc̄oz
 zc. qz nūmerz mē-
 surā effuderūt xp̄ia-
 nū sanguinē. Ebria
 em̄ dz qz est bzaz. i.
 mēsurā turchi eniz
 crudeliores fuerūt
 xpianis egyptijs et
 saracenis. fm qz dicit

tyren. eps libro p̄io. r. Et mirat? sum zc. d̄ patia dei er-
 ga sectā neq̄ssimā machometi. s. Et dixit mihi. h̄ p̄r
 p̄oif executio pabole. circa quā agel? p̄io p̄p̄it itētū dī-
 cēs iohi. t. Quare miraris. q. d. totū cedet ad dī gl̄iam
 z electoz. qz meritū accrescit ex p̄secutiōe maloz.
 v. Ego tibi dicā sacm. i. significatōz occultā. x. Mu-
 lieres z bestie. i. regni turchie z egypti. vt dēn ē. y. Be-
 stia. h̄ p̄secq̄ itētū exponēdo pabolā. z p̄ circa regnū egypti
 designatū p bestia. d. y. Bestia quā vi. fuit z nō est
 nā egyptij primo occupauerunt dñū irīm z inde. et po-
 stea perdidērunt. turchis terrā illam occupantibus vt dī-
 ctum est supra. id dz qz bestia fuit p̄tus dominās i iudea.
 z. Et nō est. inde per turchos eiecta. a. Et ascensurā ē
 de abyfso. i. de egypto que tenebra interpretatur z hoc fu-
 it qz debilitata virtute turchoz per xpianos egyptij recu-
 perauerunt iudeam z irīm. vt dictum est supra.
 b. Et in interitū ibit. nā egyptij per xpianos fuerūt occisi
 z residui inde eiecti vt referunt epi achonēsis z tyrenēsis
 describētes hystoriā terre sancte. c. Et mirabunt inha-
 bitantes terrā quoz zc. id est saraceni qui non sunt prode-
 stinati: sed p̄sciti: mirabant em̄ saraceni quomodo rex
 rampotens z magnus a populo christiano de partib? ex-
 traneis z tamlonginquis venientī esset debellatus.
 d. Et hic est sensus. id est intellectus.
 e. Qui habet sapientiā. i. circa occulta scripturaz intelli-
 gentiā. f. Septē capita septē mōtes sunt. i. puñcie.
 g. Sup quos mulier sedet. qz regnū turchie inualnerat
 super egyptum. h. Et reges septem sunt. id est puñ-
 pes illarum prouinciarum.

Apocalipsis

Quinq; ceciderunt. a dño egypti dño turchie sbingati
Dñus ē. i. dominās in iudeā z syriāz iste ē rex turchie
 q̄ dicitur h̄ sextū caput bestie. **K** Et ali⁹. i. rex egypti q̄ dicitur hic
 caput septimū. **I** dñū venit. ad recuperādū d manu
 turchoz iudeā. **M** Et cū venerit. debilitat turchis.

Opret illuz bre-
 ne tpus manere. qz
 irim a turchis abla-
 tā nō tenuit rex egypti
 nisi p annū vt dicit
 hystoriographi
 predicti. **O** Et be-
 stia que erat z nō ē.
 i. rex egypti vt expo-
 situz ē. **P** Et ipsa
 octaua ē. cū septē ca-
 pitib⁹ predictis.

Q Et de septē ē. i. d
 septē capitib⁹ est em
 caput septimū vt di-
 ctū est: z sic cōputat
 bis: eo q̄ hirkem bis
 obtinuit: sicut ca. p.
 cedēti. karolus ma-
 gnus dicitur angel⁹ qui-
 tus rōe regni frāco-
 rū z sext⁹ pp adeptū
 imperiū. **R** Et in
 interitū vadit. quia
 pluries fuit debella-
 tus p xpianos: vt di-
 ctū est sup memorā-
 ti. **S** Et decē cor.
 q̄ vi. decēz re. sunt. i.
 principes sub rege
 egypti. **T** Quis re-
 gimē. i. potestatem.

V dñū acce. ab
 eo: h̄ po. tanq; reges
 qz nō fuerit simplicit: h̄
 rectores aciey exercit⁹
 egypti.

Dna hora acceperūt. i. illo tpe q̄ fuit ordinatū de illo
 exercitu. **P** Post bestia. i. sub rege egypti: q̄ bestia no-
 minat: vt dicitur ē: z li post nō dicit hic ordinē tps sed sub-
 iectiois. **Z** dñū vnū p̄silū habet. pugnādi p xpianos p
 rege egypti: iō subdit. **A** Et vnū z po. su. tra. bestie. eā
 exponēdo p rege egypti. **B** dñū cū agno pugnabūt in
 mēbus suis. i. godfredi de billon z alijs pncipibus et bel-
 latoribus xpianis. **A** Et agnus vin. illos: nā egyptij fu-
 erūt p xpianos pluries debellati. **Q** dñs dñoz est
 z sic null⁹ pōt ei resistere. **E** Et q̄ cū illo sūt. p fidē cha-
 ritate formatā vsq; ad mortē stabiles. **F** Vocati electi.
 ad gloriā. **G** Et fideles. in pnti p gratiaz. **H** Et dixit
 mibi dicit expōit parabolā q̄tū ad regnū turchie spāliter
 i. que q̄s vidisti vbi meretrix sedet. i. turchie regnū vt
 dicitur ē. **K** Populi sūt zc. qz regnū turchie subiecit sibi
 hi syriā z iudeā z orientales populos p maiorē pte.

L Et decē cornua. q̄ vidisti in bestia. i. decē pncipes exer-
 citus regis egypti vt dicitur ē. **M** dñū odiēt fornicariam.
 id ē regnū turchie. inter egyptios em z turchos erat odiū
 p pp dissensionem eoz in supstitutionib⁹ suis de lege: secū-
 do qz turchi abstulerāt ab egyptijs syriam et iudeam.

N Et desolatā faciet illā. p p xpianos. q̄bus in obsidione
 antiochie exētib⁹ calypha egypti⁹ misit salutationes et
 munera: eo q̄ aduersarios ei⁹ impugnabāt z sic xpianoz
 exercitū pfortauit p turchos: vt scribit in hystoria hieroso-
 lymitana. scōdo p seipos: qz debellatis turchis in p̄tib⁹ anti-
 ochenis egyptij expulerūt eos de irlem: z de iudea: vt di-
 ctum ē. **A** Et car. ei⁹ māducabūt. metaphonice est lo-
 cutio: sicut dicit de vsurario q̄ comedit illū cui⁹ bona sur-
 rēpit p vsurā. **B** Et ipaz igne cōcre. nā aliq; turchos in
 fornalitijs exētes sūt cū eis cōbussē. **D** De⁹ ei dedit in

corda eoz zc. i. de⁹ nō sūt actor: mali culpe ē tñ actor: mali
 pene: z sic turchos p egyptios puniūt. **O** Et dent re-
 suū be. i. vt recuperēt regnū iudee regi egypti: qd possede-
 rat p multos annos a turchos. **E** Donec consumēt
 vba dei. de recuperatione terre sancte p exercitū xpianum

da eoz vt faciant qd pla-
 citum est illi vt dent regnū
 suum bestie donec cōsum-
 mentur verba dei: **E** mu-
 lier quā vidisti est ciuitas
 magna que habet regnum
 sup reges terre. **C** a. xvij

E post hec vidi aliuz
 angelum descenden-
 dentē de celo: habē-
 tem potestatem magnaz et
 terra illuminata ē a gloria
 eius. **E** t exclamauit in for-
 titudine dicēs. Cecidit ce-
 cidit babylon magna z fa-
 cta est habitatio demonio-
 rū z custodia omnis spiri-
 tus immundi: et custodia
 omnis volucrū imunde et
 odibilis qz devino ire for-
 nicatōis ei⁹ biberūt oēs
 gētes. **E** t reges tre cū illa
 fornicati sūt z mercatores
 terre de v̄tute delitiay ei⁹
 diuites facti sūt. **E** t audiui

cle viz: q̄ i exercitu pncipū occidentaliū z alioy xpianoz
 suscepit legatōis officiu ad directionē exercit⁹ xpiani.
B Descēdētē de celo. i. pcedētē a sblimitate sedis aplice
 c. Habētē p̄tatem magnā. in spū alib⁹ maxie tāq; legat⁹
 missus a latē. **C** Et terra. i. exercit⁹ xpian⁹. **E** Illūia-
 ta ē a glia ei⁹. i. ex ei⁹ vita z doctrina. **E** Et exclamauit
 i forti voce. p̄dicās v̄bo z ope. **F** Cecidit cecidit babylō
 magna. i. gēs saracenicā: et dicit bis cecidit: qz p xpianos
 fuerūt debellati turchi. postea v̄o egyptij: vt h̄ in hystoria
 frequēt sup̄ notata: hūc at saracenoꝝ casū denūciabat di-
 ct⁹ eps xpianis. si tñ virilit agerēt de dei adiutorio p̄fiden-
 tes. **G** Et facta ē hitatō demonioꝝ: q̄tū ad occisos q̄ p̄
 est i aia z corpe z q̄tū ad fugitiuos: q̄ visa dei vin dicta re-
 māserūt tñ obstiari i sua ifidelitate: z sic a demōib⁹ fuerūt
 magz possessi q̄ añ. q̄ demōes p volucres z spūs imūdos
 designāt z h̄ punitōis cā subdit. **H** Quia de vino zc.
 biberūt oēs gētes. i. mltēz ē hypbolica locutō ad designādū
 magnā multitudinē gētū ifecraz p̄fidia machometi icurē-
 tū p h̄ irā dei. **I** Et reges tre cū il. for. st. mlti em reges
 dictā p̄fidia receperūt sicut ē mlti q̄ pp tpale lucy frequēte
 rūt terrā saracenoꝝ p h̄ deprauati sūt. vñ z ego audiui a fra-
 tre fidedigno: q̄ viderat nanes ipleri de puerz xpianis q̄s
 mercatores emerāt a parētib⁹ eoz paupib⁹: vt venderent
 eos soldane p magz p̄cio: q̄ eos faciebat informari in lege
 machometi: qz de xpiana nihil adhuc sciebāt: vt adulti sa-
 cra p xpianos pugnēt iō subdit. **K** Et merca. tre zc. z p̄z
 ex dicit lra. **L** Et audiui. h̄ p̄r agit de scōdo viro notadi
 li eccliastico: cui⁹ p̄ post facta monitio. secūdo gentis sa-
 racenice p̄cussio: ibi. reddite illi. tercio p̄cussio lamētatio:
 ibi. Et flebūt. Circa p̄mū sciēdū q̄ i exercitu xpiano fuit i-
 ter alios qdā sacerdos denor⁹ cui reuelatū fuit a dño: qd
 multi de exercitu peccauerūt cū mulierib⁹ saracenis: p̄p̄

quod plures deo pmittente in manu saracenoꝝ cecideruꝛ
z plures caderet de futuro nisi pnam ageret qua fecit ex
ercitꝝ ad exhortatoꝝ dicit sacerdotis. z h est qd dicit iobes.
Et audiuit alia vocẽ de celo. qz celitꝝ facta e dicta reve
latio. m Exite de illa. i. de imudicia saracenicã.

Quonia puen
runt pctã eiꝝ vsqꝫ ad
celũ. i. corã deo ad
punitẽdũ. o Et
recordatꝝ est dñs zc.
in deũ nõ cadit obli
uio nec p pñs recoꝝ
datio pprie. h d: re
cordari pctõꝝ meta
phorice. qñ ea punit
nã tũc ad modũ re
cordantis se hz.
p Reddite. h pñr
describit pmissio sa
racenoꝝ. qz tũc xp̃i
ani tmz plus eos af
flicerũt qmũ fuerãt
ab eis afflicti. iõ d:.
p Reddite illi sic
z ipã reddidit vobis
zẽ. z p3 lã z subdit
huiꝝ pmissiois ratõ.
q Quia in corde
suo dicit. i. gens sara
cenica supbiendo d
sua potẽtia.
r Sedeo regina.
sup alios ppos et
potissime sup xp̃ia
nos. s Et vidua
nõ sum. nã gloriaba
tur in regibꝝ cuz ea
fornicantibꝝ p̃dicto
mõ. t Et luctum
nõ videbo. qz nimis
p̃sidebat in sua potẽ
tia temporali.
v Iõ in vna die. i.
vno tpe. x Dẽi
ent plage eiꝝ. z que
sunt ille subditur.
y Mors. q̃tuz ad
occisos. z Et lu
ctus q̃tuz ad fugiti
uos. a Et fames
q̃tuz ad obsessos.
b Et igni pburentẽ
nã multũ incendio
perierunt p ignem
positũ in ciuitatibꝝ
z villis. c Quia
fortis est deus q̃ in
dicauit illã. i. p̃dẽnanit ad hãc penã. i. de? cui? nõ p̃t iudici
um ipediri. d Et flebũt. h pñr ponit dicitẽ gentis p̃cul
se lamẽtatõ. z pmo regũ. scõo mercatoꝝ. ibi. et negociato
res. tercio nauarũ. ibi. et ois gubernatoꝝ. Circa p̃mũ sciẽ
dũ qz sic dicitũ e. ibi. Multi reges in p̃tibꝝ ozietis recepe
rãt legẽ machometi. ad q̃s nõ puenit exercitꝝ xp̃ianoꝝ.
q̃ festinabat versus ir̃lm. z iõ dicit reges volebant de sara
cenoꝝ interfectione. q̃s nõ audebãt nec poterãt adinuare
z h est qd d: zc. Et flebũt zc. z p3 lã vsqꝫ ibi. e Cuz
viderint fumũ incẽdij eiꝝ. i. p̃gnouerit certa relatoẽ. vñsus
em? pp̃t sui certitudinẽ freqñtẽ p̃oit. p alijs sensibꝝ. Exo. xx
Populꝝ videbat voces. z etiã p p̃gnitõẽ intellectꝝ. vñcõi
ter dicitur. Vides tu hoc. i. intelligis. f Longe stãtes
propter timorem zc. Plures em de regibus ozietis time

aliã vocem: de celo dicẽtẽ
m Exite de illa ppls me?: et
ne p̃ticipes sitis delictõꝝ
eiꝝ: z de plagis eiꝝ nõ acci
piatis. Qm̃ puenẽt pctã
o eiꝝ vsqꝫ ad celũ: z recorda
tus est dñs inq̃tatũ eius.
p Reddite illi sic z ipã red
didit vobis: z duplicate
duplicia fm opa eius. In
poculo q̃ miscuit vob̃ mi
scete illi duplũ. Quãtum
glorificauit se z in delitijs
fuit tantũ date illi tormen
tũ z luctũ: qz i corde suo di
cit: Sedeo regina z vidua
nõ sum z luctũ nõ videbo
Iõ i vna die veniẽt plage
eiꝝ mors z luctꝝ z fames z
igni pburet: qz fortis e de
us qui iudicabit illam.
d Et flebũt z plangẽt se sup
illã reges terre q̃ cũ illa for
nicati sunt: z in delitijs vi
xerũt cũ viderunt fumũ in
fendij eiꝝ: longe stãtes p
pter timorẽ tormẽtoꝝ eiꝝ
dicẽtes. Veve ciuitas il
b la magna babilon: ciuitas
illa fortis: qm̃ vna horave
nit iudiciũ tuũ. Et negoci
atores terre flebũt z luge
bunt sup illam qm̃ merces
eoꝝ nemo emet amplius:
merces auri z argẽti z la
pides p̃ciosi et margarite
m z byssi z purpure z serici
o z cocci: et oẽ lignũ thimuz
et oia vasa eboris z oia va

bant dare subsidium illis qm̃ erant in partibus antioce
nis quas inuaserat exercitus xp̃ianus ne penam similes
paterentur. g Ciuitas illa magna babilon. i. gens sa
racenica nomine babilonis significata. vt dicitur e supra
h Ciuitas illa fortis ppter multitudinẽ bellatoꝝ z diuiti
arũ. i. Qm̃ vna
hora. i. breui tpe.
k Venit iudiciũ
tuũ. i. punitio tua.
l Et negociatores
h pñr ponit lamen
tatio mercatoꝝ q̃ in
terra saracenoꝝ ex
ercebat mercatõnes
multas z magnas.
vedendo q̃ aliunde
apporabant. z emẽ
do q̃ in alibi defere
bant. z sic duplũ lu
crabant pp̃t qd do
lebãt de vastatoẽ ter
re. qz nõ poterãt ibi
talia exercere. z p3
lã paucis exceptis
q̃ discurrentẽ.
m Et byssi. i. lãni
cãdidissimi n Et
cocci. i. tincture ru
bee. o Et omẽ li
gnũ thimũ. qd e val
de albũ z spinosum
crescẽs in ophir. et
iñ fecit salomon cy
tharas. z lyras cãra
toꝝ. iij. Reg. x. c.
q Et amomũ. sp̃s
e aromatica redolẽs
p Et cinamomũ.
z in traxit nomẽ.
q Et mancipioꝝ.
i. seruoꝝ. r Et
aiã hoim. redimẽ
do nobiles a sarace
nis captos: nã iñ ha
bebant mercatores
emolumentũ ma
gnũ z accipiunt hic
aie p hõibus. deno
minãdo totũ a par
te dignior. sic Exo.
.j. Dẽs aie q̃ egressẽ
sunt de femore ia
cob zc. s Et po
ma desiderij aie. fru
ctus desiderabiles.
t Et oia pignia. i.
ois diuitie sic hõ di
nes d: pignis methaphorice. v Que amicta erãt bys
so zc. i. plena talibꝝ p̃ciosis. x Et ois gubernatoꝝ. h dicit
bit lamẽtatõ nauarũ. nã i fra a saracenis occupata. erant
multi portũ magni z bõi i qb? applicabãt naute apporant
tes ex tris alienis bõa venalia. z iñ reponãtes alia. z sic lu
cra duplicia reponãt. pp̃t qd d vastatoẽ frẽz portũ do
lebãt. z p3 lã vsqꝫ ibi. y Exulta sup eã. vbi p oppositũ
describit exultatio xp̃ianoꝝ. qz p h scã e vidicta d xp̃ianã
p saracenos afflicti capti z occisi. y Exulta sup eã ce
lũ. i. eccia militã. z Et sc̃i apli. i. epi qui sũt successores
aploꝝ. a Et pp̃be. i. doctores eccie. b Qm̃ iudica
nit deus iudiciũ vñm. i. punitõz p malis vobis illarũ. plu
res em epi doctores z fideles alij per saracenos sãcraus
multipliciter afflicti et occisi.

sa de lapide p̃cioso z era
mento et ferro z marmore
p Et cinamomũ z amomum
z adoramẽtoꝝ z vnguenti
z thuris z vini z olei et si
mile et tritici z iumentõũ
z ouiu et eqꝝ z rhedaruz
z mancipioꝝ z aiã hoim
s Et poma desiderij aie tue
discesserũt a te: z oia pin
guia z p̃clara pierunt a te
z ampli? illa iã nõ inueni
ent mercatores hominum
Qui diuites facti sunt ab
ea: longe stãbunt ppter ti
morẽ tormẽtoꝝ eiꝝ: flẽtes
ac lugẽtes z dicẽtes. Ve
ve ciuitas illa magna que
amicta erat bysso z purpu
ra z cocco et deaurata e au
ro et lapide p̃cioso et mar
garit: qm̃ vna hora d̃stitu
te sũt tãte diuitie. et ois gu
bernatoꝝ et ois q̃ i lacũ na
uigãt et naute et qui i mari
operantur longe steterunt
et clamauerunt vidẽtes lo
cũ icẽdij eiꝝ dicẽtes. Que
sitis ciuitati huic magne.
et miserũt pulcre sup ca
pita sua: et clamauerũt flen
tes et lugẽtes dicẽtes. ve
ve ciuitas illa magna: in q̃
diuites sci sũt ois q̃ hebãt
naues i mari d̃p̃ctis eius:
q̃m̃ vna hora d̃solata e. ex
ulta sup eã celũ et sc̃i apli
et pp̃be: qm̃ iudicauit de?
iudiciũ vestrum de illa.

Quonia puen
runt pctã eiꝝ vsqꝫ ad
celũ. i. corã deo ad
punitẽdũ. o Et
recordatꝝ est dñs zc.
in deũ nõ cadit obli
uio nec p pñs recoꝝ
datio pprie. h d: re
cordari pctõꝝ meta
phorice. qñ ea punit
nã tũc ad modũ re
cordantis se hz.
p Reddite. h pñr
describit pmissio sa
racenoꝝ. qz tũc xp̃i
ani tmz plus eos af
flicerũt qmũ fuerãt
ab eis afflicti. iõ d:.
p Reddite illi sic
z ipã reddidit vobis
zẽ. z p3 lã z subdit
huiꝝ pmissiois ratõ.
q Quia in corde
suo dicit. i. gens sara
cenica supbiendo d
sua potẽtia.
r Sedeo regina.
sup alios ppos et
potissime sup xp̃ia
nos. s Et vidua
nõ sum. nã gloriaba
tur in regibꝝ cuz ea
fornicantibꝝ p̃dicto
mõ. t Et luctum
nõ videbo. qz nimis
p̃sidebat in sua potẽ
tia temporali.
v Iõ in vna die. i.
vno tpe. x Dẽi
ent plage eiꝝ. z que
sunt ille subditur.
y Mors. q̃tuz ad
occisos. z Et lu
ctus q̃tuz ad fugiti
uos. a Et fames
q̃tuz ad obsessos.
b Et igni pburentẽ
nã multũ incendio
perierunt p ignem
positũ in ciuitatibꝝ
z villis. c Quia
fortis est deus q̃ in
dicauit illã. i. p̃dẽnanit ad hãc penã. i. de? cui? nõ p̃t iudici
um ipediri. d Et flebũt. h pñr ponit dicitẽ gentis p̃cul
se lamẽtatõ. z pmo regũ. scõo mercatoꝝ. ibi. et negociato
res. tercio nauarũ. ibi. et ois gubernatoꝝ. Circa p̃mũ sciẽ
dũ qz sic dicitũ e. ibi. Multi reges in p̃tibꝝ ozietis recepe
rãt legẽ machometi. ad q̃s nõ puenit exercitꝝ xp̃ianoꝝ.
q̃ festinabat versus ir̃lm. z iõ dicit reges volebant de sara
cenoꝝ interfectione. q̃s nõ audebãt nec poterãt adinuare
z h est qd d: zc. Et flebũt zc. z p3 lã vsqꝫ ibi. e Cuz
viderint fumũ incẽdij eiꝝ. i. p̃gnouerit certa relatoẽ. vñsus
em? pp̃t sui certitudinẽ freqñtẽ p̃oit. p alijs sensibꝝ. Exo. xx
Populꝝ videbat voces. z etiã p p̃gnitõẽ intellectꝝ. vñcõi
ter dicitur. Vides tu hoc. i. intelligis. f Longe stãtes
propter timorem zc. Plures em de regibus ozietis time

Apocalypsis

Et sustulit. h. p. n. r. describit xpiano p. p. bitas q. t. u. ad p. n. cipes laicos z p. tpe go. d. fred. i. p. m. i. regl. scdo tpe balduni sibi succedētis se. ca. Prima adhuc i. duas. q. z. p. describit xpiano victoria. scdo p. surgēs ex h. leticia i. p. n. c. ca. se. ibi Ervidi ostiū aptū. Circa p. m. u. sciēdū. q. capta irim p. xpia nos z saracenis ibi dē occisis p. matorū pte z alijs electz p. n. cipes z exercitū xpia ni instituerēt godfre dū ducez lotharigie regē ad custodiēdū terrā recuperatā z acq. sitā. z tūc. soldanus egypti cū magno ex. ercitu venit ad debel landū regē istitutuz q. sibi occurrēs cum p. no exercitu respec. ctive. q. z. multi xpia ni repatriauerant. z cecis octo milibus paganoz compulit eos fugere z in por. ta ascalonis suffoca ti sūt vsq. ad duo mi lia. z multivalde inf. spineta ē in mari fu. gētēs pierūt. q. rum nūer. ignorat. z h. ē q. d. d. **E**t sustu lit vn. angel. fortis. i. godfredus rex pri. m. **L**apidem q. si molarē. i. exerci. tū fo. rē z constantē. **E**t misit in mare i. in exercitū sarace noz q. d. mare h. tū q. z. p. mare venerunt. tū q. z. ibi multitudo maria ppli erat. q. p. mare designat i. q. f. aq. mite. f. m. q. d. ca. p. ce. **M**ulte ppli multi. **D**icens h. impetu mittef ba bylon. i. saracenozū exercitū q. fuit ibi valde pfusus. **E**t vox citharedonū zē. nā in tristitia versa fuit eoz leticia. **E**t ois artifex zē. nā illi q. venerūt ad faciēdū machinas p. xpianoz d. e. itructioe sugest cū magna pfusioe z silr alij q. venerāt. pct boz pparatioe. i. o. subdit. **E**rvor mole zē. **E**rvor spō si z spōse. q. d. nō erit inf. eos materia gaudij. h. luc. z sub dit cā cū d. **Q**uia mercatores tui. hauriētes bona altaz gentiū. **E**rāt pncipes terre. i. sup. gētes alias ele uati p. supbia. z subdit alia cā. **Q**uia i. veneficijs tu. is. mlti ei ppli vidētes saracenoz. p. speritatē t. palē recepe rūt eoz legē erroneā. z itez subdit tertia cā. **E**t in ea sāguis pphaz zē. **N**ā mlti doctores z fideles xpiani a sa racenis fuerūt interfecti.

Et sustulit vn. angel. fortis lapidē q. si molarē ma. gnū. z misit i. mare dicens **H**oc ipetu mittef babylō ciuitas illa magna: z vltra iā non inueniet. **E**t vox ci tharedoz z musicoruz z ti bia canētūz z tuba nō audi ef i. te ampli. z ois artifex oisq. ars nō iueniet i. te am pli. z vox mole nō audiet i. te apli. **E**t lux lucerne nō lucebit i. te apli. z vox spō si z spōse nō audiet adhuc i. te q. z. mercatores tui erant pncipes t. re q. i. veneficijs tuis errauerūt oēs gētes: z i. ea sanguis pphaz z scōz inuēt. ē z oim q. interfecti sūt in terra. **Capit. xix.**

Et hec audiui q. si vo. **D**ecē magnā tubaz mul taz in celo dicentuz alla. **L**aus z glia z virtus d. deo nro ē: q. z. nā z iusta iudicia sūt ei. q. iudicauit de meretrice magna q. corru pit terrā in pstitutōe sua: z vidicauit sanguinē fuoruz suoz de māib. ei. **E**t itez dixerūt alla. **E**t sum. ei. ascēdit i. secula seclor. **E**t **E**t vox citharedonū zē. nā in tristitia versa fuit eoz leticia. **E**t ois artifex zē. nā illi q. venerūt ad faciēdū machinas p. xpianoz d. e. itructioe sugest cū magna pfusioe z silr alij q. venerāt. pct boz pparatioe. i. o. subdit. **E**rvor mole zē. **E**rvor spō si z spōse. q. d. nō erit inf. eos materia gaudij. h. luc. z sub dit cā cū d. **Q**uia mercatores tui. hauriētes bona altaz gentiū. **E**rāt pncipes terre. i. sup. gētes alias ele uati p. supbia. z subdit alia cā. **Q**uia i. veneficijs tu. is. mlti ei ppli vidētes saracenoz. p. speritatē t. palē recepe rūt eoz legē erroneā. z itez subdit tertia cā. **E**t in ea sāguis pphaz zē. **N**ā mlti doctores z fideles xpiani a sa racenis fuerūt interfecti.

Capitulū. xix.

Et hec audiui. Descripta xpiano victoria. **V**ic cō sequenter describit vniuersalis ecclesie leticia. z diui dit i. duas ptes q. z. p. describit h. exultatio. scdo bea ti Johānis grāruāctio. ibi. **E**t dixit mihi. Circa primū d. z. **P**ost h. audiui q. si vocē magnaz. i. grāruāctionem. **I**n celo. militātis ecclesie de tāta saracenoz defectioe z xpianoz sbleuatioe. z ēt i. celo triūphāt. eccleie in q. facti gaudēt z grās agūt deo z bñficijs in terra fidelīū collaris **D**icētūz alla. due dicōdes sūt i. hebreo. nā alle idē ē q. d. laudate. i. a. d. i. laus z glia. nā dicit victoria ē deo attribu.

enda. **Q**uia vera z iusta iudicia est. cū duplex rō subdit. p. ma. dū d. **Q**ui iudicauit de meretrice ma. gna. i. de gēte saracēnica q. t. u. ad turchos spālī. vt dicitū ē s. c. xvij. eā puniēdo. **Q**ue corrupit terrā zē. q. z. mul tos populos ifecit p. fidia machometi. z p. n. r. ponit rō scda cū d. **E**t vidit cauit sāguinē fuonū suoz. a turchis z egyptijs occisoz. **E**t itez dixit alla. p. p. debellarōe turchoz z scdo p. debellarōe egyptioz. vt alit. s. p. p. deuicā saracenis z scdo p. recuperatioe scē civitat. **E**t sum. ei. s. gēz. sara cenice. **A**scēdit i. seclā seclor. **N**ā occisi descēderūt ad ignē gehēne. **E**t ceciderūt seniores. xx. iij. i. vniuerse cathe drales eccle. **E**t q. tuoz aialia. i. q. tuoz eccle p. iarchales cū p. lar. suis. vt dicitū ē s. c. iij. **E**t ado ranc. deū. de tāto bñ fi o xpianis collato **E**t vox de thro no. i. de sede ap. lica. **E**riuit excitādo oēs xpianos ad lau dādū deū d. tāto bñ ficio flatioe certa co gnito. **E**t audi ui q. si vo. tu. i. hiero solymitanū p. iarche r. **E**t sic vo. aq. z ml taz. i. p. ploz mltorū cūlātū. sic dicitū est s. xvij. c. **M**ulte ppli mlti. **E**t sic cur vo. roni. magno rū zē. i. p. dicatoz in ducētūz alios ad lau dādū deū. **Q**ui requit dñs. i. iesus xps q. d. tūc i. terra sācta regnasse. q. n. sa racenis defectz xpiani sibi seruiert ibidē libē. **G**au deam. mēte iteriozi. **E**t exultem. signo extertoz. ex ultare ei dicitū ē q. si ex saltare q. d. fit q. n. gaudij cordis ma nifestat exteri. s. sensibilib. signis. **Q**uia vene. nuptie agni. tūc ei oñdit signū dilectiois eccleie collecte in p. tribus hierosolymitanis sic spōsus recōciliatus sponse. **E**t vxoz ei. p. panit se. ad fuiēdū sibi deuore. **E**t datus ē illi. a deo. **E**t cooptat se byssino splēdēt p. interiorē scitātē z exteriorē honestatē q. d. p. ex h. q. d. subditur. **B**issinū ei zē. z p. lra. **E**t dixit mihi. **P**ic p. n. r. s. b. dit ipi. i. o. his grāruāctio. z p. cā p. mittit. cū d. **E**t dixit mi hi. s. angel. reuelans mysteria diuina iobi. **S**cribe. ad futurā mēoriā. **B**eatū q. ad cenā nuptiaz agni. i. ad p ceptionē eucharistie sacri. **D**ocati sūt. p. fidez charita te formatā. **D**ecyba di. c. nūci. erat āgel. loqns i. o. hāni. **D**era sūt. nā a deo nullū falsū pcedē p. r. **E**t ceci. ad p. ei. s. āgeli loqnt. ad faciēdū sibi reuerētā. quā tū āgel. rēnuūt. q. z. p. incarnationē filij d. i. p. quā hūana nā af sūpra ē a sup. pōito vbi. āgel. reformidāt sic. venerari a nā hūana. quā vidēt sup. se eleuatā i. filio dei. q. ē eiusdez natu re nūero cū patre. **D**euū adora. adoratioe latrite. **T**estimonij em. iesu ē sp. i. p. phetie. i. omnes p. phete te stimonij p. h. bent iesu christo. f. m. q. dicit. **A**ctū. x.

ceciderūt seniores viginti m. q. tuoz et quatuor animalia n. z adorauerūt deū sedentē sup. thronuz dicētes amen p. alla. **E**t vox de throno exi uit dicēs **L**audē dicite dō nro oēs sancti eius: z q. ti metis deū pusilli z magni **E**t audiui q. si vocem tube r. magne z sicut vocē aquaz s. multarū z sicut vocē toni truoꝝ magnoꝝ dicentium t. alla: q. m. regnauit dñs de. v. n. r. oipotēs. **G**audeamus z exultem. z dem. gloriā z ei. q. z. venerūt nuptie agni: z vxoz eius preparauit se. **E**t datū ē illi vt cooptat se byssino splēdētī z cādido. **B**ysinū ei iustificatōes sūt sanctor. **E**t dixit mihi: scri be. **B**ti q. ad cenā nuptia rū agni vocati sūt. **E**t dixit mihi. **H**ec verba dei vera sūt. **E**t cecidi ad pedes e. vt adorarem euz. **E**t dixit mihi. **V**ide ne feceris **C**ō seruus tuus sum: et fratru tuorum habentium testi monium i. hesu. **D**euz ado ra. **T**estimonuz enim i. he su est spiritus prophetie.

Et vidit cauit sāguinē fuonū suoz. a turchis z egyptijs occisoz. **E**t itez dixit alla. p. p. debellarōe turchoz z scdo p. debellarōe egyptioz. vt alit. s. p. p. deuicā saracenis z scdo p. recuperatioe scē civitat. **E**t sum. ei. s. gēz. sara cenice. **A**scēdit i. seclā seclor. **N**ā occisi descēderūt ad ignē gehēne. **E**t ceciderūt seniores. xx. iij. i. vniuerse cathe drales eccle. **E**t q. tuoz aialia. i. q. tuoz eccle p. iarchales cū p. lar. suis. vt dicitū ē s. c. iij. **E**t ado ranc. deū. de tāto bñ fi o xpianis collato **E**t vox de thro no. i. de sede ap. lica. **E**riuit excitādo oēs xpianos ad lau dādū deū d. tāto bñ ficio flatioe certa co gnito. **E**t audi ui q. si vo. tu. i. hiero solymitanū p. iarche r. **E**t sic vo. aq. z ml taz. i. p. ploz mltorū cūlātū. sic dicitū est s. xvij. c. **M**ulte ppli mlti. **E**t sic cur vo. roni. magno rū zē. i. p. dicatoz in ducētūz alios ad lau dādū deū. **Q**ui requit dñs. i. iesus xps q. d. tūc i. terra sācta regnasse. q. n. sa racenis defectz xpiani sibi seruiert ibidē libē. **G**au deam. mēte iteriozi. **E**t exultem. signo extertoz. ex ultare ei dicitū ē q. si ex saltare q. d. fit q. n. gaudij cordis ma nifestat exteri. s. sensibilib. signis. **Q**uia vene. nuptie agni. tūc ei oñdit signū dilectiois eccleie collecte in p. tribus hierosolymitanis sic spōsus recōciliatus sponse. **E**t vxoz ei. p. panit se. ad fuiēdū sibi deuore. **E**t datus ē illi. a deo. **E**t cooptat se byssino splēdēt p. interiorē scitātē z exteriorē honestatē q. d. p. ex h. q. d. subditur. **B**issinū ei zē. z p. lra. **E**t dixit mihi. **P**ic p. n. r. s. b. dit ipi. i. o. his grāruāctio. z p. cā p. mittit. cū d. **E**t dixit mi hi. s. angel. reuelans mysteria diuina iobi. **S**cribe. ad futurā mēoriā. **B**eatū q. ad cenā nuptiaz agni. i. ad p ceptionē eucharistie sacri. **D**ocati sūt. p. fidez charita te formatā. **D**ecyba di. c. nūci. erat āgel. loqns i. o. hāni. **D**era sūt. nā a deo nullū falsū pcedē p. r. **E**t ceci. ad p. ei. s. āgeli loqnt. ad faciēdū sibi reuerētā. quā tū āgel. rēnuūt. q. z. p. incarnationē filij d. i. p. quā hūana nā af sūpra ē a sup. pōito vbi. āgel. reformidāt sic. venerari a nā hūana. quā vidēt sup. se eleuatā i. filio dei. q. ē eiusdez natu re nūero cū patre. **D**euū adora. adoratioe latrite. **T**estimonij em. iesu ē sp. i. p. phetie. i. omnes p. phete te stimonij p. h. bent iesu christo. f. m. q. dicit. **A**ctū. x.

n Et vidi ce. aptū. hie p̄fir describit victoria xp̄ianoy tē-
pore balduni regis sc̄di q̄ successit godfredo fratri suo an-
no dñi millesimo cētesimo cui⁹ p̄rio describit p̄ditio no-
bilis. sc̄do q̄dā ei⁹ victoria nobilis. ibi. Et vidi vñū ange-
lū. Circa primū dñ. **n** Et vidi celū aptū. qz ioh̄i revela-

tū fuit celus qd erat
dei p̄scia clausum.
o Et ecce equ⁹ al-
bus. i. regnū hyero-
solymitanus de core
sanctitatis dealbatū
vt predictum est.

p Et q̄ sedebat su-
per eū. i. baldunus
rex institutus.

q Vocabat fidelis
z verax. Nā ad lrās
fidelis fuit in factis
z verax in verbis.

r Et cū iusticia iu-
dicauit populū. sibi
subditū. **s** Et pu-
gnat. Nā rex institu-
tus statim cepit di-
latare notabiliter re-
gnū suū p̄ expugna-
tionez saracenoꝝ.

t Oculi aut̄ ei⁹ sic
fla. ignis. nam aspe-
ctus ei⁹ erat terribilis
saracenis. **v** Et
in capite ei⁹ dyade-
mata multa. naz in
terra philistinorum
z tyri z sydonis plu-
res obtinuit ciuita-
tes in quib⁹ antiq̄t⁹
erant reges.

x Habēs nomen
scr̄l. qd nō nouit ni-
si ip̄e. bona em̄ opa
sua q̄tū poterat ce-
labat a laude hūana.

y Et vestit⁹ erat veste
apsa sanguine. i. saracenoꝝ ab eo occisoꝝ. **z** Et vocabat nomē ei⁹
verbū dei. Nam ad honestatē verbi dei terrā natūā dimi-
sit z vltra mare iuit. **a** Et exercit⁹ q̄ sunt in celo. i. tēpla-
riū z hospitalariū quoz tūc ordines fuerūt instituti ad mili-
tandū p̄ aduersarios xp̄i vt dicūt expositores dicti.

b Sequebant eū. in plijs. **c** In equis albis. i. in cor-
porib⁹ castitate dealbatis. nā de p̄fessione eoz est votum
castitatis. **d** Vestit⁹ byssino. p̄ interiorē z exteriorē mū-
dicā. vt dictū est supra. **e** Et de ore ei⁹ p̄ce. gla. acur⁹.

f Nā verbis efficacib⁹ hortabat z excitabat bellatores su-
os p̄ gētes infideles. **g** Et ip̄e reget eas i v̄ga ferrea. eaz
pluries supbiā frangendo. **h** Et ip̄e calcet torcular vi-
ni zc. qz fuit executor diuine iusticie in saracenicū sanguis
effusioe. **i** Et hz in ve. z in se. suo scriptū. rex regum z
dñs dñantiū. ex p̄dictis em̄ p̄z q̄ habuit p̄ditōes regioꝝ val-
de excellentis. p̄t qd dñ rex regū p̄ tpe suo. eo mō q̄ rosa
dñ flos floꝝ. **l** Et vidi. Postq̄ d̄scripta ē balduni regē
p̄ditio nobilis. h̄ p̄fir describit qdā ip̄i victoria valde no-
tabilis. Ad cui⁹ intellectū sciendū q̄ anno. v. regni baldu-
ni p̄ncipes egypti dixerūt suo caliphe. q̄ tps erat aptum
ad recuperandū terrā a xp̄ianis occupatam. tū qz plures
xp̄iani p̄ncipes ad terras natiuitatis sue redierāt. tuz quia
remanentes bellis frēq̄ntib⁹ afflicti z de paupati erant. vt
dicit eps tyreni. xj. lib. ca. iij. Addunt etiā expositores aliq̄
q̄ ad hec erat etiā excitati p̄ quosdā falsos p̄phas sarace-
noꝝ. q̄ afferebāt in breui petrā sancti sepulcri frustrati con-
terendā. z cruce sc̄tām in p̄fundū maris submergendam
z xp̄ianitatē de terris illis penit⁹ delendā. q̄b⁹ assentiens

o Et vidi celuz aptū : z ecce
p̄ equ⁹ alb⁹ : z q̄ sedebat sup
q̄ eū vocabatur fidelis z verax
z cū iusticia iudicat et pu-
gnat. Oculi aut̄ ei⁹ sic fla-
ma ignis z in capite ei⁹ dy-
ademata multa h̄is nomē

scriptū qd nemo nouit nisi
ip̄e. Et vestitus erat veste
apsa sāguie. z vocabatur
a nomē ei⁹ verbū dei. Et ex-
ercit⁹ q̄ sunt in celo seque-
bantur eū in equis albis
vestiti byssino albo z mō
z de ore ei⁹ p̄cedit gladi⁹

ex vtraq̄ pte acur⁹ : vt i ip̄
so pcutiat gētes. Et ip̄e re-
get eas in v̄ga ferrea: et
calcet torcular vini furo-
ris ire dei omnipotentis.

h Et hz in vestimento z in se-
more suo scriptū. Rex re-
gū z dñs dñantiū. Et vi-
di vñū angelū stantē i sole

l Et clamauit voce magna
dicēs: oib⁹ auib⁹ q̄ vola-
bāt p̄ mediū celi. Venite
z p̄gregamī ad cenam ma-

y Et vestit⁹ erat veste apsa sanguine. i. saracenoꝝ ab eo occisoꝝ. **z** Et vocabat nomē ei⁹
verbū dei. Nam ad honestatē verbi dei terrā natūā dimi-
sit z vltra mare iuit. **a** Et exercit⁹ q̄ sunt in celo. i. tēpla-
riū z hospitalariū quoz tūc ordines fuerūt instituti ad mili-
tandū p̄ aduersarios xp̄i vt dicūt expositores dicti.

b Sequebant eū. in plijs. **c** In equis albis. i. in cor-
porib⁹ castitate dealbatis. nā de p̄fessione eoz est votum
castitatis. **d** Vestit⁹ byssino. p̄ interiorē z exteriorē mū-
dicā. vt dictū est supra. **e** Et de ore ei⁹ p̄ce. gla. acur⁹.

f Nā verbis efficacib⁹ hortabat z excitabat bellatores su-
os p̄ gētes infideles. **g** Et ip̄e reget eas i v̄ga ferrea. eaz
pluries supbiā frangendo. **h** Et ip̄e calcet torcular vi-
ni zc. qz fuit executor diuine iusticie in saracenicū sanguis
effusioe. **i** Et hz in ve. z in se. suo scriptū. rex regum z
dñs dñantiū. ex p̄dictis em̄ p̄z q̄ habuit p̄ditōes regioꝝ val-
de excellentis. p̄t qd dñ rex regū p̄ tpe suo. eo mō q̄ rosa
dñ flos floꝝ. **l** Et vidi. Postq̄ d̄scripta ē balduni regē
p̄ditio nobilis. h̄ p̄fir describit qdā ip̄i victoria valde no-
tabilis. Ad cui⁹ intellectū sciendū q̄ anno. v. regni baldu-
ni p̄ncipes egypti dixerūt suo caliphe. q̄ tps erat aptum
ad recuperandū terrā a xp̄ianis occupatam. tū qz plures
xp̄iani p̄ncipes ad terras natiuitatis sue redierāt. tuz quia
remanentes bellis frēq̄ntib⁹ afflicti z de paupati erant. vt
dicit eps tyreni. xj. lib. ca. iij. Addunt etiā expositores aliq̄
q̄ ad hec erat etiā excitati p̄ quosdā falsos p̄phas sarace-
noꝝ. q̄ afferebāt in breui petrā sancti sepulcri frustrati con-
terendā. z cruce sc̄tām in p̄fundū maris submergendam
z xp̄ianitatē de terris illis penit⁹ delendā. q̄b⁹ assentiens

dictus calipha p̄parauit exercitū magnū p̄ terras z mare
ad obtinendū qd erat ei suggestū q̄ audito xp̄iani p̄ncipi
existētes p̄pative fuerūt territi. h̄ p̄riarcha hierosolymī-
tan⁹ eos p̄fortās p̄mittēbat eis. si de dño p̄fiderēt tantam
victoriā affuturā q̄ aues celi de carnib⁹ saracenoꝝ eēt sa-
turande p̄ferēs qua

gnā vt māducentis carnes
regū z carnes tribunozuz
z carnes fortium z carnes
equoz z sedentiū in ip̄is. et
carnes oim liberoꝝ z fuo-
rum z pusilloꝝ z magnoꝝ

n Et vidi bestia z reges ter-
re et exercit⁹ eoz p̄grega-
tos ad faciendū plū cū il-
lo q̄ sedebat i equo: z cum
exercitu ei⁹. Et apprehen-
sa ē bestia z cū ea pseudo-

pheta z q̄ fec̄ signa coraz
ip̄o q̄bus seduxit eos q̄ ac-
ceperūt characterē bestie:
et q̄ adorauerūt imagines
ei⁹. **l** Iui missi sūt hy duo
in stagnū ignis ardentis z
sulphuris et ceteri occisi
sunt in gladio sedentis su-
per equuz q̄ p̄cedit de ore
ip̄ius: z omnes aues satura-
ti sunt carnibus eorum.

o Et reges terre sibi subiectos. **p** Et exercitus
eoz p̄gregatos. in mari z in terra. **q** Ad faciendū p̄eli-
um cū illo zc. i. i. cū balduno z exercitu suo. **r** Et ap-
prehensa est bestia zc. i. rex egypti z p̄phe falsi q̄ in astutia
sua fuerunt p̄prehensi. nam contrariū ei⁹ quod cogitauer-
ant euenit. **s** Et q̄ fecit signa. falsa. **t** Coram ip̄o q̄
bus seduxit eos q̄ acce. caracte. bestie. i. arma z vexilla se-
cte machometice. **v** Et qui adorauerunt imagines ei⁹
.i. calipham egypti rep̄ntantē p̄sonā machometi.

x Iui missi sūt hi duo. i. calipha z p̄pha q̄ n̄ fuerūt in di-
cto bello. z accipit h̄ singulare p̄ plali. i. p̄pha p̄ p̄phis. si
cut Exo. viij. Dēit musca quillima. i. musce. **y** In sta-
gnū ignis ardentis. qz manētes i infidelitate descēderūt ad ig-
nē gehēne. **z** Et ceteri occisi sūt zc. i. illi q̄ fuerūt ad pugna-
dū p̄ regē baldunū. z p̄z ex dictis l̄ra.

l Et clamauit voce magna. in exhorta-
tione predicta. **m** Dicēs oib⁹ auib⁹
zc. qz p̄ p̄gressū
ad ei⁹ exhortationēz
faciā aues satis ha-
buerūt ad comedē-
dū. **n** Et vidi be-
stia. i. egypti solda-

o Et reges terre sibi subiectos. **p** Et exercitus
eoz p̄gregatos. in mari z in terra. **q** Ad faciendū p̄eli-
um cū illo zc. i. i. cū balduno z exercitu suo. **r** Et ap-
prehensa est bestia zc. i. rex egypti z p̄phe falsi q̄ in astutia
sua fuerunt p̄prehensi. nam contrariū ei⁹ quod cogitauer-
ant euenit. **s** Et q̄ fecit signa. falsa. **t** Coram ip̄o q̄
bus seduxit eos q̄ acce. caracte. bestie. i. arma z vexilla se-
cte machometice. **v** Et qui adorauerunt imagines ei⁹
.i. calipham egypti rep̄ntantē p̄sonā machometi.

x Iui missi sūt hi duo. i. calipha z p̄pha q̄ n̄ fuerūt in di-
cto bello. z accipit h̄ singulare p̄ plali. i. p̄pha p̄ p̄phis. si
cut Exo. viij. Dēit musca quillima. i. musce. **y** In sta-
gnū ignis ardentis. qz manētes i infidelitate descēderūt ad ig-
nē gehēne. **z** Et ceteri occisi sūt zc. i. illi q̄ fuerūt ad pugna-
dū p̄ regē baldunū. z p̄z ex dictis l̄ra.

l Et clamauit voce magna. in exhorta-
tione predicta. **m** Dicēs oib⁹ auib⁹
zc. qz p̄ p̄gressū
ad ei⁹ exhortationēz
faciā aues satis ha-
buerūt ad comedē-
dū. **n** Et vidi be-
stia. i. egypti solda-

o Et reges terre sibi subiectos. **p** Et exercitus
eoz p̄gregatos. in mari z in terra. **q** Ad faciendū p̄eli-
um cū illo zc. i. i. cū balduno z exercitu suo. **r** Et ap-
prehensa est bestia zc. i. rex egypti z p̄phe falsi q̄ in astutia
sua fuerunt p̄prehensi. nam contrariū ei⁹ quod cogitauer-
ant euenit. **s** Et q̄ fecit signa. falsa. **t** Coram ip̄o q̄
bus seduxit eos q̄ acce. caracte. bestie. i. arma z vexilla se-
cte machometice. **v** Et qui adorauerunt imagines ei⁹
.i. calipham egypti rep̄ntantē p̄sonā machometi.

x Iui missi sūt hi duo. i. calipha z p̄pha q̄ n̄ fuerūt in di-
cto bello. z accipit h̄ singulare p̄ plali. i. p̄pha p̄ p̄phis. si
cut Exo. viij. Dēit musca quillima. i. musce. **y** In sta-
gnū ignis ardentis. qz manētes i infidelitate descēderūt ad ig-
nē gehēne. **z** Et ceteri occisi sūt zc. i. illi q̄ fuerūt ad pugna-
dū p̄ regē baldunū. z p̄z ex dictis l̄ra.

l Et clamauit voce magna. in exhorta-
tione predicta. **m** Dicēs oib⁹ auib⁹
zc. qz p̄ p̄gressū
ad ei⁹ exhortationēz
faciā aues satis ha-
buerūt ad comedē-
dū. **n** Et vidi be-
stia. i. egypti solda-

o Et reges terre sibi subiectos. **p** Et exercitus
eoz p̄gregatos. in mari z in terra. **q** Ad faciendū p̄eli-
um cū illo zc. i. i. cū balduno z exercitu suo. **r** Et ap-
prehensa est bestia zc. i. rex egypti z p̄phe falsi q̄ in astutia
sua fuerunt p̄prehensi. nam contrariū ei⁹ quod cogitauer-
ant euenit. **s** Et q̄ fecit signa. falsa. **t** Coram ip̄o q̄
bus seduxit eos q̄ acce. caracte. bestie. i. arma z vexilla se-
cte machometice. **v** Et qui adorauerunt imagines ei⁹
.i. calipham egypti rep̄ntantē p̄sonā machometi.

x Iui missi sūt hi duo. i. calipha z p̄pha q̄ n̄ fuerūt in di-
cto bello. z accipit h̄ singulare p̄ plali. i. p̄pha p̄ p̄phis. si
cut Exo. viij. Dēit musca quillima. i. musce. **y** In sta-
gnū ignis ardentis. qz manētes i infidelitate descēderūt ad ig-
nē gehēne. **z** Et ceteri occisi sūt zc. i. illi q̄ fuerūt ad pugna-
dū p̄ regē baldunū. z p̄z ex dictis l̄ra.

Et vidi celū aptū. qz ioh̄i revela-
tū fuit celus qd erat
dei p̄scia clausum.
Et ecce equ⁹ al-
bus. i. regnū hyero-
solymitanus de core
sanctitatis dealbatū
vt predictum est.
Et q̄ sedebat su-
per eū. i. baldunus
rex institutus.
Vocabat fidelis
z verax. Nā ad lrās
fidelis fuit in factis
z verax in verbis.
Et cū iusticia iu-
dicauit populū. sibi
subditū. Et pu-
gnat. Nā rex institu-
tus statim cepit di-
latare notabiliter re-
gnū suū p̄ expugna-
tionez saracenoꝝ.
Oculi aut̄ ei⁹ sic
fla. ignis. nam aspe-
ctus ei⁹ erat terribilis
saracenis. Et
in capite ei⁹ dyade-
mata multa. naz in
terra philistinorum
z tyri z sydonis plu-
res obtinuit ciuita-
tes in quib⁹ antiq̄t⁹
erant reges.
Habēs nomen
scr̄l. qd nō nouit ni-
si ip̄e. bona em̄ opa
sua q̄tū poterat ce-
labat a laude hūana.
Et vestit⁹ erat veste
apsa sanguine. i. saracenoꝝ ab eo occisoꝝ. z Et vocabat nomē ei⁹
verbū dei. Nam ad honestatē verbi dei terrā natūā dimi-
sit z vltra mare iuit. a Et exercit⁹ q̄ sunt in celo. i. tēpla-
riū z hospitalariū quoz tūc ordines fuerūt instituti ad mili-
tandū p̄ aduersarios xp̄i vt dicūt expositores dicti.
b Sequebant eū. in plijs. c In equis albis. i. in cor-
porib⁹ castitate dealbatis. nā de p̄fessione eoz est votum
castitatis. d Vestit⁹ byssino. p̄ interiorē z exteriorē mū-
dicā. vt dictū est supra. e Et de ore ei⁹ p̄ce. gla. acur⁹.
f Nā verbis efficacib⁹ hortabat z excitabat bellatores su-
os p̄ gētes infideles. g Et ip̄e reget eas i v̄ga ferrea. eaz
pluries supbiā frangendo. h Et ip̄e calcet torcular vi-
ni zc. qz fuit executor diuine iusticie in saracenicū sanguis
effusioe. i Et hz in ve. z in se. suo scriptū. rex regum z
dñs dñantiū. ex p̄dictis em̄ p̄z q̄ habuit p̄ditōes regioꝝ val-
de excellentis. p̄t qd dñ rex regū p̄ tpe suo. eo mō q̄ rosa
dñ flos floꝝ. l Et vidi. Postq̄ d̄scripta ē balduni regē
p̄ditio nobilis. h̄ p̄fir describit qdā ip̄i victoria valde no-
tabilis. Ad cui⁹ intellectū sciendū q̄ anno. v. regni baldu-
ni p̄ncipes egypti dixerūt suo caliphe. q̄ tps erat aptum
ad recuperandū terrā a xp̄ianis occupatam. tū qz plures
xp̄iani p̄ncipes ad terras natiuitatis sue redierāt. tuz quia
remanentes bellis frēq̄ntib⁹ afflicti z de paupati erant. vt
dicit eps tyreni. xj. lib. ca. iij. Addunt etiā expositores aliq̄
q̄ ad hec erat etiā excitati p̄ quosdā falsos p̄phas sarace-
noꝝ. q̄ afferebāt in breui petrā sancti sepulcri frustrati con-
terendā. z cruce sc̄tām in p̄fundū maris submergendam
z xp̄ianitatē de terris illis penit⁹ delendā. q̄b⁹ assentiens

Apocalipsis

assistenti. **E**t apphedit draconem. i. romanum impatorem. **E**t ligavit eum. p. cesura ecclesiastica. ne applus dicto modo usurparet sibi ecclesiasticam iurisdictionem. **P**er annos mille. i. p. ipsi xpi. qd. currit vsq. ad antixpm. z. ponit h. numerus determinatus p. ideterminato. sic p. xxiij. seniores designatur vniuersitas epoz. s. capit. iij.

Et signavit sup. ill. ut non seducat. zc. i. sub pena excoicatio nis restricit eum ne amplius se iromittat de iurisdictione ecclesiastica. ideo subdit. **E**t vidi sedes. i. summi ipatoris z. potestatis distictas iurisdictiones. **E**t sederunt sup. eas. zc. vii. exercices ecclesiastica iurisdictione. z. alij ipales h. huic expoi no consonat sequens lra q. se quis i eode vsu. **E**t aias decollatoz zc. qd. exponit aliq. de

Sua. **E**t apprehedit draconem: spete antiquum q. e. diabo. **E**t sathanas: et ligavit eum p. annos mille: z. misit eum in abyssum. z. clamavit z. signavit sup. illum ut non seducat amplius gentes donec consumentur mille anni: z. p. h. optz illuz solui modico tpe. **E**t vidi sedes: z. sederunt sup. eas z. iudicium datum e. ill. **E**t aias decollatoz pp. testimonium iesu z. pp. xbu dei: z. q. n. adoraurent bestiam neq. imaginem

psecutioe saladini. i. q. mlti xpiani fuerit occisi. **I**te d. h. sathana alligato p. mille anos d. h. q. h. optet illum solui modico tpe. qd. exponit de antixpi tpe. in q. laxabit pras demois ad decipiendu gentes. z. io q. d. h. p. sathanam intelligi romanum impatorem videt ee dicitio. z. p. pns nimis extorta expositio. pp. qd. exponedo lram ista rags iplerat de pretrito saluo iudicio meliori videt h. lra meli exponi de papa innocetio. q. approbavit ordies fratuz mioz z. pdicatoz. p. qz doctrina z. pdicatione ecclia e qdammo renouata et pras demois e restricta. vñ mltie demonu illusiones q. an fi ebant cessauerit. z. h. e. qd. dicit iohes. **E**t vidi angelu. i. innocetiu papam terciu. **D**escendete d. celo. i. d. apice potesticali pdescedete factis frascisco z. dnico. **H**abete clauem abyssi. i. pratē approbadi dictos ordies ad repmeda pratē diaboli. **E**t cathena magna. i. fratuz vtriusq. ordis mltiplicitate. **E**t apphedit draconem zc. q. p. eoz vita z. doctrina pras demois e repssa. z. repmet vsq. ad antixpi tpa. ido subdit. **E**t ligavit eum p. annos mille. qz tu tuc pras ei laxabit. io subdit. **E**t p. h. optet illum solui modico tpe. naz antixpi psecutio breuis erit respectu psecutionu pcedentiu. i. iudeoz tyranoz hereticoz z. saraceno. **E**t vidi sedes. **H**ic ponit cristiano renouata psecutio. qua aliq. exponit de psecutioe saladini. vt dictu e h. mibi videt meli exponi de tartar. q. ano dñi. **R**.ccij. de terra sua exeutes mltos ppos ta xpi anos q. paganos occidit. z. sic dz. **E**t vidi sedes. id e pluriu regnoz metropoles ciuitates. **E**t sederunt sup. eas. supple tartari eas subijciedo sibi. **E**t iudicium datum e. ill. i. pras inficiendi hoies fm demerita illi temporz. **E**t aias decollatoz zc. h. dz q. tu ad xpianos ab eis occisos nomē iesu xpi cofiteres. z. machometu q. supra bestia dz z. legē ei z. mores z. cultu totalit denegantes. **E**t vixerunt. vita glie in aiab. **C**eteri vo mortuoz. q. tu z ad paganos z. infideles occisos a tartar. **N**o vixerit sup. vita glorie. h. mortui fuerunt in aiab. morte gebenne. **D**onec consumentur mille ani. i. tps xpi. na resurgēt cum alijs i fine mudi. vt puntat fil in aia z. corpe. **D**ec est resurrectio pma. h. referē ad illd. qd. dz de xpianis. **E**t vixerunt supple vita glie i aiab. suis. q. glie vita dz h. resurrectio nis pma scda vo erit qñ resurgēt i corpb. gloriois. et qa isti ta sūt securi de sua bitudine qua ta habent in aia. z. postea habebūt cū h. i corpe. io subdit. **I**n his scda morte. i. pena gebene. **N**o h. z. pratē. h. erūt sacerdotes dei zc. i. colētes eū charitate pfecta. **E**t reg. cū illo. mille anis. h. e. vsq. ad resurrectionē generalē. z. sic ptz q. loq. de glia qua h. sūt facti an die iudicij. p. z. lgr. q. lit. h. lra a pncipio

xvij. ca. vsq. ad istu locu pt exponi vt la cōpleta. veruntm h. expositio impropria videt in pluribus z. extorta. pmo qz ca. xvij. dictu est. qd. p. bestia habentē capita septē intelligit rex egypti. z. p. mulierē fornicariā rex turchie. et postea dicitu est q. vii. de septem capitibus bestie. i. sextu est

ei. nec acceperit caracterē ei. i. frōtib. aut i. manibus suis: z. vixerunt z. regnarunt cum christo mille annis. **C**eteri mortuorum nō vixerunt: donec consumentur mille anni. **H**ec est resurrectio prima. **B**eatus et sanctus qui habet partem in resurrectione prima. **I**n his secunda mors non habet potestatem sed erūt sacerdotes dei et christi et regnabunt cum illo mille

rex turchie qd. dissolat pcedentib. maxime qz rex egyptis rex turchie erat adiuicem inimici vt in eo. ca. dictum est et etiam supra. **I**te. ca. xvij. vbi agit de punitioe secte saraceni ce sub noie babylo nis. plura dicuntur. ex qbus videt intelligi totalis ei destructio cum dicit. **C**ecidit cecidit babylo magna z. facta e habitatio demonioz zc. **I**te ex eo qd. postea subdit. **I**n vna die veniet plaga ei mors z. luctus et fa-

mes z. igni cōburētur. **I**te ex eo qd. postea subditur in eodem capi. **H**oc impetu mittet babylo z. vltra iam nō inuenit. ex quibus videt intelligi eius destructio totalis fm expositionē dictā. cū tamen saraceni remanserunt in regē egypti z. turchie. que tuc nō fuerūt p xpianos acq. suta nec postea. h. solum vna pars syrie z. iudea. z. cuz h. ista loca pdiderūt xpiani p. maiori pte tpe saladini qñ p octoginta annos postq. fuerāt a xpianis occupata. z. postea illa q. remanserāt xpianis. i. achon tripolis. z. quedā alia fuerūt a saracenis parti destructa z. partim possessa. **I**te qd. postea xix. ca. exponit d. balduino rege. **E**t in capite ei. diadema multa. pp. aliq. ciuitates regias q. acq. sinit videtur improprie dictum. quia regnum eius nunq. sic creuit quin remanserit satis paruū. **I**tem quod ibi subditur. **H**abes nomen scriptum qd. nemo nouit nisi ipe. quia nomē dicti regis z. eius conditioes fuerūt alijs note. talis etiā occultatio nomis videt cōuenire tm diuinis personis. **P**athei xj. **N**emo nouit filium nisi pater. neq. patres quis nouit nisi filius zc. ppter quod hec lra nō videt intelligi de rege balduino. h. tm de xpo. vnde ibi subdit. **E**t vocabit nomē eius verbum dei. quod nomē cōuenit soli filio in diuinis vt patz **I**oh. j. **V**erbu caro factus est zc. **I**tem qd. postea subditur. **E**t habet in vestimento suo z. in femore suo scriptum. rex regum z. dñs dominantiu. de xpo exponit ad lram a sanctis z. doctoribus catholicis. **I**tem illud quod ibidem interponitur. **E**t exercitus qui sunt in celo sequebantur eum zc. qd. expositu est de templarijs z. hospitalarijs non videt bene dictum. nam illa victoria notabilis. q. ibi describitur fuit anno quinto regni balduni. vt dictus est supra qui regnare cepit anno domini **M**illesimo centesimo. ordo vo templarioz approbatus fuit anno domini **M**illesimo centesimo vicesimo octauo. z. exēplo templarioz hospitalarij ceperunt in armis exerceri licet ante eos fuissent instituti. vt dicit epus achonenf. ca. lxxv. et sic nō videtur q. fuerunt in exercitu dicti balduni regis. qui regnavit xvij. annis tm. vt dicit idem episcopus achonenf. ca. xcij. **I**te fm expositionem pdictam omnia scripta in tribus dictis. ca. huius libri ab annis ducentis z. amplius sūt completa. vt patet ex predictis. lra vo sequens immediate exponitur ab omnibus de tpe antixpi q. autem de statu ecclesie q. tu z. ad contingentiam in tanto intermedio tempore cum adhuc aduentus antixpi. ppinquus non appareat nihil scripsit iohannes. non videtur conueniens. maxime cum dicatur cōmuniter a doctoribus q. iohanes in hoc libro scripsit notabilia circa ecclesiam contingentia.

vsq; ad mundi terminū. Propter hec et alia plura que dici possent contra expositionē predictaz videtur. saluo meliori iudicio q; tota lra a pnci. xvij. c. vsq; ad locū istū nondum sit impleta. Et q; non ppha sum. nec filius pphē nolo de futuris aliquid dicere nisi illd quod a scriptura sancta vel dictis sanctorum et doctorum autenticoꝝ elici p̄t. ppter qd̄ expositionē lre dicte sapientioꝝ b̄ dimitto. si qd̄ circa hoc dñs dederit mihi intellectū libenter alijs cōcabo.

¶ Et cum p̄summati. h̄ describit p̄secutio anti xp̄i. de q̄ sac̄ scriptura et sc̄i loquuntur in plurib; locis. cū d̄r. Et cū p̄summati fuerint mille anni. i. tps̄ ecclie vsq; ad tps̄ anti xp̄i.

¶ Soluetur sathanas cui p̄tās fuit restricta p̄ xp̄i p̄dicatōne et ei p̄ passionē. et p̄ aploꝝ et sc̄toꝝ p̄dicatoꝝ doctrinā h̄ relaxabit anti xp̄i tps̄ c. iō subditur.

¶ Et seducet gentes q̄ sūt sup̄ quatuor angulos terre: q; de oib; mūdi ptibus aliq̄ adhibebūt anti xp̄o seducti a suis p̄dicatoꝝ dyabolo cooperante mendacibus signis. ij. Thess. ij. ca. sicut euangeliū xp̄i publicatū fuit p̄ aplos dño cooperante. et sermonē p̄firmante sequentibus signis veris. Mar. ultimo.

¶ Bog et magog. per gog qui interpretatur tectum. intelligitur anti xp̄s qui erit demonis habitaculū. per magog qui interpretatur de tecto intelligunt adherētes anti xp̄o sicut dictum fuit plenius Ezech. xxxix. 3. Et p̄gregabit eos in p̄lium. contra cetum fidelium.

¶ Et ascenderunt super latitudinem terre. ad cogenduz omnes anti xp̄o obedire. loquitur tamen hic de futuro p̄ modum p̄teriti. propter certitudinem prophetie. quod frequenter fit in prophetis. b̄ Et circu. castra sanctorū id est xp̄ianorum ad eos destruendum.

¶ Et ciuitatem dilectam. id est ierusalem que tunc a xp̄i anis habitabitur. vt dictum fuit Ezech. xxxix.

¶ Et descendit ignis a deo de. quia anti xp̄s fulminabit p̄ michaelē archangelum xp̄o p̄cipiente. et magna pars sui exercitus peribit cum eo vt dictum fuit. ij. Thess. ij.

¶ Et dyabolus q̄ seducebat eos r̄. quia tunc restringetur sicut prius. et amplius potestas sua restringitur in inferno f̄. Vbi et bestia. id est bestialiter viuentes.

¶ Et pseudo prophete. anti xp̄i qui eos decipient.

¶ Cruciabuntur die ac nocte r̄. id est sine fine. per hoc autem q; dicitur hic. Et circuferunt ciuitatem dilectam et descendet agnis r̄. patet q; iohannes non loquitur hic de tartaris. vt voluerunt aliqui dicere. quia non inueniuntur tartari ierusalem a xp̄ianis habitatam obsedisse. nec ignis de celo descendens eorum exercitum deuorasse.

¶ Et vidi thronum. Superius iohannes descripsit statum ecclesie generale iudicium precedentem. hic cōsequenter describit ipm iudiciū. d. i. Et vidi thronum magnū in quo designatur iudicantis xp̄i potestas infinita.

¶ Candidum. in quo designatur iudicij claritas. quod

notam erit omnibus esse iustas. **¶** Et sedentem super eum sc̄z xp̄m hominem et deum. m̄. **¶** Cuius conspectu fugit terra et celum. Nam tunc immutabuntur a statu in quo sunt. n̄. **¶** Et vidi mortuos magnos et pusillos. quia sicut dicit ap̄s. ij. Coꝝ. v. **¶** Oponebit nos omnes manifestari aū tribunal xp̄i. **¶** Et libri ap̄ti sūt. supple p̄sciari m. nam oia merita et demerita oibus erūt nota. vt sic appareat omnibus iudicatis iusticia. **¶** Et alius liber apertus est qui est vite. et hic lib̄ idē est. quod p̄destinatio diuina. que dicitur liber methaphorice. eo q; ea representantur expresse illi qui ordinati sūt simpliciter ad cōsequendā vitā br̄z. q; liber aperietur in iudicio. q; tunc apparebit manifeste qui sūt ad beatitudinē assumendi. et qui nō. **¶** Et iudicati sūt mortui ex his q̄ scripta erāt in libris supple conscientiarum quia non solum iudicabuntur fm̄ opa et dicta. sed etiā fm̄ intentiones interiores et cogitata. **¶** Et dedit mare mortuos r̄. **¶** Istud fiet ante iudicium quod precedet resurrectione mortuorum. **¶** Vicit hic scribatur post quia frequenter in sacra scriptura p̄t̄ca posteri narrant. resurgēt aut tā dimeri i mari q̄ in arida mortui. q; p̄ morte h̄ designatur. aie etiā in inferno detente redibunt ad corpa. h̄ tā sint mortue morte culpe et gehēne. iō d̄r. h̄. **¶** Et inferno dedit mortuos suos et iudicātū est de singulis reperitio ei q; qd̄ dñs ē s̄ ad maiore assertōz. **¶** Et inferno et mors missi sūt in stagnū ignis. i. i. penā gehēne. et p̄ morte h̄ intelligitur dyabolus. c̄ inuidia mors irauit i orbē terraz. sic sol d̄r effectine calidus et nō sofallit. demones em̄ sunt immortales. **¶** Per infernū aut̄ intelligunt p̄ctōres dānati cū demōib; sicut em̄ p̄sentunt eis in culpa. sic associabuntur in pena. **¶** Mathe. xxv. **¶** Ite maledicti in ignē eternū qui parati s̄ dyabolo et angelis eius r̄. **¶** Caplm. xxj. **¶** Et vidi celū nouū. descripto finali iudicio. p̄r̄ describitur ecclesie stat⁹ post iudiciū. et p̄io in generali. sc̄do magis in sp̄ali. ibi. **¶** Et venit vn⁹. **¶** Circa primū predicat iohannes inuouationez mūdi sensibilib; d. **¶** Et vidi celum nouū et terrā nouā. et p̄ ista duo intelligūt elementa media ignis aqua et aer. **¶** Nec em̄ omnia inouabuntur et in meli⁹ mutabunt. iō subditur. **¶** Primū em̄ celū et prima terra abiit r̄. non est. per hoc intelligendū q; mutet̄ eoz substātia. h̄ ea manēte meliorabūt i qualitibus et p̄prietatib; vt i claritate diaphonitate et in silibus. et totū cedit ad gloriā electoz q; ex creaturis laudat deū. **¶** Et ego iohes. **¶** Hic sc̄do iohes describit inuouationem humane nature q̄rum ad electos. d. **¶** Vidi ciuitatem sc̄am ierlm̄. i. electoz societatez p̄fecta charitate vnita. **¶** Nouā. q̄m ad corpoz gloriā corpa em̄ sc̄toꝝ q; mō sūt corruptibilia grossa ponderosa et obscura. resurgēt immortalia. subtilia. agilia. et clara. et q; hoc fiet per gloriā aiaz ad corpa redundante. iō subditur.

Apocaliptis

Descendentem de celo. empireo ut corpa resumāt z in iudicio compareant. **Q**uo deo parataz. dotibus anime z corporis. ideo subditur. **S**icut sponsam zc. **h** **E**t audiui. **H**ic tercio describit iohannes finalem consummationem. z primo q̄tum ad electos. sc̄do q̄tum ad reprobos:

h **C**irca primum dicit

h **E**t audiui voces magnam de throno sc̄z diuine maiestatz dicentem. **E**cce tabernaculū dei cuz ho. i. cohabitatio dei cum hominibus inseparabilis quia beati habebunt semp eam p̄sentem p̄ aper tam visionem. et p̄fectam fruitionem. z quia p̄ hoc excluditur omne malum culpe z pene. ideo subditur. **E**t mors vltra non erit zc.

k **Q**ue prima abierunt. Nam in ecclesia militante que dicitur terrestris iherusalem. ista sūt z erūt vsqz ad iudiciū. **h** **E**t dixit q̄ sedebat in throno. i. de^o trin^o z vn^o.

m **E**cce noua facō

oia. i. celos elementa z electoz corpa. vt patz ex p̄dictis. **h** **E**t dixit mihi scribe zc. ad informationem eccleie zc. **o** **E**t dixit mihi factū ē. i. p̄sumatū ē gaudiū electozum.

p **E**go sum alpha z o. qd̄ exponit cū s̄dit. i. **q** **I**nitiū z finis. Alpha em̄ ē p̄ma l̄ra greca z o vltima. de^o em̄ est principium effectuum a quo omnia p̄ducuntur. z finis in quem omnia ordinantur.

r **E**go sitienti. i. debito modo desideranti.

s **D**abo de fonte aque viue. i. p̄icipationem vite beate.

t **G**ratia lz em̄ habentes gratia mereant de p̄digno beatā vitā tñ ip̄a gratia p̄ quā opa sunt meritoria de cōdigno. gratis dat alioqn̄ gr̄a iā nō esset gratia Ro. xj. **v** **Q**ui vicerit. carnē mūdū z dyabolū. **x** **P**ossidebit h. hereditate p̄petua. **y** **E**t ero illi deus. dans gloriā. **z** **E**t ip̄e erit mihi filius. p̄ assimilationē p̄fectā. j. **J**oh. iij. **C**u ap̄paruerit filies ei erim^o. qz videbim^o eū sicuti ē. **q** **T**imidis. **H**ic p̄r ponit finalis cōsummatō q̄tum ad reprobos cū d̄r. **a** **T**imidis aut̄ timore mūdano declinantib^o ad peccata moralia z in eis p̄seueratib^o. **b** **E**t incredulis i. iudeis saracenis z ceteris fidē catholicā respuentibus. **e** **E**xecratis. i. reuertentibus ad pctā enormia p̄ eoz cōdonationē sicut canis ad vomitū. **o** **E**t homicidis. facto vel voluntate deliberata. **e** **E**t fornicatorib^o. z p̄ fornicationē intelligunt cetera carnis vicia. **f** **E**t veneficis. i. magis z sortilegis. **g** **E**t idolatris cultū deo debitū z tributibus creaturis. **h** **E**t omnibus mendacibus. mēdacio p̄nicioso. z p̄ hec vicia intelligunt oia alia vicia mortalia. **i** **P**ars illoz. i. retributio. **k** **E**rit in stagno ardentis. i. in pena gehēne q̄ dicit mors secunda. **l** **E**t venit. **H**ic p̄r describit stat^o post iudiciū magis in speciali. **S**ciendū tamen q̄ aliqui aliter exponunt de tēpore ante iudiciū. z etiā ante aduentū antixpi. qd̄ nitunt ostendere ex hoc qd̄ d̄r. j. se. ca. **Q**ui nocet noceat adhuc. z q̄ in sordibus est sordescat adhuc. z iustus iustificet adhuc. post iudiciū vō nō erit tps nec locus meriti v̄l demeriti. dicunt igit q̄ p̄ angelū h̄ introductū intelligit Innocenti^o papa tercius. q̄ approbavit ordines fratrum minorū z p̄dicatorū. qui dicūt h̄c ciuitas h̄r̄m noua. fm̄ illō

Prouer. **F**rater qui ad fratrem quasi ciuitas firma ambo em̄ ordines ad idem opus sunt ordinati. i. ad predicationem euangelij. **D**icunt igitur q̄ fundamentum huius ciuitatis sunt beati **F**ranciscus z **D**ominicus. horuz ordinum fundatores. dicuntur tamen in numero duode-

p **E**go sum alpha z o: initium

r z finis. **E**go sitienti dabo

t de fonte aque viue gratis.

v **Q**ui vicerit: possidebit h.

y **E**t ero illi deus z ipse erit

z mihi filius. **T**imidis autē

a z incredulis et execratis z

b homicidis et fornicatorib^o

c z veneficis z idolatris

d z omnibus mendacib^o p̄

e illorum erit in stagno ardē

f ti igne sulphure quod est

g mors sc̄da. **E**t venit vnus

h de septem angelis habentibus

i phialas plenas septem

k plagis nouissimis. **E**t locutus est

l mecum dicens. **V**eni et ostendam

m tibi sponsam vxorem agni

n

o

p

q

r

s

t

v

y

z

a

b

c

d

e

f

g

h

i

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

v

y

z

a

b

c

d

e

f

g

h

i

k

l

m

n

o

p

nario hec fundamēta. quia sunt duodecim apostolorū imitatores. murus vō regularis obseruantia per p̄cepta z statuta porte vō religionuz ingressus. qui dicuntur ad quatuor orbis partes. naz ex omnibus mundi partib^o aliqui ingrediuntur istas religiones angelivō i potis existētes sunt ministri provinciales priores qui per se v̄ alios recipiunt ad ordines venientes et sic alia hic dicta adaptant ad suum p̄positum prout possunt. **A**cer autē hec expositio saluari possit i aliquo s̄su mystico. non tamen in sensu litterali sic credo. primo quia dicitur hic q̄ angelus introduct^o docuit **J**ohannē dicens. **V**eni z ostendā tibi zc. quod non potest verificari de **I**nno. centio papa. cum post **J**ohannem fuerit ille per mille annos et amplius. **I**tem quia infra dicitur de hac ciuitate. **E**t templum non vidi in ea. dicitur autē ordines ecclesias habent. **I**tem q̄ subditur. **E**t ciuitas nō eget sole neqz luna. z postea. **N**ec intrabit in eam aliquid coinquatuū ab ominationem faciens et mendacium. dicitur autē ordines indigent illuminatione solis z lune. nec omnes intrantes sunt immaculati. nec omnes bene intrantes. perseuerant in bono. sed multi sunt apostate et pessimi. vnde dicit **A**ugustinus. **S**icut non inueni meliores his qui in monasterijs p̄fererūt ita nō inueni deteriores his qui in monasterijs defecerūt. propter que et plura alia que possunt induci contra expositionem predictam. in q̄tum dicitur eam litteralem esse. videtur enīz mihi q̄ ciuitas hic descripta est hierusalem superna. vnde post p̄missa verba de ingressu ciuitatis. subditur. **N**isi qui scripti sunt in libro vite et agni. hi sunt predestinati. qui etiam hierusalem supernam ingrediuntur et nulli alij. z ideo sicut iam p̄missi describitur hic status ecclesie triumphantis magis in speciali. z primo quo ad situm sublimem permittitur tamen persona alloquens bea. **J**ohannem cum dicitur. **E**t venit vnus de septem angelis zc. per hunc effectum intelligitur q̄ beatus **J**acobus. qui supra. xvij. capitu. dicitur est vnus de septem angelis habentibus phialas. et percussit beatum **J**ohannem in gloria. propter quod ex dei voluntate potuit ei reuelare secreta celestia. **V**eni et ostendā tibi sp̄sā. id ē hierusalē sup̄nā. vt dicitur est in principio capituli que dicitur vxor agni modo speciali. quia coniungitur ei inseparabiliter et eternaliter. non sic autem ecclesia militans que cessabit in fine mundi. sicut imperfectum veniente perfecto. et figura figurato adueniente. **S**icut enim lex vetus imperfecta fuit. et figura respectu noue legis. **S**ic ecclesia militans respectu triumphantis. cuius status omnino perfectus erit in resurrectione generali. extunc enim electi separabuntur a reprobis. et erunt in anima z corpore perfecti beati.

resurgēt em̄ in corp̄ibus gloriosis p̄ ante gloriā ad cor-
pora redundantē. **M** Et sustulit me in spū. hoc dicit ad
oñden dum q̄ nō vidit tūc gloriā electorum. put erit in
se. s̄ i aliq̄ eā representante. s̄ i ciuitate q̄ infra describit̄ quas
vidit imaginaria v̄s̄de. z cui⁹ significatōz intellexit. aliter
non fuisset visio pro

phetica sicut decla-
ratū fuit diffusius i
p̄ncipio libri psal.
z in p̄ncipio li. dan.
In montem ma-
gnū z altū. per
quez designatur ce-
lum empyreū qd̄
fm̄ sanctos z docto-
res est locus beato-
rum. z incorporeali-
bus habet situm su-
premiū. **P** Et oñ-
dit mihi. h̄ p̄r̄ descri-
bitur q̄tum ad pul-
crū aspectū. cum d̄r
q̄ **C**iuitatē sanctā
i r̄m̄ sc̄z supernam.
Descendentē de
celo. nam aīe beate
descendent ad resu-
menduz corpora. et

cōicōndū eis gloriā. vt dicit̄ ēsup̄ra. in p̄n. ca. z etiā ibi ic-
piet status perfectus beatitudinis electoz. Potest etiā
aliter exponi qz beatitudo celestis nō p̄t ab electis haberi
nisi prius qd̄amō ad eos descēdat in p̄nti. nā donū gratie
p̄ qd̄ efficiunt digni vita beata est quedā inchoatio z par-
ticipatio glorie p̄p̄t qd̄ in or̄de d̄n̄ica sc̄da p̄t̄tio ponitur.
Adueniat regnū tuū. i. ad nos veniat. qz nō possum⁹ veni-
re ad ip̄m nisi prius ad nos veniat modo dicto.

Habentē claritatē dei. nam claritas beatoz q̄tum ad
gloriā anime z etiā corporis est quedam participatō
diuine claritatis. per quā beati sibi p̄firmantur. **J**obis.
iij. Scimus quoniam cum apparuerit similes ei erimus.

Et lumen eius simile lapidi precioso. id est x̄po qui di-
citur lapis preciosus. **P**et. ij. Ecce ponam in syon lapi-
dem summū angularem electū p̄ciosum in beatitudine
nanqz celesti per gloriā corp̄is z anime conformabunt̄
homini x̄po. sicut mēbra capiti.

Tanqz lapidi iaspidis sicut crystallum. nominatiui ca-
sus est z neutri generis. fm̄ acceptionem antiquoz. com-
paratur aut̄ x̄ps iaspidi. tum p̄pter pluralitatem coloruz
z in x̄po sunt tres nature. scilicet diuina z anima intellecti-
ua z corpus. tum quia iaspis confortat visum. z beati de-
lectantur in visione x̄pi. nam aspectu sue diuinitatis refi-
ciuntur interius z aspectu sue humanitatis exterius. fm̄
q̄ dicit̄ Augustinus. exponēs illud **J**ob. x. Ingredietur
z egredietur z pascua inueniet. **S**icut crystalluz. qd̄
valet contra sitim z ardorem. z similiter x̄ps est remediū
contra sitim z ardorem cupiditatis. eo q̄ tenuit viāz pau-
pertatis. **E**t habebat. **H**ic p̄r̄ describit̄ superna hie-
rusalem q̄tum ad ciuitatis edificium. z primo in generali.
sc̄do magis in sp̄ali. ibi: **E**t q̄ loq̄bat̄ meū. **C**irca p̄m̄uz
dicitur. **E**t habebat murum magnum z altum. id ē
sp̄issum z altum per quem designatur securitas diuine p̄-
tectionis. que maxime relucet in statu superne beatitudi-
nis quam nullus habens potest amittere.

Habentem portas. xij. que sunt obseruationes man-
datorum. per quas habetur ingressus ad beatitudinis sta-
tum **M**ath. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mandata.
z iō sunt. xij. Nam obseruatio decem preceptorum deca-
logi cum duobus preceptis charitatis facit ad vitam̄ gre-
di. **E**t in portis angelos duodecim. nam electorum
anime deferuntur ad celum per ministerium angeloz
Iuce. xvj. Factum est autem vt moreretur mendicus et

portaretur ab angelis in synam abrae. **E**t nomina
scripta que sunt nomina duodecim tribnū filioz israel. i.
oim̄ fidelū qui indifferenter admittuntur ad regnum si-
ne acceptōe p̄sonarum. **A**b oriente porte tres zc. nā
ex omnibus orbis p̄tibus colliguntur electi intrantes ia-

nuas paradisi dicunt̄
etiam porte tres ad
quamlibet orbis p̄-
tem principales. nā
in fide trinitatis re-
cipiuntur electi ad
gloriā celestem. **E**t
murus ciuitatis habens funda-
menta duodecim. i.
xij. articulos fidei.
nam fm̄ qd̄ dicit̄ apo-
stolus **H**eb. xj. Fi-
des ē s̄ba spandarū
rez. i. bonoz celesti-
um q̄ sunt res sperā-
de. z in hac diffinitio-
ne fidei accipit̄ s̄-
stantia p̄ inchoatōe
sue fundamēto. eo
q̄ fundamētū ē in-
choatio domus. per
fidē v̄o formatam

inchoatur beatitudo celestis in nobis sicut plen⁹ fuit d̄-
ctum **H**eb. xj. **E**t in ip̄is. xij. nomina duodecim apo-
stolorum z agni. i. x̄pi. nam. xij. articuli fidei sunt. de x̄po.
sex p̄tinentes ad eius diuinitatem. z sex ad eius humani-
tatem. z hoc fm̄ cōiorē distinctionē articuloz. q̄uis aliq̄
distinguant̄ q̄tuordecim articulos fidei. septem de diuini-
tate. z septem de humanitate. dicuntur aut̄ nomina ap̄toz
in ip̄is fundamentis scripta. qz p̄tio publicauerit fidē. x̄pi
p̄dicādo. z p̄ ip̄a mortēdo. **E**t q̄ lo. h̄ p̄r̄ describit̄
edificiū ciuitat̄ celestis magis in sp̄ali. z p̄tio p̄ponit in-
tentū. d. **Q**ui loquebat̄ mecum. s. angel⁹. **H**abebat
mensurā arundineam aureā. i. simile arundini in figura.
qz nō p̄t esse aurea. z cū hoc arundo vera. **E**t metie-
tur ciuitatem. q̄tum ad spacium intra muros contentuz
Et portas z mur. q̄tum ad eius latitudinē. nam habitā
mensura spacij. intra mur̄ p̄tentiū habetur mensura muri
nā interior ps muri z dicitur spacium p̄tinguntur.
Et ciuitas i q̄dro. equilatero. **P**osita est. id est di-
sp̄osita qd̄ p̄z ex eo quod s̄bdit̄. **E**t logi. est. tanta q̄r-
ta est z latitudo. quod nō posset esse nisi quadrūz esset eq̄-
laterum. per hoc aut̄ intelligitur q̄dratura q̄tuor virtutū
cardinaliū. q̄ manet in patria fm̄ doctores catholicos iñ
fm̄ alios actus q̄ in via. nam actus prudentie est ibi nul-
lum bonum deo p̄ponere vel equare. fortitudinis aut̄ deo
firmissime inherere. p̄p̄t̄ie v̄o nullo defectu noxiō de-
lectari iusticie deo s̄bditū esse. **E**t mēsus est. **H**ic ere-
quitur p̄positū. z primo q̄tum ad ciuitatis spacium. secūdo
q̄tum ad mur. ibi. **E**t mēsus est muros. tercio q̄tum ad
fundamenta. ibi. **F**undamēta. quarto q̄tum ad portas. ibi
Et duodecim porte. **C**irca primū d̄r. **E**t mēsus est
ciuitatē. i. spacium ciuitatis. **P**er stadia duodecim
milia. non possunt intelligi q̄ ista duodecim milia stadia
p̄tineant totū spacium ciuitatis z p̄cise. nam illud spacium
op̄ret eē q̄drū eq̄laterū. vt dcm̄ ē. duodeci autem non est
numerus q̄drat⁹. d̄r aut̄ quadrat⁹ numer⁹ qui resultat ex
ductu vnus numeri in seip̄m̄ semel. sicut ex ductu bina-
rij. in seip̄m̄ resultat q̄ternarius. nam bis duo sunt quatuor.
ter tria nouē. q̄ter quatuor sedecim. z sic p̄r̄. p̄ qd̄ p̄z
q̄ inter nouē z sedecim. non est aliquis numerus quadra-
t⁹. z iō si spacium ciuitat̄ eēt duodeci milliū stadiōz p̄cise
nō posset esse quadruū eq̄latez. p̄p̄t̄ q̄ dicendū q̄ ista duo
decim milia stadia mensurāt vnū latus hui⁹ quadri. et p̄
p̄ns totū spacium p̄tinet duodecies. duodecim milia stadia

Apocalypsis

Afferens fructus duodecim. qui etiā dicunt fructus spūs: Gal. v. Nā indiuisa sunt opa trinitatis: et p̄ dñs filij et spūs sancti. Sciendū tñ q̄ isti fruct⁹ aliter habent in via p̄ gratiā: et aliter in patria p̄ gloriā: sicut dicitur est de quatuor virtutibus cardinalib⁹ ca. p̄ce. sic sunt alij actus viatoris et cōprehensōis. **P**ri-

Mus ergo fruct⁹: vt Gal. v. dicit est charitas q̄ in patria ē in deū visum totaliter p̄ amorē trāsformari. **S**ecūdus ē gaudiū qui est in deo vīso delectari. **T**ercio est pax qui est in ipso totalit̄ detari. **Q**uartus est paciētia q̄ in via est in aduersarijs nō frangi: in patria vō vbi nulla est aduersitas est in deo firmiter stabiliri. **Q**uius ē benignitas. i. bona igneitas que ē in beatis ad amorē p̄ximī inflamari q̄tū ad effectū. vñ in eis est vnus ardor cordium vt dicit in illa prosa. **S**upne matris gaudia rē. **S**extus ē bonitas. id est diffusio proprij boni ad p̄ximū fm effectū. nam bonū est sui diffusiuū bonū aut̄ vni⁹ beati redundat in alterū: nā vnus gaudet de alterius bono sicut ve suol. p̄prio. **S**eptim⁹ est longanimitas que est equanimitis expectatio boni futuri: anime vō beatorū equanimit̄ expectant gloriā corporis. **O**ctauus est māsuētudo que est in via ire moderatio: sed in patria nō habet locum ira q̄tum ad suū materiale qd̄ est accensio sanguinis circa cor. sed q̄tum ad suū formale: qd̄ est appetitus vindicte habet ibi locū: q̄ beati vindictā appetit obstinatorū peccatorū: fm illud ps̄. lviij. **I**terabit iustus cū viderit vindictā manus suas lauabit in sanguine peccatoris: et qm̄ appetitus iste moderatus est in beatis fm regulam diuine iusticie: ideo fm hoc est ibi māsuētudo. **N**onus est fides que si accipiat vt est virtus theologica nō est in patria cū sit de nō apparētibus: **H**ebre. xj. sed ei in patria succedit visio clara. si autē accipiat fides p̄ fidelitate sic est in beatis maxime. **D**ecimus est modestia qui excellenter est in patria. nam vires inferiores anime sunt oīno superioribus subiecte. **V**ndecim⁹ est cōtinentia. est autē cōtinens qui cōcupiscētias inordinatas parit: sed ab eis nō deducit cōtra passiones fortiter se tenens: huiusmodi vō cōcupiscētie nō sunt in patria: p̄pter qd̄ nō est ibi cōtinentia q̄tum ad cōcupiscētias parit: tamē est ibi q̄tum ad nō deduci. nam beati nō possunt in aliq̄d malū flecti. **D**uodecim⁹ est castitas: que p̄t̄ importat mundiciā est in patria. nā in eam nō intrat aliquid coīquinatū: vt dicitur est supra. **P**er mēses singulos reddens fructū suū mēsis apud **H**ebre. incipit a prima lunatiōe: p̄pter qd̄ nouitatē designat. p̄ singulos intelligit cōtinuatio: et sic p̄ menses singulos intelligit eternitas hui⁹ fructus: q̄ semp̄ manet in sua nouitate et sua duratiōe: et hoc mō dicit̄ Esa. vltio. **E**t erit mēsis ex mēse: et sabbatū ex sabbato rē. **H** Et folia ligni ad sanitatē gentiū. **P**er folia intelligunt̄ verba etiā fm cōmunē modū loquēdi: ergo folia ligni sunt vba x̄pi in euāgelio cōtenta: q̄ sunt ad sanitatē gentiū. nā p̄ pdicationē euāgelij gentes p̄ orbē disp̄se cōuerse sunt ad x̄pm. **E**t oīne. **H**ic p̄nter describit̄ cōtinuaz exercitiū. **C**irca

qd̄ sciendū q̄ in cōtinujs carnalibus solēt homines relaxare linguas suas ad blasphemias et puicia: p̄pter qd̄ diues epulo posit⁹ in inferno magis cruciabat̄ in lingua: **L**uc. xvj. **H**oc autē remouet a cōtinuio celestī: cū dicit̄. **E**t oīne maledictū nō erit in ea amplī⁹. **S**ed gratiarū actio et vox laudis **K** Et

verba p̄phie libri hui⁹. Et ego iohes q̄ audiui et vidi hec. Et postq̄ audissem et vidissem: cecidi vt adorarem an̄ pedes angeli q̄ mihi hec oīdebat: et dixit mihi. Glide ne feceris: cōseruus. n. tu⁹ sum et fr̄m tuorū p̄phaz. et eorū q̄ seruāt verba p̄phie libri hui⁹. **Beuz adora. **E**t dixit mihi. Ne signaueris verba p̄phie libri hui⁹. **T**ps. n. p̄pe est. **Q**ui nocet noceat adhuc: et q̄ in sordibus est sordescat adhuc. **E**t qui iustus iustificet adhuc. et scūs sanctificet adhuc. **E**cce venio cito: et merces mea mecū ē reddere vnicuiq̄ fm opera sua. **E**go sum alpha et o**

sedes dei et agni in illa erūt. nā ibi maxime relucet eorū maiestas. **E**t serui eius. i. angeli sancti et beati. **S**eruient illi. exequēdo quicqd̄ placitū ē ei. **E**t videbūt faciē eius. clare et aperte. **E**t nomē eius in frontib⁹ eorū. i. manifeste patebit omibus q̄ sint serui ei⁹. **E**t nox ultra nō erit rē. hoc expositū est supra: hic tñ repetit̄ ad maiorem assertionē: et q̄ serui re deo est regnare: iō sequit̄. **E**t regnabūt in secula seculorū. i. eternalit̄ ap̄ post. **E**t dixit m̄. **H**ec ē vltia ps̄ p̄ncipalis hui⁹ libri q̄ ponit̄ in fine per modū epilogi in q̄ p̄mo po-

nit̄ hui⁹ libri cōmēdatio. sc̄do p̄scriptorū breuis recitatio: ibi. **Q**ui nocet. tercio dictorū cōfirmatio: ibi. **C**ōtestor em̄. **C**irca primū dicitur: **E**t dixit mihi. angelus. **H**ec verba. ad te scripta. **F**idelissima et vera sūt. nam a p̄ma veritate p̄cesserunt. iō subdit̄. **E**t dominus deus sp̄m. p̄pharum. i. vnus spūs sanctus tangat mētes oīm p̄phetaz tñ effectus eius sunt multiz varij in mētib⁹ iporū. **V**ndere ser. p̄ iohannē. **Q**ue optz fieri cito. quia sunt p̄ordinata a deo: cuius ordinatio nō pōt frustrari. iō subdit̄. **E**t ecce venio velo. ad ipam implendū. et sic apparet hui⁹ libri veritas. sc̄do tangit̄ eius vtilitas cum dicit̄. **B**eatus qui custodit. tercio eius auctoritas ex parte scriptoris cum dicit̄. **E**t ego iō. rē. qui adhuc viuens in terris fuit maior hoīe: par angelis. p̄pter qd̄ angelus renuit accipere reuerentiaz quā sibi voluit exhibere cum dicit̄. **E**t postq̄ audissem rē. et patet l̄ra. quarto tangit̄ hui⁹ libri aliqualis itelligibilitas cū dicit̄. **E**t dixit mihi ne sig. rē. i. nō occultes oīno intellectum verborū. p̄pter qd̄ in pluribus locis ponit̄ aliqua satis plane ex quibus aperit̄ via studiosis ad alia intelligenda aliquantū saltē in multis. sicut supius declarauit in locis suis. **T**ps. n. p̄pe est. impletōis scriptorum. **Q**ui nocet. **H**ic interponit̄ breuis recitatio p̄ scriptorū. nam supius actum est de distinctiōe electorū et reproborū. et q̄tum ad hoc dicit̄. **Q**ui nocet peccando p̄ primū. **N**oceat adhuc. i. nocebit. ita q̄ ponitur hic optatiuus. p̄ indicatiuo. et loquit̄ de reprobis p̄scitis qui qui moriunt̄ in peccato mortali. **E**t qui in sordib⁹ peccando in seipm. **S**ordescat adhuc. i. sordescet. **E**t qui iustus. recte viuendo ad p̄ximū. **I**ustificet adhuc. i. iusticiā faciet. et loquit̄ de iustis p̄destinatis qui decedūt in gratia finali. **E**t sanctus. viuēdo mūde ad seipm. sc̄do in superiorib⁹ frequenter dicitur est de retributiōe bonorū et reproborū. et q̄tum ad hoc dicit̄ in p̄sona x̄pi. **E**cce venio cito rē. et q̄ hoc possit̄ oīdit. d. **E**go sum alpha et o. i. causa effectiua et finalis oīm. sic alpha ē prima l̄ra greca et o vltima.

Liber Apoca.

Beati qui lauant stolas suas. aq̄s penitētie in p̄nti. **Q**uāntē in aliq̄bus libris subdit: In sanguine agni. nō est de textu: nec habet in antiquis biblijs. **¶** Et sit potestas eoz in ligno vite. i. in futuro fruant x̄po cuius diuinitate reficiunt beati interius et eius hūanitate exteri. **¶** Et p̄ portas intrēt ciuitatē. i. p̄ obseruationes mādatoꝝ intrāt ad vitam eternam. **¶** Foris canes. i. gulosi et detractores cōtra bonos. latrantes. **¶** Et venefici. i. inuidie veneno pleni. **¶** Et impudici. i. seipos inficiētes. **¶** Et homicide. corporales et spirituales. **¶** Et idolis serui. q̄d ē peccatū directe p̄tra deū. **¶** Et ois q̄ amat et fa. mēda. ille amat q̄ delectat mēdacia p̄ ferēdo: s̄ hypocrita facit mēdaciū. nam hypocritis est mendacium in facto. **¶** Ego ihs mi. an. meū testi. vo. hec sc̄z p̄mittit maloz et p̄mittit bonoz. **¶** In ecclesijs que sunt p̄ orbē vniuersum. tercio in sup̄ioribus: vt dicitū est frequēter de x̄pi excellentia: et q̄tum ad hoc subdit in eius p̄sona. **¶** Ego sum radix et genus dauid. i. de radice yesse: sicut dauid est de genere eius q̄tum ad hūanitatē: s̄m q̄ videt̄ Esa. xj. Egrediet̄ virga de radice yesse et flos de radice eius ascēdet̄. et. qui flos est x̄ps s̄m sensum literalē sicut diffusus fuit ibi dicitū. **¶** Stella splen. et mat̄. q̄tum ad diuinitatē illustrans omnē hoīem venientē in hūc mūdum: Job. j. **¶** Sp̄s et spon. di. veni. nota hec est vera l̄ra: et sic h̄bit libri correcti. dicit autē spiritus sanctus x̄po. **¶** Veni. i. ad iudiciū ad iustos p̄mittendū q̄d dupliciter p̄t̄ intelligi. vno modo: q̄ facit iustos hoc dicere: qui p̄mitti desiderant a christo iudice eo mō loquēdi quo dicit̄ Roma. viij. Spiritus postulat p̄ nobis gemitibus inenarrabilib⁹. i. postulare facit s̄m omnes expositores catholicos. **¶** Alio modo: q̄a sicut filius mis-

sus fuit in mūdū a patre et sp̄s sancto: sicut in p̄sona et dicit̄ Esa. xlvij. **¶** Visit me deus et sp̄s eius: sicut ibides pleni⁹ fuit oīsum: sic in aduētū ad iudiciū mittet a p̄te et sp̄s sancto. **¶** Et sponsa. i. ecclesia militās q̄ desiderat cōiungi ecclesie triūphanti q̄d fiet in iudicio finali. **¶** Et q̄ audit. a sp̄s sancto p̄ inspiratōes et ab ecclesia per p̄dicatōnē.

¶ Dicit veni. desiderādo sc̄m aduētū x̄pi: vñ Iu. xxi. dicit saluator loquēs de eius aduētū ad iudiciū. **¶** His autē fecti incipiētib⁹ respicite et leuate capita vestra. i. exhilarate corda: put expōit Grego. qm̄ appropinq̄s redemptio vestra. **¶** Et q̄ sinit. desiderando gloriā. **¶** Veni. p̄ gratiā. **¶** Et q̄ vult accipiat aquā vite. i. gloriā que est vita anime. **¶** Gratis. nam hic habet p̄ x̄pi meritū in baptisimo: duz tñ nō ponat̄ obstaculū

Liber apocalypsis finit

¶ Contestor. **¶** Hec est vltima ps̄ in qua ponit̄ p̄dictoz cōfirmatio: q̄ nihil ibi cōtinet̄ sup̄flū aut̄ diminutū: ideo subdit. **¶** Siquis apposerit ad hec. sc̄z discrepātia a veritate euāgelij: sicut ebion et cherint⁹ heretici qui tempore illo addebant aliqua discrepātia a veritate euāgelij et aliqua diminuebant de eius veritate: dicētes x̄pm̄ ante marciā nō fuisse: p̄ hoc tñ nō excludit̄ qm̄ possunt aliq̄ dicit̄ licite: que faciunt ad declarationē sacre scripture: et sic fecerunt doctores sancti. **¶** Dicit qui testimonij p̄hibet istoz. i. christus. **¶** Etia: venio cito. ad iudiciū cuiuslibet in morte: nam qualis vnusquisq̄ inuenit̄ in morte: talis p̄sentabit̄ in iudicio. generaliter autē veniet omnibus ad iudiciū in generali resurrectōe. **¶** Veni domine ihu. hoc dicit̄ Iohannes cōformando se sp̄s sancto et ecclesie: ideo subdit̄ eius oratio p̄ omnibus fidelibus: cum dicit̄ **¶** Gratia domini nostri iesu christi cum omnibus vobis: Amen.

¶ Exactū est Nuremberge insigne hoc: ac inusitatū opus biblię vnacū postillis venerādi viri ordinis minorū fratris Nicolai de lyra: cūq̄ additiōibus p̄ venerabilē episcopū Paulū burgensem editis: ac replicis magistri Mathie dorinck eiusdē ordinis minorū fratris et theologi optimi: caractere x̄o imp̄sum habes iucūdisimo: impensisq̄ Anthonij kobergers p̄fate ciuitatis incolę. Anno incarnate deitatis. M. ccccxcij. die x̄o duodecima Aprilis. Be quo honor inuictissime trinitati necnō intemerate virgini Marie iesu christi gerule: Amen.

